

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2090

31 Ιουλίου 2014

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Α2-718

Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες Δι.Ε.Π.Υ.).

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν. 4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ Α΄ 173) και ιδίως τα άρθρα 4 και 22 του ίδιου νόμου.
2. Το ν. 4254/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄).
3. Το Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α΄ 98/2005).
4. Το Π.Δ. 397/1988 «Οργανισμός τού Υπουργείου Εμπορίου» (ΦΕΚ Α΄ 185/1988) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Το Π.Δ. 189/2009 «Καθορισμός και ανακατανομή αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ Α΄ 221/2009).
6. Το Π.Δ. 83/2012 «Διορισμός Αντωνίου Σαμαρά του Κωνσταντίνου ως Πρωθυπουργού» (ΦΕΚ 140/Α/20-6-2012).
7. Το Π.Δ. 118/2013 «Τροποποίηση του π.δ. 85/2012 (Α΄ 141) ... μετονομασία των Υπουργείων Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ... σε Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ...» (Α΄ 152).
8. Το Π.Δ. 119/2013 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α΄ 153).
9. Την υπ΄ αριθμ. 34658/4.7.2014 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστι-

κότητας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας» (Β΄ 1825).

10. Το υπ΄ αριθμ. 3034/102181/4-12-2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Ζωικής Παραγωγής και ΑΠΑ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

11. Το υπ΄ αριθμ. 726/102665/2012/4-10-2012 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

12. Το υπ΄ αριθμ. 4801/102626/4-10-2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Μεταποίησης Τυποποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

13. Τα υπ΄ αριθμ. 15911/4-10-2012 και 14906/28-9-2011 έγγραφα του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων.

14. Το υπ΄ αριθμ. 9350.3/1/2012/3-10-2012 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

15. Το υπ΄ αριθμ. οικ. 30/003/1034/28-9-2012 έγγραφο του Γενικού Χημείου του Κράτους, Δ/νση Τροφίμων και Δ/νση Αλκοόλης, Αλκοολούχων Ποτών, Οίνου και Ζύθου.

16. Το υπ΄ αριθμ. 6912/21-9-2012 έγγραφο της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

17. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης Φ2-1393/07 (Β΄ 521) «Όργανα μέτρησης», όπως ισχύει.

18. Την ανάγκη κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο των Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες Δι.Ε.Π.Υ.), για την ορθή νομοθέτηση και την εξυπηρέτηση των εμπόρων και των καταναλωτών.

19. Το γεγονός ότι από τις ρυθμίσεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΗΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ

Άρθρο 1 Γενικές Αρχές

1. Ως γενική αρχή της διάθεσης των προϊόντων (προσσκευασμένων ή μη) ορίζεται ότι πρέπει να εκτίθενται κατά τρόπο διακριτό, ώστε η διαφοροποίηση εκάστου είδους να γίνεται άμεσα αντιληπτή από τον καταναλωτή και με βάση τις αναγραφόμενες ενδείξεις, είτε επί της συσκευασίας, είτε στην αντίστοιχη πινακίδα ώστε να μην παραπλανάται ο καταναλωτής.

2. Η πινακίδα με τις απαιτούμενες ενδείξεις, όπως προβλέπεται στα επόμενα άρθρα, τοποθετείται επί ή στο σημείο του πωλούμενου προϊόντος και πρέπει να είναι άμεσα και απόλυτα εμφανής στον καταναλωτή. Οι αναφερόμενες στο άρθρο 2 ενδείξεις, είναι αναγεγραμμένες υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα, με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα με τέτοιο τρόπο ώστε να καθίστανται άμεσα ορατές και αντιληπτές από τον καταναλωτή. Ειδικά η τελική τιμή πώλησης πρέπει να είναι με έντονη γραφή (bold).

3. Η πινακίδα που φέρει τις απαιτούμενες πληροφορίες δεν πρέπει να καταστρέφεται για οποιονδήποτε λόγο, καθώς και να μην παραποιούνται, αλλοιώνονται ή αφαιρούνται οι αναγραφόμενες σε αυτήν ενδείξεις. Η διαγραφή της παλαιάς τιμής στις περιόδους των εκπτώσεων – προσφορών και η αναγραφή της νέας δεν συνιστά παράβαση.

4. Σε κάθε περίπτωση διακίνησης/πώλησης προϊόντων, για τον υπολογισμό της ελλιποβάρειας λαμβάνονται υπόψη από τις ελεγκτικές αρχές τα προβλεπόμενα στην παρούσα όρια σφάλματος του οργάνου ζύγισης ή οι προβλεπόμενες στην παρούσα αποδεκτές αποκλίσεις ζύγισης ή μέτρησης.

5. Στους παραβάτες των παραγράφων 1, 2 και 3 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

- α) Μη τήρηση πινακίδας με τις απαιτούμενες ενδείξεις χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος
- β) Ελλιπής τήρηση πινακίδας με τις απαιτούμενες ενδείξεις πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος.
- γ) Μη αναγραφή ενδείξεων στην ελληνική γλώσσα πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος
- δ) Μη αναγραφή ενδείξεων με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα και την τελική τιμή πώλησης με έντονη γραφή (bold) πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος.
- ε) Αναγραφή ανακριβών ή παραπλανητικών ενδείξεων δυο χιλιάδες ευρώ (€2000) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 2 Ενδείξεις επί των πινακίδων

1. Σε όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην κατανάλωση είτε εντός του καταστήματος ή από υπαίθριους πωλητές τοποθετούνται πινακίδες λιανικής πώλησης επί των οποίων αναγράφονται:

- A. Η τιμή
- B. Η Ονομασία, η Ποιότητα – Σύνθεση – Ποιοτικά Χαρακτηριστικά

2. Η ένδειξη της Τιμής αναφέρεται σε:

- α) Τιμή πώλησης ανά συσκευασία όταν τα προϊόντα πωλούνται σε συσκευασία.
- β) Τιμή ανά μονάδα μέτρησης, πέραν της τιμής ανά συσκευασία, όπως η μονάδα μέτρησης ορίζεται κατωτέρω (άρθρο 5) κατόπιν αναγωγής της τιμής συσκευασίας στην τιμή ανά μονάδα μέτρησης. Η αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης είναι υποχρεωτική και για τα προϊόντα που πωλούνται ως μη προσυσκευασμένα, πέραν των λοιπών υποχρεωτικών ενδείξεων επί των πινακίδων.
- γ) Η τιμή πώλησης ανά τεμάχιο ή σετ (πέραν της τιμής ανά συσκευασία), προκειμένου για βιομηχανικά προϊόντα μη εδώδιμα, τα οποία κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική πωλούνται με το τεμάχιο ή το σετ. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η τιμή της περίπτωσης β.
3. Από την υποχρεωτική αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης επί των πινακίδων πώλησης εξαιρούνται:
- α. Καταστήματα λιανικής με εμβαδόν μικρότερο των 50 τ.μ. πλην καταστημάτων πώλησης προϊόντων αρτοποιίας.
  - β. Περίπτερα.
  - γ. Συσκευασμένα προϊόντα των οποίων η ποσότητα ισοδυναμεί με 1 λίτρο ή 1 κυβικό μέτρο ή 1 κιλό ή 1 μέτρο ή 1 τετραγωνικό μέτρο κατά περίπτωση.
  - δ. Μαγειρεμένα ή ημιμαγειρεμένα φαγητά
  - ε. Παγωτά βάρους έως και 200 γραμμαρίων
  - στ. Προϊόντα των οποίων η ποσότητα της συσκευασίας είναι κάτω από 50 γραμμάρια ή 50 χιλιοστόλιτρα ή πάνω από 10 κιλά ή 10 λίτρα, ή τα οποία κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική πωλούνται σε μικρές συσκευασίες, ή με το τεμάχιο.
  - ζ. Καλλυντικά, προϊόντα αρωματοποίησης και καλλωπισμού.
4. Η τιμή πώλησης και η τιμή ανά μονάδας μέτρησης στις πινακίδες των λιανοπωλητών αναγράφεται σε ευρώ, υπό μορφή δεκαδικού αριθμού με δύο (2) δεκαδικά ψηφία συνοδευόμενη από το διεθνές σήμα του ευρώ € πριν ή μετά τον αριθμό (π.χ. 0,09 €, 0,40 €, 1,25 €, ή € 5,42, € 7,09 κλπ.)
Στην περίπτωση που το δεκαδικό μέρος είναι μηδέν, αυτό μπορεί να παραληφθεί (π.χ. 1 €, 5€, 28 €, ή € 1, € 5, € 28 κλπ)
5. Για συσκευασίες ειδών που διατίθενται σε σταθερές ποσότητες (ανά συσκευασία) διαφορετικές από τη μονάδα μέτρησης τους (κιλό, λίτρο, τεμάχιο κλπ.) και για τις οποίες στο παρόν άρθρο προβλέπεται και η αναγωγή της τιμής πώλησης τους και σε τιμή πώλησης ανά μονάδα μέτρησης, η τιμή αυτή αναγράφεται σε μία μόνο πινακίδα, εμφανώς τοποθετημένη, με ευδιάκριτα στοιχεία στο σημείο έκθεσης. Επισημαίνεται ότι στην εν λόγω πινακίδα θα αναγράφεται και η ονομασία του προϊόντος. Σε συσκευασίες ειδών μεταβλητού βάρους, στην πινακίδα αρκεί μόνο η αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης εφόσον αναγράφεται επί της συσκευασίας η τιμή πώλησης.
6. Όλα τα είδη που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής πώλησης εκτός των πινακίδων πρέπει να φέρουν και ένδειξη τιμής πώλησης σε κάθε επιμέρους συσκευασία τους. Η ένδειξη αυτή αναγράφεται είτε μηχανικά (π.χ. με σφραγίδα) είτε με την επικόλληση σταθερής ετικέτας. Εναλλακτικά, αντί της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου και εφόσον τα πωλούμενα είδη φέρουν επί της συσκευασίας Γραμμωτό Κώδικα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονικό σύστημα αναγνώρισης και ελέγχου τιμών (price checker) σε σημείο τέτοιο του καταστήματος, που να μπορεί εύκολα να αξιοποιηθεί από κάθε καταναλωτή πριν φθάσει στο ταμείο. Τα ηλεκτρονικά αυτά συστήματα θα πρέπει το κάθε ένα να αντιστοιχεί σε 300 τμ. χώρου πώλησης του καταστήματος και στις περιπτώσεις Υπεραγορών να βρίσκονται ιδίως σε χώρους πώλησης ειδών διατροφής και καθαριότητας και γενικότερα ειδών οικιακής χρήσης.

7. Για τεμαχιζόμενα ή/και διατιθέμενα χύμα τρόφιμα αναγράφονται σε πινακίδα που τοποθετείται επί του είδους αυτού τα στοιχεία του άρθρου 11.
8. Τα προϊόντα των παραπάνω κατηγοριών της παραγράφου 7 που διατίθενται συσκευασμένα, έχουν επικολημένη την τιμή, ή διαθέτουν Γραμμωτό Κώδικα επί της συσκευασίας τους, υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 6 . Σε κάθε περίπτωση στο σημείο πώλησης των ειδών αυτών υπάρχει πινακίδα, στην οποία αναγράφεται η τιμή ανά μονάδα μέτρησης καθώς και τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 7.
9. Για κάθε προϊόν που πωλείται σε κατάσταση λιανικής πώλησης απαγορεύεται να υπάρχουν με οποιοδήποτε τρόπο και οπουδήποτε εντός του καταστήματος διαφορετικές τιμές πώλησης. Οι συνιστώμενες ή μέγιστες τιμές που τίθενται ενδεικτικά επί της συσκευασίας από τον προμηθευτή είναι καταρχήν επιτρεπτές, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων του ελεύθερου ανταγωνισμού.
10. Οι λιανικές τιμές όλων των αγαθών που αναγράφονται στις πινακίδες, τιμοκαταλόγους, ετικέτες, συσκευασίες κ.τ.λ. υποχρεωτικά εμπεριέχουν και τον αναλογούντα κάθε φορά Φ.Π.Α.
11. Οι ενδείξεις ποιότητας, σύνθεσης του προϊόντος, άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά του προϊόντος εάν αναγράφονται επί της συσκευασίας και ο καταναλωτής μπορεί να ενημερωθεί από τις ενδείξεις αυτές δεν υπάρχει υποχρέωση να αναγράφονται στην πινακίδα αυτή. Την ευθύνη για την αναγραφή των ενδείξεων αυτών στην πινακίδα φέρει ο λιανοπωλητής και την ευθύνη για την ορθή διαβίβαση των πληροφοριών αυτών φέρει η προμηθεύουσα επιχείρηση.
12. Κατά παρέκκλιση προς τα ανωτέρω, όταν για τεχνικούς λόγους υπάρχει αντικειμενική αδυναμία να τοποθετήσει ο λιανοπωλητής πινακίδα πάνω σε καθένα από τα εκτεθειμένα όμοια (ισοβαρή, ισομεγέθη κτλ) προϊόντα, επιτρέπεται η χρήση για την αναγραφή των προβλεπομένων στην παραπάνω παράγραφο ενδείξεων, μίας πινακίδας ανά κατηγορία προϊόντων, που βρίσκονται σε κοινό εκθετήριο πώλησης (ράφι, καλάθι, σταντ κλπ.) ή κατάλογο. Σε αυτή την περίπτωση η πινακίδα ή ο κατάλογος θα πρέπει να είναι τοποθετημένα σε ορατό σημείο του εκθετηρίου πώλησης, σε άμεση γειτνίαση με τα προϊόντα και να είναι κατάλληλα διαμορφωμένα, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους καταναλωτές. Στην περίπτωση χρησιμοποίησης καταλόγου θα πρέπει να αναγράφεται επιπλέον η ονομασία πώλησης των προϊόντων.
13. Στα προϊόντα που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής/χονδρικής πώλησης, όπου έχει πρόσβαση και το ευρύ κοινό και τα οποία σύμφωνα με το Παράρτημα 17 του Καν. 1907/2006/ΕΚ, επιτρέπεται, λόγω επικινδυνότητας να διατίθενται μόνο σε επαγγελματίες χρήστες, φέροντας την αντίστοιχη ένδειξη στην ετικέτα θα πρέπει να τοποθετείται κατά τρόπο ευκρινή και ευανάγνωστο σε εμφανές σημείο, η ένδειξη: «ΠΡΟΣΟΧΗ! ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ. ΠΩΛΗΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕ ΕΚΔΟΣΗ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ».
14. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
- α. Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος για ελλειπείς ενδείξεις πινακίδας, βάσει των προβλεπομένων στις παραγράφους 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 και 12.
  - β. Δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος για ανακριβείς ή παραπλανητικές ενδείξεις πινακίδας.
  - γ. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος για ύπαρξη διαφορετικών τιμών πώλησης, βάσει των προβλεπομένων στην παράγραφο 9.
  - δ. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος για πώληση προϊόντων που απευθύνονται αποκλειστικά σε επαγγελματίες λόγω επικινδυνότητας βάσει των προβλεπομένων στην παράγραφο 13.

- ε. Χίλια ευρώ (€1.000) για στέρηση του ηλεκτρονικού συστήματος ελέγχου τιμών (price checker) όπως προβλέπεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 3 Γενικές Αρχές

1. Ως προϊόν ορίζεται ένα συγκεκριμένο είδος με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του (ιδίως όνομα, σύνθεση, είδος συσκευασίας, ονομαστική ποσότητα). Διαφοροποίηση έστω και ενός εκ των κυρίων χαρακτηριστικών του ορίζει νέο προϊόν με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων.
2. Οι αγοραπωλησίες όλων των προσυσκευασμένων προϊόντων γίνονται με βάση την καθαρή ποσότητα περιεχομένου. Στην καθαρή ποσότητα δεν συνυπολογίζονται τυχόν πρόσθετα μέσα συσκευασίας που περιέχονται στον κύριο περιέκτη.
3. Τα προϊόντα που πωλούνται επί ζυγίω, επιτρέπεται να πωλούνται σε μικτό βάρος υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο επόμενο άρθρο.
4. Τα ελεγκτικά όργανα υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τους τα περιθώρια σφάλματος των οργάνων μέτρησης και ζύγισης που αναφέρονται στην παρούσα.

Άρθρο 4 Μέσα συσκευασίας

1. Κάθε μέσο συσκευασίας (χαρτί περιτυλίγματος, μεμβράνες, σακούλες, κυτία, περιέκτες κλπ) που χρησιμοποιείται κατά την επί ζυγίω πώληση τροφίμων προς τον τελικό καταναλωτή, πρέπει να είναι από υλικό κατάλληλο να έρθει σε επαφή με τρόφιμα και να φέρει τις απαραίτητες ενδείξεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1935/2004 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει κάθε φορά.
2. Τα μέγιστα επιτρεπτά βάρη του χαρτιού, ή του πλαστικού (περιτυλίγματος ή σακουλών), που χρησιμοποιείται για τη συσκευασία κατά την επί ζυγίω διάθεση στο καταναλωτικό κοινό ειδών με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη, ορίζονται ως εξής:

Καθαρό Βάρος Προϊόντος (g)	Μέγιστο βάρος σε γραμμάρια (g)
0< καθαρό βάρος≤ 350	8
350< καθαρό βάρος≤ 1000	15
καθαρό βάρος>1000	30

3. Σε περίπτωση που για την ασφαλή συσκευασία των προϊόντων, δεν επαρκεί το μέσο συσκευασίας με τα παραπάνω ανώτατα όρια, χρησιμοποιείται πρόσθετη κατάλληλη συσκευασία, το βάρος της οποίας δεν επιβαρύνει τον καταναλωτή.
4. Οι πλαστικοί περιέκτες που χρησιμοποιούνται για την επί ζυγίω διάθεση στο καταναλωτικό κοινό ειδών με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη, επιτρέπεται να έχουν το κάτωθι μέγιστο βάρος ανά όγκο περιέκτη:

Όγκος περιέκτη σε λίτρα (L)	Μέγιστο βάρος σε γραμμάρια (g)
0,375	12
0,5	14
1	25

5. Οι χαρτοσακούλες που χρησιμοποιούνται για την επί ζυγίω διάθεση στο καταναλωτικό κοινό οπωρολαχανικών με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη, επιτρέπεται να έχουν μέγιστο βάρος είκοσι γραμμάρια (20 g).

6. Ειδικά για τους περιέκτες (τα κυτία) που χρησιμοποιούνται για τη διάθεση στο καταναλωτικό κοινό ειδών ζαχαροπλαστικής και αρτοποιίας με μικτοβαρή ζύγιση παρουσία του πελάτη και τα οποία κυκλοφορούν στο εμπόριο με τα αναφερόμενα στον παρακάτω πίνακα ενδεικτικά νούμερα, πρέπει να ανήκουν στην κάτωθι σειρά ονομαστικού όγκου και να έχουν το αντίστοιχο μέγιστο βάρος.

Ενδεικτικό No	Όγκος περιέκτη σε λίτρα (L)	Μέγιστο βάρος σε γραμμάρια (g)
2	0,9	40
3	1,5	50
4	1,8	60
6	2,5	70
8	2,9	80
10	3,9	100

7. Η τούρτα ζαχαροπλαστικής/παγωτού, κατά την χύδην πώλησή της πωλείται σε καθαρό βάρος και ζυγίζεται προτού αυτή τοποθετηθεί εντός του κυτίου συσκευασίας της, ενώ δύναται να πωλείται και με το τεμάχιο. Στην έννοια του καθαρού βάρους περιλαμβάνεται και η βάση στήριξης της, όταν δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω ανώτατα όρια.

Τα ανώτατα όρια βάρους της βάσης (πλαστικής ή χάρτινης) της τούρτας ζαχαροπλαστικής/παγωτού καθορίζονται ως εξής:

ΓΙΑ ΚΑΘΑΡΟ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥΡΤΑΣ	ΒΑΡΟΣ ΒΑΣΗΣ (ΔΙΣΚΟΥ)
Έως και 1.500 γραμμάρια	Έως 90 γραμμάρια
Από 1.501 έως και 2.000 γραμμάρια	Έως 130 γραμμάρια
Από 2.001 έως και 2.500 γραμμάρια	Έως 160 γραμμάρια
Από 2.501 έως και 3.000 γραμμάρια	Έως 180 γραμμάρια
Από 3.001 έως και 3.500 γραμμάρια	Έως 200 γραμμάρια
Πάνω από 3.500 γραμμάρια	Έως 230 γραμμάρια

Στην περίπτωση που η βάση στήριξης της τούρτας υπερβαίνει τα ανωτέρω ανώτατα όρια, ή δεν είναι πλαστική ή χάρτινη, αλλά ειδικής κατασκευής (ξύλινη, καθρέφτης κτλ), τότε η πώληση επί της βάσης ειδικής κατασκευής τοποθετημένης τούρτας προς τον πελάτη, πραγματοποιείται μόνο σε καθαρό βάρος γλυκού, έτσι ώστε να χρεώνεται χωριστά η αξία της καθαρής τούρτας και χωριστά η αξία της βάσης ειδικής κατασκευής.

Εφόσον η επιχείρηση (ζαχαροπλαστείο κτλ) προσφέρει τη βάση ειδικής κατασκευής «ΣΑΝ ΜΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ» υποχρεούται όπως διασφαλίσει τον αγοραστή – πελάτη της κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να επιστραφεί σ' αυτόν η αξία της βάσης που πλήρωσε κατά την αγορά της τούρτας, εφόσον βέβαια ο πελάτης επιστρέψει την βάση. Στην περίπτωση αυτή στην πινακίδα ή τιμοκατάλογο αναγράφεται κατά περίπτωση και η ένδειξη «ΒΑΣΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ Ή ΜΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΗ». Μετά το ζύγισμα της τούρτας με βάση ειδικής κατασκευής, από το μικτό βάρος αφαιρείται υποχρεωτικά το βάρος της βάσης αυτής, έτσι ώστε να εισπράττεται η συνολική αξία καθαρού βάρους της τούρτας, προσαυξημένη κατά την αξία της βάσης ειδικής κατασκευής.

8. Οι απαιτήσεις των παρ. 2, 3, 4, 5 και 6 τίθενται σε ισχύ τρεις (3) μήνες μετά τη δημοσίευση της παρούσας.

9. Για παραβίαση των απαιτήσεων της παρ. 1 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) στην επιχείρηση λιανικής.
10. Για παραβίαση των απαιτήσεων των παρ. 2, 3, 4, 5, 6 και 7 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά παράβαση στην επιχείρηση λιανικής.

Άρθρο 5 Αναγραφή περιεχόμενης ποσότητας επί συσκευασίας

1. Η ονομαστική ποσότητα του καθαρού περιεχομένου, εκτός αν άλλως προβλέπεται από ειδική νομοθεσία εναρμονισμένου τομέα, αναγράφεται: α) επί της συσκευασίας σε μονάδα μέτρησης βάρους (κιλό, kg, γραμμάριο, g) εάν πρόκειται για προϊόντα που διατίθενται σε στερεή μορφή και β) σε μονάδα μέτρησης όγκου (λίτρο, L, χιλιοστόλιτρο, mL) για προϊόντα που διατίθενται σε υγρή μορφή.
2. Σε προϊόντα εκτός των τροφίμων που διατίθενται σε υγρή μορφή αλλά έχουν πολύ υψηλό ιξώδες σε θερμοκρασία περιβάλλοντος η ονομαστική ποσότητα του καθαρού περιεχομένου μπορεί να αναγράφεται σε μονάδα μέτρησης βάρους (κιλό, kg, γραμμάριο, g).
3. Σε προϊόντα εκτός τροφίμων, για τα οποία το βάρος ή ο όγκος δεν έχουν συγκριτική σημασία για τον καταναλωτή, κατά περίπτωση, αναγράφεται η ονομαστική ποσότητα του καθαρού περιεχομένου στο κύριο ποσοτικό χαρακτηριστικό του προϊόντος, όπως σε: αριθμό τεμαχίων, μέτρα (m), τετραγωνικά μέτρα (m²), αριθμό μοναδιαίων δόσεων πλύσης, φύλλα, ώρες καύσης κ.τ.λ., εκτός αν άλλως προβλέπεται από ειδική νομοθεσία εναρμονισμένου τομέα.
4. Ειδικά για προϊόντα σε υγρό κάλυψης καθώς και για κατεψυγμένα προϊόντα με προστατευτικό περίβλημα πάγου (επίπαγο) αναγράφεται τόσο το καθαρό βάρος (με το υλικό επικάλυψης) όσο και το καθαρό στραγγισμένο βάρος (χωρίς το υλικό επικάλυψης)
5. Για τα παγωτά σε οικογενειακές συσκευασίες η αναγραφή της ονομαστικής ποσότητας περιεχομένου γίνεται σε μονάδες βάρους (κιλό, kg, γραμμάριο, g), σύμφωνα με το άρθρο 137 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.
6. Για τα φυτοχώματα - εδαφοβελτιωτικά (τύρφη, περλίτη, κοπριά κτλ) και τα μέσα καλλιέργειας είναι υποχρεωτική η αναγραφή της ονομαστικής ποσότητας περιεχομένου σε μονάδες όγκου (L). Ο έλεγχος του αναγραφόμενου όγκου γίνεται σύμφωνα με το εναρμονισμένο Πρότυπο EN 12580 «Βελτιωτικά εδάφους και θρεπτικά υλικά - Προσδιορισμός της ποσότητας», όπως ισχύει ή σύμφωνα με άλλο αντίστοιχο.
7. Φράσεις όπως “περίπου” ή “κατά τη συσκευασία” ή “±... %” δίπλα από την ένδειξη του ονομαστικού βάρους ή όγκου περιεχομένου δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται. Κατ’ εξαίρεση, αφενός μεν για τους σάπωνες που εμπίπτουν στις διατάξεις της υπ’ αριθμ. 1436/1965 Απόφασης του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 852/Β/1965), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μπορεί να αναγράφεται επί της συσκευασίας τους η ένδειξη «κατά την συσκευασία» δίπλα από την ένδειξη του ονομαστικού βάρους, αφετέρου δε χαρτικά προϊόντα κάθε είδους επιτρέπεται να πωλούνται σε συσκευασίες που φέρουν φράσεις του πρώτου εδαφίου, εφόσον αποδεικνύεται ότι τα προϊόντα αυτά είχαν συσκευασθεί πριν από την 1^η Σεπτεμβρίου 2013.
8. Το ονομαστικό βάρος ή όγκος περιεχομένου έχει μία καθορισμένη τιμή και δεν επιτρέπεται να αναγράφεται εύρος τιμών (π.χ. από ... g έως ... g, από ..... mL έως ..... mL).
9. Δεν επιτρέπεται να εμφανίζονται επί της ίδιας συσκευασίας, περισσότερες της μίας ονομαστικές ποσότητες περιεχομένου.

10. Υπεύθυνος για την αναγραφή της περιεχόμενης ποσότητας είναι ο παρασκευαστής/ συσκευαστής ή εισαγωγέας/διανομέας κατά περίπτωση.
11. Στην περίπτωση προϊόντων που συσκευάζονται εντός του καταστήματος λιανικής πώλησης, υπεύθυνος θεωρείται ο πωλητής.
12. Οι παρασκευαστές/συσκευαστές ή εισαγωγείς/διανομείς ή πωλητές, κατά περίπτωση, είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της συμφωνίας των αναγραφόμενων ονομαστικών ποσοτήτων με την πραγματική ποσότητα περιεχομένου μέχρι την ημερομηνία λήξης του προϊόντος ή/και καθ' όλη τη διάρκεια έκθεσης των προϊόντων προς πώληση και μέχρι την πώλησή τους.
13. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 6 Αναγραφή τιμής ανά μονάδα μέτρησης

1. Για προϊόντα σε στερεή μορφή αναγράφεται η τιμή πώλησής τους ανά χιλιόγραμμο (kg), ενώ για προϊόντα σε υγρή μορφή αναγράφεται η τιμή πώλησής τους ανά λίτρο (L).
2. Για προϊόντα σε υγρή μορφή, το ιξώδες των οποίων σε θερμοκρασία περιβάλλοντος είναι πολύ υψηλό, επιτρέπεται να αναγράφεται η τιμή πώλησής τους ανά χιλιόγραμμο (kg).
3. Για προϊόντα για τα οποία το βάρος ή ο όγκος δεν έχουν συγκριτική σημασία για τον καταναλωτή, αναγράφεται η τιμή πώλησης ανά κύριο ποσοτικό χαρακτηριστικό του προϊόντος, που αποτελεί μέτρο σύγκρισης για τον καταναλωτή π.χ. ανά τεμάχιο, ανά μέτρο (m), ανά τετραγωνικό μέτρο (m²), ανά δόση πλύσης, ανά φύλλο, ανά ώρα καύσης κ.τ.λ.
4. Ειδικότερα ορίζουμε την αναγραφή τιμής ανά μονάδα μέτρησης για τα κάτωθι προϊόντα:
  - α. Για συσκευασμένα απορρυπαντικά/μαλακτικά σε σκόνη ή σε υγρό, προοριζόμενα για χρήση πλυντηρίων ρούχων, εφόσον επί της συσκευασίας αυτών δηλώνεται, με βάση τον Κανονισμό 2004/648/EK, η ένδειξη "Συνολικός αριθμός πλύσεων ανά συσκευασία", καθώς και για συσκευασμένα απορρυπαντικά/μαλακτικά ρούχων, εφόσον επί της συσκευασίας αυτών δηλώνεται η ένδειξη "Συνολικός αριθμός μοναδιαίων δόσεων ανά συσκευασία", αναγράφεται η τιμή ανά πλύση ή μοναδιαία δόση, αντίστοιχα.
  - β. Για πάνες (βρεφών και ενηλίκων), γυναικεία επιθέματα προσωπικής υγιεινής και υγρομάντηλα, αναγράφεται η τιμή ανά τεμάχιο.
  - γ. Για χαρτικά είδη (χαρτί κουζίνας, χαρτί υγιείας, χαρτοπετσέτες, χαρτομάντηλα) αναγράφεται η τιμή ανά χιλιόγραμμο (kg).
  - δ. Για προϊόντα, εκτός των χαρτικών, που διατίθενται σε ρολό (π.χ. αλουμινόχαρτο, χαρτί ψησίματος, διαφανής μεμβράνη τροφίμων κλπ.) αναγράφεται η τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο (m²).
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 7 Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προσυσκευασμένων προϊόντων που φέρουν τη σήμανση «e»

1. Προσυσκευασμένα προϊόντα σταθερής ονομαστικής μάζας ή όγκου περιεχομένου, που έχει εκ των προτέρων επιλεγεί από τον παρασκευαστή/συσκευαστή, από 5 g/mL έως 10 kg/L, μπορούν να φέρουν την ένδειξη «e» στο ίδιο πεδίο ορατότητας με την ένδειξη της μάζας ή του όγκου. Η σήμανση «e» πιστοποιεί ότι η προσυσκευασία ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της

οδηγίας 76/211/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε ισχύει και η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική μας νομοθεσία με το Π.Δ. 16/1982 (ΦΕΚ 2/Α/82), όπως ισχύει.

2. Οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται ανά παρτίδα, προκειμένου το προϊόν να φέρει την ένδειξη «e» είναι οι κάτωθι:

- α) το πραγματικό περιεχόμενο των προσυσκευασιών δεν πρέπει να είναι κατώτερο κατά μέσο όρο από την ονομαστική ποσότητα
- β) το ποσοστό των προσυσκευασιών που παρουσιάζει ένα αρνητικό σφάλμα ίσο ή ανώτερο του μεγίστου ανεκτού σφάλματος, ως προβλέπεται από τον Πίνακα της παραγράφου 3, πρέπει να είναι αρκετά μικρό
- γ) καμία προσυσκευασία που παρουσιάζει αρνητικό σφάλμα ανώτερο του διπλασίου του μεγίστου ανεκτού σφάλματος του Πίνακα της παραγράφου 3 δεν δύναται να φέρει το σήμα «e»

3. Το μέγιστο ανεκτό σφάλμα επί έλαττον, στο περιεχόμενο μιας προσυσκευασίας με σήμα «e», καθορίζεται από τον παρακάτω πίνακα:

Ονομαστική ποσότητα του προϊόντος (Q _n) σε γραμμάρια ή χιλιοστόλιτρα (g ή mL)			Μέγιστα ανεκτά σφάλματα	
			% του Q _n	g ή mL
5	έως	50	9	-
50	έως	100	-	4,5
100	έως	200	4,5	-
200	έως	300	-	9
300	έως	500	3	-
500	έως	1000	-	15
1000	έως	10000	1,5	-

Για την εφαρμογή του Πίνακα, οι υπολογιζόμενες σε μονάδες μάζας ή όγκου τιμές των μεγίστων ανεκτών σφαλμάτων που υποδεικνύονται σ' αυτόν επί τοις εκατό, πρέπει να στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω στο 1/10 του g ή mL.

4. Τα κριτήρια για το είδος του ελέγχου (καταστροφικός ή μη καταστροφικός), καθώς και τα πρωτόκολλα δειγματοληψίας, για ελέγχους στις εγκαταστάσεις του παραγωγού/συσκευαστή ή εισαγωγέα/διανομέα, όπου παρέχεται επαρκής αριθμός δειγμάτων από κάθε παρτίδα, προβλέπονται από τη νομοθεσία της ως άνω παραγράφου 1.

5. Για τον μη καταστροφικό έλεγχο σε σημείο λιανικής πώλησης, όπου ενδεχομένως δεν υπάρχει επαρκής αριθμός δειγμάτων και το πρωτόκολλο δειγματοληψίας που προβλέπεται από τη νομοθεσία της παρ. 1, δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί, ο ελάχιστος αριθμός των προσυσκευασιών που εξετάζονται ανά παρτίδα, καθορίζεται με βάση των κάτωθι Πίνακα:

Αριθμός διατιθέμενων συσκευασιών (N)	Ελάχιστος αριθμός δειγμάτων
Έως 4	Όλα
5 ≤ N < 40	5
40 ≤ N < 65	8
65 ≤ N < 100	13

Τα αποτελέσματα από τον παραπάνω έλεγχο δεν αποτελούν βάση για την επιβολή κυρώσεων, παρά μόνο για τις περιπτώσεις που δεν ικανοποιείται η απαίτηση β ή/και γ) της παρ. 2.

Σε περίπτωση υποψίας ελλιποβάρειας για τη συγκεκριμένη παρτίδα, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο μεριμνά για τη διενέργεια περαιτέρω ελέγχου στις εγκαταστάσεις του παραγωγού/συσκευαστή ή διανομέα/εισαγωγέα.

6. Η χρήση του σήματος «e» επί των συσκευασιών γίνεται χωρίς προηγούμενη άδεια, με την προϋπόθεση ότι διατηρούνται αρχεία, για κάθε παρτίδα, τα οποία είναι στη διάθεση των αρχών και στα οποία αναγράφονται, τα αποτελέσματα των μετρολογικών ελέγχων που προβλέπονται από την οδηγία 76/211/ΕΟΚ, όπως ισχύει, ώστε να βεβαιώνεται ότι έχουν γίνει κανονικά και σωστά οι έλεγχοι, καθώς και οι τυχόν διορθωτικές ενέργειες και προσαρμογές (ρυθμίσεις). Τα αρχεία πρέπει να διατηρούνται σε έντυπη μορφή μέχρι την ημερομηνία λήξης κάθε παρτίδας και αν δεν προβλέπεται ημερομηνία λήξης, για διάστημα τουλάχιστον δύο ετών.

7. Ευθύνη για το ότι η προσυσκευασία τηρεί τις απαιτήσεις για τη χρήση του σήματος «e» φέρει ο συσκευαστής ή ο παραγωγός ή ο εισαγωγέας ή ο διανομέας, ο οποίος θέτει το προϊόν στην ελληνική αγορά, κατά περίπτωση. Στην περίπτωση προϊόντων όπου η συσκευασία έχει παραγγελθεί από τρίτον, το όνομα του οποίου αναγράφεται επί της συσκευασίας (π.χ. προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας) τότε και ο παραγγέλλων θεωρείται συνυπεύθυνος.

8. Στα μέγιστα ανεκτά σφάλματα προϊόντων που φέρουν τη σήμανση «e» εμπεριέχονται όλες οι τυχόν άλλες ανοχές (π.χ. λόγω απώλειας υγρασίας, στραγγισμένου βάρους κλπ) οι οποίες προβλέπονται από, τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, τις Αποφάσεις του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου ή οποιαδήποτε άλλη διάταξη.

9. Παρτίδες προσυσκευασμένων προϊόντων που δεν πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται για τη χρήση του σήματος «e», θεωρούνται ελλιποβαρείς, δεσμεύονται στα χέρια των κατόχων τους μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

10. α. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται το σήμα «e» σε προϊόντα τα οποία δεν έχουν σταθερό βάρος ή όγκο περιεχομένου ανά παρτίδα ή σε προϊόντα των οποίων το ονομαστικό βάρος ή ο ονομαστικός όγκος είναι εκτός του προβλεπόμενου εύρους (5 g/mL έως 10 kg/L) επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα.

β. Για μέση τιμή του πραγματικού περιεχομένου μιας παρτίδας μικρότερης από την ονομαστική τιμή περιεχομένου της παρτίδας, υπολογίζεται η κατηγορία προστίμου, ανά παρτίδα προϊόντος, ως εξής:

Κατηγορία προστίμου (κ) = [(Ονομαστική τιμή περιεχομένου - Πραγματική μέση τιμή περιεχομένου) / Ονομαστική τιμή περιεχομένου] × 100 × τιμή €/kg ή L .

Κατηγορία προστίμου (κ)	Πρόστιμο (€)
κ ≤ 10	Δύο Χιλιάδες ευρώ (2.000)
10 < κ ≤ 50	Τέσσερις χιλιάδες ευρώ (4.000)
50 < κ	Έξι χιλιάδες ευρώ (6.000)

Για

παρτίδες μεγαλύτερες των 3200 τεμαχίων το πρόστιμο διπλασιάζεται.

Το πρόστιμο επιβάλλεται στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα.

Ελλιποβαρείς παρτίδες δεσμεύονται μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

Για δεσμευμένες παρτίδες που διατίθενται παρά την εντολή των αρμόδιων αρχών επιβάλλεται πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (€20.000) ανά παρτίδα.

γ. Παρτίδες που φέρουν το σήμα «e», και που ο αριθμός των ελαττωματικών τεμαχίων εκτρέπεται του μέγιστου επιτρεπτού αριθμού, ή παρτίδες με τεμάχια που εμφανίζουν απόκλιση πέραν του διπλασίου του Μέγιστου Ανεκτού Σφάλματος δεσμεύονται μέχρι να

γίνονται οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες. Για δεσμευμένες παρτίδες που διατίθενται παρά την εντολή των αρμόδιων αρχών επιβάλλεται πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (€20.000) ανά παρτίδα.

δ. Σε περίπτωση που γίνεται χρήση του σήματος «e» χωρίς να διατηρούνται τα σχετικά αρχεία για κάθε παρτίδα, επιβάλλεται πρόστιμο στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα ως εξής:

Αριθμός παρτίδων	Πρόστιμο (€)
1-3	Δύο χιλιάδες ευρώ (2.000)
4-6	Τέσσερις χιλιάδες ευρώ (4.000)
≥7	Έξι χιλιάδες ευρώ (6.000)

Άρθρο 8 Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προσυσκευασμένων προϊόντων χωρίς τη σήμανση «e»

- Κάθε παρτίδα προσυσκευασμένων προϊόντων σταθερής ονομαστικής ποσότητας περιεχομένου, που δεν φέρουν σήμανση «e», πρέπει να έχει, κατά μέσο όρο, καθαρό περιεχόμενο, τουλάχιστον ίσο με την ονομαστική ποσότητα, δηλαδή την ποσότητα που αναγράφεται επί της συσκευασίας.
- Καμία συσκευασία δεν επιτρέπεται να έχει καθαρή ποσότητα περιεχομένου που να παρουσιάζει αρνητικό σφάλμα ανώτερο του μεγίστου ανεκτού αρνητικού σφάλματος που προβλέπουν οι Πίνακες της παραγράφου 3.
- Το μέγιστο ανεκτό αρνητικό σφάλμα, στο καθαρό περιεχόμενο προσυσκευασμένων προϊόντων χωρίς «e» καθορίζονται στους παρακάτω πίνακες:

Πίνακας 1

Ονομαστική ποσότητα (Q_n) σε γραμμάρια (g) ή χιλιοστόλιτρα (mL)	Μέγιστο ανεκτό αρνητικό σφάλμα	
	% του Q_n	g ή mL
0 έως 50	9	-
50 έως 100	-	4,5
100 έως 200	4,5	-
200 έως 300	-	9
300 έως 500	3	-
500 έως 1000	-	15
1000 έως 10000	1,5	-
10000 έως 15000	-	150
άνω των 15000	1	-

Για την εφαρμογή του πίνακα, οι υπολογιζόμενες, σε μονάδες μάζας ή όγκου, τιμές των μεγίστων ανεκτών σφαλμάτων, που υποδεικνύονται σ' αυτόν επί τοις εκατό, στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω στο 1/10 του g ή του mL για Q_n μέχρι και 1 kg ή 1 L και στο επόμενο ακέραιο g ή mL για Q_n μεγαλύτερες των 1 kg ή 1 L.

Πίνακας 2

Ονομαστική ποσότητα (Q_n)	Μέγιστο ανεκτό αρνητικό σφάλμα
Σε μονάδες μήκους	Για μήκος ≤ 5 m καμία ανοχή. Για μήκος > 5 m ανοχή 2% του Q_n
Σε μονάδες επιφάνειας	3% του Q_n
Σε αριθμό τεμαχίων	Για αριθμό τεμαχίων ≤ 50 καμία ανοχή. Για αριθμό τεμαχίων $>$

	50 ανοχή 1% του Q_n στρογγυλεμένο προς τα πάνω στον πλησιέστερο ακέραιο
--	--

4. Για τον μη καταστροφικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις του παραγωγού/συσκευαστή ή εισαγωγέα/διανομέα, ο αριθμός των συσκευασιών, που εξετάζονται ανά παρτίδα, καθορίζεται με βάση των κάτωθι Πίνακα:

Αριθμός προσυσκευασιών ανά παρτίδα (N)	Αριθμός δειγμάτων
Έως 100	Όλα
$100 \leq N < 500$	50
$500 \leq N < 3200$	80
≥ 3200	125

5. Για τον μη καταστροφικό έλεγχο σε σημείο λιανικής πώλησης, ο ελάχιστος αριθμός των προσυσκευασιών, που εξετάζονται ανά παρτίδα, καθορίζεται με βάση των κάτωθι Πίνακα:

Αριθμός διατιθέμενων συσκευασιών (N)	Ελάχιστος αριθμός δειγμάτων
Έως 4	Όλα
$5 \leq N < 40$	5
$40 \leq N < 65$	8
$65 \leq N < 100$	13

Τα αποτελέσματα από τον παραπάνω έλεγχο δεν αποτελούν βάση για την επιβολή κυρώσεων, παρά μόνο για τις περιπτώσεις που δεν ικανοποιείται η απαίτηση της παρ. 2.

Σε περίπτωση υποψίας ελλιποβάειας για τη συγκεκριμένη παρτίδα, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο μεριμνά για τη διενέργεια περεταίρω ελέγχου στις εγκαταστάσεις του παραγωγού ή συσκευαστή ή διανομέα ή εισαγωγέα.

6. Ο έλεγχος μπορεί να είναι καταστροφικός, ή μη καταστροφικός. Μη καταστροφικός έλεγχος μπορεί να λάβει χώρα όταν η τυπική απόκλιση του βάρους του περιέκτη, κατόπιν εξέτασης 10 τεμαχίων αυτού, είναι μικρότερη από το $1/5$ του Μέγιστου Ανεκτού Σφάλματος, της ως άνω παραγράφου 3. Για την διενέργεια καταστροφικού ελέγχου απαιτείται ο έλεγχος είκοσι (20) προσυσκευασιών.

7. Παρτίδες που δεν πληρούν τις απαιτήσεις των ως άνω παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, θεωρούνται ελλιποβαρείς, δεσμεύονται στα χέρια των κατόχων τους μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

8.

α. Για μέση τιμή του πραγματικού περιεχομένου μιας παρτίδας μικρότερης από την ονομαστική τιμή περιεχομένου της παρτίδας, επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 10β του άρθρου 7 χρησιμοποιώντας για τον υπολογισμό της κατηγορίας προστίμου την τιμή/kg ή L ή m^2 ή τεμάχιο ή m.

β. Για δεσμευμένες παρτίδες που διατίθενται παρά την εντολή των αρμόδιων αρχών επιβάλλεται πρόστιμο είκοσι χιλιάδων ευρώ (€20.000) ανά παρτίδα.

9. Ειδικά για τους σάπωνες που εμπίπτουν στις διατάξεις της υπ' αριθμ. 1436/1965 Απόφασης του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 852/Β/1965), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η ελλιποβάεια, σε σχέση με την ονομαστική ποσότητα επί

της συσκευασίας, διαπιστώνεται κατόπιν εργαστηριακής εξέτασης, σύμφωνα με την προαναφερόμενη Απόφαση.

Άρθρο 9 Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προϊόντων τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου

1. Προσυσκευασμένα προϊόντα τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου, δεν επιτρέπεται να φέρουν τη σήμανση «e» δίπλα από την ένδειξη της ποσότητας του περιεχομένου τους.
2. Στην ποσότητα του καθαρού περιεχομένου των προϊόντων της παραγράφου 1, καθώς και προϊόντων που πωλούνται χύδην, δεν αναγνωρίζονται ανοχές.
3. Προϊόντα της παρ. 1 με ελλιπές περιεχόμενο δεσμεύονται στα χέρια των κατόχων τους μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.
4. Σε περιπτώσεις προϊόντων τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου τα οποία φέρουν το σήμα «e» επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα.
5. Για προσυσκευασμένα προϊόντα τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου με πραγματική ποσότητα περιεχομένου μικρότερη από την ονομαστική τιμή περιεχομένου, επιβάλλονται στον παρασκευαστή ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα, ανά κωδικό, διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (2000 €).
6. Για προϊόντα που πωλήθηκαν χύδην και η πραγματική τους ποσότητα ήταν μικρότερη από την ποσότητα επί του παραστατικού πώλησης, ή η πραγματική τους ποσότητα ήταν μικρότερη από εκείνη, βάσει της οποίας υπολογίστηκε η τελική τιμή πώλησης του προϊόντος, επιβάλλεται στο λιανοπωλητή διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000 €) ανά παράβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 10 Ενδείξεις & διασφάλιση περιεχομένου προσυσκευασμένων τροφίμων.

1. Για τον ορισμό της έννοιας «τρόφιμα» εφαρμόζεται το άρθρο 2 του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) αριθ. 178/2002 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 28ης Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων.
2. Για τους ορισμούς των εννοιών «προσυσκευασμένο τρόφιμο» και «επισήμανση» εφαρμόζεται το άρθρο 1 της Οδηγίας ΕΕ 2000/13.
3. Τα προσυσκευασμένα τρόφιμα που διατίθενται ως έχουν στον τελικό καταναλωτή επισημαίνονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, όπως κάθε φορά ισχύει, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων επισήμανσης που προβλέπονται από ειδικές ενωσιακές ή εθνικές διατάξεις που ισχύουν για συγκεκριμένα τρόφιμα όπως επίσης και οι γεωγραφικές ενδείξεις ΠΟΠ και ΠΓΕ, καθώς και του ν. 4254/14 (ΦΕΚ 85/Α).
4. Μετά τη θέση σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011 στις 13 Δεκεμβρίου 2014 και την κατάργηση της Οδηγίας 2000/13, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού αυτού.
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
α) Μη αναγραφή ενδείξεων χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος

- β) Ελλιπής αναγραφή ενδείξεων πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος
- γ) Ανακριβής ή παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων δυο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος

Άρθρο 11 Ενδείξεις μη προσυσκευασμένων τροφίμων.

1. Για τρόφιμα που δεν είναι προσυσκευασμένα και προσφέρονται στον τόπο λιανικής πώλησης για άμεση πώληση στον καταναλωτή ή σε μονάδες ομαδικής εστίασης, ως ελάχιστες ενδείξεις επί της πινακίδας ορίζονται:

- α. Η ονομασία πώλησης (όπως άρθρο 3 Οδηγίας 2000/13 και όχι είδος τροφίμου) / το είδος του τροφίμου.
- β. Η ποιότητα του είδους και η ποικιλία αυτού, εφόσον προβλέπονται από άλλες διατάξεις.
- γ. Η χώρα καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης του τροφίμου σύμφωνα με την Οδηγία ΕΕ 2000/13 μέχρι τις 12 Δεκεμβρίου 2014 και μετά τη θέση σε εφαρμογή του Κανονισμού(ΕΕ) 1169/2011 στις 13 Δεκεμβρίου 2014 με όσα καθορίζονται στο άρθρο 26 του εν λόγω κανονισμού καθώς και με την επιφύλαξη του άρθρου 10 παρ 3.
- δ. Η τιμή ανά μονάδα μέτρησης όπως αυτή καθορίζεται ανωτέρω στο Κεφάλαιο 2, «ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ».

2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

- α. Μη αναγραφή των ελάχιστων ενδείξεων επί πινακίδος χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος
- β. Ελλιπής αναγραφή των ελάχιστων ενδείξεων επί πινακίδος πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος
- γ. Ανακριβής ή παραπλανητική αναγραφή των ελάχιστων ενδείξεων επί πινακίδος δυο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος

Άρθρο 12 Επισήμανση υποκατάστατων.

1. Η επισήμανση του τροφίμου δεν πρέπει να είναι φύσεως τέτοιας που να παραπλανά τον καταναλωτή, κατά τον τρόπο που αναφέρεται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2000/13 και στο άρθρο 11 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

2. Ειδικά στην περίπτωση που ένα προσυσκευασμένο τρόφιμο πρόκειται για υποκατάστατο τροφίμου, δεν θα πρέπει να γίνεται καμία αναφορά τέτοια που να παραπλανά τον καταναλωτή περί του ότι το τρόφιμο αυτό είναι κανονικό και όχι υποκατάστατο. Εναλλακτικά μπορεί να τίθεται στην επισήμανση της ονομασίας πώλησης ή σε ένδειξη πλησίον της εμπορικής ονομασίας πώλησης ένδειξη από την οποία ο καταναλωτής μπορεί άμεσα να αντιληφθεί ότι πρόκειται για υποκατάστατο. Εξαιρούνται ρητά τα τυροκομικά προϊόντα για τα οποία ισχύουν οι ειδικότερες διατάξεις του ΕΚ 1234/2007 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

3. Όταν υποκατάστατα τροφίμων διατίθενται στον τελικό καταναλωτή χύμα, θα πρέπει στα σημεία πώλησης τους (προθήκες, ψυγεία καταστημάτων κλπ.) να υπάρχει σχετική πινακίδα στην οποία όμως δεν δύναται να γίνεται καμία αναφορά τέτοια που να παραπλανά τον καταναλωτή περί του ότι το τρόφιμο αυτό είναι κανονικό και όχι υποκατάστατο. Εξαιρούνται ρητά τα τυροκομικά προϊόντα για τα οποία ισχύουν οι ειδικότερες διατάξεις του ΕΚ 1234/2007 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4. Σε περίπτωση επίσης που τα προσφερόμενα στους χώρους ομαδικής εστίασης φαγητά, εδέσματα κλπ. περιέχουν υποκατάστατα τροφίμων ο καταναλωτής θα πρέπει να ενημερώνεται σχετικά μέσω τιμοκαταλόγου.

5. Οι ανωτέρω διατάξεις δεν εφαρμόζονται για τα μη γαλακτοκομικά προϊόντα για τα οποία εφαρμόζεται η Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 278186 (ΦΕΚ Β' 1097/22-8-2002) «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΟΚ) 1898/87 του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία της ονομασίας του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων κατά τη διάθεσή τους στο εμπόριο».
6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
  - α) Ανακριβής ή παραπλανητική επισήμανση υποκατάστατων τροφίμων δυο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος.
  - β) Μη αναγραφή στον τιμοκατάλογο υποκατάστατων τροφίμων σε χώρους ομαδικής εστίασης χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος

Άρθρο 13 Διάθεση προϊόντων με περασμένη χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας.

1. Επιτρέπεται η διάθεση τροφίμων περασμένης χρονολογίας ελάχιστης διατηρησιμότητας, πλην όσων προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία ως ευαλοίωτα, με τον όρο ότι αυτά θα πωλούνται σαφώς διαχωρισμένα από τα άλλα τρόφιμα και σε πινακίδα που θα αναρτάται σε αυτά, θα αναγράφεται, με κεφαλαία γράμματα, η φράση "ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ."
2. Εντούτοις, ο χρόνος αυτός διάθεσης των προϊόντων περασμένης διατηρησιμότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει κατά περίπτωση:
  - α. Τη μία εβδομάδα στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή ημέρας και μήνα.
  - β. Τον ένα μήνα στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή μήνα και έτους.
  - γ. Τους τρεις μήνες στην περίπτωση προϊόντων των οποίων η ελάχιστη διατηρησιμότητα δηλώνεται με την αναγραφή μόνο του έτους.
3. Την αποκλειστική ευθύνη, στις περιπτώσεις αυτές, για την καλή υγιεινή κατάσταση των προϊόντων φέρει ο πωλητής.
4. Προϊόντα περασμένης διατηρησιμότητας απαγορεύεται να διατίθενται σε χώρους ομαδικής εστίασης.
5. Απαγορεύεται η αντικατάσταση ή τροποποίηση της χρονολογίας ελάχιστης διατηρησιμότητας με οποιονδήποτε τρόπο και από οποιονδήποτε.
6. Τα ως άνω προϊόντα πωλούνται μόνο σε χαμηλότερη τιμή.
7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
  - α) Έλλειψη πινακίδας με την ένδειξη "ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ." χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος
  - β) Μη διακριτός διαχωρισμός τροφίμων περασμένης διατηρησιμότητας από τα υπόλοιπα τρόφιμα χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος.
  - γ) Παραποίηση (αντικατάσταση ή τροποποίηση) της χρονολογίας ελάχιστης διατηρησιμότητας δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος.
  - δ) Διάθεση τροφίμων περασμένης διατηρησιμότητας σε χώρους ομαδικής εστίασης πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος
  - ε) Μη τήρηση υποχρέωσης πώλησης τροφίμων με την ένδειξη "ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ" σε χαμηλότερη τιμή δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος.

Άρθρο 14 Υπόχρεος αναγραφής ενδείξεων.

1. Οι υπόχρεοι για την αναγραφή των ενδείξεων είναι ο παρασκευαστής ή ο πωλητής, που τα στοιχεία του αναγράφονται πάνω στο προϊόν και που είναι υπεύθυνος για τη διάθεσή του στην αγορά.
2. Υπεύθυνος για την έλλειψη αυτών είναι και οποιοσδήποτε και με οποιοδήποτε τρόπο συμμετέχει στην αλυσίδα διανομής του συγκεκριμένου προϊόντος (ενδιάμεσοι πωλητές, τελικοί πωλητές).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**ΕΝΟΤΗΤΑ 4.1. ΚΡΕΑΣ****Άρθρο 15 Πεδίο Εφαρμογής.**

1. Η παρούσα ενότητα αφορά κάθε έννοια κρέατος όπως ορίζεται στον Κανονισμό 853/2004 για προϊόντα με βάση το κρέας (βρώσιμα προϊόντα κρέατος, παραπροϊόντα και τα παρασκευάσματα αυτών) του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.
2. Από πλευράς εκμεταλλεύσεων / επιχειρήσεων, η παρούσα απόφαση αφορά:
  - α. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την σφαγή ζώων, εμπορία, διακίνηση, τεμαχισμό και τυποποίηση κρέατος και παραγωγή παρασκευασμάτων κρέατος και προϊόντων με βάση το κρέας.
  - β. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την διακίνηση και εμπορία κρέατος και ζώων από το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές από τρίτες χώρες.
  - γ. Όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με τη λιανική πώληση κρέατος, τα κρεοπωλεία και τα καταστήματα λιανικής πώλησης που έχουν τμήμα κρεοπωλείου.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.1. ΣΤΑΔΙΟ ΣΦΑΓΗΣ**Άρθρο 16 Τήρηση βιβλίου σφαγών στα σφαγεία της χώρας, τα οποία είναι εγκεκριμένα για τη σφαγή.**

1. Σε όλα τα σφαγεία της Χώρας (Ιδιωτικά, Δημοτικά κλπ.) στα οποία γίνεται σφαγή ζώων, τηρείται υποχρεωτικά βιβλίο σφαγών, στο οποίο καταγράφονται όλες οι σφαγές των ζώων, τα οποία προσκομίζονται σε αυτά για σφαγή.
2. Το βιβλίο σφαγών θεωρείται με ευθύνη του σφαγείου από την αρμόδια Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης και την Κτηνιατρική Υπηρεσία της Περιφέρειας της περιοχής που βρίσκεται το σφαγείο. Το βιβλίο σφαγών κρατείται στο σφαγείο τουλάχιστον για το τελευταίο έτος και επιδεικνύεται σε κάθε πραγματοποιούμενο έλεγχο των αρμοδίων αρχών, εφόσον ζητηθεί.
3. Τα εν λόγω σφαγεία είναι υποχρεωμένα για την τήρηση και ενημέρωση του βιβλίου σφαγών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το εν λόγω βιβλίο θα φέρει τουλάχιστον τις παρακάτω στήλες:

- 1η ΣΤΗΛΗ "ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΦΑΓΗΣ" Αναγράφεται η ημερομηνία που σφάχθηκε το ζώο.
  - 2η ΣΤΗΛΗ "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφονται τα στοιχεία του μεταφορέα οδηγού και ο αριθμός κυκλοφορίας του οχήματος που μετέφερε το ζώο στο σφαγείο.
  - 3η ΣΤΗΛΗ "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφονται τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και έδρα) του κατόχου των ζώων καθώς και η ιδιότητα αυτού (Παραγωγός, χονδρέμπορος, εισαγωγέας, λιανοπωλητής κλπ.).
  - 4η ΣΤΗΛΗ "ΦΥΛΗ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφεται η φυλή του κάθε ζώου (π.χ. Σαρολέ, Σίμενταλ κλπ.).
  - 5η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΩΤΙΟΥ" Αναγράφεται ο αριθμός ενωτίου που φέρει το προς σφαγή ζώο.
  - 6η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ" Αναγράφεται ο αριθμός διαβατηρίου του ζώου.
  - 7η ΣΤΗΛΗ "ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΦΑΓΙΟΥ" Αναγράφεται η ταξινόμηση του κάθε ζώου μετά τη σφαγή του, σύμφωνα με την κοινοτική κλίμακα κατάταξης SEUROP π.χ. AR3, D02 κλπ.
  - 8η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΦΑΓΗΣ" Αναγράφεται ο αύξων αριθμός π.χ. 1, 2, 3, 4, 5, 6 κλπ. σφαγής του ζώου.
  - 9η ΣΤΗΛΗ "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΣΦΑΓΙΟΥ" Αναγράφεται ο προορισμός του σφαγίου (Ταχ. Δ/νση, Πόλη) καθώς και η ιδιότητα του προσώπου στο οποίο θα σταλεί το σφάγιο (Κρεοπωλείο, Εργαστήριο κοπής- επεξεργασίας, Αλλαντοποιία κλπ.).
  - 10η ΣΤΗΛΗ "ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ " Αναγράφεται ο αριθμός του τιμολογίου παραστατικού διακίνησης πώλησης του σφαγίου. ή ο αριθμός του δελτίου αποστολής.
  - 11η ΣΤΗΛΗ "ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΖΩΟΥ" Αναγράφεται η ημερομηνία γέννησης του ζώου. Εξαιρούνται ζώα που γεννήθηκαν πριν από το 1998 για τα οποία η ημερομηνία γέννησης δεν αναγράφεται στο διαβατήριο.
4. Εάν για την κατηγορία του σφαγίου δεν μπορεί να συμπληρωθεί κάποια από τις παραπάνω στήλες (π.χ. αριθμός διαβατηρίου), τότε αυτή παραμένει κενή.
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
- α) Μη τήρηση βιβλίων σφαγών χίλια ευρώ (€1.000)
  - β) Ελλιπής τήρηση βιβλίων σφαγών πεντακόσια ευρώ (€500).

Άρθρο 17 Περὶ κοινοτικής κλίμακας κατάταξης σφαγίων.

Για την εφαρμογή της κοινοτικής κλίμακας ταξινόμησης των σφαγίων εφαρμόζεται ο Κανονισμός 1249/2008 της Επιτροπής, της 10ης Δεκεμβρίου 2008, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή των κοινοτικών κλιμάκων κατάταξης των σφαγίων βοοειδών, χοίρων και προβάτων καθώς και για την κοινοποίηση των σχετικών τιμών και οι εφαρμοστικές κανονιστικές πράξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 18 Παραπροϊόντα σφαγίων και τρόπος πώλησης τούτων

1. Υπό την επιφύλαξη του κανονισμού 999/2001 (Παράρτημα V) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που αναφέρεται στα υλικά ειδικού κινδύνου, ως παραπροϊόντα θεωρούνται όλα τα μέρη του ζώου εκτός από το σφάγιο και τα οποία είναι εδώδιμα π.χ. σπλάγχνα, πόδια, ουρά, κεφάλι κ.τ.λ.
2. Καθ' όλη την διάρκεια του έτους, οι λιανοπωλητές κρεοπώλες πωλούν τις συκωταριές και τα κεφαλάκια αμνοεριφίων και αμνοεριφίων γάλακτος χωριστά του κρέατος, από το οποίο προέρχονται, σε αυτή την περίπτωση τα κεφαλάκια πωλούνται με το τεμάχιο και οι συκωταριές

με το κιλό, με εξαίρεση την περίοδο από Σάββατο του Λαζάρου μέχρι και Κυριακή του Θωμά, όπου μπορούν να πωλούν αμνοερίφια και αμνοερίφια γάλακτος μαζί με τα κεφάλια και τις συκωταριές τους, όπου τα κεφαλάκια πωλούνται σε τιμή ανά κιλό.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακόσια ευρώ (€500) ανά σφάγιο.

Άρθρο 19 Επισήμανση βοείου κρέατος – Σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής βοοειδών, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Καν. - 1825/2000.

1. Όλες οι επιχειρήσεις, οι κρεοπώλες και οι οργανώσεις που ασχολούνται με την εμπορία σφάγιων βοοειδών και βοείου - μοσχάρισιου κρέατος, τοποθετούν ετικέτα στα σφάγια, τεμάχια αυτών και στο κρέας (νωπό - κατεψυγμένο, συσκευασμένο ή μη), βάση της ισχύουσας νομοθεσίας για την επισήμανση του βοείου κρέατος. Η διακίνηση κάθε σφαγίου ή τεμαχίων αυτού δεν επιτρέπεται, εφόσον δε συνοδεύεται από την προβλεπόμενη ετικέτα. Σε κάθε σημείο πώλησης αναρτάται υποχρεωτικά από τον πωλητή, για την ενημέρωση του καταναλωτή, η ετικέτα στα ελληνικά με πλήρη στοιχεία για την γέννηση, τις χώρες εκτροφής και την χώρα σφαγής του ζώου από το οποίο προέρχεται το κρέας καθώς και λοιπά προβλεπόμενα στοιχεία.

2. Όλοι οι παραπάνω φορείς διαθέτουν υποχρεωτικά σε κάθε ένα από τα διάφορα στάδια της παραγωγής και της πώλησης, σύστημα αναγνώρισης και περιεκτικό σύστημα καταγραφής. Το παραπάνω σύστημα εφαρμόζεται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ο συσχετισμός μεταξύ του κρέατος βοοειδών και των αντίστοιχων ζώων από τα οποία προέρχεται το κρέας.

3. Το σύστημα καταγραφής περιλαμβάνει την ΑΦΙΞΗ / ΑΓΟΡΑ και ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ / ΠΩΛΗΣΗ του ζωικού κεφαλαίου των σφάγιων ή των τεμαχίων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αντιστοιχία αφίξεων / αγορών και αναχωρήσεων / πωλήσεων.

4. Όλο το ανωτέρω σύστημα απεικονίζεται σε βιβλίο με τίτλο "ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ" που θα είναι αριθμημένο κατά σελίδα και θεωρημένο από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες ανά Περιφερειακή Ενότητα με αρμοδιότητα σε θέματα Εμπορίου της έδρας της επιχείρησης ή της οργάνωσης και θα παραμένει πάντα στην έδρα αυτών και θα επιδεικνύεται υποχρεωτικά στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα όταν ζητηθεί.

5. Οι υπόχρεοι της παραγράφου 2 διαγραμμίζουν, τηρούν και ενημερώνουν το βιβλίο υποχρεωτικά, όπως φαίνεται και στο κατωτέρω υπόδειγμα, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου. Το παραπάνω σύστημα μπορεί να ενσωματωθεί σε οποιοδήποτε σύστημα αποθήκης τηρούν οι επιχειρήσεις ή οι οργανώσεις.

6. Τα κρεοπωλεία αντί του παραπάνω βιβλίου, μπορούν να τηρούν απλοποιημένο σύστημα καταγραφής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:

α) Έλλειψη ετικέτας με τις προβλεπόμενες σημάνσεις βοείου κρέατος σε όλα τα στάδια διακίνησης και εμπορίας εξακόσια ευρώ (€600) ανά σφάγιο ή τεμάχιο κρέατος.

β) Μη τήρηση βιβλίου καταγραφής Αφίξεων/ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ για το χονδρεμπόριο ή Σύστημα καταγραφής για το λιανεμπόριο χίλια ευρώ (€1.000).

8. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΑΦΙΞΕΩΝ / ΑΓΟΡΩΝ & ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ / ΠΩΛΗΣΕΩΝ

ΑΦΙΞΕΙΣ / ΑΓΟΡΕΣ						ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ				
Κωδ. Ζώου (ή ομάδας ζώων)	Περιγραφή (για κρεάς)	Ποσότητα (Αριθμός τεμαχίων ή κιλά)	Ημερομηνία άφιξης ή αγοράς	Στοιχεία προμηθευτή ή	Στοιχεία τιμολογίου	Ημερομηνία αναχώρησης ή πώλησης	Στοιχεία Αγοραστή ή	Στοιχεία Τιμολογίου ή λιανικής απόδειξης	Περιγραφή	Ποσότητα (kg)

Άρθρο 20 Περιγραφή ορισμένων τύπων σφάγιων χοίρου.

1. Προβλέπονται δύο τύποι χοιρινού, ο μαδητός που φέρει το δέρμα αποτριχωμένο και ο γδαρτός που το δέρμα και το υποδόριο λίπος έχουν αφαιρεθεί πλήρως (όσο βγαίνει με το μαχαίρι). Δεν υπάρχουν σπλάχνα, τα πόδια είναι κομμένα στην άρθρωση του καρπού και του ταρσού, η ουρά είναι κομμένη μεταξύ 1ου και 2ου κοκκυγικού σπονδύλου, το κεφάλι κομμένο στην ατλαντοϊνιακή διάρθρωση και έχει αφαιρεθεί και το διάφραγμα.
2. Τα χοιρίδια (κάτω των 20 kg) είναι μαδητά και φέρουν κατ'εξίρεση το κεφάλι και τα πόδια.
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500).

Άρθρο 21 Τρόπος τεμαχισμού από λιανοπωλητές του χοιρινού σφάγιου τύπου καρρέ και του σφάγιου βοοειδών (συμπεριλαμβανομένων των βουβαλοειδών).

1. Τα ημιμόρια τύπου καρρέ διαμορφώνονται μετά από:
  - α. τον εκσπλαχνισμό, την αφαίρεση από τα σφάγια των άκρων, της ουράς και της κεφαλής που αποκόπτεται από την ατλαντοϊνιακή άρθρωση
  - β. τη διχοτόμηση του σφάγιου σε δύο ημιμόρια με τομή που αρχίζει από την ηβική σύμφυση και διέρχεται από το μέσον της σπονδυλικής στήλης και καθ' όλο το μήκος της
  - γ. την αφαίρεση του κάτω μισού των θωρακοκοιλιακών τοιχωμάτων και πλευρών μαζί με τους μυς τους με τομή που αρχίζει από το πρόσθιο χέιλος του τετρακέφαλου μηριαίου και βαίνει παράλληλα προς τους οσφυϊκούς σπονδύλους μέχρι του μέσου περίπου της 14ης πλευράς και συνεχίζει ευθεία και παράλληλη προς τη σπονδυλική στήλη στο ύψος της ωμοβραχιόνιας άρθρωσης
  - δ. την πλήρη απολίπωση της εξωτερικής και εσωτερικής επιφάνειας του σφάγιου με ταυτόχρονη αφαίρεση του δέρματος εφόσον το χοίρειο κρέας τύπου καρρέ είναι τύπου μαδητού.
2. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να διαθέτουν τα ημιμόρια σφάγιου χοιρινού τύπου «καρρέ» το οποίο προκύπτει από την αφαίρεση των παραπάνω σημείων (α-δ) στα εξής τμήματα:
  - α. Τον μηρό από τον ταρσό και άνω
  - β. Τα θωρακοκοιλιακά τοιχώματα (παντσέτα)
  - γ. Όλη τη χώρα των θωρακικών και οσφυϊκών σπονδύλων (μπριζόλες)

- δ. Την ωμοπλάτη μέχρι της αρθρώσεως του καρπού
ε. Τους τραχηλικούς σπονδύλους (λαιμός)
3. Οι λιανοπωλητές νωπού κρέατος βοοειδών υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις κτηνιατρικές διατάξεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Π.Δ. 186/81, σχετικά με τα όρια και τον τρόπο κοπής των τεμαχίων του εν λόγω κρέατος και να προσφέρουν τα σφάγια αυτά στα εξής τεμάχια:
- α. Κότσι μπροστινού άκρου
β. Ποντίκι
γ. Σπάλα
δ. Τράχηλος
ε. Στήθος
στ. Στηθοπλευρές
ζ. Μπριζόλες
η. Σπαλομπριζόλες
θ. Καπάκι
ι. Φιλετάκι
ια. Διάφραγμα
ιβ. Στύλοι διαφράγματος
ιγ. Λάπα
ιδ. Φιλέτο
ιε. Κόντρα
ιστ. Κιλότο
ιζ. Κότσι πίσω άκρου
ιη. Μηρός (που περιλαμβάνει το τράνς, νουά, ουρά, στρογγυλό).
ιθ. Παραφιλέτο
4. Οι λιανοπωλητές, όταν τεμαχίζουν από τα παραπάνω τεμάχια τα υπό στοιχεία (ζ), (η) και (ιε) τα κόβουν σε φέτες με πλευρά και χωρίς πλευρά και τα πωλούν στον πελάτη στην σειρά (δηλαδή μία φέτα με πλευρά και μία φέτα χωρίς πλευρά).
5. Μετά το διαχωρισμό των μπριζολών από το χοιρινό σφάγιο κρέατος τύπου «Ημιμόριο καρέ», κατά τον τρόπο που ορίζεται στην περίπτωση (β) της ως άνω παραγράφου 1, επιτρέπεται στους λιανοπωλητές να αφαιρούν το ενσωματωμένο στις χοιρινές μπριζόλες «φιλέτο» δηλαδή το ψαρονέφρι και να το πωλούν, ως αυτοτελές τεμάχιο στον καταναλωτή. Το εν λόγω φιλέτο προσφέρεται στον καταναλωτή ως καθαρό κρέας (δηλαδή χωρίς οστά, λίπη, τένοντες, νεύρα).
6. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500).

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.2. ΣΤΑΔΙΟ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ

Άρθρο 22 Επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων και πουλερικών.

Οι επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων και πουλερικών χονδρικής πώλησης περιλαμβάνουν εισαγωγείς - χονδρεμπόρους, χονδρεμπόρους, ζεμπόρους, βιομηχανίες - βιοτεχνίες - εργαστήρια κοπής τεμαχισμού, επεξεργασίας, τυποποίησης και προσυσκευασίας κρεάτων, συνεταιριστικές οργανώσεις κτηνοτρόφων ή άλλων εμπορικών φορέων ανεξάρτητα βαθμίδας κτηνοτροφικές επιχειρήσεις, μεμονωμένους κτηνοτρόφους, εισαγωγείς - αντιπροσώπους οίκων εξωτερικού, χονδρέμπορο - λιανοπωλητή, αντιπροσώπους - εκπροσώπους που διενεργούν εμπορικές συναλλαγές για λογαριασμό τρίτων, άλλους μη κατονομαζόμενους, που ασκούν το επάγγελμα χονδρεμπορίας.

Άρθρο 23 Στοιχεία - ενδείξεις στα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπών βοοειδών και χοιρινών νωπών - κατεψυγμένων.

1. Επί των εκδιδομένων παραστατικών εμπορίας και διακίνησης νωπών κρεάτων βοοειδών και βουβαλοειδών καθώς και χοιρινών κρεάτων νωπών - κατεψυγμένων, αναγράφεται και κατονομάζεται πλήρως και ολοκληρωμένα, η περιγραφή κάθε πωλούμενης μορφής των εν λόγω κρεάτων.
2. Ειδικά οι αναγραφόμενες στο τιμολόγιο ενδείξεις "με οστά" ή "χωρίς οστά", μπορούν να αντικαθίστανται με τις ενδείξεις "Μ/Ο" ή "Α/Ο", αντίστοιχα.
3. Σε όλα τα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπού βοείου κρέατος (τιμολόγια, δελτία αποστολής κλπ.) αναγράφεται υποχρεωτικά, εκτός των άλλων στοιχείων και η κατάσταση του σφαγίου, βάση της Κοινοτικής Κλίμακας Κατάταξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 και σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως προς τον τρόπο απεικόνισης των ενδείξεων αυτών. Επίσης επί των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης νωπού βοείου κρέατος αναγράφεται υποχρεωτικά και ο κωδικός αριθμός κάθε ζώου (ενώτιο) ή της ομάδας των ζώων.
4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δυο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά παραστατικό.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.3. ΣΤΑΔΙΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ**Άρθρο 24 Επισήμανση.**

1. Τα κρεοπωλεία, τα καταστήματα λιανικής πώλησης που έχουν τμήμα κρεοπωλείου καθώς και όσοι ασχολούνται με την εμπορία κρέατος, υποχρεούνται κατά τη λιανική πώληση κρέατος νωπού, κατεψυγμένου, συσκευασμένου, τεμαχίων κρέατος, κιμά, κρεατοσκευασμάτων και βρώσιμων προϊόντων αυτού, να εφαρμόζουν τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 412/8932/2012 Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υφυπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. Οι υπόχρεοι της παραγράφου 1, όσον αφορά στο βόειο και μοσχαρίσιο κρέας, πρέπει επιπλέον να εφαρμόζουν και τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 412/8932/2012 Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, της υπ' αριθμ. 232149/2002 Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, της υπ' αριθμ. 261136/2004 Απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς τις ενωσιακές διατάξεις:
  - A. του Καν.(ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17.7.2000 (Ε.Ε. αρ. L 204 της 11.8.2000, σελ. 1) "για την θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας καθώς και για την κατάργηση του καν. 820/97 του Συμβουλίου" και ιδίως τον τίτλο II "Επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με "βάση το βόειο κρέας" και
  - B. του Καν.(ΕΚ) αριθ. 1825/2000 της Επιτροπής της 25.8.2000 (Ε.Ε. αρ. L216/2000 της 26.8.2000, σελ. 8) "για την θέσπιση λεπτομερειών εφαρμογής του καν. αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας"
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000).

Άρθρο 25 Κοπή και πώληση μη προσυσκευασμένου κιμά.

1. Απαγορεύεται στους λιανοπωλητές να διατηρούν και να εκθέτουν για πώληση έτοιμο μη προσυσκευασμένο κιμά, δηλαδή κομμένο εκ των προτέρων, από νωπό ή κατεψυγμένο κρέας.
2. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να κόβουν τον κιμά από κομμάτι κρέατος με οστά ή χωρίς οστά, που διαλέγει ο καταναλωτής και η κοπή να γίνεται πάντα μπροστά στον καταναλωτή.
3. Η τιμή λιανικής πώλησης του κιμά είναι αυτή στην οποία πωλείται το κομμάτι κρέατος (με οστά ή χωρίς οστά), από το οποίο παρασκευάσθηκε ο κιμάς και απαγορεύεται κάθε προσαύξηση της τιμής λόγω φύρας, κοπής, περιποίησης, αφαίρεσης οστών κλπ.
4. Οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να κόβουν σε διαφορετική μηχανή τον κιμά που προέρχεται από κρέας πουλερικών.
5. Οι παραπάνω μηχανές πρέπει να είναι τοποθετημένες σε σημείο τέτοιο ώστε η κοπή να είναι απολύτως ορατή από τον καταναλωτή.
6. Πριν από την κοπή κρέατος σε κιμά, ο κρεοπώλης υποχρεούται να καθαρίσει τελείως τη μηχανή από υπολείμματα προηγούμενης κοπής, εφόσον ο καταναλωτής το ζητήσει. Σε κάθε άλλη περίπτωση το υπόλειμμα κιμά που υπάρχει στη μηχανή δεν πρέπει να υπερβαίνει σε βάρος τα 100 γραμμάρια.
7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά παράβαση και ειδικότερα για τις παραγράφους 2 και 3 επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000).

Άρθρο 26 Τήρηση πινακίδων - Έκθεση κρεάτων προς πώληση.

1. Οι λιανοπωλητές κρεάτων υποχρεούνται να τοποθετούν την πινακίδα των άρθρων 1 και 2 της παρούσης, με τις παρακάτω ενδείξεις:
  - α. Το είδος (π.χ. μοσχάρι, κατσίκι, χοιρινό, αρνί, συκώτι, μόσχου, κεφάλι αρνίσιο, γλώσσα μόσχου κλπ.).
  - β. Το τεμάχιο κρέατος (π.χ. σπάλα, κόντρα, μπάλα, καπάκι, στήθος, λάπα, ελιά κλπ.).
  - γ. "ΜΕ ΟΣΤΑ" ή "ΧΩΡΙΣ ΟΣΤΑ".
  - δ. Την καταγωγή – προέλευση του κρέατος όπως αυτή προβλέπεται από τις Υπουργικές Αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 24 .
  - ε. Την τιμή λιανικής πώλησης, κατά μονάδα βάρους, τεμάχιο κλπ.
2. Στους παραβάτες επιβάλλονται αντίστοιχα οι κυρώσεις των άρθρων 1 και 2 της παρούσης.

Άρθρο 27 Σήμανση-Εισαγωγή -Εμπορία ζωντανών ζώων εισαγωγής.

1. Προκειμένου για ζωντανά ζώα (βοοειδή, αιγοπρόβατα και χοιρινά) προέλευσης Τρίτων Χωρών που εισάγονται στην χώρα μας για σφαγή ή πάχυνση, η είσοδος τούτων στο ελληνικό έδαφος είναι επιτρεπτή μόνο εφόσον φέρουν σήμανση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινοτική και εθνική νομοθεσία, ως εξής:
  - α) Βοοειδή: Κανονισμός (ΕΚ) 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ΠΔ 308/2000 (Α'252), όπως τροποποιήθηκε από το ΠΔ 170/2002 (Α'156).
  - β) Αιγοπρόβατα: Κανονισμός (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου, αριθ. 263493/27.07.2004 (Β'253) κοινή υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε από την αριθ. 134167/18.04.2011 (Β'823) αντίστοιχη,

- γ) Χοιρινά: Οδηγία 2008/71/ΕΚ του Συμβουλίου, ΠΔ 308/2000 (Α'252), όπως τροποποιήθηκε από το ΠΔ 170/2002 (Α'156), αριθ. 297286/05.08.2005 (Β'1170) κοινή υπουργική απόφαση.
2. Απαγορεύεται η προώθηση των παραπάνω ζώων στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον δεν πληρούνται οι όροι σήμανσης της προηγούμενης παραγράφου.
3. Ο έλεγχος ύπαρξης των ειδικών σημάνσεων της παραγράφου 1 γίνεται από τον επίσημο κτηνίατρο του Υπουργείου του ΣΥΚΕ και συντάσσεται, για αυτό τον σκοπό, σχετικό έγγραφο (Κοινό Κτηνιατρικό έγγραφο Εισόδου-ΚΚΕΕ), που κοινοποιείται στην Κτηνιατρική Υπηρεσία της έδρας του εισαγωγέα ή παχυντή.
4. Προκειμένου για βοοειδή (συμπεριλαμβανομένων των βουβαλοειδών), αιγοπρόβατα και χοιρινά προέλευσης τρίτων χωρών, που εισάγονται ζωντανά για σφαγή, οι εισαγωγείς τούτων υπόκεινται στις κατωτέρω υποχρεώσεις:
- α) Τουλάχιστον 24 ώρες, πριν την άφιξη στα σύνορα κάθε εισαγόμενης παρτίδας των ζώων, ενημερώνουν την Κτηνιατρική Υπηρεσία του συνοριακού σταθμού, αναφορικά με την εισαγωγή αυτή.
- β) Ενημερώνουν την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία σχετικά με το σφαγείο, όπου προτίθενται να σφάζουν τα ζώα, προκειμένου το εν λόγω σφαγείο να μνημονευθεί στην άδεια, που χορηγεί η τοπική Κτηνιατρική Υπηρεσία.
- γ) Αμέσως μετά την είσοδο των ζώων (ελεύθερων εισαγωγής) στη χώρα μας, μεταφέρουν ολόκληρη την παρτίδα εισαγωγής μόνο στο σφαγείο της περίπτωσης β), όπου προβαίνουν στη σφαγή των ζώων το αργότερο μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία εισόδου των ζώων στο σφαγείο.
5. Εισαγωγείς ζωντανών ζώων Τρίτων Χωρών προς πάχυνση, εφόσον τα διαθέτουν σε τρίτους, υποχρεούνται να τα πωλήσουν σε αγοραστές, που φέρουν την ιδιότητα του παχυντή.
6. Προκειμένου για τα ζώα Τρίτων Χωρών της παραγράφου 1, προοριζόμενα για σφαγή, η αγοραπωλησία, εμπορία, διακίνηση και κάθε άλλη εμπορική συναλλαγή διενεργείται μόνο σε βάρος νωπού κρέατος και όχι σε βάρος ζωντανού ζώου. Στις ρυθμίσεις αυτές υπάγονται και οι κάτοχοι τέτοιων ζώων, που εισήχθησαν για πάχυνση από τη στιγμή που θα αποφασίσουν να τα εμπορευθούν, υπό την επιφύλαξη μόνο των ρυθμίσεων της παραγράφου 5 .
7. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραγράφου 6, επιτρέπεται η αγοραπωλησία αιγοπροβάτων κατά βάρος ζωντανού ζώου, υπό την προϋπόθεση ότι η εμπορική πράξη θα λάβει χώρα μόνο στο σφαγείο, όπου ο εισαγωγέας ή ο κάτοχος πωλητής μετέφερε τα ζώα για σφαγή. Συντρεχούσης της αγοραπωλησίας αυτής, ο αγοραστής των αιγοπροβάτων υποχρεούται να προβεί στη σφαγή των ζώων στο ίδιο παραπάνω σφαγείο και το αργότερο μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία αγοραπωλησίας του είδους.
8. Απαγορεύεται με οποιονδήποτε τρόπο η αφαίρεση ή παραποίηση των επί των ζώων εισαγωγής φερομένων ειδικών σημάνσεων της παραγράφου 1, πριν από τη σφαγή τους.
9. Προκειμένου για ζωντανά ζώα, που εισάγονται από χώρες ΕΕ για σφαγή, αμέσως μετά την είσοδό τους στην χώρα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ 420/93 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ)
10. Οι παχυντές, εφόσον αγοράζουν προς εμπορία και σφάγια βοοειδών, αιγοπροβάτων και χοιρινών εγχώριας παραγωγής από κτηνοτρόφους, η εν λόγω αγορά θα γίνεται μόνο σε βάρος κρέατος και όχι σε βάρος ζωντανού ζώου.
11. Μετά τη μεταφορά των παραπάνω ζώων στα εγκεκριμένα σφαγεία οι εμπύκτοντες στις διατάξεις της παραγράφου 4 εισαγωγείς ή κάτοχοι των ζώων καθώς και οι αγοραστές αυτών της παραγράφου 6, υπόκεινται στην κατωτέρω υποχρέωση:
- Πριν την πραγματοποίηση της σφαγής των ζώων επιδεικνύουν στον αρμόδιο κτηνίατρο επίσημο υγειονομικό Πιστοποιητικό (ΚΚΕΕ), τη διασάφηση τελωνισμού σε ανάλυση της

παρτίδας εισαγωγής των ζώων και το τιμολόγιο από το οποίο να πιστοποιείται το είδος του ζώου, η προέλευση του και η ποσότητα της παρτίδας εισαγωγής.

12. Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ισχύ της παρούσας, οι παχυντές ζώων υποχρεούνται να υποβάλλουν στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης-Τροφίμων της έδρας τους, βεβαίωση του Δήμου που να πιστοποιείται ότι ο ενδιαφερόμενος εκτρέφει ζώα προς πάχυνση. Η υποχρέωση αυτή δεν αφορά τους παχυντές ζώων, που έχουν ήδη υποβάλλει την παραπάνω βεβαίωση.

13. Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι ασχολούμενοι για πρώτη φορά από την ισχύ της παρούσας, με παχύνσεις ζώων, της βεβαίωσης υποβαλλομένης σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την πρώτη αγορά ζώων προς πάχυνση.

14. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 28 Ειδικές υποχρεώσεις – ρυθμίσεις επιπέδου λιανικής.

1. Εφόσον με βάση τις πινακίδες, τιμοκαταλόγους κ.λπ, το κρέας πωλείται σε διαφορετικές τιμές ανά κιλό ή τεμάχιο αυτό συσκευάζεται σε διαφορετικές συσκευασίες.

2. Πώληση σε επιχειρήσεις με σκοπό τη μεταπώληση, εμπορία ή επεξεργασία, είναι καταρχήν επιτρεπτή υπό την επιφύλαξη των κανονισμών 852/2004 και 853/2004 και των λοιπών εθνικών διατάξεων που επιτρέπουν τη δραστηριότητα αυτή.

3. Επιτρέπεται η διάθεση στην κατανάλωση αποψυγμένων προϊόντων κρέατος, κρεατοσκευασμάτων και βρώσιμων παραπροϊόντων αυτών, με την προϋπόθεση ότι έχουν αποψυχθεί σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις όπως αυτές προβλέπονται στους κανονισμούς ΕΚ 852/2004 και ΕΚ 853/2004 για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης και φέρουν πέρα των άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στα άρθρα 19 και 24, τον αριθμό έγκρισης εγκατάστασης και την ένδειξη «ΑΠΟΨΥΓΜΕΝΟ».

4. Στους παραβάτες των παραγράφων 1 και 2 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€) ανά παράβαση και στους παραβάτες της παραγράφου 3 διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 29 Εισαγόμενα κατεψυγμένα κρέατα βοοειδών και βουβαλοειδών με ειδικό καθεστώς από αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες.

1. Απαγορεύεται στις αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες που προμηθεύονται κατεψυγμένα κρέατα βοοειδών και βουβαλοειδών με ειδικό καθεστώς (από την παρέμβαση ή από ειδικές δασμολογικές ποσοτώσεις εισαγωγής), να πωλήσουν σε οποιονδήποτε τρίτο τα εν λόγω κρέατα.

2. Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε να αγοράσει τα κρέατα της παραγράφου 1 από αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.2. ΜΕΛΙ

Άρθρο 30 Επισήμανση.

1. Η επισήμανση του μελιού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 67, 67Α & 11 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και την υπ' αριθμ. 183/2011 (ΦΕΚ 19/Β/2012) Απόφαση του

Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου, όπως κάθε φορά ισχύουν. Υπόχρεος για την αναγραφή όλων των ενδείξεων επί της συσκευασίας μελιού είναι ο τυποποιητής ή συσκευαστής, τα στοιχεία του οποίου αναγράφονται στο προϊόν.

2. Στους παραβάτες επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 1 και 2.

Άρθρο 31 Διακίνηση - Διάθεση

1. Το μέλι που διατίθεται στον τελικό καταναλωτή σε κάθε σημείο πώλησης (π.χ. καταστήματα, τόπο συγκομιδής, οργανωμένες Λαϊκές Αγορές ή Λαϊκές Αγορές Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας) διατίθεται υποχρεωτικά μόνο προσυσκευασμένο. Για τους παραγωγούς (μελισσοκόμους) ισχύουν τα προβλεπόμενα από τον κανονισμό ΕΚ 852/2004 για την πρωτογενή παραγωγή (ΚΕΦ 1, Άρθρο 1, παράγραφος 2γ).

2. Το μέλι μπορεί να διατίθεται σε χύμα μορφή μόνο σε χώρους μαζικής εστίασης (π.χ. ξενοδοχεία, εστιατόρια) και μόνο εφόσον πρόκειται για επιτόπια κατανάλωση. Στις περιπτώσεις αυτές, θα αναγράφεται σε πινακίδα τοποθετημένη δίπλα στο σημείο που εκτίθεται προς κατανάλωση το προϊόν η ονομασία πώλησης του μελιού και η ένδειξη που αφορά στην χώρα ή στις χώρες όπου έγινε η συγκομιδή του μελιού.

3. Σε εφαρμογή του άρθρου 13 του ν. 4177/2013 (Α173) επί όλων των τιμολογίων αγοραπωλησίας μελιού, πέραν των άλλων ενδείξεων, αναγράφεται η ονομασία του μελιού, σύμφωνα με τον Κώδικα Τροφίμων - Ποτών (π.χ. μέλι ανθέων, μέλι κηρήθρας κλπ.) και η χώρα ή οι χώρες προέλευσης όπου έγινε η συγκομιδή του είδους, όπως ορίζεται στον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και τις αποφάσεις του ΑΧΣ.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά παράβαση και ειδικότερα για τη μη αναγραφή των προβλεπόμενων ενδείξεων επί των τιμολογίων αγοραπωλησίας μελιού επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 32 Λοιπές υποχρεώσεις

1. Οι διακινητές μελιού από Ε.Ε. ή από τρίτες χώρες υποχρεούνται όπως, αμέσως μετά την παραλαβή ή τον εκτελωνισμό κάθε ποσότητας του είδους, υποβάλλουν στην Υπηρεσία Εμπορίου της Περιφέρειας, στην οποία υπάγεται η έδρα τους, υπεύθυνη δήλωση σε απλό χαρτί, στην οποία θα δηλώνονται τα παρακάτω στοιχεία:

α. Η ονομασία του μελιού, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 67 του Κώδικα Τροφίμων - Ποτών.

β. Η εισαχθείσα ποσότητα μελιού και η ημερομηνία εκτελωνισμού-παραλαβής από Ε.Ε.

γ. Ο αριθμός, το είδος και το μέγεθος της συσκευασίας π.χ. 5 σιδηρά βαρέλια των 200 κιλών.

δ. Η χώρα / χώρες προέλευσης, όπου έγινε η συγκομιδή του μελιού και όποια άλλη ένδειξη σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

2. Οι εισαγωγείς και οι επιχειρήσεις συσκευασίας μελιού, που από τον Κ.Φ.Α.Σ. όπως κάθε φορά ισχύει, απαλλάσσονται της υποχρέωσης να τηρούν βιβλίο αποθήκης, υποχρεούνται στην τήρηση τέτοιου βιβλίου, το οποίο πρέπει να βρίσκεται στην επιχείρηση και να παραδίδεται προς έλεγχο στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, όταν το ζητούν. Στο βιβλίο αυτό, που πριν χρησιμοποιηθεί, πρέπει να έχει θεωρηθεί από την Υπηρεσία Εμπορίου της Περιφέρειας της έδρας της επιχείρησης, καταχωρούνται κατά είδος, ποιότητα, ποσότητα και αξία, οι εισαγωγές (αγορές) και οι εξαγωγές (πωλήσεις) μελιού κατά χώρα συγκομιδής.

3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.3. ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΥΤΟ

Άρθρο 33 Διακριτή τοποθέτηση γάλακτος και ενδείξεις επί συσκευασίας τυποποιημένου γάλακτος

1. Για τα πάσης φύσεως πωλούμενα γάλατα, οι λιανοπωλητές υποχρεούνται να τοποθετούν κάθε επί μέρους κατηγορία αυτών σε ευδιάκριτα ξεχωριστά σημεία.
2. Για την επισήμανση του τυποποιημένου γάλακτος εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 της παρούσης και οι διατάξεις της περίπτωσης 2α της υποπαραγράφου ΣΤ.8 του άρθρου «πρώτο» του ν. 4254/2014, όπως κάθε φορά ισχύει και μετά την παρέλευση της τασσομένης προθεσμίας.
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
  - α) για την παράγραφο 1 πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά παράβαση.
  - β για την παράγραφο 2 τα πρόστιμα του άρθρου 10 της παρούσης.

Άρθρο 34 Επισήμανση τυροκομικών προϊόντων και τήρηση πινακίδων

1. Για την επισήμανση των τυροκομικών προϊόντων, εφαρμόζεται το άρθρο 83 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (Τυροκομικά Προϊόντα).
2. Οι λιανοπωλητές τυροκομικών προϊόντων έχουν την υποχρέωση τήρησης πινακίδων όπως προβλέπονται στο Κεφάλαιο 1 –Τήρηση Πινακίδων σε συνδυασμό με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 83 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (Τυροκομικά Προϊόντα) για την τήρηση των πινακίδων αυτών και των ενδείξεων που απαιτούνται.
3. Οι λιανοπωλητές λευκών τυριών άλμης, υποχρεούνται να αναγράφουν στο περιτύλιγμα το είδος του τυριού (π.χ. ΦΕΤΑ ΠΟΠ ή τελεμές ή λευκό τυρί άλμης).
4. Στους παραβάτες επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 1 και 2 και ειδικότερα για την παράγραφο 3 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά είδος τυριού.

Άρθρο 35 Τήρηση βιβλίου αποθήκης

1. Όλες οι επιχειρήσεις παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίου αποθήκης, για όλες τις κατηγορίες εγχώριου ή εισαγόμενου γάλακτος που αγοράζουν. Το Βιβλίο Αποθήκης θα παραμένει στην επιχείρηση και θα καταχωρούνται σε αυτό σε καθημερινή βάση τα παρακάτω στοιχεία:
  - α. παραστατικό κτήσης, αγοράς ή εισαγωγής – Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση προμηθευτή.
  - β. Αγορασθείσες ή εισαχθείσες ποσότητες γάλακτος κατά είδος (πχ νωπό ή κατεψυγμένο γάλα αγελάδος / γάλα σκόνη)
2. Ειδικά για τα είδη γάλακτος σε σκόνη στο τέλος κάθε μήνα θα αναγράφονται σε ξεχωριστή στήλη οι ποσότητες γάλακτος σε σκόνη που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή προϊόντων ανά είδος κατά τον μήνα αυτό.
Σε άλλη στήλη θα αναγράφεται η συνολική ποσότητα κατά είδος των προϊόντων που παρασκευάστηκαν από την χρησιμοποίηση γάλακτος σε σκόνη.

3. Το Βιβλίο Αποθήκης θα είναι αριθμημένο και θεωρημένο από τις κατά τόπους Περιφερειακές Υπηρεσίες με αρμοδιότητα σε θέματα Εμπορίου.
4. Οι επιχειρήσεις όπου σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπ. Οικονομικών υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και λοιπών στοιχείων (π.χ. τιμολογίων αγοράς γάλακτος, δελτίων ποσοτικής παραλαβής γάλακτος, κατά παραγωγή, δελτίων αποστολής κ.τ.λ.) από τα οποία προκύπτουν τα παραπάνω στοιχεία, δεν υφίσταται υποχρέωση τήρησης του Βιβλίου Αποθήκης που ορίζεται στο παρόν άρθρο.
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
  - α. Μη τήρηση του βιβλίου αποθήκης πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000).
  - β. Ελλιπής τήρηση του βιβλίου αποθήκης δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000).

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.4. ΑΡΤΟΣ & ΑΡΤΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ

Άρθρο 36 Διάθεση προϊόντων αρτοποιίας

1. Πέραν των Γενικών Διατάξεων και ειδικότερα αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας με τις αντίστοιχες κυρώσεις, για τη διάθεση του άρτου, των αρτοπαρασκευασμάτων, των αρτοσκευασμάτων, των διατηρημένων προϊόντων αρτοποιίας και αρτοπαρασκευασμάτων, των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας και του άρτου από ενδιάμεσα προϊόντα αρτοποιίας, εφαρμόζονται τα άρθρα 9 έως 14 του ν. 3526/2007 όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Στον άρτο και τα αρτοπαρασκευάσματα που διατίθενται, ανεξάρτητα από το σχήμα και τη μορφή τους, αναγράφεται με ευκρίνεια η τιμή τους ανά κιλό. Τα προϊόντα αυτά ζυγίζονται υποχρεωτικά ενώπιον του καταναλωτή σε όλα τα σημεία πώλησης.
3. Τα καταστήματα παρασκευής και διάθεσης των προϊόντων της παραγράφου 1, μπορούν να παρασκευάζουν και να διαθέτουν σε διερχόμενους ή καθήμενους πελάτες και πρόχειρα γεύματα που έχουν ως βάση τα προϊόντα αρτοποιίας, με την προϋπόθεση της τήρησης των ειδικότερων υγειονομικών και λοιπών σχετικών διατάξεων για τη δραστηριότητα αυτή.
4. Για τη μεταφορά προϊόντων αρτοποιίας εφαρμογή έχει το άρθρο 15 του ν. 3526/2007 όπως κάθε φορά ισχύει.
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
  - α) χίλια ευρώ (1.000€) για τις διατάξεις της παραγράφου 2.
  - β) χίλια ευρώ (€ 1.000) για τις διατάξεις της παραγράφου 3.
  - γ) χίλια ευρώ (€ 1.000) για τις διατάξεις της παραγράφου 4.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.5. ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 37 Πτηνοτροφικά προϊόντα

1. Για την εμπορία και διακίνηση των πτηνοτροφικών προϊόντων εφαρμόζεται το κανονιστικό νομικό πλαίσιο όπως κάθε φορά ισχύει των κάτωθι Εφαρμοστικών Ευρωπαϊκών Κανονισμών της Επιτροπής που έπονται του Κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου.
  - (ΕΚ) 543/2008 της επιτροπής της 16^{ης} Ιουνίου 2008 για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 σχετικά με τους κανόνες εμπορίας για το κρέας των πουλερικών .

- (ΕΚ) 589/2008 της επιτροπής της 23^{ης} Ιουνίου 2008 για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας των αυγών.
  - (ΕΚ) 617/2008 της επιτροπής της 27^{ης} Ιουνίου 2008 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1234/2007 σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας των αυγών προς επώαση και των νεοσσών πουλερικών ορνιθώνος.
2. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) για κάθε μία παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.6. ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ

Άρθρο 38 Διακίνηση και εμπορία νωπών οπωρολαχανικών

1. Η εμπορία και διακίνηση νωπών οπωρολαχανικών διέπεται από τις προδιαγραφές εμπορίας που προβλέπονται στο μέρος Α του παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 2011 (ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις από τις προδιαγραφές εμπορίας επιτρέπονται στις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 του παραπάνω Κανονισμού.
2. Κατά την εμπορία και διακίνηση νωπών οπωρολαχανικών, τοποθετούνται επί των εμπορικών συσκευασιών (σάκοι, κιβώτια, τελάρα, κλούβες κλπ.), καθώς και επί όλων των εκδιδόμενων παραστατικών, οι ενδείξεις επισήμανσης που προβλέπονται από τον Κανονισμό 543/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ειδικά για τα εγχώρια οπωρολαχανικά, αναγράφεται υποχρεωτικά και ο τόπος παραγωγής και για το είδος «πατάτες», αναγράφεται υποχρεωτικά και η ποικιλία.
3. Για τα νωπά οπωρολαχανικά που διακινούνται με μεταφορικό μέσο σε μεγάλους περιέκτες, οι ενδείξεις της προηγούμενης παραγράφου 2 αναγράφονται στο έγγραφο που συνοδεύει το εμπόρευμα ή σε δελτίο το οποίο τοποθετείται ευκρινώς στο εσωτερικό του μεταφορικού μέσου.
4. Στα εκδιδόμενα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών μέχρι το στάδιο της λιανικής πώλησης, συμπληρώνεται, πέραν των άλλων πεδίων που προβλέπονται από τις διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών και ο Αριθμός Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) του εκδότη του παραστατικού, εφόσον υποχρεούται να διαθέτει αριθμό ΜΕΝΟ.
5. Ως τελικός συσκευαστής – τυποποιητής νωπών οπωρολαχανικών ορίζεται ο συσκευαστής του οποίου η συσκευασία φθάνει ως έχει στο στάδιο της λιανικής πώλησης.
6. Ειδικά για τα προϊόντα του κατωτέρω πίνακα (Α):

ΠΙΝΑΚΑΣ (Α)

(α). Μήλα
(β). Εσπεριδοειδή
(γ). Ακτινίδια
(δ). Μαρούλια, κατσαρά αντίδια και πλατύφυλλα αντίδια
(ε). Ροδάκινα και Νεκταρίνια
(στ). Αχλάδια
(ζ). Φράουλες
(η). Γλυκές πιπεριές
(θ). Επιτραπέζια σταφύλια
(ι). Τομάτες

(ια). Πατάτες (ιβ). Κρεμμύδια

α) όταν τελικός συσκευαστής εγχώριων νωπών οπωρολαχανικών είναι ο ίδιος ο παραγωγός, υποχρεούται να αναγράφει επί των εμπορικών συσκευασιών ή σε ετικέτες, πέραν των άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, και τον Αριθμό Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) και τον αριθμό παρτίδας παραγωγής, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 7.

β) όταν τελικός συσκευαστής εγχώριων νωπών οπωρολαχανικών είναι το συσκευαστήριο – έμπορος, υποχρεούται να αναγράφει επί των εμπορικών συσκευασιών ή σε ετικέτες, πέραν των άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, και τον Αριθμό Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) του συσκευαστηρίου και τον αριθμό παρτίδας παραγωγής όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 7. Σε περίπτωση που η συσκευασία αφορά προϊόντα ενός και μόνο παραγωγού, αναγράφεται και το ονοματεπώνυμο και ο Αριθμός Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) του παραγωγού, εφόσον υποχρεούται να διαθέτει, άλλως αναγράφεται ο Αριθμός του Φορολογικού του Μητρώου (Α.Φ.Μ.).

γ) όταν ο έμπορος προμηθεύεται από χώρες της Ε.Ε. ή εισάγει από Τρίτες Χώρες νωπά οπωροκηπευτικά, υποχρεούται να αναγράφει επί των εμπορικών συσκευασιών ή σε ετικέτες, πέραν των άλλων ενδείξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, και τον δικό του Αριθμό Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) και τον αριθμό παρτίδας εισαγωγής όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 8.

δ) Ο αριθμός παρτίδας παραγωγής - εισαγωγής αναγράφεται υποχρεωτικά σε όλα τα εκδιδόμενα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών.

7. Προκειμένου για εγχώρια νωπά οπωρολαχανικά του Πίνακα (Α) ο αριθμός παρτίδας παραγωγής αποτελείται:

α) για τον παραγωγό - τελικό συσκευαστή από τον αύξοντα αριθμό εγγραφής στο Βιβλίο Ιχνηλασιμότητας της παραγράφου 11 και την ημερομηνία συσκευασίας (ηη/μμ/εε).

β) για τον τελικό συσκευαστή – έμπορο, από τον αριθμό του παραστατικού διακίνησης του συσκευαστηρίου προς τρίτους και την ημερομηνία συσκευασίας (ηη/μμ/εε), όταν η συσκευασία αφορά παραλαβές από περισσότερους του ενός παραγωγούς.

γ) για τον τελικό συσκευαστή – έμπορο, από τον αριθμό του παραστατικού διακίνησης του παραγωγού, τον αύξοντα αριθμό εγγραφής στο Βιβλίο Ιχνηλασιμότητας και την ημερομηνία συσκευασίας (ηη/μμ/εε), όταν η συσκευασία αφορά παραλαβή από έναν και μόνο παραγωγό.

8. Προκειμένου για προερχόμενα από χώρες της Ε.Ε. ή εισαγόμενα από Τρίτες Χώρες νωπά οπωρολαχανικά του Πίνακα (Α), ο αριθμός παρτίδας εισαγωγής αποτελείται από τον αριθμό του παραστατικού παραλαβής του μεταφορέα, όπως αυτό προβλέπεται κάθε φορά από τις διατάξεις του Υπ. Οικονομικών, τον αύξοντα αριθμό εγγραφής στο Βιβλίο Ιχνηλασιμότητας και την ημερομηνία παραλαβής (ηη/μμ/εε).

9. Απαγορεύεται για οποιοδήποτε λόγο η αφαίρεση ή η καταστροφή των παραπάνω πινακίδων - ετικετών καθώς και η αλλοίωση των αναγραφομένων επί αυτών ενδείξεων.

10. Στις συσκευασίες πατάτας επιτρέπεται η ύπαρξη ξένων υλών (χώρα κλπ.) μέχρι ποσοστό 1,5% στο καθαρό βάρος τους.

11. ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

α) Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ νωπών οπωρολαχανικών, τηρείται είτε χειρόγραφα είτε μηχανογραφημένα, για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ (Α) της παραγράφου 6 και θεωρείται από την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας του εκάστοτε υπόχρεου τήρησής του.

Υπόχρεοι τήρησης του ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ είναι οι εκάστοτε υπόχρεοι αναγραφής του αριθμού παρτίδας παραγωγής – εισαγωγής για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ (Α) της παραγράφου 6.

β) Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ εγχώριων νωπών οπωρολαχανικών διαγραμμαρίζεται υποχρεωτικά με τις κατωτέρω στήλες, σε κάθε μία εκ των οποίων γίνεται και η ανάλογη εγγραφή, ως εξής:

- Στην πρώτη στήλη, με τίτλο «Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ», αναγράφεται, κατά σειρά εγγραφών για κάθε παρτίδα χωριστά, ο αύξων αριθμός εγγραφής, ο οποίος αναριθμείται εξ αρχής την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους.

- Στη δεύτερη στήλη, με τίτλο «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ», αναγράφονται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία και ο Αριθμός Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ) του παραγωγού και ο αριθμός και η ημερομηνία του παραστατικού διακίνησης. Εάν ο παραγωγός δεν υποχρεούται να διαθέτει Αριθμό Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωρολαχανικών (ΜΕΝΟ), αναγράφεται ο Αριθμός του Φορολογικού του Μητρώου (Α.Φ.Μ.).

- Στην τρίτη στήλη, με τίτλο «ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ – ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ», αναγράφονται υποχρεωτικά η χώρα καταγωγής του προϊόντος, καθώς και ο δήμος και το τοπωνύμιο, εφόσον υπάρχει, παραγωγής του προϊόντος, για κάθε παραλαβή – παρτίδα χωριστά.

- Στην τέταρτη στήλη, με τίτλο «ΕΙΔΟΣ – ΠΟΙΚΙΛΙΑ – ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ», αναγράφονται το είδος, η ποικιλία και η ποιοτική κατηγορία, για κάθε είδος - παραλαβή - παρτίδα χωριστά, όπου οι ενδείξεις αυτές προβλέπονται. Ειδικά για το είδος «πατάτες», η ποικιλία αναγράφεται υποχρεωτικά.

- Στην πέμπτη στήλη, με τίτλο «ΜΙΚΤΟ ΒΑΡΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ», αναγράφεται το μικτό βάρος του παραληφθέντος προϊόντος και εφόσον αυτό είναι συσκευασμένο, ο αριθμός των συσκευασιών ανά μέσο/τύπο συσκευασίας, όπως προκύπτουν από το σχετικό παραστατικό διακίνησης, για κάθε παραλαβή - παρτίδα χωριστά.

- Στην έκτη στήλη, με τίτλο «ΒΑΡΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ», αναγράφονται το μικτό βάρος του συσκευασθέντος ή ανασυσκευασθέντος προϊόντος, καθώς και ο αριθμός των παραχθέντων συσκευασιών. Η στήλη αυτή συμπληρώνεται εφόσον το προϊόν συσκευάζεται για πρώτη φορά ή ανασυσκευάζεται με σκοπό την περαιτέρω διάθεση.

- Στην έβδομη στήλη, με τίτλο «ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ», αναγράφεται ο αριθμός παρτίδας παραγωγής όπως ορίζεται στην παράγραφο 7.

γ) Το ΒΙΒΛΙΟ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ νωπών οπωρολαχανικών προερχόμενων από χώρες της ΕΕ ή εισαγόμενων από Τρίτες Χώρες, διαγραμμαρίζεται υποχρεωτικά με τις κατωτέρω στήλες, σε κάθε μία εκ των οποίων γίνεται και η ανάλογη εγγραφή, ήτοι:

- Στην πρώτη στήλη, με τίτλο «Α/Α ΕΓΓΡΑΦΗΣ», αναγράφεται κατά σειρά εγγραφών, για κάθε παρτίδα χωριστά, ο αύξων αριθμός εγγραφής ο οποίος αναριθμείται εξ αρχής κάθε ημέρα.

- Στη δεύτερη στήλη, με τίτλο «ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ – ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ», αναγράφεται η χώρα καταγωγής και ο προμηθευτής, για κάθε παρτίδα παραλαβής χωριστά.

- Στην τρίτη στήλη, με τίτλο «ΕΙΔΟΣ – ΠΟΙΚΙΛΙΑ - ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ», αναγράφεται το είδος, η ποικιλία και η ποιοτική κατηγορία για κάθε παρτίδα παραλαβής χωριστά, όπου οι ενδείξεις αυτές προβλέπονται. Ειδικά για το είδος πατάτες, η ποικιλία αναγράφεται υποχρεωτικά.

- Στην τέταρτη στήλη, με τίτλο «ΜΙΚΤΟ ΒΑΡΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ», αναγράφεται το μικτό βάρος του παραληφθέντος προϊόντος και εφόσον αυτό είναι συσκευασμένο, ο αριθμός των συσκευασιών ανά μέσο/τύπο συσκευασίας, όπως προκύπτουν από το σχετικό παραστατικό διακίνησης, για κάθε παραλαβή - παρτίδα χωριστά.

- Στην πέμπτη στήλη, με τίτλο «ΒΑΡΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΘΕΝΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ

ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ», αναγράφεται το μικτό βάρος του συσκευασθέντος ή ανασυσκευασθέντος προϊόντος, καθώς και ο αριθμός των παραχθέντων συσκευασιών. Η στήλη αυτή συμπληρώνεται, εφόσον το προϊόν συσκευάζεται για πρώτη φορά ή ανασυσκευάζεται με σκοπό την περαιτέρω διάθεση.

- Στην έκτη στήλη, με τίτλο «ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ», αναγράφεται ο αριθμός παρτίδας εισαγωγής όπως ορίζεται στην παράγραφο 8.

12. Την ευθύνη για τις ενδείξεις επί των εμπορικών συσκευασιών που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, φέρει ο τελικός συσκευαστής νωπών οπωρολαχανικών.

Την ευθύνη για τις ενδείξεις επί των παραστατικών διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, φέρει ο εκδότης αυτών.

13. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως κάτωθι:

α) Μη ύπαρξη ενδείξεων επί των εμπορικών συσκευασιών νωπών οπωρολαχανικών δέκα χιλιάδες ευρώ (€ 10.000) ανά παρτίδα συσκευασίας.

β) Ανακριβείς ή ελλιπείς ενδείξεις επί των εμπορικών συσκευασιών νωπών οπωρολαχανικών του Πίνακα Α τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000) ανά παρτίδα συσκευασίας.

γ) Ανακριβείς ή ελλιπείς ενδείξεις επί των εμπορικών συσκευασιών των λοιπών πλην του Πίνακα Α νωπών οπωρολαχανικών χίλια ευρώ (€1.000) ανά παρτίδα διακίνησης.

δ) Μη αναγραφή των ενδείξεων που απαιτούνται επί των παραστατικών διακίνησης και εμπορίας των νωπών οπωρολαχανικών του πίνακα Α της παραγράφου 6, τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000) ανά παραστατικό και για τα λοιπά πλην του πίνακα Α νωπά οπωρολαχανικά δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά παραστατικό.

στ) Ανακριβής ή ελλιπής αναγραφή των ενδείξεων που απαιτούνται επί των παραστατικών διακίνησης και εμπορίας των νωπών οπωρολαχανικών του πίνακα Α της παραγράφου 6, δύο χιλιάδες (€ 2.000) ανά παραστατικό και για τα λοιπά πλην του πίνακα Α νωπά οπωρολαχανικά χίλια ευρώ (€1.000) ανά παραστατικό.

ζ) Μη τήρηση βιβλίου ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα του πίνακα (Α) πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000€) και ανακριβής ή ελλιπής τήρηση του βιβλίου ιχνηλασιμότητας δύο χιλιάδες ευρώ (2.000€).

Άρθρο 39 Ειδικότερες διατάξεις κατά τη διάθεση των νωπών οπωρολαχανικών

1. Με την επιφύλαξη των παρακάτω παραγράφων 2 και 3, απαγορεύεται απολύτως η ανάμειξη διαφορετικών ειδών καθώς και διαφορετικών ποικιλιών ή διαφορετικών ποιοτήτων του ίδιου είδους σε κάθε στάδιο χονδρικής και στη λιανική πώληση όλων των νωπών οπωρολαχανικών. Είναι ανεκτή η απόκλιση έως ποσοστό 10% σε προϊόντα που πωλούνται αποκλειστικά στις προθήκες σημείων λιανικής πώλησης και δεν είναι σε κλειστές συσκευασίες.

2. Επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά συσκευασιών καθαρού βάρους 5 κιλών ή μικρότερου που περιέχουν μείγματα διαφορετικών ειδών οπωρολαχανικών, υπό την προϋπόθεση ότι:

(α) τα προϊόντα είναι της ίδιας ποιότητας,

(β) κάθε προϊόν είναι σύμφωνο προς τις ειδικές προδιαγραφές εμπορίας του είδους ή, εάν δεν υπάρχουν ειδικές προδιαγραφές εμπορίας για ένα συγκεκριμένο είδος, με τις γενικές προδιαγραφές εμπορίας, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό 543/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

(γ) στη συσκευασία αναγράφονται οι ενδείξεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό 543/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και, ειδικά για τα προϊόντα του πίνακα (Α), ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής του καθενός από αυτά.

Εάν τα οπωρολαχανικά που περιέχονται σε ένα μείγμα είναι καταγωγής περισσότερων του ενός κρατών μελών ή τρίτων χωρών, οι πλήρεις ονομασίες των χωρών καταγωγής μπορούν να αντικατασταθούν με μία από τις κατωτέρω ενδείξεις κατά περίπτωση:

- «μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες ΕΕ»
- «μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες εκτός ΕΕ»
- «μείγμα οπωροκηπευτικών από χώρες ΕΕ και από χώρες εκτός ΕΕ»

3. Προκειμένου για τα προϊόντα για τα οποία ισχύουν ειδικές προδιαγραφές εμπορίας, επιτρέπεται η διάθεση στην αγορά συσκευασιών που περιέχουν μείγματα του ίδιου είδους οπωρολαχανικών αλλά διαφορετικών ποικιλιών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από τον Κανονισμό 543/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4. Στους χώρους λιανικής πώλησης των νωπών οπωρολαχανικών (συμπεριλαμβανομένων των Λαϊκών Αγορών, υπαίθριων πωλητών – στάσιμων ή πλανοδίων-, δημοτικών ή κοινοτικών αγορών κλπ.), ανεξάρτητα του αν η πώληση τους γίνεται απευθείας από τα μέσα συσκευασίας ή από πάγκους ή σε επώνυμες και κλειστές συσκευασίες στους χώρους έκθεσης προς πώληση, για κάθε είδος χωριστά, τοποθετείται ή αναρτάται πινακίδα πώλησης σε εμφανές σημείο ορατή από τον καταναλωτή, στην οποία με ευανάγνωστα και ευδιάκριτα γράμματα αναγράφονται οι ενδείξεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό 543/2011 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και η τιμή ανά μονάδα πώλησης του προϊόντος. Ειδικά για τα προϊόντα του Πίνακα (Α) αναγράφεται επιπλέον ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής όπως αναγράφεται επί των αντίστοιχων συσκευασιών και παραστατικών. Για τα εγχώρια οπωρολαχανικά, αναγράφεται υποχρεωτικά και ο τόπος παραγωγής και για το είδος πατάτες, αναγράφεται υποχρεωτικά και η ποικιλία. Επιτρέπεται η πώληση κατόπιν δεματοποίησης (μάτσο) ορισμένων λαχανικών (π.χ. άνηθος, μαϊντανός, σέλινο κλπ) με το τεμάχιο, εφόσον επί της πινακίδος λιανικής πώλησης θα αναγράφεται το καθαρό βάρος του δέματος και η αντίστοιχη τιμή του, καθώς και η αναγωγή της τιμής αυτής στο κιλό.

5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) για κάθε μία παράβαση.

Άρθρο 40 Παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών - ενδείξεις

1. Κάθε επιτηδευματίας (συσκευαστής, χονδρέμπορος ή λιανοπωλητής) που αγοράζει από παραγωγό ή άλλο επιτηδευματία νωπά οπωρολαχανικά εκδίδει – κατέχει όλα τα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας, που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών, πριν την έναρξη των πωλήσεων και τα επιδεικνύει στις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες.

2. Κάθε επιτηδευματίας (συσκευαστής, χονδρέμπορος ή λιανοπωλητής) που πωλεί νωπά οπωρολαχανικά για λογαριασμό παραγωγού ή άλλου επιτηδευματία (με προμήθεια) εκδίδει, μετά το πέρας των πωλήσεων, εκκαθάριση σύμφωνα τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών.

3. Στα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών πέραν των όσων προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών αναγράφονται, όπου αυτές προβλέπονται, και οι κατωτέρω ενδείξεις:

- α. η ποικιλία και η ποιοτική κατάσταση μαζί με την περιγραφή του είδους
- β. το ονοματεπώνυμο του παραγωγού για τα είδη που δεν υπάγονται στον ΠΙΝΑΚΑ Α του άρθρου 38.

- γ. ο τόπος παραγωγής για τα εγχώρια και τα ενδοκοινοτικά οπωρολαχανικά και η χώρα προέλευσης (χώρα καταγωγής) για τα εισαγόμενα.
  - δ. ο αριθμός παρτίδας παραγωγής ή εισαγωγής για τα προϊόντα του ΠΙΝΑΚΑ Α του άρθρου 38 του παρόντος κεφαλαίου.
4. Στους παραβάτες επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 38.

Άρθρο 41 Διακίνηση νωπών οπωρολαχανικών με ΔΧ μεταφορικά μέσα

1. Παραγωγοί και επιτηδευματίες που διακινούν νωπά οπωρολαχανικά με Δ.Χ. μεταφορικά μέσα από τους τόπους παραγωγής στους τόπους κατανάλωσης υποχρεούνται μετά την ολοκλήρωση της μεταφοράς να κατέχουν μαζί με τα παραστατικά διακίνησης και εμπορίας και την αντίστοιχη φορτωτική μεταφοράς που προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών.
2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000).

Άρθρο 42 Ηρτημένη παραγωγή

1. Επιτηδευματίες (συσκευαστές, χονδρέμποροι ή λιανοπωλητές) που αγοράζουν από παραγωγούς νωπά οπωρολαχανικά πριν την συγκομιδή τους (ηρτημένη παραγωγή) υποχρεούνται στην κατάρτιση συμφωνητικού στο οποίο θα αναγράφεται η προβλεπόμενη παραγωγή, η τιμή αγοράς και η συνολική αξία αυτής.
2. Το παραστατικό αγοράς της ηρτημένης παραγωγής εκδίδεται με την υπογραφή του συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων. Το εν λόγω συμφωνητικό επισυνάπτεται στο παραστατικό αγοράς.
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000).

Άρθρο 43 Επισήμανση σε ξενόγλωσσες ενδείξεις

1. Νωπά φρούτα τυποποιημένα και συσκευασμένα, προκειμένου να εξαχθούν στο εξωτερικό και τα οποία δεν εξήχθησαν, μπορούν να διατίθενται στην εσωτερική αγορά, ως έχουν και με τις ξενόγλωσσες ενδείξεις, με τις οποίες είναι επισημασμένα υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται πινακίδα από την οποία μπορεί να ενημερωθεί ο καταναλωτής στην ελληνική γλώσσα.
2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000).

Άρθρο 44 Διαδικασία αποτίμησης συναλλαγών μεταξύ παραγωγών και επιτηδευματιών

1. Η αποτίμηση της αξίας της συναλλαγής κατά την πώληση νωπών οπωρολαχανικών μεταξύ παραγωγών και επιτηδευματιών (συσκευαστήρια, χονδρέμποροι) για κάθε είδος νωπού οπωρολαχανικού γίνεται:
  - α. είτε πριν τη διαδικασία τυποποίησης στο σύνολο της πωληθείσας ποσότητας.
  - β. είτε μετά τη διαδικασία τυποποίησης διακριτά κατά κατηγορία κατάταξης του συνόλου της πωληθείσας ποσότητας.
2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000).

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.7. ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 45 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, ισχύουν οι ορισμοί που καθορίζονται κάθε φορά από τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Άρθρο 46 Ενδείξεις επί των πινακίδων λιανικής πώλησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

1. Τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας του κεφαλαίου 3 (ψάρια και μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια) της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, (Καν(ΕΚ) 2658/1987) εγχώρια, κοινοτικά, τρίτης χώρας, κατά την πώλησή τους στη λιανική, φέρουν πληροφορίες για την ενημέρωση του καταναλωτή, οι οποίες αναγράφονται στην ετικέτα ή στη σήμανση του προϊόντος, με ευανάγνωστα κεφαλαία γράμματα, σύμφωνα με τις διατάξεις των Καν(ΕΚ)104/2000 του Συμβουλίου, Καν(ΕΚ)2065/2001 της Επιτροπής, «για καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου, όσον αφορά την ενημέρωση του καταναλωτή στον τομέα των προϊόντων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας», όπως συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του Καν(ΕΚ)1224/2009 «περί θέσπισης κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποίησης των κανονισμών ...και καταργήσεως των κανονισμών...» του Συμβουλίου και του εκτελεστικού Καν(ΕΚ)404/2011 της Επιτροπής «για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 περί της θέσπισης κοινοτικού συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής».

2. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν:

α. Το επιστημονικό όνομα, το οποίο μπορεί να παρέχεται με τη μορφή εμπορικών πληροφοριών όπως πινακίδα ή αφίσα, (παρ. 2 του καν(ΕΚ)404/2011) ή την ελληνική εμπορική ονομασία του είδους (ΥΑ 159996/2003 Β'1035, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει). Για τα είδη που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των εμπορικών ονομασιών εφαρμόζεται η διαδικασία περί εμπορικής ονομασίας προσωρινού χαρακτήρα, (όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 της ως άνω υπουργικής απόφασης).

β. Την τιμή λιανικής πώλησης ανά συσκευασία, εφόσον το προϊόν διατίθεται συσκευασμένο και την τιμή ανά μονάδα μέτρησης (ευρώ ανά κιλό) κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στη δεύτερη σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2. Ειδικά για τα κατεψυγμένα αλιεύματα με επίπαγο, ο τρόπος εμφάνισης της τιμής ανά μονάδα μέτρησης ορίζεται κατωτέρω στο άρθρο 49.

γ. Τη μέθοδο παραγωγής ήτοι:

- Για τα προϊόντα που αλιεύονται στη θάλασσα θα υπάρχει η ένδειξη «...αλιευμένο...».

Η φράση «αλιευμένο» μπορεί να παραλείπεται, όταν από την εμπορική ονομασία και τη ζώνη αλίευσης απορρέει σαφώς ότι πρόκειται για είδος που έχει αλιευθεί στη θάλασσα .

- Για προϊόντα που αλιεύονται στα εσωτερικά νερά (λίμνες, ποτάμια), θα υπάρχει η ένδειξη «...αλιευμένο σε γλυκά νερά...»

- Για αλιευτικά προϊόντα καλλιέργειας υδροβίων οργανισμών που παραμένουν καθ' όλη τη διάρκεια εκτροφής ή καλλιέργειάς τους και μέχρι και

τη συγκομιδή τους στην ιδιοκτησία φυσικού ή νομικού προσώπου, θα υπάρχει η ένδειξη «υδατοκαλλιέργειας» (ΚΑΝ ΕΚ 2065/2001 και ΥΑ 159996/2003).

δ. Τη ζώνη αλίευσης ήτοι:

– Για προϊόντα που αλιεύονται σε θάλασσες, η ζώνη αλίευσης και προαιρετικά ο κωδικός FAO που καθορίζει τη ζώνη αλίευσης (παρατίθενται στον πίνακα Α).

ΠΙΝΑΚΑΣ Α

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ (επετηρίδα) FAO Ζώνη αλίευσης	Καθορισμός της ζώνης FAO (αριθ.)
Βορειοδυτικός Ατλαντικός	21
Βορειοανατολικός Ατλαντικός πλην Βαλτικής Θάλασσας	27
Βαλτική Θάλασσα	27.III d
Κεντροδυτικός Ατλαντικός	31
Κεντροανατολικός Ατλαντικός	34
Νοτιοδυτικός Ατλαντικός	41
Νοτιοανατολικός Ατλαντικός	47
Μεσόγειος Θάλασσα	37.1, 37.2 και 37.3
Εύξεινος Πόντος	37.4
Ινδικός Ωκεανός	51 και 57
Ειρηνικός Ωκεανός	61,67,71,77,81 και 87
Ανταρκτική	48, 58 και 88

– Για τα προϊόντα που αλιεύονται σε γλυκά νερά (ποτάμια, λίμνες), θα αναφέρεται η ένδειξη του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας καταγωγής του προϊόντος (άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 2065/2001).

– Για τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας, θα αναφέρεται η ένδειξη του κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας στην οποία εκτυλίχθηκε το στάδιο τελικής ανάπτυξης του προϊόντος. Ειδικά για τα προϊόντα λιμνοθαλασσών θα αναφέρεται επιπρόσθετα και η ένδειξη «λιμνοθάλασσας» (άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 2065/2001).

Επιτρέπεται περαιτέρω αναφορά προέλευσης, μεταξύ παρενθέσεων, σε «ακριβέστερη ζώνη» αλίευσης ή παραγωγής, ως συνέχεια της υποχρεωτικής σήμανσης της περιοχής ή του τόπου προέλευσης των αλιευτικών προϊόντων, πχ Μεσόγειος θάλασσα (Θερμαϊκός κόλπος).

ε. Όταν ένα αλιευτικό προϊόν ή προϊόν υδατοκαλλιέργειας έχει προηγουμένως καταψυχθεί αναγράφεται επίσης, η λέξη «αποψυχθέν», υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 47.

Όταν η λέξη αυτή δεν αναγράφεται σε επίπεδο λιανικής πώλησης σημαίνει ότι τα αλιευτικά προϊόντα και τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας δεν είχαν καταψυχθεί και στη συνέχεια αποψυχθεί (Καν (ΕΕ) 404/2011 αρ. 68).

Κατά παρέκκλιση της ως άνω παραγράφου δεν είναι αναγκαστική η αναφορά της λέξης «αποψυχθέν» για:

- Αλιευτικά προϊόντα και προϊόντα υδατοκαλλιέργειας που έχουν προηγουμένως καταψυχθεί για λόγους ασφάλειας υγείας, σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ, τμήμα VΙΙΙ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 853/2004 και
- Αλιευτικά προϊόντα και προϊόντα υδατοκαλλιέργειας που έχουν προηγουμένως αποψυχθεί πριν από το κάπνισμα, το αλάτισμα, το μαγείρεμα, τη διατήρηση σε

ξίδι, την αποξήρανση ή συνδυασμό των επεξεργασιών αυτών (Καν (ΕΕ) 404/2011 αρ. 68 παρ. 4).

3. Οι πληροφορίες των πεδίων α έως δ της παραγράφου 2 δεν απαιτούνται για προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που διατίθενται από το αλιευτικό σκάφος ή από τη μονάδα εκτροφής/υδατοκαλλιέργειας απευθείας προς τον τελικό καταναλωτή και η αξία τους δεν υπερβαίνει τα 20 ευρώ την ημέρα για κάθε καταναλωτή (άρθρο 7 του ΚΑΝ. (ΕΚ) 2065/2001).
4. Ο πίνακας Α της περίπτωσης δ. της παραγράφου 2 αναρτάται υποχρεωτικά στα καταστήματα λιανικής πώλησης.
5. Στους παραβάτες επιβάλλονται οι κάτωθι κυρώσεις:
  - α) για τις ενδείξεις επί πινακίδος επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 1 και 2.
  - β) για τις λοιπές παραβάσεις επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) για κάθε μία παράβαση.

Άρθρο 47 Όροι διάθεσης αποψυγμένων αλιευτικών προϊόντων στο λιανικό εμπόριο.

1. Η απόψυξη κατεψυγμένων αλιευτικών προϊόντων απαγορεύεται να λαμβάνει χώρα κατά το στάδιο της λιανικής πώλησης από τον έμπορο λιανικής.
2. Στο στάδιο της λιανικής πώλησης, επιτρέπεται η διάθεση αποψυγμένων αλιευμάτων υπό την προϋπόθεση ότι διατίθενται αποκλειστικά συσκευασμένα (ατομικές ή ομαδικές συσκευασίες) με όλες τις προβλεπόμενες ενδείξεις του προηγούμενου άρθρου και ειδικώς την περίπτωση δ), και εφόσον αλιεύματα έχουν παραχθεί –συσκευασθεί από επιχειρήσεις με εγκεκριμένες εγκαταστάσεις που διαθέτουν πέραν από την προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας και αριθμό έγκρισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΕΚ 852/2004 και ειδικές απαιτήσεις που θέτει ο ΕΚ 853/2004 για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Ο αριθμός έγκρισης του προηγούμενου εδαφίου θα πρέπει να αναγράφονται επί της συσκευασίας.
3. Απαγορεύεται η διάθεση αποσυσκευασμένων αποψυγμένων αλιευτικών προϊόντων στο λιανικό εμπόριο.
4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 48 Παραστατικά εμπορίας και διακίνησης

1. Σε όλα τα στάδια και επί όλων των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αλιευτικών προϊόντων πρέπει να αναγράφονται, εκτός από τα άλλα υποχρεωτικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4177/2013, και οι κάτωθι ενδείξεις, υποχρεωτικά:
  - α. Η ζώνη αλίευσης (FAO)
  - β. Η ένδειξη αποψυχθέν εάν το προϊόν έχει αποψυχθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 47.
  - γ. Ειδικά για διακίνηση εντός ιχθυόσκαλας, ο αριθμός των μέσων συσκευασίας (ιχθυοκιβώτια, χαρτοκιβώτια κτλ) και τα είδη των αλιευμάτων με την ίδια τιμή που περιέχονται σε αυτά.
2. Στους παραβάτες επιβάλλονται πρόστιμα ως εξής:
  - α. Μη αναγραφή ενδείξεων επί των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αλιευτικών προϊόντων τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000).
  - β. Ελλιπής αναγραφή ενδείξεων επί των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης αλιευτικών προϊόντων χίλια ευρώ (€1.000).

Άρθρο 49 Εμπορία – Διακίνηση – Διάθεση Κατεψυγμένων Αλιευμάτων που φέρουν επίπαγο (υγρό κάλυψης)

1. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ορίζονται τα εξής:
  - α. Ο επίπαγος των κατεψυγμένων αλιευμάτων θεωρείται «υγρό κάλυψης» σύμφωνα με την περίπτωση δ) της παραγράφου 7 του άρθρου 11 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.
  - β. Ως προσσκευασμένα κατεψυγμένα αλιεύματα, θεωρούνται αυτά, που διατίθενται στην εσωτερική αγορά σε επώνυμη και κλειστή συσκευασία, στην οποία αναγράφονται οι επιβαλλόμενες ενδείξεις για τα προσσκευασμένα τρόφιμα και της οποίας το άνοιγμα γίνεται μόνο από τον τελικό καταναλωτή.
  - γ. Ως χύμα κατεψυγμένα αλιεύματα, θεωρούνται αυτά, που δεν πληρούν τις διατάξεις της ως άνω (β) περίπτωσης.
2. Κατά παρέκκλιση της γενικής αρχής πώλησης σε καθαρό βάρος, οι αγοραπωλησίες κατεψυγμένων αλιευμάτων με επίπαγο, μεταξύ των επιχειρήσεων (εισαγωγέων, χονδρεμπόρων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών επεξεργασίας, συσκευασίας, τυποποίησης και λιανοπωλητών), μπορούν να διενεργούνται κατά βάρος συμπεριλαμβανομένου του επίπαγου (υγρού κάλυψης), ανεξάρτητα αν τα είδη είναι συσκευασμένα ή χύμα..
3. ΠΡΟΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ ΜΟΡΦΗ ΜΕ ΕΠΙΠΑΓΟ
 Προκειμένου για κατεψυγμένα αλιεύματα με επίπαγο, που κυκλοφορούν στην εσωτερική αγορά σε "προσσκευασμένη μορφή", κατά την έννοια των διατάξεων της (β) περίπτωσης της παραγράφου 1, υποχρεωτικά επί της εξωτερικής επιφάνειας της συσκευασίας, σε ορατό από τον καταναλωτή σημείο και με ευδιάκριτα γράμματα, αναγράφονται οι κατωτέρω ενδείξεις:
 "ΒΑΡΟΣ ΜΕ ΕΠΙΠΑΓΟ ..... π.χ. 1200 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ
 ΚΑΘΑΡΟ ΒΑΡΟΣ (δηλαδή στραγγισμένο) π.χ. 1080 ΓΡΑΜΜΑΡΙΑ"
 Η ευθύνη για την αναγραφή των ενδείξεων αυτών βαρύνει εξίσου όλες τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο 2.
4. ΧΥΜΑ ΜΟΡΦΗ ΜΕ ΕΠΙΠΑΓΟ
 Προκειμένου για κατεψυγμένα αλιεύματα με επίπαγο, που κυκλοφορούν στην εσωτερική αγορά σε "χύμα μορφή", κατά την έννοια της (γ) περίπτωσης της ως άνω παραγράφου 1, επιτρέπεται να διατίθενται με την μορφή αυτή στον τελικό καταναλωτή, με την προϋπόθεση τήρησης των κατωτέρω δεσμευτικών διατάξεων.
 Κατονομάζουμε ως ακολούθως τις μορφές κατεψυγμένων αλιευμάτων, που επιτρέπεται να διατίθενται χύμα τον καταναλωτή και υπό τον όρο ότι το ποσοστό του φερόμενου επίπαγου (υγρού κάλυψης) δεν θα υπερβαίνει, κατά περίπτωση, το 10% ή 15%, ως εξής:

Είδος αλιεύματος	Μέγιστο ποσοστό επίπαγου
Ψάρια ολόκληρα, ψάρια αποκεφαλισμένα και εκσπλαχνισμένα, ψάρια σε μεγάλα τεμάχια	10%
Φιλέτο και φέτες ψαριών, ψάρια αποκεφαλισμένα και εκσπλαχνισμένα χωρίς δέρμα, μαλακόστρακα αποφλοιωμένα ή μη, προβρασμένα ή μη, μαλάκια καθαρισμένα, τεμαχισμένα ή μη.	15%

5. Για τον υπολογισμό του ποσοστού επίπαγου, παραθέτουμε τον μαθηματικό τύπο, που προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ καθαρού στραγγισμένο βάρους (δηλαδή καθαρό βάρους χωρίς επίπαγο) και του μικτού βάρους (με επίπαγο) που ονομάζεται "Ποσοστό φερόμενου επίπαγου":

$$(A-B) \times 100$$

$$E = \text{-----}$$

A

Επεξηγηματικά, όπου A το συνολικό βάρους αλιεύματος μαζί με τον επίπαγο (υγρό κάλυψης), όπου B το καθαρό στραγγισμένο βάρους (δηλαδή το καθαρό βάρους χωρίς επίπαγο), όπου E το ποσοστό του επίπαγου.

6. Ειδικά για την αναγραφή της τιμής πώλησης, σύμφωνα με την περίπτωση β) του άρθρου 46, οι λιανοπωλητές κατεψυγμένων αλιευμάτων με επίπαγο, υποχρεούνται όπως, σε κάθε τέτοιο είδος, που εκθέτουν προς πώληση, τοποθετούν ή αναρτούν ή προσδένουν πινακίδα, που θα είναι ορατή από τον καταναλωτή, στην οποία θα αναγράφεται η τιμή διάθεσης του είδους στον καταναλωτή.

Η τιμή αυτή θα αναφέρεται:

α. Σε τιμή ανά κιλό με επίπαγο, προκειμένου για το προϊόν αυτό που διατίθεται "σε χύμα μορφή", κατά την έννοια της (γ) περίπτωσης της ως άνω παραγράφου 1.

β. Σε τιμή πώλησης ανά συσκευασία, προκειμένου για το προϊόν αυτό που διατίθεται "σε συσκευασμένη μορφή" κατά την έννοια της (β) περίπτωσης της ως άνω παραγράφου 1. Ειδικά για την περίπτωση αυτή, στην πινακίδα αναγράφεται, πέρα από την τιμή πώλησης ανά συσκευασία και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης (κιλό) καθαρού στραγγισμένου βάρους (δηλαδή καθαρού βάρους χωρίς επίπαγο) κατόπιν αναγωγής της πρώτης τιμής στην δεύτερη. Η τιμή πώλησης ανά συσκευασία αφορά πάντα την ποσότητα που εμπεριέχεται στην συσκευασία και αναφέρεται στο καθαρό στραγγισμένο βάρους.

7. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 50 Απαγόρευση ψαριών, οστράκων, καρκινοειδών και κεφαλόποδων μικρού μεγέθους

1. Απαγορεύεται η εμπορία και η διακίνηση ψαριών, οστράκων καρκινοειδών και κεφαλόποδων μικρού μεγέθους όπως αυτά καθορίζονται με βάση την κοινοτική και εθνική Νομοθεσία.

2. Οι απαγορεύσεις εμπορίας που καθορίζονται στις ως άνω παραγράφους του παρόντος άρθρου ισχύουν επίσης για τα ζώντα όστρακα που προέρχονται από χώρες της ΕΕ και από Τρίτες Χώρες.

3. Οι απαγορεύσεις δεν ισχύουν για τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας. Εξαιρέση τα κυδώνια – Venus verrucosa που προέρχονται από καλλιέργεια σε θαλάσσιους μισθωμένους χώρους, εφόσον οι εμπορεύσιμοι αποδεικνύουν τη μέθοδο παραγωγής τους.

4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.8. ΕΛΑΙΑ – ΕΛΙΕΣ - ΛΙΠΗ**Άρθρο 51 Ορισμοί**

1. Για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, ως «τελικός καταναλωτής» νοείται ο μεμονωμένος καταναλωτής καθώς και τα εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες ή άλλες παρόμοιες μαζικές εστιάσεις.
2. Λιανικό εμπόριο νοείται η διάθεση με σκοπό την πώληση προς τον τελικό καταναλωτή.

Άρθρο 52 Εμπορία Ελαίων προς τελικό καταναλωτή (λιανικό εμπόριο)**1. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ****A. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

1. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος (1. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ) εμπίπτει η εμπορία σε επίπεδο λιανικού εμπορίου του «εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου», του «παρθένου ελαιολάδου», του «ελαιολάδου–αποτελούμενου από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα» και του «πυρηνελαίου», όπως αυτά ορίζονται στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) και στα σημεία 3 και 6 του παραρτήματος XVI του καν. (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 323902/2009 Υπουργικής Απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ Β' 2026/2009), όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης εφαρμόζονται επίσης και στις απευθείας πωλήσεις ελαίων της παραγράφου 1 από τους παραγωγούς και ελαιοτριβείς προς τον τελικό καταναλωτή.

B. ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

1. Για τη συσκευασία και επισήμανση των προϊόντων της περίπτωσης Α) και τον τρόπο παρουσίασής τους στον τελικό καταναλωτή, εφαρμόζεται η υπ' αριθμ. 323902/2009 Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ Β' 2026/2009), όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. 323902/2009 (ΦΕΚ Β' 2026/2009) Υπουργικής Απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όπως κάθε φορά ισχύει, αν αναφέρεται στη σήμανση, εκτός από τον κατάλογο των συστατικών, η παρουσία ελαίων που αναφέρονται στην περίπτωση Α), σε ένα μείγμα ελαιολάδου και άλλων φυτικών ελαίων, με λέξεις, εικόνες ή γραφικές παραστάσεις, η ονομασία πώλησης του εν λόγω μείγματος είναι η ακόλουθη: «Μείγμα φυτικών ελαίων (ή συγκεκριμένα ονόματα των υπόψη φυτικών ελαίων) και ελαιολάδου», ακολουθούμενη αμέσως μετά από την ένδειξη του ποσοστού του ελαιολάδου στο μείγμα. Μπορεί να αναφέρεται η παρουσία ελαιολάδου στη σήμανση των μειγμάτων που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, με εικόνες ή γραφικές παραστάσεις μόνο στην περίπτωση που το ποσοστό του είναι ανώτερο από 50%. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα αναγραφής ποσοστού 100%, εφόσον πρόκειται για 100% ελαίου της περίπτωσης Α).

Γ. ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Επί όλων των παραστατικών εμπορίας και διακίνησης των προϊόντων που εμπίπτουν στην ως άνω περίπτωση (1. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ), προοριζομένων για τον τελικό καταναλωτή, εκτός από τα άλλα υποχρεωτικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4177/2013, αναγράφεται και η ονομασία του είδους του ελαιολάδου, όπως αυτή ορίζεται στην υπ' αριθμ. 323902/2009 Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ Β' 2026/2009), όπως κάθε φορά ισχύει.

2. ΒΡΩΣΙΜΑ ΣΠΟΡΕΛΑΙΑ

1. Τα σε ρευστή κατάσταση βρώσιμα σπορέλαια προσφέρονται στον καταναλωτή (μεμονωμένοι καταναλωτές, εστιατόρια, καντίνες, νοσοκομεία και άλλες μαζικές εστιάσεις) μόνο σε καινούργιο κλειστό περιέκτη.
2. Οι περιέκτες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 1, πρέπει να πληρούν τους όρους του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και να είναι ερμητικά κλεισμένοι με τρόπο που η εξαγωγή του περιεχομένου τους να μην είναι δυνατή, παρά μόνο με διάρρηξη του πώματος.
3. Όσον αφορά τις ενδείξεις επί της συσκευασίας των βρωσίμων σπορέλαιων (πλην πυρηνελαίων) εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 10 της παρούσης.

Άρθρο 53 Διακίνηση και Εμπορία Ελαίων μεταξύ παραγωγών – τυποποιητών και χονδρεμπόρων

1. Όλα τα σε ρευστή κατάσταση βρώσιμα έλαια (ελαιόλαδα, πυρηνέλαια και σπορέλαια) επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά, πλην του τελικού καταναλωτή όπως ορίζεται στο προηγούμενο άρθρο, σε μορφή χύμα, από τις επιχειρήσεις παραγωγής τους και χονδρικής διακίνησής τους υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.
2. Η χύμα εμπορία και διακίνηση των προϊόντων της παραγράφου 1 του παρόντος, γίνεται υποχρεωτικά με:
  - α. περιέκτες από υλικό που προορίζεται να έρθει σε επαφή με τρόφιμα σύμφωνα με τον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 1935/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2004 «Σχετικά με τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα και με την κατάργηση των οδηγιών 80/590/ΕΟΚ και 89/109/ΕΟΚ», και
  - β. βυτιοφόρα οχήματα κατάλληλα για τη διακίνηση τροφίμων, σύμφωνα με τον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) Αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 «για την υγιεινή των τροφίμων». Η περίπτωση αυτή (β) ισχύει μόνο για την εμπορία και διακίνηση των προϊόντων αυτών από τις παραγωγικές επιχειρήσεις.
3. Οι περιέκτες με τους οποίους διατίθενται τα έλαια της παραγράφου 1, πρέπει να είναι ασφαλισμένοι με διακριτική σφραγίδα ή σφραγιζόμενο πώμα του συσκευαστή, κατά τρόπο ώστε η εξαγωγή του περιεχομένου τους να μην είναι δυνατή, παρά μόνο με διάρρηξη τους ή με καταστροφή της ασφαλιστικής σφραγίδας ή του πώματός τους.
4. Και στις δύο βάσεις των περιεκτών, πρέπει να αναγράφεται με ισομεγέθη κεφαλαία ευδιάκριτα και ανεξίτηλα γράμματα ύψους τουλάχιστον πέντε (5) εκατοστών του μέτρου, η ονομασία του περιεχομένου ελαίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και με όμοια γράμματα ύψους τουλάχιστον 2 εκατοστών του μέτρου, η επωνυμία και η ακριβής διεύθυνση του προμηθευτή (παραγωγός, ελαιολαδοποιός, εργοστάσιο)
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 54 Χρήση ελαιολάδου σε άλλα τρόφιμα

1. Για την επισήμανση των τροφίμων που εμπεριέχουν ελαιόλαδο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 της υπ' αριθμ. 323902/2009 (ΦΕΚ Β' 2026/2009) Υπουργικής Απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Στους παραβάτες επιβάλλονται κυρώσεις από τον ΕΦΕΤ βάσει του άρθρου 11 της ΚΥΑ 323902/2009 (ΦΕΚ Β' 2026/2009)

Άρθρο 55 Διάθεση ελαιολάδων και σπορέλαιων

1. Απαγορεύεται η αποσυσκευασία των βρωσίμων σπορέλαιων που κυκλοφορούν σε κλειστή συσκευασία και η πώληση τους χύμα από οποιονδήποτε βιομήχανο, βιοτέχνη, χονδρέμπορο ή λιανοπωλητή.
2. Απαγορεύεται για οποιοδήποτε λόγο η παραβίαση ή αποσφράγιση από τους χονδρεμπόρους ή λιανοπωλητές των συσκευασιών που περιέχουν ελαιόλαδο ή πυρηνέλαιο και η χύμα προσφορά του περιεχομένου στην κατανάλωση. Στις περιπτώσεις παράβασης των παραπάνω παραγράφων εφαρμόζονται οι περί δεσμεύσεων διατάξεις του άρθρου 66.
3. Το ελαιόλαδο που προορίζεται για την κατανάλωση σε εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες ή άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις, εκτός από τη συσκευασία των 5 λίτρων, μπορεί να διακινείται, για το σκοπό αυτό, και σε συσκευασίες των 10, 20, 25 και 50 λίτρων.
4. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
  - α) χιλίων ευρώ (€1.000) για κάθε αποσυσκευασία κλειστής συσκευασίας.
  - β) πεντακοσίων ευρώ (€ 500) για κάθε παράβαση των οριζόμενων στην παράγραφο 3.

Άρθρο 56 Επαναχρησιμοποίηση περιεκτών

1. Απαγορεύεται η επαναχρησιμοποίηση περιεκτών πλαστικών και μεταλλικών για συσκευασία ελαιολάδων, πυρηνελαίων και σπορελαίων και η κατοχή από συσκευαστές ή λιανοπωλητές πλαστικών και μεταλλικών περιεκτών που έχουν χρησιμοποιηθεί.
2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€) ανά περιέκτη.

Άρθρο 57 Ειδικότερες Υποχρεώσεις

1. Στις επιχειρήσεις συσκευασίας ελαιολάδου, σπορελαίων και πυρηνελαίων, απαγορεύεται η κατοχή υλικών συσκευασίας με ενδείξεις τρίτων επιχειρήσεων συσκευασίας οποιουδήποτε ελαίου εφόσον αυτές δεν συσκευάζουν για λογαριασμό εκείνων (εργασίες φασόν).
2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 58 Δέσμευση νοθευμένων ελαιολάδων ή μαγειρικών λιπών από ελαιόλαδο και των πάσης φύσεως τεχνητώς χρωματισμένων ελαίων

1. Ελαιόλαδα ή μαγειρικά λίπη από ελαιόλαδο, κατεχόμενα προς εμπορία, εφόσον διαπιστωθεί, ύστερα από εξέταση από αρμόδια Χημική Υπηρεσία, ότι είναι νοθευμένα ή μη ασφαλή, πέραν των ποινικών και των λοιπών διοικητικών κυρώσεων, δεσμεύονται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 141. Ομοίως δεσμεύονται τα πάσης φύσεως τεχνητώς χρωματισμένα έλαια.
2. Στην περίπτωση που τα προϊόντα αυτά χαρακτηρισθούν από αρμόδια Χημική Υπηρεσία και ως μη ασφαλή τρόφιμα, πέραν των ποινικών κυρώσεων δεσμεύονται και δύνανται να χρησιμοποιηθούν για άλλες, εκτός από την παραγωγή τροφίμων, χρήσεις, ύστερα από έγκριση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου ή και άλλου αρμόδιου, κατά περίπτωση Οργάνου (π.χ. έγκριση από την Κτηνιατρική Υπηρεσία προκειμένου για χρήση σε ζωοτροφές, έγκριση από τον ΕΟΦ για σαπούνια κλπ.), ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

Άρθρο 59 Αναγραφή στα τιμολόγια ορισμένων ενδείξεων για τις ελιές

1. Στα τιμολόγια αγοραπωλησίας των ελιών αναγράφονται, πέραν των άλλων προβλεπομένων στοιχείων και οι εξής ενδείξεις:
  - α. Η κατηγορία του εμπορικού τύπου των ελιών (π.χ. φυσικές, επεξεργασμένες κλπ.) σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.Δ. 221/79 όπως ισχύει.
  - β. Η ποικιλία του είδους (π.χ. ποικιλία Κονσερβολιά, ποικιλία Καλαμών, ποικιλία Χαλκιδικής κ.λπ.)
  - γ. Ελιές Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) /Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) ή Βιολογικά Παραγόμενες Ελιές, κατά περίπτωση.
  - δ. Η κατηγορία μεγέθους των ελιών, σύμφωνα με το άρ. 7 του Π.Δ. 221/79 όπως ισχύει.
2. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως εξής:
  - α) Μη αναγραφή ενδείξεων στα τιμολόγια τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000).
  - β) Ελλιπής αναγραφή ενδείξεων στα τιμολόγια χίλια ευρώ (€1.000).

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.9. ΟΣΠΡΙΑ-ΡΥΖΙ**Άρθρο 60 Κατηγορίες οσπρίων**

Τα όσπρια, είτε πωλούνται χύδην είτε προσυσκευασμένα, διακρίνονται στις κατηγορίες που ορίζονται στην αριθμ. 37227/25-09-1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης – Τροφίμων και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 541/Β/1987) όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 61 Τήρηση προδιαγραφών οσπρίων - Επισήμανση

1. Όσπρια που διατίθενται σε κλειστή συσκευασία είτε και προσυσκευασμένα είτε συσκευασμένα πρόχειρα για διευκόλυνση του κατόχου, φέρουν υποχρεωτικά επί της συσκευασίας τους τις επισημάνσεις της με αριθμ. 37227/25.9.1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης-Τροφίμων και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 541/Β/1987) όπως ισχύει και τα όσα προβλέπονται από τις διατάξεις της παρούσης.
2. Στους παραβάτες επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 10 της παρούσης.

Άρθρο 62 Τήρηση προδιαγραφών ρυζιού - Επισήμανση

1. Το ρύζι που προσφέρεται στην κατανάλωση σε κλειστή συσκευασία είτε είναι προσυσκευασμένο είτε είναι συσκευασμένο πρόχειρα για διευκόλυνση του κατόχου, είτε εισάγεται προσυσκευασμένο φέρει υποχρεωτικά επί της συσκευασίας του, τις επισημάνσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρούσης.
2. Επιπλέον στη συσκευασία του ρυζιού εκτός από τις προβλεπόμενες ενδείξεις από τις Γενικές Διατάξεις, πρέπει απαραίτητα να γράφεται ευκρινώς και η ποιότητα του ρυζιού σύμφωνα με το άρθρο 101 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.
3. Στους παραβάτες επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 10 της παρούσης

Άρθρο 63 Διάθεση ρυζιού στην κατανάλωση

1. Για το ρύζι που διατίθεται στην κατανάλωση, εφαρμόζεται το άρθρο 101 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

2. Κάθε ποικιλία ρυζιού πρέπει να διατίθεται στην κατανάλωση αυτούσια. Η ανάμιξη ποικιλιών κατώτερης ποιότητας με ανώτερη με σκοπό τη διάθεση της στην κατανάλωση, σαν ανώτερη ποιότητα, θεωρείται ως νοθεία.
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.10. ΟΙΝΟΙ – ΖΥΘΟΣ- ΤΣΙΠΟΥΡΟ- ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ

Άρθρο 64 Διάθεση οίνων, και αλκοολούχων ποτών – Σειρές υποχρεωτικών ονομαστικών ποσοτήτων οίνου, και αλκοολούχων ποτών

1. Όταν οι οίνοι και τα αλκοολούχα ποτά τοποθετούνται σε προσυσκευασίες, των οποίων οι όγκοι, ανά είδος ποτού, εμπίπτουν στα διαστήματα ποσοτήτων που αναφέρονται στον Πίνακα 1 του άρθρου 10 της Υ.Α. με αριθμ. Φ2 – 1750/2008 (ΦΕΚ 1657 Β) για την «Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2007/45/ΕΚ για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις ονομαστικές ποσότητες για προσυσκευασμένα προϊόντα, για την κατάργηση των Οδηγιών 75/106/ΕΟΚ και 80/232/ΕΟΚ και για την τροποποίηση της οδηγίας 76/211/ΕΟΚ», τότε επιτρέπεται να διατίθενται στην αγορά μόνο εάν είναι προσυσκευασμένα στις ονομαστικές ποσότητες (εκφρασμένες σε μονάδες όγκου) που αναγράφονται στον εν λόγω Πίνακα.
2. Προσυσκευασίες οίνων και αλκοολούχων ποτών, το ονομαστικό περιεχόμενο των οποίων βρίσκεται εκτός των ανωτέρω διαστημάτων, δεν υπόκεινται σε περιορισμούς ως προς τις ονομαστικές ποσότητες του περιεχομένου τους.
3. Για την επισήμανση της μπίρας που διατίθεται στην ελληνική αγορά εφαρμόζονται οι διατάξεις της υπ' αριθμ 30/077/1964/2011 Απόφασης (1996 Β) του Υπουργείου Οικονομικών.
4. Για τα αλκοολούχα ποτά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2969/2001 (ΦΕΚ 281 Α) και της απόφασης Αριθμ. 30/077/2131/2011 (ΦΕΚ 1946/Β' /31-8-2011) όπως κάθε φορά ισχύουν.
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.11. ΧΥΜΟΙ – ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ

Άρθρο 65 Επισήμανση προσυσκευασιών χυμών

1. Πέραν των ενδείξεων που επιβάλλονται από τις διατάξεις της παρούσας η επισήμανση των χυμών ενεργείται σύμφωνα με τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (αρ. 126).
2. Οι επιχειρήσεις, που εμφιαλώνουν αναψυκτικά ποτά από χυμούς εσπεριδοειδών και λοιπών οπωρών, αεριούχα ή μη καθώς και τεχνητά αναψυκτικά ποτά (γκαζόζες κλπ.), νερά και μύρα, απαγορεύεται να χρησιμοποιούν για την εμφιάλωση των ποτών φιάλες, που έχουν ενδείξεις και γενικά διακριτικά γνωρίσματα άλλων επιχειρήσεων σε λειτουργία ή μη, εφόσον από άλλα εμφανή και ευδιάκριτα στοιχεία, που υπάρχουν στις φιάλες (ετικέτες και πώματα) δεν προκύπτει καθαρά η προέλευση του εμφιαλωμένου ποτού, νερού και μπίρας.
3. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις ως ακολούθως:
  - α) για την παράγραφο 1 επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 10.
  - β) για την παράγραφο 2 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά παράβαση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.12. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ**Άρθρο 66 Περιπτώσεις δέσμευσης τροφίμων**

Στις περιπτώσεις που υφίσταται αναγκαιότητα μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας τροφίμων μέσω των διαδικασιών δέσμευσης ή κατάσχεσης ακολουθούνται τα προβλεπόμενα που ορίζονται στο εκάστοτε ισχύον κυρωτικό σύστημα περί τροφίμων και συντάσσονται από τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες οι εκθέσεις δέσμευσης/αποδέσμευσης του παραρτήματος IV που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Άρθρο 67 Συσκευασία παιδικών τροφών με παιχνίδια

Για κάθε είδους τρόφιμα που εμπεριέχουν στη συσκευασία τους παιχνίδια εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΚΥΑ 3669/194/2011 (ΦΕΚ 549/Β/7-4-2011) των Υπουργών ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ – ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ «Αριθμ. Οικ. 3669/194 Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην οδηγία 2009/48/ΕΚ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**Άρθρο 68 Ενδείξεις προϊόντων (πλην τροφίμων)**

1. Τα προϊόντα, προσυσκευασμένα ή όχι, θα πρέπει, κατά το στάδιο διάθεσης στο καταναλωτή, να φέρουν, στη συσκευασία τους ή σε πινακίδα-ετικέτα σταθερά προσαρτημένη σε καθένα από αυτά τις ακόλουθες ελάχιστες υποχρεωτικές ενδείξεις, γραμμένες κατά τρόπο εμφανή, ανεξίτηλο και ευανάγνωστο:
  - α. Το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα και την ηλεκτρονική διεύθυνση (ιστοσελίδα) του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα ή του υπεύθυνου διάθεσης του προϊόντος στην ελληνική αγορά, από την οποία πρέπει να προκύπτει η πλήρης διεύθυνσή τους. Εναλλακτικά, τα στοιχεία του εισαγωγέα ή του υπεύθυνου διάθεσης του προϊόντος μπορεί να παρέχονται με οποιοδήποτε ηλεκτρονικό μέσο εντός του καταστήματος.
  - β. Την ονομασία πώλησης του προϊόντος, τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, με εξαίρεση την περίπτωση προϊόντων σύγχρονης τεχνολογίας, όπου έχουν καθιερωθεί διεθνώς αναγνωρισμένες ονομασίες πώλησης (π.χ.: DVD, VIDEO, MP3, κλπ.).
Η ονομασία πώλησης, η οποία περιγράφει το είδος του προϊόντος, είναι η ονομασία που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις και ελλείψει αυτών συνίσταται στην καθιερωμένη ονομασία που χρησιμοποιείται, όταν πραγματοποιείται η πώληση του προϊόντος στον καταναλωτή. Η αναγραφή της εμπορικής επωνυμίας του προϊόντος (brand name) δεν υποκαθιστά την ένδειξη της ονομασίας πώλησης.
  - γ. Την ονομαστική ποσότητα του περιεχομένου, όπως αυτή πρέπει να αναγράφεται σύμφωνα με το άρθρο 5.
  - δ. Την ποιότητα, σύνθεση και άλλα ποιοτικά χαρακτηριστικά, πληροφορίες προφύλαξης, συντήρησης και χρήσης, τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα ή/και με σύμβολα ή

- εικονογράμματα, εφόσον αυτά προβλέπονται από ισχύουσες διατάξεις ή από εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα.
- ε. Το τηλέφωνο του Κέντρου Δηλητηριάσεων σε όσα χημικά βιομηχανικά προϊόντα αρμοδιότητας του Γενικού Χημείου του Κράτους αναγράφονται φράσεις προφύλαξης, οι οποίες συνιστούν να κληθεί αμέσως το Κέντρο Δηλητηριάσεων.
- στ. Οποιοσδήποτε άλλες ξενόγλωσσες πληροφορίες σε σχέση με την ασφάλεια και τις οδηγίες χρήσης, συντήρησης και συναρμολόγησης που υπάρχουν στο προϊόν ή στη συσκευασία του και οι οποίες παρέχονται εθελοντικά από τον κατασκευαστή του, πρέπει να αναγράφονται και στην ελληνική γλώσσα, με τη δυνατότητα χρήσης και άλλων τρόπων, όπως η χρήση σχεδίων, συμβόλων ή εικονογραμμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι μπορεί να διαπιστωθεί η επαρκής πληροφόρηση του καταναλωτή.
- ζ. Την ένδειξη «μεταχειρισμένο», «ανακαινισμένο», «ανακατασκευασμένο», ή άλλη σχετική ένδειξη όταν πρόκειται αντίστοιχα για προϊόντα που δεν είναι καινούργια ή έχουν υποστεί ανακαίνιση ή ανακατασκευή. Η παραπάνω ένδειξη πρέπει να αναγράφεται και στα συνοδευτικά εμπορικά έγγραφα.
2. Εξαιρούνται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 προϊόντα που για τεχνικούς λόγους (πολύ μικρό μέγεθος, φύση προϊόντος) δεν είναι δυνατό να αναγράφονται οι ενδείξεις στη συσκευασία τους ή σε πινακίδα-ετικέτα σταθερά προσαρτημένη σε αυτά και εφόσον δεν υπάρχουν ενδείξεις σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα. Στην περίπτωση αυτή οι ενδείξεις των εδαφίων (β), (γ), (δ) και (ε) της εν λόγω παραγράφου, αναγράφονται στα συνοδευτικά έγγραφα και με ευθύνη των λιανοπωλητών σε πινακίδα ανά κατηγορία προϊόντων ή σε κατάλογο, που τοποθετείται σε ορατό σημείο του εκθετηρίου πώλησης, σε άμεση γειτνίαση με τα προϊόντα και διαμορφώνεται κατάλληλα, ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση στους καταναλωτές. Από την υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου περί τοποθέτησης πινακίδας απαλλάσσονται τα καταστήματα των περιπτώσεων α και β της παρ. 3 του άρθρου 2.
3. Ειδικότερα για τα προϊόντα τα οποία απαιτείται να φέρουν σήμανση συμμόρφωσης προς Ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης, η επισήμανσή τους πρέπει να περιλαμβάνει εκτός από τις ενδείξεις της παραγράφου 1 και τα εξής:
- α. Το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα του κατασκευαστή και τη διεύθυνσή του στο προϊόν ή όταν δεν είναι δυνατό στην συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Η διεύθυνση πρέπει να υποδεικνύει ένα μοναδικό σημείο στο οποίο μπορεί κάποιος να έρθει σε επαφή με τον κατασκευαστή.
- β. Τον αριθμό τύπου, παρτίδας ή σειράς ή όποιο άλλο στοιχείο που επιτρέπει την ταυτοποίησή τους. Η ένδειξη αυτή αναγράφεται στο προϊόν ή όταν δεν το επιτρέπει το μέγεθος ή η φύση του προϊόντος, στη συσκευασία ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.
- γ. Τη σήμανση CE που υποδηλώνει τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις απαιτήσεις ασφάλειας για τους καταναλωτές και κάθε τελικό χρήστη, εφόσον αυτή προβλέπεται από συγκεκριμένη κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης ή οποιαδήποτε άλλη ανάλογη δήλωση συμμόρφωσης προβλέπεται, πχ. ανεστραμμένο έψιλον για τα αεροζόλ. (Άρθρο 84, Α. «ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ»)
4. Η σήμανση CE τίθεται κατά τρόπο εμφανή, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο στο προϊόν ή στην πινακίδα-ετικέτα σταθερά προσαρτημένη σε αυτό μαζί με τα στοιχεία του κατασκευαστή. Ωστόσο, όταν η φύση του προϊόντος δεν το επιτρέπει ή δεν το δικαιολογεί, η σήμανση CE

τίθεται στη συσκευασία του και στα συνοδευτικά έγγραφα, εφόσον τα προβλέπει η συγκεκριμένη νομοθεσία.

Η σήμανση CE πρέπει να πληροί τις γενικές αρχές του άρθρου 30 Κανονισμού (ΕΚ) 765/2008, ήτοι:

- Η σήμανση CE τοποθετείται μόνο από τον κατασκευαστή ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του και μόνο σε προϊόντα για τα οποία προβλέπεται η επίθεσή της από ειδική κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης. Δεν επιτρέπεται να τίθεται σε κανένα άλλο προϊόν.

- Ο κατασκευαστής, θέτοντας τη σήμανση CE ή αναθέτοντας την επίθεσή της, αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση του προϊόντος προς όλες τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας εναρμόνισης που προβλέπει την επίθεσή της.

- Η σήμανση CE αποτελεί τη μόνη σήμανση η οποία πιστοποιεί τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας εναρμόνισης που προβλέπει την επίθεσή της.

- Η θέση επί ενός προϊόντος σημάτων, συμβόλων ή ενδείξεων που είναι πιθανό να παραπλανήσουν τρίτους ως προς το νόημα ή τη μορφή της σήμανσης CE, απαγορεύεται. Είναι δυνατόν να τεθεί στο προϊόν κάθε άλλη σήμανση υπό τον όρο ότι δεν παρεμποδίζει το ευδιάκριτο, το ευανάγνωστο ή την κατανόηση της σήμανσης CE.

5. Πέραν των ενδείξεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 για τα προϊόντα που πρέπει να φέρουν σήμανση συμμόρφωσης προς Ενωσιακή νομοθεσία, απαιτούνται ειδικότερες ενδείξεις ανά κατηγορία προϊόντων, οι οποίες καθορίζονται βάσει τεχνικής τομεακής νομοθεσίας αρμοδιότητας κατά περίπτωση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας ή άλλης αρμόδιας αρχής. Η εποπτεία της αγοράς για τα προϊόντα με α/α 1-14 του άρθρου 84 Α. «ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» γίνεται σε συνεργασία με τις αρμόδιες Δ/σεις της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, οι οποίες εφόσον απαιτείται προβαίνουν σε περαιτέρω ελέγχους (έλεγχος του τεχνικού φακέλου ή/και εργαστηριακή εξέταση του προϊόντος).
6. Ειδικότερα η επισήμανση των χημικών ουσιών, μειγμάτων ή αντικειμένων που έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα, πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που προβλέπονται από τις διατάξεις των κανονισμών 1272/2008/ΕΚ και 1907/2006/ΕΚ, της ΥΑ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002) και της ΚΥΑ 378/1994 (ΦΕΚ 705/Β/1994) όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Υπεύθυνος για την επισήμανση/ συσκευασία των χημικών προϊόντων είναι ο προμηθευτής αυτών (παραγωγός, εισαγωγέας, μεταγενέστερος χρήστης ή διανομέας), όπως ορίζεται στους Κανονισμούς 1907/2006 και 1272/2008 όπως ισχύουν, εφόσον είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που στην επισήμανση του προϊόντος δεν αναγράφονται τα στοιχεία φυσικού ή νομικού προσώπου εγκατεστημένου στην Ελλάδα, τότε υπεύθυνος για την επισήμανση/συσκευασία είναι ο πρώτος στην αλυσίδα εφοδιασμού στην ελληνική αγορά. Η εποπτεία της αγοράς για τον παραπάνω τομέα, γίνεται σε συνεργασία με τις αρμόδιες διευθύνσεις του Γενικού Χημείου του Κράτους.
7. Υπεύθυνος για την αναγραφή και το περιεχόμενο των ενδείξεων των παραγράφων 1 και 3 του παρόντος άρθρου είναι ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας. Υπεύθυνος για την επαλήθευση της αναγραφής των ενδείξεων είναι ο «υπεύθυνος διάθεσης» του προϊόντος.
8. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων που απορρέουν από εθνική ή Ενωσιακή νομοθεσία.

9. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα:
- Χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος για μη ύπαρξη ενδείξεων.
  - Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος για ελλιπείς ενδείξεις.
  - Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος για ανακριβείς ή παραπλανητικές ενδείξεις.

Άρθρο 69 Σχετικά με τη χρήση όρου «οικολογικό»

- Δεν επιτρέπεται η χρήση του επιθετικού προσδιορισμού «οικολογικό» ή «οικο» στην ελληνική ή σε ξένη γλώσσα, κατά τη διάθεση στην κατανάλωση, πώληση και διαφήμιση κάθε είδους προϊόντος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Απόφασης, εφόσον σε αυτό δεν έχει εκχωρηθεί ο παραπάνω όρος ή οικολογικό σήμα, είτε βάσει του Κανονισμού ΕΚ/66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου «σχετικά με το οικολογικό σήμα της Ε.Ε. (E.U. Ecolabel)», είτε βάσει ιδιωτικού ή δημοσίου συστήματος εκχώρησης, που ισχύει νόμιμα σε κράτος μέλος της Ε.Ε., την Τουρκία ή σε κράτος Ε.Ζ.Ε.Σ., συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας για τον Ε. Ο. Χ..
- Οι κατασκευαστές προϊόντων με οικολογικό λογότυπο ή και οικολογικές ενδείξεις ή οι υπεύθυνοι για τη διάθεσή τους στην αγορά, εγκατεστημένοι σε Κράτος Μέλος της Ε. Ε, την Τουρκία ή σε κράτος Ε.Ζ.Ε.Σ., πρέπει να κατέχουν σχετική βεβαίωση εκχώρησης, βάσει κάποιου συστήματος από τα προβλεπόμενα ανωτέρω.
- Στους παραβάτες επιβάλλεται πέραν άλλων κυρώσεων βάσει του ν.2251/1994, πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος, για σήμανση με χρήση του όρου «οικολογικό», όταν δεν πληρούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις.

Άρθρο 70 Δεσμεύσεις αγαθών που δεν φέρουν ενδείξεις στα ελληνικά

- Σε περίπτωση που τα αγαθά του Κεφαλαίου 3 «ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ» (άρθρα 10 έως 14) κατά το στάδιο της διάθεσής τους στον τελικό καταναλωτή δεν φέρουν στην ελληνική γλώσσα όλες τις επιβαλλόμενες ενδείξεις όπου και όπως αυτό προβλέπεται, καθώς και τα έντυπα οδηγιών χρήσης για τις περιπτώσεις αγαθών που εμπίπτουν στο άρθρο 5 του ν. 4177/2013 (ΦΕΚ 173/Α), οι ποσότητες των αγαθών αυτών δεσμεύονται.
- Το παραπάνω μέτρο ισχύει και για τα τρόφιμα που χρήζουν έγκρισης (άρθρο 5 του Κώδικα Τροφίμων), όταν η επισήμανση τους ή και τα συνοδευτικά φυλλάδια που φέρουν, δεν είναι σύμφωνα με τους όρους της σχετικής εγκριτικής απόφασης κυκλοφορίας στην ελληνική αγορά.
- Τα παραπάνω ισχύουν με την επιφύλαξη προϊόντων, για τα οποία ισχύουν ειδικότερες διατάξεις περί δέσμευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.1. ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ/ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

Άρθρο 71 Υποχρέωση και τρόπος αναγραφής κωδικού αριθμού

- Τα κοσμήματα και λοιπά συναφή αντικείμενα που αποτελούνται είτε από ένα ή από περισσότερα (αυτοτελή ή σύμμεικτα) πολύτιμα μέταλλα δηλαδή από λευκόχρυσο (πλατίνα) ή

από χρυσό κίτρινο αμιγή ή λευκό με πρόσμιξη κίτρινου χρυσού με παλλάδιο ή από άργυρο ή από πολλά από αυτά είτε από ένα ή περισσότερα πολύτιμα μέταλλα αναμιγμένα με ένα ή περισσότερα κοινά μέταλλα, που διακινούνται στην Ελλάδα πρέπει να φέρουν ευδιάκριτα, με κτυπητή μεταλλική σφραγίδα, τις παρακάτω ενδείξεις σε κάποια επιφάνεια του κυριότερου μέρους τους ως εξής:

Α. Κωδικό κατασκευαστή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Β. Την περιεκτικότητα (τίτλο) των κοσμημάτων σε πολύτιμο μέταλλο εκφρασμένη σε χιλιοστά, προκειμένου δε για σύμμικτα θα αποτυπώνεται η περιεκτικότητα του πολύτιμου μετάλλου που κυριαρχεί.

Η παραπάνω περιεκτικότητα (τίτλος) πρέπει να αποτυπώνεται αποκλειστικά σε χιλιοστά και ανήκει σε μία από τις παρακάτω ονομαστικές τιμές του Πίνακα 1:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

α/α Πολύτιμο Μέταλλο	Επιτρεπόμενοι Τίτλοι
1. Χρυσός (κίτρινος ή λευκός)	333, 375, 500, 585, 750, 800, 840, 916, 990, 999
2. Λευκόχρυσος (πλατίνα)	850, 900, 950, 999
3. Άργυρος	800, 835, 900, 925, 935, 999
4. Παλλάδιο	500, 999, 950

Στις παραπάνω τιμές επιτρέπονται ανοχές που εμφανίζονται στον επόμενο πίνακα 2 κατά περίπτωση:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Πολύτιμο Μέταλλο	Περιγραφή εργασίας	Επιτρεπόμενη Ανοχή σε χιλιοστά
Πλατίνα	Συμπαγούς πλάκας	5
Πλατίνα ή άργυρος	Απλής συγκόλλησης	5
Πλατίνα ή άργυρος	Πολλαπλής συγκόλλησης	10
Χρυσός (κίτρινος αμιγής ή λευκός με πρόσμιξη κίτρινου χρυσού με παλλάδιο)	Χωρίς συγκολλήσεις	10
Χρυσός (όπως παραπάνω)	Με κολλήσεις	15
Χρυσός (όπως παραπάνω)	Με πολλές κολλήσεις ειδικής εργασίας, όπως π.χ. τα Σμυρναϊκά βραχιόλια κ.τ.λ.	20

Σε περίπτωση που αυτό είναι τεχνικά δύσκολο, η αποτύπωση μπορεί να γίνει σε ένα πλακίδιο συγκολλημένο στα κοσμήματα, κατασκευασμένο από το ίδιο ακριβώς πολύτιμο μέταλλο από το οποίο αποτελούνται αυτά ή από οποιοδήποτε από τα πολύτιμα μέταλλα από τα οποία σύγκεινται τα εν λόγω κοσμήματα, εφόσον τα κοσμήματα είναι κατασκευασμένα από περισσότερα του ενός πολύτιμα μέταλλα.

2. Για τα ως άνω κοσμήματα και λοιπά συναφή αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα, ο κωδικός κατασκευαστή ορίζεται ως εξής:
- Α. Τον αριθμό (σύμφωνα με τον πίνακα 3) με τον οποίο θα δηλώνονται η περιφέρεια του οικείου Επιμελητηρίου, στην οποία υπάγεται ο κατασκευαστής και ο οποίος αποτελείται:
- α) Από ένα κεφαλαίο γράμμα της αλφαβήτου (από Α έως Ω), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθήνας.
- β) Από ένα μικρό γράμμα της αλφαβήτου (από α έως ω), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Πειραιά.
- γ) Από έναν αύξοντα αραβικό αριθμό (από 1 έως 17 πλην του 16), για την περιφέρεια του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης.
- δ) Από έναν αύξοντα αραβικό αριθμό (από 18 έως 90 και το 16), για την περιφέρεια των Επιμελητηρίων της υπόλοιπης χώρας και του Επαγγελματοβιοτεχνικού Επιμελητηρίου Ροδόπης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Α .Επιμελητήριο με την πόλη της έδρας του (1)	Περιφέρεια (2)	Κωδικός αριθμός Επιμελητηρίου (3)
Α. ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ		
1. Αθήνας-Αθήνα	Νομός Αττικής (εκτός του Δήμου Λαυρεωτικής)	Α έως Ω
2. Πειραιά-Πειραιάς	Νομός Πειραιά (μαζί με τον Δήμο Λαυρεωτικής)	α έως ω
3.Θεσσαλονίκης-Θεσσαλονίκη	Νομός Θεσσαλονίκης Νομός Χαλκιδικής	1 έως 15 17
Β.ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ		
1. Νομός Ροδόπης-Κομοτηνή	Νομός Ροδόπης	42
Γ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ		
1. Κιλκίς- Κιλκίς	Νομός Κιλκίς	16
2. Αιτωλ/νίας-Αγρίνιο	Νομός Αιτωλ/νίας	18 και 19
3. Μαγνησίας-Βόλος	Νομός Μαγνησίας	20
4. Δράμας-Δράμα	Νομός Δράμας	21 και 22
5. Ιωαννίνων- Ιωάννινα	Νομός Ιωαννίνων Νομός Θεσπρωτίας Νομός Πρεβέζης	23, 24 και 25 26 27
6. Ηρακλείου-Ηράκλειο	Νομός Ηρακλείου	28, 29 και 30
7. Καβάλας-Καβάλα	Νομός Καβάλας	31 και 32
8. Μεσσηνίας-Καλαμάτα	Νομός Μεσσηνίας	33
9. Αρκαδίας-Τρίπολη	Νομός Αρκαδίας	34
10. Κερκύρας-Κέρκυρα	ΝομόςΚερκύρας	35, 36 και 37
11. Λέσβου-Μυτιλήνη	Νομός Λέσβου	38
12. Αχαΐας-Πάτρα	Νομός Αχαΐας	39, 40 και 41
13. Σάμου-Σάμος	Νομός Σάμου	43
14. Χίου-Χίος	Νομός Χίου	44

15. Αργολίδας-Άργος	Νομός Αργολίδας	45
16. Άρτας-Άρτα	Νομός Άρτας	46
17. Βοιωτίας-Λιβαδειά	Νομός Βοιωτίας	47
18. Λακωνίας-Γύθειο	Νομός Λακωνίας	48 και 49
19. Δωδεκανήσου-Ρόδος	Επαρχ. Ρόδου	50 και 51
	Επαρχ.Καρπάθου	52
20. Έβρου-Αλεξανδρούπολη	Νομός Έβρου	53
21. Ευβοίας-Χαλκίδα	Νομός Ευβοίας	54
22. Ημαθίας-Βέροια	Νομός Ημαθίας	55
23. Πέλλας-Έδεσσα	Νομός Πέλλας	56
24. Καλύμνου-Κάλυμνος	Επαρχ Καλύμνου	57
» »	Επαρχ Κω	58
25. Καρδίτσας-Καρδίτσα	Νομός Καρδίτσας	59 και 60
26. Καστοριάς-Καστοριά	Νομός Καστοριάς	61
27.Κεφαλληνίας-Ιθάκης-Αργοστόλι	Νήσος Κεφαλληνία	62
	Νήσος Ιθάκη	63
	Νήσος Ζάκυνθος	64
28. Κοζάνης-Κοζάνη	Νομός Κοζάνης	65 και 66
29. Γρεβενών-Γρεβενά	Νομός Γρεβενών	67
30. Κορίνθου-Κόρινθος	Νομός Κορινθίας	68 και 69
31. Κυκλάδων –Σύρος	Νομός Κυκλάδων	70 και 71
32. Φθιώτιδας-Λαμία	Νομός Φθιώτιδας	72
» »	Νομός Ευρυτανίας	73
33. Λάρισας-Λάρισα	Νομός Λάρισας	74, 75 και 76
34. Λασιθίου-Αγ. Νικόλαος	Νομός Λασιθίου	77
35. Λευκάδας-Λευκάδα	Νομός Λευκάδας	78
36. Ξάνθης-Ξάνθη	Νομός Ξάνθης	79
37. Πιερίας-Κατερίνη	Νομός Πιερίας	80
38. Ηλείας-Πύργος	Νομός Ηλείας	81
39. Ρεθύμνης-Ρέθυμνο	Νομός Ρεθύμνης	82
40. Σερρών-Σέρρες	Νομός Σερρών	83 και 84
41. Τρικάλων-Τρίκαλα	Νομός Τρικάλων	85
42. Φλώρινας- Φλώρινα	Νομός Φλώρινας	86
43. Φωκίδας- Άμφισσα	Νομός Φωκίδας	87
44. Χανίων-Χανιά	Νομός Χανίων	88, 89 και 90

Β. Τον αριθμό με τον οποίο θα δηλώνεται η ταυτότητα του κατασκευαστή των εν λόγω κοσμημάτων, κ.τ.λ., ο οποίος θα συνίσταται από έναν άλλο αύξοντα αραβικό αριθμό (από 1 έως 99), θα χωρίζεται με μία τελεία (.) από το γράμμα του αλφαβήτου (κεφαλαίο ή μικρό) ή τον αύξοντα αραβικό αριθμό με τον οποίο δηλώνεται η περιφέρεια του οικείου επιμελητηρίου.

Σε περίπτωση που εξαντληθεί η ποσότητα αριθμών ταυτότητας κατασκευαστών κοσμημάτων που αναλογεί στην περιφέρεια ορισμένων Επιμελητηρίων, θα συνεχίζεται η χορήγηση τέτοιων αριθμών (από α/α 1 μέχρι και 99) σε νέους δικαιούχους, με την προσθήκη ενός μικρού γράμματος της αλφαβήτου (από α έως ω), δίπλα από τον τελευταίο αριθμό της περιφέρειας του οικείου Επιμελητηρίου,

(π.χ. για την Αθήνα Ωα (1-99) Ωβ (1-99) κ.τ.λ.) και μπορεί να συνεχιστεί αντιστρόφως (π.χ. για την Αθήνα Ψα (1-99)...Ψω (1-99), έως Αα (1-99)...Αω (1-99))..

Ο ανωτέρω αριθμός ταυτότητας κατασκευαστή κοσμημάτων, χορηγείται με αίτηση του ενδιαφερόμενου από το αρμόδιο, κατά τον Πίνακα 1, οικείο Επιμελητήριο, με βάση τους τηρούμενους από αυτά σχετικούς πίνακες (μητρώα). Σε περίπτωση διαγραφής από τα οικεία μητρώα ενός κατασκευαστή για οποιοδήποτε λόγο (π.χ. αλλαγή έδρας ή επαγγέλματος, ή επωνυμίας ή αποδημίας στο εξωτερικό ή θάνατο, κ.τ.λ.), ο αριθμός ταυτότητάς του εξαφανίζεται οριστικά και απαγορεύεται η χορήγησή του σε άλλον κατασκευαστή, προς αποφυγή σύγχυσης.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, η διατήρηση του αυτού Αριθμού Ταυτότητας Κατασκευαστή κοσμημάτων, στην περίπτωση αλλαγής της επωνυμίας ή της Νομικής μορφής Επιχειρήσεως, ή ειδικής ή καθολικής διαδοχής που χωρίς να αλλάζει επιμελητηριακή έδρα, από το περιεχόμενο του καταστατικού της ή του εταιρικού της ή άλλου εγγράφου προκύπτει ότι προέρχεται από προϋπάρχουσα επιχείρηση που χρησιμοποιούσε τον εν λόγω κωδικό αριθμό και της οποίας οι πάσης φύσεως ευθύνες και υποχρεώσεις, έχουν αναληφθεί από την διάδοχο επιχείρηση, με την σύμφωνη γνώμη τυχόν αποχωρησάντων.

Γ. Κοσμήματα τα οποία κατασκευάζονται στην Ελλάδα, μπορούν να φέρουν εγχάρακτα τα λατινικά στοιχεία GR, πριν από τον υποχρεωτικό κωδικό που περιγράφεται ανωτέρω.

3. Κοσμήματα και λοιπά τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα κοινοτικής προέλευσης θεωρούνται ότι πληρούν τις ισχύουσες ανωτέρω διατάξεις εφόσον φέρουν χαραγμένη την ένδειξη τίτλου και την ένδειξη του κατασκευαστή ή του υπευθύνου διάθεσης, στην αγορά, εγκατεστημένου σε κράτος- μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταχωρημένου στα μητρώα του κράτους-μέλους και εφόσον στα συνοδευτικά τους έγγραφα επισυνάπτεται έγγραφο της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής, στο οποίο εμφανίζεται η ταυτότητα του κατασκευαστή ή υπευθύνου στον οποίο αντιστοιχεί η αποτυπωμένη ένδειξη.

4. Κοσμήματα και λοιπά τεχνουργήματα από πολύτιμα μέταλλα προέλευσης τρίτων χωρών, θεωρούνται ότι πληρούν τις ισχύουσες ανωτέρω διατάξεις, εφόσον φέρουν χαραγμένη την ένδειξη τίτλου σύμφωνα με την παράγραφο 1B του παρόντος άρθρου και τον κωδικό ταυτότητας του κατασκευαστή τρίτης χώρας, ο οποίος κωδικός δηλώνεται και στα συνοδευτικά έγγραφα, καθώς και έκθεση εργαστηριακής εξέτασης ή πιστοποιητικό, εκδοθέντα εντός του τελευταίου δωδεκαμήνου, από ανεξάρτητο εργαστήριο διαπιστευμένο κατά ISO 17025 για την πιστοποίηση του τίτλου με βάση τα ισχύοντα εναρμονισμένα Ευρωπαϊκά πρότυπα ή άλλο ισοδύναμο πρότυπο.

5. Οι κατασκευαστές ή οι υπεύθυνοι διάθεσης στην ελληνική αγορά (εισαγωγείς ή πρώτοι διανομείς) φέρουν την ευθύνη για την αποτύπωση και την ακρίβεια των προβλεπόμενων από το παρόν άρθρο ενδείξεων.

6. Οι πωλητές (λιανοπωλητές, ενδιάμεσοι διανομείς) οφείλουν να επαληθεύουν ότι τα κοσμήματα φέρουν τις προβλεπόμενες από το παρόν άρθρο ενδείξεις. Επιπλέον, υποχρεούνται εφόσον τους ζητηθεί, να ενημερώνουν εγγράφως τους αγοραστές για την ταυτότητα του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα.

7. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του άρθρου 77, επιβάλλονται πρόστιμα:

α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά είδος κοσμήματος για διάθεση στον τελικό καταναλωτή χωρίς ή με ελλείψεις ενδείξεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου.

β. Τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000) για άρνηση έγγραφης ενημέρωσης των αγοραστών για την ταυτότητα του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα.

γ. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά είδος κοσμήματος για μη αποτύπωση ή για παραπλανητική ή ανακριβή αποτύπωση των προβλεπόμενων ενδείξεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 72 Τρόπος αναγραφής κωδικού αριθμού σε κοσμήματα πολυμερή

1. Σε κοσμήματα γενικά και λοιπά συναφή αντικείμενα, κατασκευασμένα από περισσότερα από ένα διαφορετικά αυτοτελή μέταλλα, που συνδέονται μεταξύ τους με συγκόλληση, πρέπει, σε κάθε τμήμα από τα εν λόγω μέταλλα, να αποτυπώνεται ο τίτλος του, σε περίπτωση δε τεχνικών δυσχερειών, οι τίτλοι όλων των πολυτίμων μετάλλων, που συμμετέχουν, μπορεί να αποτυπώνονται στο πλέον επιδεκτικό αποτύπωσης. Εφόσον ούτε και αυτό είναι τεχνικά εφικτό, η αποτύπωση εκτελείται πάνω σε συγκολλημένο πλακίδιο, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε από τα πολύτιμα μέταλλα, από τα οποία αποτελείται το κόσμημα.

2. Προκειμένου για κοσμήματα που αποτελούνται από περισσότερα του ενός όμοια ή διάφορα αυτοτελή πολύτιμα μέταλλα, ανεξάρτητα μεταξύ τους και πού δεν συνδέονται με συγκόλληση, πρέπει σε καθένα από αυτά να αποτυπώνεται ο τίτλος του.

3. Οι κατασκευαστές ή οι υπεύθυνοι διάθεσης στην ελληνική αγορά (εισαγωγείς ή πρώτοι διανομείς) φέρουν την ευθύνη για την αποτύπωση και την ακρίβεια των προβλεπόμενων από το παρόν άρθρο ενδείξεων.

4. Οι πωλητές (λιανοπωλητές, ενδιάμεσοι διανομείς) οφείλουν να επαληθεύουν ότι τα κοσμήματα φέρουν τις προβλεπόμενες από το παρόν άρθρο ενδείξεις.

5. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη του άρθρου 77, χρηματικά πρόστιμα:

α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά είδος κοσμήματος για διάθεση στον τελικό καταναλωτή χωρίς ή με ελλείψεις ενδείξεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το παρόν άρθρο.

β. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά είδος κοσμήματος για μη αποτύπωση ή για παραπλανητική ή ανακριβή αποτύπωση των προβλεπόμενων από το παρόν άρθρο ενδείξεων.

Άρθρο 73 Έγκριση και ανανέωση έγκρισης χρησιμοποίησης σφραγίδων

1. Οι εγγεγραμμένοι στα οικεία επιμελητήρια κατασκευαστές, πριν από την χρησιμοποίηση από αυτούς των μεταλλικών σφραγίδων, που προβλέπονται από το άρθρο 71, πρέπει να υποβάλλουν στα επιμελητήρια σχετική αίτηση μαζί με τα αποτυπώματά τους, για να πάρουν έγκριση χρησιμοποίησης των εν λόγω σφραγίδων.

2. Τα αποτυπώματα των παραπάνω σφραγίδων πρέπει με μέριμνα των ενδιαφερομένων να υποβάλλονται συγχρόνως και στους αντίστοιχους συλλόγους χρυσοχών (όπου υπάρχουν).

3. Με βάση τις αιτήσεις αυτές καταρτίζονται από τα επιμελητήρια και τους συλλόγους χρυσοχών, σχετικοί πίνακες (μητρώα).

4. Οι εγκρίσεις χρησιμοποίησης των σφραγίδων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και χορηγούνται από τα οικεία επιμελητήρια, υπόκεινται σε ανά τριετία ανανέωση σε τακτά

ημερολογιακά έτη. Η ανανέωση γίνεται με την υποβολή αίτησης από τον υπόχρεο στα οικεία επιμελητήρια, μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του καθορισμένου για ανανέωση ημερολογιακού έτους.

5. Η χορήγηση ή ανανέωση διενεργείται μετά την προσκόμιση στα αρμόδια επιμελητήρια από τους ενδιαφερόμενους αποδεικτικών στοιχείων περί της κατασκευαστικής δραστηριότητας, για τις οποίες και μόνο χορηγείται κωδικός αριθμός στους ενδιαφερόμενους.

6. Εγκρίσεις χρησιμοποίησης κωδικών αριθμών που χορηγούνται κατά την διάρκεια του ημερολογιακού έτους ανανέωσης, ανανεώνουν κατά το έτος πού ορίζεται για την επόμενη ανανέωση.

7. Σε περίπτωση μη ανανέωσης της έγκρισης η σφραγίδα επιστρέφεται αμέσως από τον κάτοχο στο οικείο επιμελητήριο. Σφραγίδες οι οποίες έχουν χορηγηθεί σε εισαγωγείς ή υπεύθυνους διάθεσης (πρώτους διανομείς προϊόντων από κράτη-μέλη της Ε.Ε.), δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται από την δημοσίευση της παρούσας και επιστρέφονται εντός τριμήνου από τους κατόχους τους στα οικεία επιμελητήρια.

8. Με τη λήξη ανά τριετία προθεσμίας ανανέωσης κωδικών αριθμών, τα επιμελητήρια στέλνουν στον Εισαγγελέα κατάσταση με τα ονόματα των υπόχρεων προς ανανέωση πού δεν ανανέωσαν αλλά και δεν παρέδωσαν στο αρμόδιο επιμελητήριο τη σφραγίδα, όπως έχουν υποχρέωση από την προηγούμενη παράγραφο.

Η παραπάνω κατάσταση κοινοποιείται και στην αντίστοιχη Διεύθυνση Ανάπτυξης Περιφέρειας προκειμένου αυτή να ελέγχει την ενδεχόμενη χρησιμοποίηση της σφραγίδας μετά την λήξη της προθεσμίας ανανέωσης.

Ανανέωση μετά την λήξη της προθεσμίας, μπορεί να γίνεται με παράλληλη ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας.

9. Στους παραβάτες επιβάλλεται, με την επιφύλαξη του άρθρου 77, πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000), για μη υποβολή αίτησης έγκρισης ή ανανέωσης όπως αυτό απαιτείται, ή για χρήση μη εγκεκριμένης σφραγίδας, ή για χρήση σφραγίδας που έπρεπε να έχει επιστραφεί.

Άρθρο 74 Υποχρεώσεις κατά την εξαγωγή κοσμημάτων και συναφών αντικειμένων

1. Οι κατασκευαστές κοσμημάτων και λοιπών συναφών αντικειμένων, που προορίζονται για εξαγωγή, υπόκεινται στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το άρθρο 71, πλην των ανοχών του Πίνακα 3, για τις οποίες έχουν εφαρμογή τα όσα ισχύουν στην χώρα προορισμού των αντικειμένων .

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η εξαγωγή κοσμημάτων κ.τ.λ., που φέρουν τίτλο διαφορετικό από εκείνους, που καθορίζονται από τον Πίνακα 2 του άρθρου 71, με την προϋπόθεση αποδοχής του τίτλου αυτού από το πρόσωπο που έδωσε την παραγγελία και μετά από προηγούμενη σχετική έγγραφη ειδοποίηση του οικείου επιμελητηρίου από τον ενδιαφερόμενο εξαγωγέα.

Άρθρο 75 Επισήμανση επίχρυσων, επάργυρων και συναφών αντικειμένων

1. Αντικείμενα επίχρυσα ή επάργυρα γενικά, καθώς και επικαλυμμένα με άλλο πολύτιμο μέταλλο πρέπει να φέρουν πινακίδα (ετικέτα), σταθερά τοποθετημένη, σε κάθε ένα από αυτά, στην οποία δηλώνεται κατά περίπτωση ότι πρόκειται για προϊόντα επίχρυσα ή επάργυρα ή άλλα (ανάλογα με το πολύτιμο μέταλλο).

2. Αντικείμενα που δεν είναι αυτούσια από πολύτιμο μέταλλο αλλά αποτελούνται από υπόστρωμα από κοινό μέταλλο ή άλλο υλικό επικαλυμμένο ή επιστρωμένο με φύλλο από πολύτιμο μέταλλο (χρυσό, άργυρο κ.λ.π) περιλαμβανομένων και των επικαλύψεων που πραγματοποιούνται με διαδικασία ηλεκτρογαλβανικής εναπόθεσης π.χ. διμεταλλικά αντικείμενα, πρέπει να φέρουν πινακίδα (ετικέτα), σταθερά τοποθετημένη, σε κάθε ένα από αυτά, στην οποία θα αναγράφεται ο όρος «επικαλυμμένο», το χημικό σύμβολο του πολύτιμου μετάλλου, το βάρος του πολύτιμου μετάλλου σε γραμμάρια ακολουθούμενο από το σύμβολο «g».

3. Η επισήμανση που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωτική κατά το στάδιο πώλησης στον τελικό καταναλωτή και δεν μπορεί να είναι έκτυπη. Σε προηγούμενα στάδια διάθεσης αρκεί οι αντίστοιχες ενδείξεις να αναγράφονται μόνον στα συνοδευτικά έγγραφα.

4. Τα αντικείμενα που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου απαγορεύεται να σημαίνονται με τον τρόπο που σημαίνονται τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα καθώς και να φέρουν ενδείξεις όπως κωδικός κατασκευαστή, τίτλος περιεκτικότητας σε πολύτιμο μέταλλο ή οποιαδήποτε άλλη ένδειξη η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε πλάνη τον καταναλωτή, ότι πρόκειται για αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα.

Η ως άνω απαγόρευση ισχύει και για αντικείμενα που δεν περιέχουν πολύτιμα μέταλλα (π.χ. ψευδοκοσμήματα).

5. Στους παραβάτες επιβάλλονται με την επιφύλαξη του άρθρου 77, διοικητικά πρόστιμα:

α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά είδος αντικειμένου για μη ύπαρξη επισήμανσης.

β. Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά είδος αντικειμένου, για ελλιπή επισήμανση.

γ. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά είδος αντικειμένου, για παράβαση της παραγράφου 4, ως παραπλανητική πρακτική.

Άρθρο 76 Απαγόρευση αποτύπωσης άλλων ενδείξεων

1. Απαγορεύεται η αποτύπωση στα κοσμήματα γενικά και λοιπά συναφή αντικείμενα, οποιασδήποτε άλλης ένδειξης, εκτός από αυτές που επιβάλλονται βάσει της παρούσας, από την οποία δημιουργούνται αμφιβολίες για την ταυτότητα του κατασκευαστή ή εισαγωγέα ή για τον τίτλο του κοσμήματος ως προς τα πολύτιμα μέταλλα που περιέχει.

2. Στους παραβάτες, επιβάλλεται με την επιφύλαξη του άρθρου 77, διοικητικό πρόστιμο ύψους τριών χιλιάδων (€3.000) ευρώ ανά είδος κοσμήματος (σχέδιο), για αποτύπωση ένδειξης πλέον των επιβαλλόμενων.

Άρθρο 77 Είδη που εξαιρούνται από τη σήμανση

Τα παρακάτω είδη εξαιρούνται από τη σήμανση, που προβλέπεται στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου:

α. Αντικείμενα γενικά που το βάρος τους είναι κάτω από 1 γραμμάριο.

β. Επιστημονικά όργανα και μηχανήματα.

γ. Αντικείμενα προερχόμενα από άλλη χώρα, που επιβάλλει ανάλογη υποχρέωση, η οποία εγγυάται την περιεκτικότητα (τίτλο) των πολύτιμων μετάλλων από τα οποία είναι κατασκευασμένα, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι ισχύει η ίδια εξαίρεση και για τα κοσμήματα που εξάγονται από την Ελλάδα στην χώρα αυτή.

δ. Οδοντοτεχνικά (γέφυρες, κορώνες κ.τ.λ.).

ε. Νομίσματα

στ. Μετάλλια

ζ. Κοσμήματα παλαιών εποχών (αντίκες)
Κανένα κόσμημα ή συναφές αντικείμενο δεν μπορεί να κυκλοφορεί χωρίς την σήμανση που προβλέπεται στις διατάξεις της παρούσας Ενότητας, εκτός από εκείνα του παρόντος άρθρου.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.2. ΑΝΙΧΝΕΥΤΕΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Άρθρο 78 Σχετικά με χρήση ανιχνευτών μετάλλων ή άλλων οργάνων διασκοπήσεως του υπεδάφους ή ακινήτων μνημείων

Για τη διάθεση στην αγορά ανιχνευτών μετάλλων ή άλλων οργάνων διασκοπήσεως του υπεδάφους ή ακινήτων μνημείων, επιβάλλεται όπως στην συσκευασία και στις οδηγίες χρήσεως τους, αναγράφεται σε εμφανές μέρος και με σαφήνεια ότι η χρήση των οργάνων αυτών επιτρέπεται μόνο σε συγκεκριμένη περιοχή κατόπιν αδείας της αρχαιολογικής υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 9 παραγρ. 8 του νόμου 2557/1997, το άρθρο 38, παρ. 2 και άρθρο 62 του νόμου 3028/2002(ΦΕΚ 153/Α/28-6-2002), το άρθρο 3, παρ. 4 του Ν. 3658/2008 (ΦΕΚ 70/Α/22-4-2008) και την Υπουργική Απόφαση ΥΑ/ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥΝΣ/ΤΟΠΥΝΣ/33/42426/30-7-2003 (ΦΕΚ 1124/Β/8-8-2003) και την ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΔΤΠΠΑ/Φ148/41733/704/2-5-2012 (ΦΕΚ 1440/Β/2-5-2012), όπως κάθε φορά ισχύουν.

Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά ανιχνευτή μετάλλου για μη αναγραφή των προβλεπομένων στη συσκευασία και στις οδηγίες χρήσεως.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.3. ΚΛΩΣΤΟΥΨΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ - ΔΕΡΜΑΤΑ - ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

Άρθρο 79 Σήμανση – Επισήμανση Κλωστοϋφαντουργικών Προϊόντων

1. Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα επισημαίνονται και σημαίνονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1007/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονισμών, προκειμένου να παρέχουν ένδειξη της σύνθεσης των ινών τους.

Η επισήμανση και σήμανση ενός κλωστοϋφαντουργικού προϊόντος πρέπει να είναι ανθεκτική, ευανάγνωστη, ορατή και προσιτή στον καταναλωτή, και, αν χρησιμοποιείται ετικέτα, πρέπει να είναι στέρεα επικολλημένη σε αυτό.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι επισημάνσεις ή σημάνσεις μπορούν να αντικατασταθούν ή να συμπληρωθούν από συνοδευτικά εμπορικά έγγραφα, όταν τα προϊόντα παραδίδονται στους οικονομικούς φορείς στο πλαίσιο της αλυσίδας εφοδιασμού, ή όταν παραδίδονται κατ' εκτέλεση παραγγελίας εκ μέρους οιασδήποτε συμβαλλομένης αρχής όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών .

3. Οι ονομασίες υφανσίμων ινών και οι περιγραφές της σύνθεσης των ινών που παρατίθενται στα άρθρα 5, 7, 8 και 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1007/2011 πρέπει να αναφέρονται σαφώς στα συνοδευτικά εμπορικά έγγραφα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Δεν επιτρέπεται η χρήση συντομογραφιών εκτός από ένα μηχανογραφικό κώδικα ή όπου οι συντομογραφίες ορίζονται σύμφωνα με διεθνή πρότυπα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές επεξηγούνται στο ίδιο εμπορικό έγγραφο.

4. Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα διατίθενται στην ελληνική αγορά εφόσον επισημαίνονται, σημαίνονται ή συνοδεύονται από εμπορικά έγγραφα σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό.

Υπεύθυνος για την εξασφάλιση των πληροφοριών και για την ακρίβειά τους είναι ο κατασκευαστής ή ο εισαγωγέας. Υπεύθυνος για την επαλήθευση της ύπαρξης των ενδείξεων είναι ο «υπεύθυνος διάθεσης» του προϊόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ιζ του άρθρου 2 του ν. 4177/2013.

5. Κατά τη διάθεση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στον καταναλωτή, η σύνθεσή τους παρέχεται υποχρεωτικά τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα. Υπόχρεος για την παροχή της παραπάνω γραπτής πληροφόρησης στον καταναλωτή, είναι ο λιανοπωλητής. Ο λιανοπωλητής μπορεί να ομαδοποιήσει προϊόντα με την αυτή σύνθεση και να πληροφορήσει σχετικά τον καταναλωτή με την ανάρτηση εμφανούς πινακίδας στην ελληνική γλώσσα, που βρίσκεται σε άμεση προσέγγιση με τον τόπο έκθεσής τους. Στην περίπτωση που εντός του καταστήματος υπάρχουν ηλεκτρονικά μέσα πληροφόρησης του καταναλωτή και για την σύνθεση των προϊόντων, ο λιανοπωλητής μπορεί να ομαδοποιήσει ομοειδή προϊόντα ανεξαρτήτως σύνθεσης. Στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις ομαδοποίησης τα προϊόντα πρέπει να φέρουν τις προβλεπόμενες ενδείξεις σύνθεσης τουλάχιστον σε μία από τις ακόλουθες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική, ισπανική, ιταλική.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 68 δεν εφαρμόζονται για τα προϊόντα που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο.

7. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως εξής:

- α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος, για μη ύπαρξη σήμανσης/επισήμανσης.
- β. Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος, για ελλιπή σήμανση/επισήμανση.
- γ. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος, για παραπλανητική σήμανση/επισήμανση.
- δ. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά εμπορικό έγγραφο, για μη αναγραφή των υποχρεωτικών στοιχείων στα εμπορικά έγγραφα, βάσει των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 80 Σήμανση δερμάτων και προϊόντων τους

1. Βιομήχανοι και βιοτέχνες κατεργασίας δερμάτων, δηλαδή σολοδερμάτων, επανωδερμάτων και εσωδερμάτων, υποχρεούνται σε κάθε δέρμα να αναγράφουν τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα με σφραγίδα με ανεξίτηλη μελάνη τις ακόλουθες ενδείξεις:

- α. Την επωνυμία της βιομηχανίας ή βιοτεχνίας και τη διεύθυνσή της
- β. Την ποιότητα του δέρματος (π.χ. ΕΞΤΡΑ, ΣΠΕΣΙΑΛ, Α, Β, Γ κ.τ.λ.) στην ελληνική γλώσσα ή ξενόγλωσσα εφόσον υπάρχει αντίστοιχη μετάφραση σε συνοδευτικό εμπορικό έγγραφο.
- γ. Προκειμένου για επανωδέρματα και εσωδέρματα επιπλέον και την επιφάνειά τους, με ακρίβεια σε τετραγωνικά μέτρα και υποπολλαπλάσια του τετραγωνικού μέτρου.

Με την ίδια μονάδα μέτρησης θα πωλούνται και τα εισαγόμενα κατεργασμένα επανωδέρματα και εσωδέρματα και θα σημειώνεται σε καθένα από αυτά κατά τον ίδιο, όπως παραπάνω, τρόπο, η επιφάνεια με ακρίβεια σε τετραγωνικά μέτρα και υποπολλαπλάσια του τετραγωνικού μέτρου.

2. Όλοι όσοι κατέχουν ή πωλούν κατεργασμένα δέρματα είναι συνυπεύθυνοι με τους παραπάνω, για την αναγραφή των ενδείξεων με ακρίβεια.

3. Συνυπεύθυνοι επίσης με τους παραπάνω βιομηχάνους, βιοτέχνες κ.τ.λ., εφόσον αυτοί δεν έχουν δικές τους μετρικές μηχανές, είναι και αυτοί που μετρούν τα δέρματα, οι οποίοι για την ακρίβεια της μέτρησης υποχρεούνται σε κάθε δέρμα που έχουν μετρήσει να αναγράφουν με αυτόματη ή χειροκίνητη μηχανή:

- α. Το ονοματεπώνυμο ή τον εμπορικό τους τίτλο
β. Την διεύθυνση του εργοστασίου ή εργαστηρίου τους
4. Οι κατασκευαστές ειδών όπως βαλίτσες, τσάντες, ζώνες κ.τ.λ., υποχρεούνται να επικολλούν σε αυτά ετικέτα στην οποία με ανεξίτηλη μελάνη θα αναγράφουν τις λέξεις «ΔΕΡΜΑ», «ΠΛΑΣΤΙΚΟ», ή «ΥΦΑΣΜΑ» ανάλογα.
Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι βιβλιοδέτες.
Σε περίπτωση που για την κατασκευή κάποιου είδους ή για την βιβλιοδεσία χρησιμοποιείται και δέρμα και πλαστικό ή κάποια άλλη ύλη και δέρμα, στην ετικέτα πρέπει να σημειώνεται το μέρος στο οποίο χρησιμοποιήθηκε το δέρμα ή το πλαστικό π.χ. σε βαλίτσα που έχει κατασκευαστεί από ύφασμα και η οποία έχει γωνιές από δέρμα ή πλαστικό θα αναγράφονται οι λέξεις «ΓΩΝΙΕΣ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ» ή «ΓΩΝΙΕΣ ΑΠΟ ΠΛΑΣΤΙΚΟ» ανάλογα.
5. Οι λιανοπωλητές μπορούν, αντί των ενδείξεων «ΔΕΡΜΑ» και «ΠΛΑΣΤΙΚΟ» να χρησιμοποιούν εναλλακτικά για την επισήμανση των προϊόντων που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο τα σύμβολα – εικονογράμματα για το δέρμα και το άλλο υλικό αντίστοιχα, υπό την προϋπόθεση ότι στο χώρο πώλησης θα υπάρχει αναρτημένη πινακίδα με τις επεξηγήσεις των ανωτέρω δύο συμβόλων – εικονογραμμάτων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 81 και το Παράρτημα ΙΙΙ.
6. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα:
- α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος, για μη ύπαρξη σήμανσης.
β. Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος, για ελλιπή σήμανση.
γ. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος, για ανακριβή ή παραπλανητική σήμανση.

Άρθρο 81 Επισήμανση υποδημάτων

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στην επισήμανση των υλικών που χρησιμοποιούνται στα κύρια μέρη των υποδημάτων που προορίζονται για πώληση στον καταναλωτή.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου νοείται ως «υπόδημα» κάθε προϊόν εφοδιασμένο με σόλα που έχει σκοπό να προστατεύει ή να καλύπτει το πόδι, συμπεριλαμβανομένων των μερών που διατίθενται στην αγορά χωριστά, τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα Ι.

Στο παράρτημα ΙΙ περιλαμβάνεται μη περιοριστικός κατάλογος των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο.

Εξαιρούνται από το παρόν άρθρο :

- α. τα μεταχειρισμένα υποδήματα
β. τα υποδήματα που καλύπτονται από την ΚΥΑ Β 4373/1205/1993 (Β.187)
γ. τα υποδήματα που καλύπτονται από το Π.Δ 445/1983 (Α 166) ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
δ. τα υποδήματα που έχουν χαρακτήρα παιχνιδιού.

2. Διατάξεις επισήμανσης

2.1 Τα υποδήματα όταν διατίθενται στο εμπόριο πρέπει να φέρουν επισήμανση σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση των τριών μερών τους, όπως αυτά ορίζονται στο παράρτημα Ι, ήτοι :

- α. επάνω μέρος
β. φόδρες και
γ. σόλα

2.2

α. Η σύνθεση των μερών του υποδήματος πρέπει να δηλώνεται, κατά τον λεπτομερή τρόπο που περιγράφεται στην υποπαράγραφο 2.3 του παρόντος άρθρου, είτε βάσει εικονογραμμάτων είτε βάσει γραπτών ενδείξεων, σύμφωνα με το

παράρτημα Ι. Στην περίπτωση των γραπτών ενδείξεων, η αναγραφή πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα για τα συγκεκριμένα μέρη του υποδήματος και υλικά από τα οποία αποτελούνται, όπως αυτά ορίζονται στο παράρτημα Ι, απαγορευμένης της χρήσης συντμήσεων. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει την πλέον της ελληνικής γλώσσας αναγραφή των γραπτών ενδείξεων και σε άλλες γλώσσες.

β. Στην επισήμανση πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για το υλικό που ορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα Ι, το οποίο υλικό αποτελεί τουλάχιστον :

- το 80% της επιφάνειας του επάνω μέρους
- το 80% της επιφάνειας των φοδρών του υποδήματος
- το 80% του όγκου της σόλας.

Εάν κανένα από τα υλικά δεν αποτελεί τουλάχιστον το 80% του επισημανόμενου μέρους του υποδήματος, οι πληροφορίες πρέπει να δίνονται για τα δυο κυριότερα υλικά από τα οποία αυτό αποτελείται :

- Για το επάνω μέρος η ταξινόμηση των υλικών, βάσει των διατάξεων που αναφέρονται στο παραπάνω εδάφιο και στο παράρτημα Ι, γίνεται χωρίς να υπολογίζονται τα εξαρτήματα ή οι ενισχύσεις, όπως τα προστατευτικά αστραγάλων, οι πιάντες, τα διακοσμητικά στοιχεία, οι πόρπες, τα γλωσσίδια, τα καψούλια ή άλλα παρόμοια προσαρτήματα.
- Για τη σόλα η ταξινόμηση βασίζεται στον όγκο των υλικών που την αποτελούν σύμφωνα με όσα αναφέρονται παραπάνω.

2.3

α. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στις υποπαραγράφους 2.1 και 2.2 του παρόντος άρθρου, πρέπει να παρέχονται επί του υποδήματος και σε ένα τουλάχιστον υπόδημα ανά ζεύγος. Αυτό μπορεί να γίνεται με εκτύπωση, επικόλληση, ανάγλυφη αποτύπωση ή με την χρησιμοποίηση προσαρτημένης ετικέτας.

β. Η επισήμανση πρέπει να είναι ορατή, στερεά συνδεδεμένη και σε εμφανές σημείο, οι δε διαστάσεις των εικονογραμμάτων πρέπει να είναι μεγάλες, ώστε οι πληροφορίες να γίνονται εύκολα κατανοητές. Η επισήμανση δεν πρέπει να μπορεί να παραπλανήσει τον καταναλωτή.

γ. Οι πληροφορίες που απαιτούνται από το παρόν άρθρο είναι δυνατόν να συνοδεύονται από συμπληρωματικές γραπτές πληροφορίες, οι οποίες τίθενται, αν αυτό είναι αναγκαίο, στην επισήμανση. Εντούτοις οι συμπληρωματικές αυτές πληροφορίες είναι προαιρετικές και δεν μπορεί να απαγορεύεται ή να εμποδίζεται η εμπορία υποδημάτων που πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

3. Διατάξεις σχετικά με τα σημεία λιανικής πώλησης υποδημάτων.

3.1 Στα σημεία λιανικής πώλησης υποδημάτων είναι υποχρεωτική η ανάρτηση πινακίδας την οποία θα απεικονίζονται τα εικονογράμματα που ορίζονται στο παράρτημα Ι, και θα έχουν ως επεξήγηση τις αντίστοιχες γραπτές ενδείξεις, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι, απαγορευμένης της χρήσης συντμήσεων, γραμμένες υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και ενδεχομένως και σε άλλες γλώσσες κατά την επιλογή των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης.

3.2 Η πινακίδα αυτή θα πρέπει να εκτίθεται σε ορατή θέση του καταστήματος, πολυκαταστήματος και εν γένει σημείου λιανικής πώλησης υποδημάτων και εντός του χώρου πώλησης των υποδημάτων. Οι διαστάσεις της πινακίδας δεν πρέπει να είναι μικρότερες από αυτές του εντύπου Α3 (420 mm x 297mm) και η διάταξη των πληροφοριών πρέπει να είναι όπως ορίζεται στο υπόδειγμα του παραρτήματος ΙΙΙ.

- 3.3 Την πινακίδα μπορεί να υποκαταστήσει οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο μέσο π.χ. βίντεο, ηλεκτρονικά μέσα κ.λ.π υπό τον όρο ότι τα μέσα αυτά παρέχουν εξίσου αποτελεσματικά στους τελικούς καταναλωτές όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με την υποπαράγραφο 3.1 του παρόντος άρθρου.
4. Υποχρεώσεις υπευθύνων
- 4.1 Ο κατασκευαστής υποδημάτων ή ο εγκατεστημένος στην Ε.Ε εντολοδόχος του υποχρεούται να παρέχει την επισήμανση που προβλέπεται από το παρόν άρθρο και είναι υπεύθυνος για την ακρίβεια των πληροφοριών που αναγράφονται σε αυτή. Αν ούτε ο κατασκευαστής ούτε ο εντολοδόχος του είναι εγκατεστημένοι στην Ε.Ε η υποχρέωση αυτή βαρύνει τον υπεύθυνο για την πρώτη διάθεση του προϊόντος στην αγορά της Ε.Ε.
- 4.2 Ο έμπορος λιανικής πώλησης υποχρεούται να φροντίζει ώστε τα υποδήματα που πωλεί να φέρουν την κατάλληλη επισήμανση που προβλέπεται από το παρόν άρθρο καθώς επίσης υποχρεούται να τηρεί τις διατάξεις της παραγράφου Γ του παρόντος άρθρου.
5. Κυρώσεις
- α. Σε περίπτωση που υποδήματα κατά τη διάθεσή τους στο εμπόριο δεν φέρουν όλη την επισήμανση που επιβάλλεται από το παρόν άρθρο ή έχουν επισημανθεί κατά τρόπο ανακριβή ή παραπλανητικό για τον καταναλωτή δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους και μπορούν να επαναδιατεθούν στην κατανάλωση μόνο κατόπιν επισημάνσεώς τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.
- β. Επιπλέον, πέραν αυτού, επιβάλλονται τα ακόλουθα διοικητικά πρόστιμα:
- βα. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος, για μη ύπαρξη επισήμανσης.
- ββ. Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος, για ελλιπή επισήμανση, με την επιφύλαξη της παραγράφου 1.
- βγ. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος, για ανακριβή ή παραπλανητική επισήμανση.
- γ. Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά παράβαση για έλλειψη πινακίδας κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3.
6. Μόνον τα υποδήματα που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη άλλων σχετικών κοινοτικών νομικών υποχρεώσεων, μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο.
7. Οι διατάξεις του άρθρου 68 δεν εφαρμόζονται για τα προϊόντα που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 82 Αναγραφή κωδικών αριθμών

1. Βιομηχανίες και βιοτεχνίες, που κατασκευάζουν υποδήματα (με εξαίρεση τα ορθοπεδικά), έτοιμα ρούχα, πλεχτά, εσώρουχα, κάλτσες, καλσόν, υφάσματα, νήματα χειροπλεχτικής, χαλιά, μοκέτες, φλοκάτες και λευκά είδη, υποχρεούνται να χαρακτηρίζουν με κωδικό αριθμό, όλα τους τα είδη.

Ο κωδικός αριθμός θα είναι διαφορετικός για κάθε είδος, τύπο, ποιότητα, σχέδιο μοντέλο. Ειδικά για τα υποδήματα, θα αναγράφεται στην σόλα με χτυπητή μεταλλική σφραγίδα, σε περίπτωση δε που αυτή είναι από ελαστικό (φυσικό ή συνθετικό), θα αναγράφεται καθαρά στο εσωτερικό του υποδήματος (σόλα) με ανεξίτηλη μελάνη.

2. Στα υπόλοιπα είδη, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο κωδικός αριθμός θα αναγράφεται σε πάνινη ή χάρτινη ετικέτα, ραμμένη σε κάθε είδος, με εξαίρεση τα νήματα χειροπλεκτικής και υφάσματα, όπου αυτός στα μεν νήματα θα αναγράφεται στην συσκευασία τους, στα δε υφάσματα σε χάρτινη ετικέτα δεμένη στο τόπι του κάθε υφάσματος. Ειδικότερα, στις γυναικείες κάλτσες και καλσόν, θα αναγράφεται σε αυτοκόλλητη ετικέτα σε κάθε είδος, καθώς επίσης και στο κουτί συσκευασίας τους.
3. Την παραπάνω υποχρέωση έχουν και οι εισαγωγείς των ειδών, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εκτός αν αυτά χαρακτηρίζονται με κωδικό αριθμό από τους οίκους του εξωτερικού.
4. Ο κωδικός αριθμός θα πρέπει να αναγράφεται στα τιμολόγια πώλησης και δελτία που εκδίδουν οι επιχειρήσεις της παραγράφου 1, καθώς επίσης και οι ενδιάμεσοι χονδρέμποροι.
5. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα:
  - α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος, για έλλειψη κωδικού.
  - β. Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά κωδικό προϊόντος, για μη σωστή τοποθέτηση κωδικού ή για αναγραφή κωδικού με ελλειπείς ενδείξεις, με την επιφύλαξη του εδαφίου 1.
  - γ. Δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος, για ανακριβή ή παραπλανητική αναγραφή κωδικού.
  - δ. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά παραστατικό στοιχείο, για έλλειψη κωδικού από τα παραστατικά.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6.4. ΑΛΛΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Άρθρο 83 Ενδείξεις στις χαρτοπετσέτες και το χαρτί υγείας χαρτί κουζίνας και χαρτομάντιλα

1. Οι χαρτοπετσέτες, το χαρτί υγείας, το χαρτί κουζίνας και τα χαρτομάντιλα πρέπει στη συσκευασία τους να αναγράφουν με τρόπο ευκρινή και ευανάγνωστο, τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, τις παρακάτω ενδείξεις:
  - α) Το ονοματεπώνυμο ή την εμπορική επωνυμία και τη διεύθυνση του υπευθύνου που θέτει το προϊόν σε κυκλοφορία (παρασκευαστής ή συσκευαστής ή εισαγωγέας ή αντιπρόσωπος ή πωλητής εγκατεστημένος σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
  - β) Το είδος του προϊόντος που περιέχεται
  - γ) Το καθαρό βάρος του περιεχομένου
  - δ) Το είδος της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή του.
2. Ειδικότερα, για καθένα από τα ως άνω είδη, θα πρέπει να αναγράφεται:
  - α) Χαρτοπετσέτες
    - Ο αριθμός των χαρτοπετσετών που περιέχονται.
  - β) Χαρτί υγείας
    - Το μήκος κάθε ρολού.
    - Ο αριθμός των τεμαχίων (φύλλων) που περιλαμβάνει κάθε ρολό
    - Ο αριθμός των στρώσεων από τα οποία αποτελείται κάθε τεμάχιο του χαρτιού υγείας
  - γ) Χαρτί κουζίνας
    - Το καθαρό βάρος του κάθε ρολού
    - Το μήκος κάθε ρολού
    - Ο αριθμός των ρολών ανά συσκευασία

- Ο αριθμός των φύλλων κάθε ρολού
  - Οι διαστάσεις κάθε φύλλου
  - Ο αριθμός των στρώσεων από τα οποία αποτελείται κάθε φύλλο
- δ) Χαρτομάντιλα
- Ο αριθμός των τεμαχίων
  - Ο αριθμός των στρώσεων κάθε τεμαχίου
  - Οι διαστάσεις του τεμαχίου
3. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα, ως εξής:
- α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος, για μη ύπαρξη ενδείξεων.
  - β. Πεντακόσια ευρώ (500€) ανά κωδικό προϊόντος, για ελλιπείς ενδείξεις.
  - γ. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος για ανακριβείς ή παραπλανητικές ενδείξεις.

Άρθρο 84 Ειδικότερες απαιτήσεις επισήμανσης λοιπών βιομηχανικών προϊόντων

1. Α. ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

A/A	Κατηγορίες Προϊόντων	Σήμανση συμμόρφωσης προς Ενωσιακή νομοθεσία	Σχετική Ειδικότερη Νομοθεσία (όπως εκάστοτε ισχύει)
1	Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.)	CE	ΚΥΑ 4373/1205 (ΦΕΚ 187/Β/1993) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2	Παιχνίδια	CE	ΚΥΑ 3669/194 (ΦΕΚ 549/Β/2011)
3	Προϊόντα δομικών κατασκευών	CE	ΠΔ 334/94 (ΦΕΚ 176/Α/1994), Κανονισμός (ΕΕ)305/2011 (ΕΕ L88/4.4.2011) Με ειδικότερες διατάξεις (ΚΥΑ) και με αντίστοιχα ΕΛΟΤ EN πρότυπα ή ελλείψει εναρμονισμένων προτύπων με τις αντίστοιχες Κατευθυντήριες Γραμμές Ευρωπαϊκών Τεχνικών Εγκρίσεων έχουν καθορισθεί οι τεχνικές προδιαγραφές και οι ειδικές απαιτήσεις συμμόρφωσης για τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών Καν. 1907/2006/ΕΚ, Καν. 1272/2008/ΕΚ

4	Απλά Δοχεία Πίεσης	CE	ΥΑ 12479/Φ.17/414/1991, (ΦΕΚ 431/Β/1991) ΥΑ 20769/6285 /94, (ΦΕΚ 977/Β/1994 ΥΑ 14165/Φ17.4/ 373/1993, (ΦΕΚ 673/Β/1993)
5	Συσκευές αερίου (π.χ. συσκευές αερίων καυσίμων που χρησιμοποιούνται για μαγειρική, Θέρμανση κλπ)	CE	ΚΥΑ 15233/1991/ (ΦΕΚ 487/1991) ΚΥΑ 3380/737/95 (ΦΕΚ 134/Β/95) ΥΑ 14165/Φ17.4/373/
6	Ηλιακοί Θερμοσίφωνες	CE	ΚΥΑ 470/85, (ΦΕΚ 183/Β/1985 ΚΥΑ.Β6467/608, (ΦΕΚ 214/Β/1988) ΚΥΑ 27356/91, (ΦΕΚ 78/Β/1992) ΚΥΑ 16717/5052/94, (ΦΕΚ 992/Β/1994) ΚΥΑ 6204 277Β/2001, (ΦΕΚ 1853/2007)
7	Μηχανές	CE	Π.Δ. 57/2010, (ΦΕΚ 97/Α/2010) ΠΔ 81/2011, (ΦΕΚ 197/Α/2011)
8	Συσκευές αερολυμάτων (αεροζόλ)	Ανεστραμμένο έψιλον «3»	ΚΥΑ 20683/2134/ 1987, (ΦΕΚ 634/Β/1987) ΚΥΑ 3312/705 /1995, (ΦΕΚ 130/ 1995) ΚΥΑ 3608/370/2010, (ΦΕΚ 398/Β/2010) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
9	Εξοπλισμός υπό πίεση (π.χ. χύτρες ταχύτητας)	CE	ΚΥΑ 16289/330/99 (ΦΕΚ 987/Β/1999)
10	Πυροσβεστήρες	CE ή ανεστραμμένο έψιλον «3» για πυροσβεστήρες τύπου αεροζόλ	Νομοθεσία εξοπλισμού υπό πίεση και Νομοθεσία συσκευών αερολυμάτων για τους πυροσβεστήρες τύπου αεροζόλ
11	Μεταφερόμενος εξοπλισμός υπό πίεση	Π	ΚΥΑ 14132/618/2001 (ΦΕΚ 1626/06.12.2001),

	(π.χ. φιάλες για γκαζάκια, φιάλες υγραερίου)		ΚΥΑ 27120/1290 (ΦΕΚ 652/2003) και ΚΥΑ ΟΙΚ.12436/706/2011 (ΦΕΚ 2039/Β/2011)
12	Ηλεκτρολογικό Υλικό Χαμηλής Τάσης	CE	ΚΥΑ 470/85, (ΦΕΚ 183/Β/1985) ΚΥΑ.Β6467/608, (ΦΕΚ 214/Β/1988) ΚΥΑ 27356/91, (ΦΕΚ 78/Β/1992) ΚΥΑ 16717/5052/94, (ΦΕΚ 992/Β/1994) ΚΥΑ 6204 277Β/2001, (ΦΕΚ 1853/2007)
13	Εκρηκτικά εμπορικής χρήσης	CE	ΠΔ 455/95 (ΦΕΚ 268/Α/1995) ΠΔ 2/2006 (1/Α/2006) ΠΔ 76/2010 (ΦΕΚ140/Α/2010) ΠΔ 56/2012 (ΦΕΚ 108/Α/ 2012) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
14	Είδη πυροτεχνίας	CE	ΚΥΑ 9104/440/2010 (ΦΕΚ1159/Β/2010) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
15	Ιατροτεχνολογικά προϊόντα (π.χ. ορθοπεδικά)	CE	ΚΥΑ ΔΥ8δ/Γ.Π.οικ.130648/2009, (ΦΕΚ2198/Β/2009)
16	Ραδιοεξοπλισμός και τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	CE	ΠΔ 44/200, 2 (ΦΕΚ 44/Α/2002)
17	Λοιπές ηλεκτρονικές συσκευές	CE	ΚΥΑ 50268/5137/2007 (ΦΕΚ 1853/Β/2007)
18	Σκάφη αναψυχής	CE	ΚΥΑ 4841/Φ7Β/52/97 – (ΦΕΚ 111/Β/97) ΥΑ 4113.183/01 /2004 (ΦΕΚ 1613/Β/29-10-2004)

**Β. ΜΗ ΕΞΑΝΤΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ
ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ**

Α/Α	Κατηγορίες Προϊόντων	Προβλεπόμενη σήμανση συμμόρφωσης με εθνική νομοθεσία	Σχετική Ειδικότερη Νομοθεσία (όπως εκάστοτε ισχύει)
1	Έπιπλα και διακοσμητικά προϊόντα ξυλείας	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-5430/2009 (ΦΕΚ 746/Β/2009) και Ζ3-7835/2011 (ΦΕΚ 2650/Β/2011)
2	Είδη παιδικής φροντίδας	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-818/2009 (ΦΕΚ 1395/Β/2009)
3	Αναπτήρες ασφαλείας για τα παιδιά	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-4106/2006 (ΦΕΚ 1484/Β/2006) και Ζ3-922/2008 (ΦΕΚ 651/Β/2008)
4	Προϊόντα laser	Δεν προβλέπεται	ΥΑ Φ1-806/1998 (ΦΕΚ 921/Β/1998)
5	Διακοσμητικά είδη και κεριά	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004 (ΦΕΚ 1885/Β/2004) και Απόφαση Φ-3193/1989 (ΦΕΚ 609/Β/1989) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
6	Ηλεκτρονικό τσιγάρο (χωρίς νικοτίνη)	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004 (ΦΕΚ 1885/Β/2004) και Κανονισμός 1907/2006 Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
7	Είδη ατομική υγιεινής	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004 (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
8	Μπαταρίες (ξηρά στοιχεία)	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004, (ΦΕΚ 1885/Β/2004)

9	Ποδήλατα και μηχανοκίνητα δίκυκλα έως 50cc	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3- 2810/2004, (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
10	Ρευματοδότες και ρευματολήπτες	Προβλέπεται σήμα συμμόρφωσης σύμφωνα με πρότυπα	ΥΑ 529/2000 (ΦΕΚ 67/Β/2000) και ΥΑ 8991/2003 (ΦΕΚ 643/Β/2003), πρότυπα ΕΛΟΤ 294 & ΕΛΟΤ 1413-1 ή τα διεθνή ισοδύναμα CEE7 & IEC 884-1
11	Πυροσβεστήρες	Πινακίδα περιοδικού ελέγχου	ΚΥΑ 618/2005 (ΦΕΚ 52/Β/2005) και ΚΥΑ 17230/2005 (ΦΕΚ 1218/Β/2005)
12	Χαρτικά	Δεν προβλέπεται	Άρθρο 83
13	Εξοπλισμός για αναψυχή και άθληση	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3-2810/2004, (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
14	Απλά εργαλεία χειρός	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ Ζ3- 2810/2004, (ΦΕΚ 1885/Β/2004)
15	Αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα	Σήμανση τίτλου, ταυτότητας κατασκευαστή και επιμελητηρίου στο οποίο δραστηριοποιείται σύμφωνα με ΑΔ	Άρθρα 71-77
16	Ψευδοκοσμήματα	Απαγορεύεται κάθε είδους σήμανση που προβλέπεται για τα πολύτιμα μέταλλα	Άρθρο 68
17	Επίχρυσα, επάργυρα αντικείμενα	Αναγραφή σε πινακίδα (ετικέτα), του όρου «επίχρυσο» ή «επάργυρο».	Άρθρα 75-76

18	Αντικείμενα επικαλυμμένα ή επιστρωμένα με φύλλο πολύτιμου μετάλλου	Αναγραφή σε πινακίδα (ετικέτα), του όρου «επικαλυμμένο», του χημικού συμβόλου και του βάρους (σε «g») του πολύτιμου μετάλλου	Άρθρα 75-76
19	Ορυκτέλαια & λιπαντικά	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 526/2004 ΦΕΚ 630/Β/12-5-2005 Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ
20	Βαλβολίνες	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002) ΚΥΑ 12/95 (ΦΕΚ 471/Β/29-5-1995)
21	Πλαστικοί σωλήνες από σκληρό PVC	Δεν προβλέπεται	ΚΥΑ 14013/Φ.32/327/1993 (ΦΕΚ 597/Β/1993) ΚΥΑ 10347/Φ.32/176/93 (ΦΕΚ 432/Β/93)
22	Καθαριστικά & απορρυπαντικά	Δεν προβλέπεται	Κανονισμός ΕΚ 648 /2004 (ΕΕ L 104/8.4.2004)
23	Βιοκτόνα & απολυμαντικά προϊόντα	Δεν προβλέπεται	1.ΕΟΦ ΥΑ1β -7723-13.2.94 (ΦΕΚ 961/Β/23.12.94) & ΠΔ 205/9.7.2001 (ΦΕΚ Α 160/16.7.2001) 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ- (Οδηγία 98/8/ΕΚ του Ευρ. Κοινοβουλίου & Συμβουλίου της 16/2/1998 για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά) Απ. ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), Καν. 1272/2008/ΕΚ

24	Χρώματα διακόσμησης, βερνίκια, προϊόντα διακόσμησης, βερνίκια προϊόντα επισκευαστικής βαφής αυτοκινήτων.	Δεν προβλέπεται	Απόφαση ΑΧΣ 1196/89/ 1990 (ΦΕΚ 51/Β/30.1.90) ΚΥΑ 437/2006 (ΦΕΚ 1641/Β/8-11-2006)
25	Υποδήματα	Δεν προβλέπεται	Άρθρο 81
26	Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	Δεν προβλέπεται	Άρθρο 79
27	Χημικές ουσίες	Δεν προβλέπεται	Καν. 1272/2008/ΕΚ (CLP)– Καν. 1907/2006 (REACH), Παράρτημα XVII
28	Χημικά μείγματα	Δεν προβλέπεται	Απόφαση ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002) – Καν. 1907/2006/ΕΚ, Παράρτημα XVII
29	Αντικείμενα που εμπίπτουν στον Κανονισμό REACH	Δεν προβλέπεται	Καν. 1272/2008/ΕΚ, Παράρτημα Ι, Μέρος 2, §2.1,- Καν. 1907/2006 Παράρτημα XVII
30	Χύμα χημικά προϊόντα	Δεν προβλέπεται	Καν. 1272/2008/ΕΚ – άρθρο 29 – §3
31	Δίκυκλα	Σήμα έγκρισης τύπου κατασκευαστικού στοιχείου και τεχνικής μονάδας δικύκλου, σύμφωνα με το προσάρτημα του Παραρτήματος V της ΚΥΑ περιλαμβάνει το διεθνές σύμβολο «e»)	ΚΥΑ 48145/2327/2003 (ΦΕΚ 1207/Β/2003), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
32	Οχήματα (εκτός δικύκλων)	Σήμα έγκρισης τύπου κατασκευαστικού στοιχείου και τεχνικής μονάδας οχήματος, σύμφωνα με το	ΚΥΑ 29949/1841/2009 (ΦΕΚ 2112/Β/2009) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

		προσάρτημα του Παραρτήματος VII της ΚΥΑ (περιλαμβάνει το διεθνές σύμβολο «e»)	
--	--	--	--

2. Ειδικά για τα απορρυπαντικά και τα προϊόντα καθαρισμού εν γένει, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απορρυπαντικά (ΕΕ L 104/8.4.2004), ως ισχύει, πέραν των διατάξεων που αναφέρονται στον Πίνακα Α του παρόντος άρθρου, προβλέπονται πρόσθετες διατάξεις επισημάνσης όπως αυτές ορίζονται στην ΥΑ 381/2005 (ΦΕΚ 539/Β/2.5.2006) και στην ΚΥΑ 1233/91 και 172/92 περί καθιέρωσης συστήματος καταχώρισης των καθαριστικών προϊόντων (ΦΕΚ 277/Β/20.4.1992), ως ισχύουν. Με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισημάνση επικίνδυνων ουσιών και μιγμάτων, οι ακόλουθες πληροφορίες πρέπει να αναγράφονται τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, με ευανάγνωστους, εμφανείς και ανεξίτηλους χαρακτήρες στις συσκευασίες εντός των οποίων τα απορρυπαντικά διατίθενται προς πώληση στους καταναλωτές:

- α. Η ονομασία και η εμπορική ονομασία του προϊόντος.
  - β. Η ονομασία ή η εμπορική επωνυμία ή το εμπορικό σήμα και η πλήρης διεύθυνση και αριθμός τηλεφώνου του υπεύθυνου για τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά. Η ένδειξη αυτή μπορεί να αναγράφεται στη γλώσσα του κράτους-μέλους της Ε.Ε. όπου είναι εγκατεστημένη η έδρα της επιχείρησης και καταχωρισμένα τα εμπορικά στοιχεία αυτής και του προϊόντος.
  - γ. Η διεύθυνση, η ηλεκτρονική διεύθυνση, εφόσον υπάρχει και ο αριθμός τηλεφώνου από όπου μπορεί να αποκτηθεί το δελτίο στοιχείων του προϊόντος σύμφωνα με το αρ. 9 του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004, ως ισχύει.
  - δ. Η σύνθεση σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος VII μέρος Α του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004, ως ισχύει, οδηγίες χρήσης και ειδικές προφυλάξεις, εφόσον απαιτείται.
  - ε. Η διεύθυνση του ιστότοπου, όπου δημοσιεύεται ο κατάλογος των συστατικών στοιχείων σύμφωνα με το Παράρτημα VII μέρος Δ του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004, ως ισχύει.
  - στ. Η φράση «Μακριά από παιδιά».
  - ζ. Η φράση «Τηλέφωνο Κέντρου Δηλητηριάσεων: 210 7793777
  - η. Επιπλέον των ανωτέρω, η συσκευασία των απορρυπαντικών που πωλούνται στο ευρύ κοινό και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως απορρυπαντικά πλυντηρίων ρούχων πρέπει να αναγράφει τις πληροφορίες δοσολογίας, όπως προβλέπονται στο Άρθρο 5.
3. Απαγορεύεται η χύδην πώληση απορρυπαντικών και προϊόντων καθαρισμού εν γένει, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 648/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα απορρυπαντικά (ΕΕ L 104/8.4.2004), ως ισχύει, καθώς και η αποσυσκευασία από την αρχική συσκευασία τους.
4. Η διάθεση απορρυπαντικών στην αγορά υπόκειται στους περιορισμούς των διατάξεων του Καν. 1907/2006/ΕΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 5α. Στους παραβάτες των παραγράφων 2 και 3 (πλην της περίπτωσης δ), πέραν τυχόν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από ειδικότερες διατάξεις (πίνακες Α & Β, νομοθεσία για απορρυπαντικά και προϊόντα καθαρισμού), επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα, ως εξής:

- αα. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά κωδικό προϊόντος, για έλλειψη ενδείξεων τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, βάσει των εδαφίων α, β, γ, ε, στ, ζ, η της παραγράφου 2.
- αβ. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά κωδικό προϊόντος, για πώληση χύδην απορρυπαντικών ή προϊόντων καθαρισμού, βάσει της παραγράφου 3.
- β. Ειδικά για τις παραβάσεις της παραγράφου 1 τα ελεγκτικά όργανα υποχρεούνται να στέλνουν αμέσως την έκθεση ελέγχου στις αρμόδιες υπηρεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ – ΕΣΤΙΑΣΗ / ΑΝΑΨΥΧΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ 7.1. ΤΗΡΗΣΗ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 85 Υποχρέωση ανάρτησης τιμοκαταλόγου επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών

1. Επιχειρήσεις που εκμισθώνουν και γενικά παρέχουν κάθε μορφής υπηρεσίες προς τους πελάτες τους, υποχρεούνται να αναρτούν σταθερά τιμοκατάλογο, σε ορατό από τον πελάτη σημείο του καταστήματος ή γραφείου τους, στον οποίο θα αναγράφονται οι τελικές τιμές των υπηρεσιών που παρέχουν.
2. Κατά την πώληση προϊόντων και παροχή υπηρεσιών και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, του Ποινικού Κώδικα και του ν. 2523/1997, ο καταναλωτής δεν υποχρεούται να καταβάλει το αντίτιμο εάν δεν λάβει το νόμιμο παραστατικό στοιχείο, όπως αυτό ορίζεται στις οικείες διατάξεις.
3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών αναγράφουν σε εμφανές σημείο του τηρούμενου τιμοκαταλόγου, με κεφαλαία γράμματα, ιδίου μεγέθους με τις τιμολογούμενες υπηρεσίες, την ένδειξη: «Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ ΕΑΝ ΔΕΝ ΛΑΒΕΙ ΤΟ ΝΟΜΙΜΟ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ (ΑΠΟΔΕΙΞΗ-ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ)» και εφόσον ο τιμοκατάλογος τηρείται και στην αγγλική γλώσσα και την ένδειξη: «CONSUMER IS NOT OBLIGED TO PAY IF THE NOTICE OF PAYMENT HAS NOT BEEN RECEIVED (RECEIPT - INVOICE)». Η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει και τα καταστήματα εστίασης και αναψυχής, με την ως άνω ένδειξη να αναγράφεται σε εμφανές σημείο του τιμοκαταλόγου με κεφαλαία γράμματα, ιδίου μεγέθους με τη γραμματοσειρά των προσφερόμενων ειδών.
4. Οι παραβάτες τιμωρούνται:
  - α. με διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1000) για έλλειψη τιμοκαταλόγου και πεντακοσίων ευρώ (€500) για υπέρβαση τιμής
  - β. για μη συμμόρφωση με τις παραγράφους 2 και 3 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) και εφόσον διαπιστωθεί η μη έκδοση του νόμιμου παραστατικού στοιχείου, εφαρμόζεται το άρθρου 47 του ν. 2065/1992 σύμφωνα με το οποίο τα ελεγκτικά όργανα υποχρεούνται να γνωστοποιούν τις παραβάσεις στη Διεύθυνση Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 86 Ειδικές ρυθμίσεις για την παροχή υπηρεσιών.

Τιμοκατάλογοι – Υπηρεσίες εκτίμησης

1. Τα ιδιωτικά σχολεία γενικής και τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα κάθε είδους φροντιστήρια και οι ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί, τα ιδιωτικά ινστιτούτα επαγγελματικής

κατάρτισης και εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, είναι υποχρεωμένα να έχουν συνταγμένους τιμοκαταλόγους, που θα διατηρούν στο κατάστημα τους, τους οποίους θα θέτουν στην διάθεση των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών και σπουδαστών, εφόσον οι τελευταίοι το ζητήσουν. Στους τιμοκαταλόγους αυτούς θα αναγράφονται οι τιμές των πάσης φύσεως παρεχομένων υπηρεσιών (δίδακτρα, μεταφορικά, προαιρετικές υπηρεσίες κλπ.) που ισχύουν για την τρέχουσα σχολική χρονιά.

2. Ειδικά οι επιχειρήσεις, που εκμεταλλεύονται στεγασμένους και ακάλυπτους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, απαγορεύεται να αρνηθούν την υποδοχή αυτοκινήτων για στάθμευση, εφόσον κατά την στιγμή της άφιξης του οχήματος υπάρχει κενός χώρος. Οι επιχειρήσεις αυτές, υποχρεούνται να έχουν αναρτημένη πινακίδα, τουλάχιστον διαστάσεων 1, 00 X 0, 50 μ. ή τιμοκατάλογο, σε ορατό για τον πελάτη σημείο, όπου με μεγάλα και καθαρά γράμματα και αριθμούς θα αναγράφονται τα δικαιώματα που εισπράττονται για την στάθμευση αυτοκινήτων, δικύκλων και λοιπών τροχοφόρων (π.χ. τιμές στάθμευσης ανά μία ή περισσότερες ώρες, τιμές στάθμευσης ανά 24ωρο, ανά βδομάδα, ανά μήνα κλπ.).

3. Στις υπηρεσίες που απαιτούν κόστος που δεν μπορεί εκ των προτέρων να υπολογιστεί πρέπει πριν την παροχή της κύριας υπηρεσίας να παρασχεθεί και υπηρεσία εκτίμησης. Στην περίπτωση αυτή, η παροχή της εκτίμησης αποτελεί διακριτή υπηρεσία και υπάγεται στις γενικές διατάξεις. Η παροχή της υπηρεσίας εκτίμησης τελεί σε ανεξάρτητη σχέση με την εκπλήρωση ή μη της κύρια παροχής και ο παρέχων την κύρια υπηρεσία πρέπει αφού να λάβει τη σύμφωνη γνώμη του καταναλωτή/πελάτη πριν προβεί σε αυτήν.

4. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2000). Το πρόστιμο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής.

Άρθρο 87 Υποβολή Τιμοκαταλόγων Εκπαιδευτηρίων

Τα κάθε είδους Φροντιστήρια, Ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών, Ιδιωτικοί Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί Σταθμοί υποχρεούνται να καταθέτουν σε ηλεκτρονική μορφή στη Δ/ση Παρατηρητηρίου Τιμών και Τιμοληψιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (email: ftsirog@e-prices.gr) το αργότερο μέχρι την 15η Ιουνίου εκάστου έτους τιμοκατάλογο των παρεχόμενων υπηρεσιών τους για το επόμενο έτος. Υπόδειγμα φόρμας υποβολής τιμοκαταλόγων υπάρχει στην ιστοσελίδα e-prices.gr.

Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000). Το πρόστιμο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής.

Άρθρο 88 Τήρηση και ανάρτηση παραστατικών που αναφέρονται στα κοινόχρηστα πολυκατοικιών.

1. Οι ατομικές επιχειρήσεις και τα νομικά πρόσωπα που ασκούν διαχείριση πολυκατοικιών υποχρεούνται να λαμβάνουν και να διατηρούν για δύο (2) τουλάχιστον χρόνια τα πρωτότυπα των παραστατικών των δαπανών, καθώς και να αναρτούν σε πίνακα ανακοινώσεων με διαφανή πρόσοψη, η οποία ασφαρίζεται, εκτός από την συγκεντρωτική κατάσταση κοινοχρήστων και αντίγραφα των παραστατικών των δαπανών. Σε περίπτωση αφαίρεσης καθ' οιονδήποτε τρόπο των αντιγράφων των παραστατικών από τον άνω πίνακα ανακοινώσεων, τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών αντικαθίστανται εντός ευλόγου χρόνου. Οι ένοικοι δικαιούνται με δαπάνες τους να ζητούν από τους υπόχρεους απλά φωτοαντίγραφα των εν λόγω παραστατικών.

2. Η δημιουργία, κάλυψη και αύξηση του αποθεματικού της πολυκατοικίας δεν συνιστά δαπάνη.
3. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000). Το πρόστιμο διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7.2. ΕΣΤΙΑΣΗ / ΑΝΑΨΥΧΗ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 7.2.1. ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ / ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Άρθρο 89 Πεδίο Εφαρμογής και σκοπός

1. Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι η τήρηση της γενικής αρχής ότι ο καταναλωτής οφείλει να γνωρίζει τα προϊόντα τα οποία πρόκειται να καταναλώσει και τη τιμή στην οποία διατίθενται.
2. Οι διατάξεις της παρούσας ενότητας αφορούν καταστήματα εστίασης και διασκέδασης (εστιατόρια, καταστήματα γρήγορης εστίασης, εστιατόρια ξενοδοχείων, ταβέρνες, καφετέριες, κέντρα διασκέδασης και λοιπά παρόμοια καταστήματα), τα κέντρα και καταστήματα που λειτουργούν σε ξενοδοχεία και ξενοδοχειακά συγκροτήματα, εντός επιβατικών πλοίων και εντός αμαξοστοιχιών του ΟΣΕ καθώς και τα σημεία πώλησης έτοιμου φαγητού εντός καταστημάτων. Επιπλέον, αφορούν και τα παραδοσιακά καφενεία, υπό την έννοια του ΚΦΑΣ, με τις εξαιρέσεις που ορίζονται παρακάτω.

Άρθρο 90 Τήρηση Τιμοκαταλόγων

1. Οι υπεύθυνοι των καταστημάτων του άρθρου 89 οφείλουν να τηρούν τιμοκατάλογο. Οι τιμοκατάλογοι συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά σε μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες.
2. Τα παραπάνω καταστήματα υποχρεούνται να αναρτούν τον τιμοκατάλογο σε εμφανές σημείο, στην εξωτερική όψη της κύριας εισόδου του καταστήματος. Για ξενοδοχεία και ξενοδοχειακά συγκροτήματα, ο τιμοκατάλογος πρέπει να αναρτάται στην εξωτερική όψη της κύριας εισόδου της αίθουσας όπου προσφέρονται τα είδη του τιμοκαταλόγου. Οφείλουν επίσης πριν από την παραγγελία να διαθέτουν τον τιμοκατάλογο σε κάθε πελάτη.
3. Από τις παραπάνω υποχρεώσεις εξαιρούνται τα παραδοσιακά καφενεία κατά την έννοια του Κ.Φ.Α.Σ.. όπως κάθε φορά ισχύει, για τα οποία όμως ισχύει υποχρέωση ανάρτησης τιμοκαταλόγων σε εμφανές σημείο του καταστήματος, αναγράφοντας μόνο τα προσφερόμενα είδη και τις τιμές τους συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.
4. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1000) για έλλειψη τιμοκαταλόγου και πεντακοσίων ευρώ (€500) για υπέρβαση ανά είδος. Τα πρόστιμα διπλασιάζονται σε περίπτωση υποτροπής.

Άρθρο 91 Ενδείξεις τιμοκαταλόγων

1. Στους τιμοκαταλόγους αναγράφονται όλα τα προσφερόμενα είδη "αλά-κάρτ" με τις αντίστοιχες τιμές τους συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η ύπαρξη τιμοκαταλόγων με τιμές προ και μετά ΦΠΑ δεν συνιστά παράβαση.

2. Στον τιμοκατάλογο αναγράφεται σε εμφανές σημείο με κεφαλαία γράμματα, ίδιου μεγέθους με τη γραμματοσειρά των προσφερόμενων ειδών, η ένδειξη: «Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΝΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ ΕΑΝ ΔΕΝ ΛΑΒΕΙ ΤΟ ΝΟΜΙΜΟ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ (ΑΠΟΔΕΙΞΗ-ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ)» και στην αγγλική γλώσσα (εφόσον τηρεί τιμοκατάλογο και στην αγγλική γλώσσα), την ένδειξη «CONSUMER IS NOT OBLIGED TO PAY IF THE NOTICE OF PAYMENT HAS NOT BEEN RECEIVED (RECEIPT - INVOICE)».
3. Τα αναγραφόμενα στους τιμοκαταλόγους φαγητά και σαλάτες προσφέρονται στους πελάτες:
- Με τη μερίδα.
  - Με το κιλό. Στην περίπτωση αυτή σημειώνεται υποχρεωτικά η ένδειξη "με το κιλό" δίπλα στο αντίστοιχο είδος.
4. Στους τιμοκαταλόγους αναγράφονται απαραίτητα οι ακόλουθες ενδείξεις είτε μεμονωμένα, είτε κατά ομάδες φαγητών - ποτών, με τρόπο που να γίνεται αντιληπτή η διάκριση αυτή στον καταναλωτή:
- Το είδος των ελαίων, και η χρήση τους,
  - «Κατεψυγμένο» κατά περίπτωση,
  - «Προμαγειρευμένο» ή «Προτηγανισμένο», κατά περίπτωση,
  - «Προϊόν Π.Ο.Π.» (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) ή «προϊόν Π.Γ.Ε.» (Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης), αποκλειστικά και μόνο για τα προϊόντα που ανήκουν επισήμως σε αυτές τις κατηγορίες. Απαγορεύεται η χρήση του όρου «Π.Ο.Π.», «Π.Γ.Ε.» αν τα προϊόντα που διατίθενται δεν είναι τέτοια.
  - Προκειμένου για συσκευασμένα ποτά (μπύρα, οίνος, εμφιαλωμένο νερό, αναψυκτικά, χυμοί, οιοπνευματώδη ποτά, σόδες) αναγράφεται επιπλέον και η ειδικότερη ονομασία του είδους με την οποία προσφέρεται στο εμπόριο (ετικέτα) και ο όγκος του περιεχομένου κάθε συσκευασίας σε mL.
  - Ειδικότερα για τους οίνους και τα προϊόντα απόσταξης, που προσφέρονται στους καταναλωτές χωρίς να είναι εμφανής η συσκευασία τους, αναγράφεται υποχρεωτικά η χώρα προέλευσης και ο παραγωγός ή ο εμφιαλωτής τους όπως αυτά αναφέρονται στην επισήμανση (ετικέτα) των εν λόγω οίνων ή των προϊόντων απόσταξης, σύμφωνα με τους Κανονισμούς 1234/2007(άρθρο 118κε) και 607/2009 (άρθρα 55 και 56).
  - Προκειμένου για σαλάτες πάσης φύσεως, αναγράφονται η ονομασία κάθε σαλάτας όπως την ορίζει το κατάστημα και τα βασικά συστατικά που τη συνθέτουν.
5. Οι παραβάτες τιμωρούνται για έλλειψη ενδείξεων με διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά παράβαση.

Άρθρο 92 Ειδικές περιπτώσεις (ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ, ΤΑΜΠΛ ΝΤΟΤ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΑΚΕΤΟ, ΚΟΥΒΕΡ)

1. ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Εφόσον τα καταστήματα του άρθρου 89 ορίζουν ελάχιστη κατανάλωση εντός του καταστήματος ή με σύστημα διανομής κατ' οίκον, οφείλουν στον τιμοκατάλογο που προορίζεται για τον καταναλωτή, να αναγράφουν σε εμφανές σημείο την ένδειξη «Ελάχιστη κατανάλωση ειδών ___ Ευρώ».

2. ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ

Εφόσον τα καταστήματα του άρθρου 89 διαθέτουν για τους πελάτες τους σύστημα αυτοεξυπηρέτησης (ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ), οφείλουν στο χώρο αυτοεξυπηρέτησης να τοποθετούν, σε ορατό σημείο για τον πελάτη, αναρτημένο τιμοκατάλογο με τα είδη προσφοράς του ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ και τις αντίστοιχες τιμές διάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 91 παρ. 1.

3. ΠΑΚΕΤΟ ΕΚΤΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

Εφόσον τα καταστήματα του άρθρου 89 πωλούν στους πελάτες τους τα είδη σε πακέτο εκτός καταστήματος οφείλουν στο χώρο (φυσικό ή διαδικτυακό) υποβολής ή εκτέλεσης της παραγγελίας, είτε να έχουν σε εμφανές σημείο αναρτημένο τιμοκατάλογο ή να διαθέτουν ικανό αριθμό τιμοκαταλόγων προς χρήση για τον πελάτη με τα είδη προσφοράς σε πακέτο με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 91 παρ. 1.

4. ΤΑΜΠΛ-ΝΤΟΤ (TABLE D' HOTE) – Μενού (Menu)

Οποιαδήποτε χρήση συστήματος ταμπλ ντοτ ή μενού πρέπει να γίνεται γνωστή στον πελάτη με την αντίστοιχη τελική τιμή ανεξάρτητα με το πώς αυτή ορίζεται (κατά άτομο/κατά μενού κλπ.). Η πολιτική αυτή πρέπει να καθίσταται γνωστή στον πελάτη με τρόπο τέτοιο ώστε ο πελάτης να είναι σε θέση, όταν λαμβάνει γνώση του τιμοκαταλόγου, να λαμβάνει γνώση και της πολιτικής αυτής (π.χ. αναρτημένη καρτέλα, ενσωματωμένη στον τιμοκατάλογο, ανεξάρτητα ή μη, στην εξωτερική όψη του καταστήματος κλπ.).

5. ΠΑΡΟΧΗ ΚΟΥΒΕΡ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ, ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ.

Τα καταστήματα εστίασης του άρθρου 89, δεν επιτρέπεται να χρεώνουν στην πελατεία τους αξία που αφορά σε "ΚΟΥΒΕΡ" (π.χ. σερβίτσια, μαχαιροπήρουνα, πετσέτες κλπ.). Κανένα προϊόν (όπως π.χ. εμφιαλωμένο νερό, ψωμί) δεν προσφέρεται και χρεώνεται χωρίς προηγούμενη συναίνεση του καταναλωτή.

6. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά είδος.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 7.2.2. ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ / ΑΝΑΨΥΧΗΣ**Άρθρο 93 Παρασκευάσματα κρέατος από καταστήματα μαζικής εστίασης .**

1. Επιτρέπεται στα καταστήματα μαζικής εστίασης, εφόσον διαθέτουν παρασκευαστήριο για ιδία μόνο χρήση, το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις, να παρασκευάζουν και να διαθέτουν ψημένα στην κατανάλωση παρασκευάσματα κρέατος.
2. Απαγορεύεται στα καταστήματα της παρ. 1 να κατέχουν τεμαχίδια κρέατος προερχόμενα, είτε από τα καταστήματα της επεξεργασίας και τυποποίησης μεγάλων μυϊκών μαζών, είτε από την απόξεση των οστών μετά από προηγούμενη αφαίρεσή τους.
3. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 94 Προσφορά ειδών με το κιλό

1. Ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι σε θέση, προτού καταναλώσει το είδος κρέατος ή πουλερικών, που επέλεξε και διατίθεται με το κιλό, να γνωρίζει το βάρος του συγκεκριμένου είδους σε βρώσιμη μορφή και την τελική τιμή που θα κληθεί να πληρώσει.
2. Ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι σε θέση, προτού καταναλώσει το είδος ψαριού που επέλεξε και διατίθεται με το κιλό, να γνωρίζει το βάρος του συγκεκριμένου είδους σε ωμή μορφή και την τελική τιμή που θα κληθεί να πληρώσει.
3. Τα καταστήματα του άρθρου 89 θα πρέπει να εξασφαλίζουν την τήρηση της παραπάνω παραγράφου με κάθε πρόσφορο μέσο όπως ενδεικτικά να ζυγίζουν το είδος παρουσία του πελάτη και να καταγράφουν τη τελική τιμή πώλησης, να συνοδεύουν το είδος κατά το σερβίρισμα με σημείωμα στο οποίο θα αναφέρεται το βάρος του είδους και η τελική τιμή του.

4. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500) ανά παράβαση.

Άρθρο 95 Διάθεση ποτών, οίνων, ζύθου και εμφιαλωμένων νερών στις μονάδες ομαδικής εστίασης

1. Οι προσυσκευασίες των ποτών, οίνων, ζύθου και των εμφιαλωμένων νερών που διατίθενται ακέραιες στον πελάτη εντός των μονάδων ομαδικής εστίασης πρέπει να αποσφραγίζονται παρουσία του.

2. Τα ποτά με αλκοόλη μπορούν να διατίθενται σε ποτήρι από την αρχική προσυσκευασία στον τελικό καταναλωτή εντός των μονάδων ομαδικής εστίασης σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας ειδικής νομοθεσίας. Στην περίπτωση αυτή προσφέρονται αποκλειστικά από την αρχική προσυσκευασία, που μπορεί να έχει ήδη ανοιχθεί για την εξυπηρέτηση προηγούμενης παραγγελίας. Απαγορεύεται η μετάγγισή του περιεχομένου εν όλω ή εν μέρει σε άλλον περιέκτη προκειμένου να προσφερθεί στον πελάτη. Κατά την εκτέλεση της παραγγελίας, εφόσον το ζητήσει ο πελάτης, η μετάγγιση της ανάλογης ποσότητας του ποτού από την αρχική προσυσκευασία στο ποτήρι πρέπει να γίνεται παρουσία του και να του δίνεται η δυνατότητα να διαβάσει την επισήμανση της συγκεκριμένης προσυσκευασίας.

3. Επιτρέπεται η χύμα διάθεση:

α) Οίνου προς τον τελικό καταναλωτή.

β) Ζύθου που έχει νομίμως παραχθεί σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας ειδικής νομοθεσίας.

γ) Προϊόντων απόσταξης μικρών αποσταγματοποιών (διημέρων). Τα προϊόντα αυτά προσφέρονται αποκλειστικά και μόνο χύμα, κατά τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας ειδικής νομοθεσίας(άρθρο 64 της παρούσης) και υπό την επιφύλαξη των οικείων διατάξεων του Υπ. Οικονομικών ως προς την έκδοση των παραστατικών στοιχείων και του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών ως προς τα υλικά που πρέπει να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα.

4. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 96 Υποχρέωση τήρησης δελτίου παραπόνων πελατών από τα κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης

1. Τα κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης υποχρεούνται να διαθέτουν προς χρήση της πελατείας τους το ειδικό έντυπο "ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ". Το έντυπο αυτό διατίθεται, μέσω ειδικής θήκης, τοποθετημένης σε εμφανές μέρος για τους πελάτες, δίπλα ακριβώς από την έξοδο του καταστήματος.

2. Το έντυπο «ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ» είναι αριθμημένο τριπλότυπο με τρία φύλλα διαφορετικού χρώματος το καθένα, ήτοι λευκό, ανοικτό πράσινο και ανοικτό ερυθρό και είναι τύπου καρμπονιζέ.

3. Στην ειδική ως άνω θήκη τοποθετείται ικανός αριθμός του φύλλου αυτού ώστε να μην δημιουργείται έλλειψη για τον καταναλωτή. Επίσης στους τιμοκαταλόγους των παραπάνω κέντρων και καταστημάτων και σε εμφανές σημείο αυτών αναγράφεται με ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα, στην ελληνική - αγγλική - γαλλική - γερμανική γλώσσα η ένδειξη "ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΗ ΘΕΣΗ ΔΙΠΛΑ ΣΤΗΝ ΕΞΟΔΟ".

4. Ειδικές υποχρεώσεις των υπευθύνων των επιχειρήσεων της ως άνω παραγράφου 1, ορίζονται κατωτέρω και αφορούν τον τρόπο συμπλήρωσης του φύλλου διαμαρτυρίας:
- α. Με σφραγίδα μελάνης που τίθεται και στα τρία αντίτυπα του φύλλου, αναγράφονται τα στοιχεία του αρμόδιου Τμήματος Εμπορίου κάθε Περιφέρειας (ή Περιφερειακής Ενότητας όπου υφίσταται), υπό τον έλεγχο της οποίας υπάγεται η επιχείρηση (π.χ Τμήμα Εμπορίου & Τουρισμού, Δ/νσης Ανάπτυξης Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά αν η επιχείρηση π.χ. λειτουργεί στον Πειραιά). Η σφραγίδα τίθεται επί του φύλλου δίπλα ακριβώς από την λέξη "ΠΡΟΣ", φέρουσα ενδείξεις και στις τέσσερις ως άνω γλώσσες.
- β. Με σφραγίδα μελάνης που τίθεται και στα τρία αντίτυπα του φύλλου, αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία της παραπάνω επιχείρησης (επώνυμο ή επωνυμία, δ/νση, οδός αριθμός, πόλη, όνομα αγορανομικού υπευθύνου, κ.λ.π). Η σφραγίδα αυτή τίθεται επί του φύλλου κάτω ακριβώς από το πλαίσιο "Στοιχεία επιχείρησης" φέρουσα ενδείξεις και στις τέσσερις ως άνω γλώσσες.
5. Τα υπόλοιπα σημεία του φύλλου διαμαρτυρίας, όπως η ημερομηνία, το ονοματεπώνυμο του διαμαρτυρόμενου, η δ/νση αυτού, η χώρα, η υπηκοότητα, η ταυτότητα και η διαμαρτυρία συμπληρώνονται μόνο από τον καταναλωτή, ο οποίος και υπογράφει. Σημειωτέον ότι οι τίτλοι των υπολοίπων αυτών σημείων, πέραν της ελληνικής γλώσσας, αναφέρονται με ευθύνη της επιχείρησης και στις υπόλοιπες τρεις ως άνω ξένες γλώσσες.
6. Μετά την ολοκληρωμένη ως άνω συμπλήρωση του φύλλου διαμαρτυρίας, το φύλλο χρώματος ανοικτού ερυθρού, παραμένει στην επιχείρηση, τα δε άλλα δύο φύλλα χρώματος λευκού και ανοικτού πρασίνου, κρατεί ο καταναλωτής.
7. Ο καταναλωτής εφόσον ενδιαφέρεται για την παραπέρα πορεία της υπόθεσης για την οποία διαμαρτυρήθηκε, μεριμνά ώστε το φύλλο διαμαρτυρίας χρώματος λευκού, να περιέλθει στην αρμόδια Υπηρεσία που αναφέρεται στο φύλλο αυτό, κρατώντας ο ίδιος προσωπικά το άλλο φύλλο χρώματος ανοικτού πρασίνου.
8. Η παραλαμβάνουσα το φύλλο διαμαρτυρίας παραπάνω Υπηρεσία, επιλαμβάνεται αρμοδίως επί των παραπόνων εφόσον πρόκειται για τον τομέα αρμοδιότητάς της, διαφορετικά μεριμνά ώστε η διαμαρτυρία να διαβιβαστεί στην κατά περίπτωση Κρατική Αρχή (υγειονομική, αστυνομική, εφοριακή κ.λπ.)
9. Οι παραλήπτριες του φύλλου διαμαρτυρίας Υπηρεσίες, πρωτοκολλούν το φύλλο αυτό και ενημερώνουν τον καταναλωτή για την πορεία του θέματός του.
10. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500).
11. Κατωτέρω παρατίθεται υπόδειγμα του φύλλου διαμαρτυρίας, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος άρθρου:

Αριθμός .....

ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

ΠΡΟΣ .....

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ .....

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΟΥ .....

Δ/ΝΣΗ ..... ΧΩΡΑ .....

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ .....

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ .....

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ .....

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ**Άρθρο 97 Πεδίο εφαρμογής – Γενικές Αρχές**

1. Πρακτικές επικοινωνίας με σκοπό την ενημέρωση του καταναλωτή ή/και την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών πρέπει να γίνονται με τέτοιο τρόπο ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αντιληφθεί όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που ορίζονται στην παρούσα πριν προβεί σε αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας.

2. Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου υπάγονται οι προωθητικές ενέργειες, οι εκπτώσεις και προσφορές και οι τιμοκατάλογοι παροχής υπηρεσιών.

3. Νέο προϊόν ή υπηρεσία στην παρούσα περίπτωση, θεωρείται εκείνο που διαφέρει ουσιαδώς από άλλο προϊόν ή υπηρεσία. Η διαφορά από άλλα προϊόντα, που διαθέτει ή υπηρεσίες που παρέχει η επιχείρηση μπορεί να αφορά αθροιστικά ή διαζευκτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

- Στη σύνθεση παραγωγής ή παροχής
- Στο κόστος παραγωγής ή παροχής
- Στην ποιότητα
- Στις ιδιότητες
- Στη χρήση
- Στην ονομαστική ποσότητα

Η αλλαγή της ονομασίας ή του κωδικού αριθμού περιγραφής, καθώς επίσης και η αλλαγή συσκευασίας προϊόντος δεν χαρακτηρίζει το είδος ως νέο.

Άρθρο 98 Προωθητικές Ενέργειες

1. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, υπάγονται τα συσκευασμένα προϊόντα (είδη μαζικής κατανάλωσης και ενδεικτικά είδη παντοπωλείου πλην νωπών οπωροκηπευτικών, εφημερίδων, περιοδικών και βιβλίων), συμπεριλαμβανομένων και αυτών που χαρακτηρίζονται ως συσκευασμένα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, που πωλούνται λιανικώς στον τελικό καταναλωτή.

2. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, ορίζεται ως "προωθητική ενέργεια" κάθε ενέργεια μάρκετινγκ, περιορισμένης χρονικής ισχύος, που επικοινωνείται στον τελικό καταναλωτή και με την οποία υποδηλώνεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι η αγορά του υπό προώθηση προϊόντος του αποφέρει οικονομικό όφελος. Θεωρούνται ενδεικτικά ως "προωθητικές ενέργειες" οι παρακάτω μορφές πώλησης:

- α. Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι πωλείται φθηνότερα.
- β. Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι πωλείται σε συσκευασία εμπεριέχουσα επιπλέον ποσότητα ως "ΔΩΡΟ" για τον καταναλωτή.
- γ. Πώληση πολυσυσκευασίας, αποτελούμενης από περισσότερα του ενός πανομοιότυπα μεταξύ τους συσκευασμένα βασικά προϊόντα, για την οποία δηλώνεται με οποιοδήποτε τρόπο ότι εμπεριέχει μία ή περισσότερες συσκευασίες "ΔΩΡΟ" ή ότι προσφέρεται σε χαμηλότερη τιμή.
- δ. Πώληση προϊόντος για το οποίο δηλώνεται με κάθε τρόπο ότι πωλείται μαζί με άλλο ανόμοιο προϊόν ως "ΔΩΡΟ".

- ε. Πώληση συνοδεία εκπτώτικών κουπονιών που διανέμονται εντός του καταστήματος λιανικής πώλησης.
- στ. Υπαγωγή συγκεκριμένων προϊόντων που πωλούνται εντός του καταστήματος λιανικής πώλησης σε προγράμματα επιβράβευσης πιστότητας (loyalty card).
Οι εκπτώσεις που αφορούν το σύνολο μιας κατηγορίας προϊόντων, στο ίδιο σημείο λιανικής πώλησης, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος.
3. Το οικονομικό όφελος του καταναλωτή από την προωθητική ενέργεια πρέπει να είναι εμφανές, να προκύπτει άμεσα και επαγωγικά και να απεικονίζεται σε κάθε πινακίδα λιανικής πώλησης και σε κάθε άλλη μορφή εμπορικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης και της με οποιοδήποτε τρόπο, διαφήμισης.
4. Επί της πινακίδας λιανικής πώλησης αναγράφεται υποχρεωτικά, εκτός από την τιμή πώλησης του προωθούμενου προϊόντος, και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης πριν και μετά την προωθητική ενέργεια. Οι ενδείξεις των παραπάνω τιμών πρέπει να αναγράφονται με ισομεγέθη, ευδιάκριτα και ευανάγνωστα γράμματα, με έμφαση στην τιμή πώλησης του προϊόντος που θα τονίζεται με γραμματοσειρά έντονης γραφής (bold).
5. Εφόσον από την προωθητική ενέργεια προκύπτει έμμεσα ή άμεσα μείωση της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, η τιμή ανά μονάδα μέτρησης που προκύπτει από την προωθητική ενέργεια πρέπει να είναι μικρότερη της αρχικής.
6. Εφόσον προσφέρεται μαζί με το πωλούμενο προϊόν ως δώρο άλλο, ανόμοιο προϊόν, η αξία του τελευταίου δεν μπορεί να υπερβαίνει την αξία του πωλούμενου προϊόντος. Σε αυτή την περίπτωση η τιμή ανά μονάδα μέτρησης του πωλούμενου με δώρο προϊόντος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την τιμή ανά μονάδα μέτρησης του ίδιου προϊόντος που πωλείται χωρίς δώρο. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στην περίπτωση προϊόντων που συμμετέχουν σε προγράμματα επιβράβευσης πιστότητας.
7. Απαγορεύεται ρητά η καταστροφή της προωθητικής συσκευασίας και η πώληση του περιεχομένου αυτής ως μεμονωμένα προϊόντα.
8. Επιτρέπεται η διενέργεια προωθητικών ενεργειών στο σημείο λιανικής πώλησης, εφόσον δεν έχει αυξηθεί η τιμή αγοράς βάσει τιμολογίου αγοράς του προωθούμενου προϊόντος, κατά την περίοδο των δύο (2) μηνών που προηγούνται της έναρξης της προωθητικής ενέργειας. Ως ημερομηνία έναρξης της προωθητικής ενέργειας προϊόντος, θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής του προϊόντος στο συγκεκριμένο σημείο λιανικής πώλησης.
9. Στα σημεία λιανικής πώλησης όπου διενεργούνται προωθητικές ενέργειες που προϋποθέτουν την αγορά τουλάχιστον δύο (2) συσκευασιών του ίδιου προϊόντος, θα πρέπει το προωθούμενο προϊόν να διατίθεται υποχρεωτικά και μεμονωμένα.
10. Η αποτίμηση των προωθητικών ενεργειών και του οποιουδήποτε είδους χονδρεμπορικών εκπτώσεων πρέπει να εμφανίζονται στο σχετικό συνοδευτικό παραστατικό πώλησης.
11. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) για κάθε παράβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. ΜΕΣΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ – ΨΥΓΕΙΑ

Άρθρο 99 Αποθήκευση τροφίμων σε θαλάμους ψύξης και καταγραφή θερμοκρασιών

1. Η αποθήκευση των διαφόρων ειδών σε θαλάμους ψύξης πρέπει να είναι σύμφωνη με το άρθρο 62 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.
2. Η καταγραφή θερμοκρασιών στους χώρους αποθήκευσης και φύλαξης τροφίμων γίνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό 37/2005 της Επιτροπής καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 62 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 100 Γνωστοποίηση τιμών από βιομηχανίες, βιοτεχνίες και χονδρεμπόρους

1. Ο κάθε είδους προμηθευτής έχει την υποχρέωση να γνωστοποιεί τις τιμές πώλησής των προϊόντων του στον εκάστοτε ενδιαφερόμενο αγοραστή, εφόσον ζητηθεί, με κάθε πρόσφορο έγγραφο μέσο.
2. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) ανά κωδικό προϊόντος, για τεκμηριωμένη άρνηση γνωστοποίησης τιμής

Άρθρο 101 Γενικά

1. Κατά τη διακίνηση και εμπορία προϊόντων ή την αποτίμηση παρεχόμενης υπηρεσίας εκδίδονται όλα τα παραστατικά που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις του Υπ. Οικονομικών.
2. Στα εκδιδόμενα τιμολόγια, αναγράφονται με ευκρινή στοιχεία όσα προβλέπονται στο άρθρο 13 του ν. 4177/2013 και από επιμέρους διατάξεις.
3. Η έκδοση σχετικών παραστατικών αφορά κάθε μορφή εμπορίας είτε στο κατάστημα λιανικής, είτε με ηλεκτρονικό τρόπο είτε μέσω άλλων μορφών πωλήσεων (πωλήσεις τύπου πόρτα-πόρτα).
4. Οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται να εκδίδουν παραστατικό στοιχείο για την παρεχόμενη υπηρεσία που πρόκειται να προσφέρουν και την αξία της, και οι επαγγελματίες που έχουν αυτή την ιδιότητα υποχρεούνται στην παροχή αυτής της υπηρεσίας. (πχ προσφορά σε υδραυλικές υπηρεσίες).
5. Όταν η προσφερόμενη υπηρεσία δίνεται με τίμημα οφείλει να αναγράφει ο πάροχος την εν λόγω υπηρεσία στο τιμολόγιο.
6. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως εξής:
  - α. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά παραστατικό στοιχείο για έλλειψη παραστατικών εμπορίας και διακίνησης ή παροχής υπηρεσιών με ταυτόχρονη ενημέρωση των φορολογικών αρχών.
  - β. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά παραστατικό στοιχείο για ελλιπή ή παραπλανητικά στοιχεία στα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης ή παροχής υπηρεσιών με ταυτόχρονη ενημέρωση των φορολογικών αρχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. ΟΡΓΑΝΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.1. ΟΡΓΑΝΑ ΖΥΓΙΣΗΣ ΜΗ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 102 Όργανα ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας υποκείμενα σε νόμιμο έλεγχο

1. Ως όργανα ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας νοούνται τα όργανα ζύγισης που χρειάζονται την παρέμβαση χειριστή για την εκτέλεση της ζύγισης.
2. Όργανα ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας υποκείμενα σε νόμιμο έλεγχο νοούνται εκείνα που πωλούνται ή χρησιμοποιούνται για τους ακόλουθους τομείς:
  - α. προσδιορισμό της μάζας για εμπορικές συναλλαγές
  - β. προσδιορισμό της μάζας για τον υπολογισμό διοδίων, φόρων, τελών, επιδοτήσεων, προστίμων, αμοιβών, αποζημιώσεων ή ανάλογων πληρωτέων ποσών
  - γ. προσδιορισμό της μάζας για την εφαρμογή νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων ή για δικαστικές πραγματογνωμοσύνες
  - δ. προσδιορισμό της μάζας στην ιατρική πρακτική, όσον αφορά τη ζύγιση των ασθενών για λόγους παρακολούθησης, διάγνωσης και θεραπευτικής αγωγής
  - ε. προσδιορισμό της μάζας για την παρασκευή φαρμάκων σε φαρμακείο κατόπιν συνταγής και ο καθορισμός των μαζών κατά τις αναλύσεις που πραγματοποιούνται σε ιατρικά και φαρμακευτικά εργαστήρια.
  - στ. καθορισμό της τιμής συναρτήσει της μάζας για την απευθείας πώληση στο κοινό και την κατασκευή προσυσκευασιών.
3. Η συμμόρφωση (προϋποθέσεις για τη χρήση, τις βασικές και τις μετρολογικές απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις των κατασκευαστών ή των διανομένων ή των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και των κοινοποιημένων οργανισμών κλπ) των οργάνων της παρ. 2, η κυκλοφορία των οποίων εγκρίθηκε μετά το 1992, προβλέπεται από την Οδηγία 2009/23/ΕΚ, που ενσωματώθηκε με την Υ.Α. Φ2-1347/6.6.2013 (ΦΕΚ 1392/Β/2013), όπως ισχύει.
4. Η συμμόρφωση των οργάνων της παρ. 2, η κυκλοφορία των οποίων εγκρίθηκε πριν το 1993, αποδεικνύεται από την Έγκριση Κυκλοφορίας στην Ελλάδα, που χορηγήθηκε από τη Δ/νση Μετρολογίας της Γεν. Γραμ. Εμπορίου, του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Τα ζυγιστικά αυτά όργανα απαγορεύεται πλέον να διατίθενται στην αγορά, προς πώληση, ενώ εκείνα που είναι ήδη σε χρήση, συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται με την προϋπόθεση ότι λειτουργούν εντός των μέγιστων ανεκτών ορίων σφάλματος που προβλέπονται και για τα αντίστοιχα όργανα που εγκρίθηκαν μετά το 1992.
5. Κάθε κατασκευαστής ή εισαγωγέας ή διανομέας ή αντιπρόσωπος υποχρεούται να εφοδιάζει τον αγοραστή/χρήστη του μη αυτόματου οργάνου ζύγισης με
  - α. τη «Δήλωση Συμμόρφωσης» και
  - β. το «Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης» στην περίπτωση που η επαλήθευση του οργάνου έχει πραγματοποιηθεί από ένα κοινοποιημένο οργανισμό, ή την «Έγκριση του συστήματος ποιότητας του κατασκευαστή» στην περίπτωση που το σύστημα ποιότητας του κατασκευαστή έχει αξιολογηθεί από έναν κοινοποιημένο οργανισμό.Για όργανα που θα διατεθούν στην αγορά μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας, ο χρήστης υποχρεούται να κατέχει τα παραπάνω καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του οργάνου
6. Κάθε κατασκευαστής ή εισαγωγέας ή διανομέας ή αντιπρόσωπος τεκμηριωμένα ενημερώνει τον αγοραστή / χρήστη του μη αυτόματου οργάνου ζύγισης για το είδος χρήσης του οργάνου.

7. Μη συμμορφούμενα όργανα ζύγισης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται ή να διατίθενται στην αγορά. Τυχόν ευρισκόμενα όργανα ζύγισης σε χρήση, προς διάθεση ή προς πώληση, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, δεσμεύονται.
8. Κατά τη διενέργεια των συναλλαγών της ως άνω παρ. 2 απαιτείται η χρήση μη αυτόματου οργάνου ζύγισης που πληροί τις απαιτήσεις των ως άνω παρ. 3 και 4.
9. Όργανα ζύγισης των σημείων α, β και στ της ως άνω παραγράφου 2, τοποθετούνται από τους πωλητές σε εμφανές σημείο, σε θέση τέτοια, ώστε ο αγοραστής να μπορεί να παρακολουθεί τη ζύγιση και να έχει οπτική επαφή, για αρκετό χρόνο, με την ένδειξη του βάρους, την ένδειξη της τιμής ανά χιλιόγραμμο και την τελική τιμή ζυγιζόμενου προϊόντος.
10. Για μη αυτόματα όργανα ζύγισης, τα οποία εγκρίθηκαν μετά το 1992, προορίζονται για τις χρήσεις της ως άνω παρ. 2 και δε συμμορφώνονται με τις διατάξεις της Υ.Α Φ2-1347/2013 (Β' 1392) όπως ισχύει, επιβάλλονται οι κάτωθι κυρώσεις:
- A. Σε όποιον κατασκευάζει ή εισάγει ή διαθέτει στην αγορά τα ως άνω όργανα:
- α. Εάν τα όργανα δεν φέρουν σήμανση, όπως προβλέπεται στην ως άνω Υπουργική Απόφαση, ή έχουν ελλιπή ή ακατάλληλη σήμανση, ή εάν η σήμανση είναι παραπλανητική, πλαστή ή παραποιημένη επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο επτά χιλιάδων ευρώ (7.000 €) ανά τύπο οργάνου. Τα όργανα δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.
  - β. Εάν τα όργανα διατίθενται στην αγορά χωρίς να διαθέτουν Δήλωση Συμμόρφωσης, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα πέντε χιλιάδων ευρώ (15.000 €) ανά τύπο οργάνου. Τα όργανα δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.
  - γ. Εάν τα όργανα διατίθενται στην αγορά χωρίς επαλήθευση και χωρίς να διαθέτουν Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή Έγκριση του Συστήματος Ποιότητας του κατασκευαστή, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000 €) ανά όργανο. Τα όργανα δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.
  - δ. Εάν τεκμηριωμένα δεν ενημερώνεται ο χρήστης για το είδος χρήσης, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000 €) ανά όργανο.
- B. Σε όποιον χρησιμοποιεί τα ως άνω όργανα:
- α. Εάν τα όργανα δεν φέρουν σήμανση ή έχουν ελλιπή σήμανση επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά όργανο. Εάν η σήμανση είναι παραπλανητική, πλαστή ή παραποιημένη ή εάν η κλάση ακρίβειας των οργάνων δεν είναι η προβλεπόμενη, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000 €) ανά όργανο. Και στις δύο περιπτώσεις τα όργανα τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.
  - β. Εάν τα όργανα παρά τη δέσμευση χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000 €).
  - γ. Εάν τα όργανα διατέθηκαν στην αγορά μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας και δεν συνοδεύονται από Δήλωση Συμμόρφωσης και Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή Έγκριση του συστήματος ποιότητας του κατασκευαστή, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά όργανο και τα όργανα τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.
11. Για μη αυτόματα όργανα ζύγισης, τα οποία διαθέτουν εθνική έγκριση κυκλοφορίας, εγκρίθηκαν πριν το 1993, διατίθενται για τις χρήσεις της ως άνω παρ. 2 και δεν

συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ως άνω έγκρισης κυκλοφορίας, επιβάλλονται οι κάτωθι κυρώσεις:

- A. Σε όποιον κατασκευάζει ή εισάγει ή διαθέτει στην αγορά τα ως άνω όργανα επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο επτά χιλιάδων ευρώ (7.000 €) ανά τύπο οργάνου και τα όργανα κατάσχονται.
  - B. Σε όποιον χρησιμοποιεί τα ως άνω όργανα:
    - α. Εάν τα όργανα δεν φέρουν σήμανση ή έχουν ελλιπή σήμανση επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά όργανο. Εάν η σήμανση είναι παραπλανητική, πλαστή ή παραποιημένη, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000 €) ανά όργανο. Και στις δύο περιπτώσεις τα όργανα τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες
    - β. Εάν τα όργανα παρά τη δέσμευση χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €) ανά όργανο.
12. Για όλα τα μη αυτόματα όργανα ζύγισης τα οποία υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα όρια σφάλματος, της παρ. 4.2 του Παραρτήματος 1, της Υ.Α. Φ2-1347/6.6.2013 (ΦΕΚ 1392/Β/2013), επιβάλλονται στο χρήστη οι κάτωθι κυρώσεις:
- α. για 1 έως 3 υποδιαιρέσεις ελέγχου, πέραν των μέγιστων επιτρεπόμενων, 500 € ανά όργανο
  - β. για 4 έως 7 υποδιαιρέσεις ελέγχου, πέραν των μέγιστων επιτρεπόμενων, 1000 € ανά όργανο
  - γ. για 8 υποδιαιρέσεις έλεγχου και πάνω, πέραν των μέγιστων επιτρεπόμενων, 2.000 € ανά όργανο
13. Εάν τα όργανα παρά τη δέσμευση χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) ανά όργανο.
14. Εάν τα όργανα ζύγισης έχουν παραβιαστεί ή έχει τροποποιηθεί το λογισμικό ή η αρχική τους κατασκευή, έτσι ώστε να παραπλανάται άμεσα ή έμμεσα ο καταναλωτής ως προς τη μέτρηση του βάρους ή τον υπολογισμό του πληρωτέου ποσού, πέραν των κυρώσεων της παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4177/2013, επιβάλλεται στο χρήστη διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €) ανά όργανο και τα όργανα κατάσχονται.
15. Εάν τα όργανα ζύγισης δεν τοποθετούνται σε εμφανές σημείο έτσι ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να παρακολουθεί τη ζύγιση και όταν δεν παρέχεται η δυνατότητα στον καταναλωτή να έχει άμεση οπτική επαφή με την ένδειξη του βάρους, ή με την τιμή ανά κιλό και τη τελική τιμή του ζυγιζόμενου προϊόντος, για τα όργανα που παρέχεται η δυνατότητα αυτή, επιβάλλεται στο χρήστη διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000 €) ανά όργανο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.2. ΟΡΓΑΝΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΜΗ ΑΥΤΟΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΖΥΓΙΣΗΣ)

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.1. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΜΗ ΑΥΤΟΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΖΥΓΙΣΗΣ)

Άρθρο 103 Συμμόρφωση των οργάνων μέτρησης (εκτός των μη αυτόματων οργάνων ζύγισης)

16. Ως όργανα μέτρησης νοούνται

α. τα αυτόματα όργανα ζύγισης, τα συστήματα μέτρησης υγρών εκτός ύδατος, οι συσκευές μέτρησης επιφάνειας (εμβαδόμετρα), τα ταξίμετρα, οι υδρομετρητές, οι μετρητές αερίου και οι διατάξεις αναγωγής όγκου, οι μετρητές ενεργού ηλεκτρικής ενέργειας, τα θερμιδόμετρα, τα συστήματα μέτρησης για τη συνεχή και δυναμική μέτρηση ποσοτήτων υγρών εκτός από το νερό, τα υλικά μέτρα, οι αναλυτές καυσαερίων.

β. τα όργανα μέτρησης για τα οποία προβλέπεται η χορήγηση έγκρισης κυκλοφορίας στην Ελλάδα από τη Δ/ση Μετρολογίας της Γεν. Γραμ. Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (π.χ. διανομείς πεπιεσμένου φυσικού αερίου – CNG, κλπ)

17. Οι προϋποθέσεις συμμόρφωσης (προϋποθέσεις για τη χρήση, τις βασικές και τις μετρολογικές απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις των κατασκευαστών/εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και των κοινοποιημένων οργανισμών κλπ) των οργάνων της παρ. 1α, η κυκλοφορία των οποίων εγκρίθηκε μετά το 2006, προβλέπονται από την Οδηγία 2004/22/ΕΚ, που ενσωματώθηκε με την Υ.Α. Φ2-1393/07, (ΦΕΚ 521/Β/2007), όπως ισχύει.

Κάθε κατασκευαστής ή εισαγωγέας ή διανομέας ή αντιπρόσωπος υποχρεούται να εφοδιάζει τον αγοραστή/χρήστη του οργάνου με:

α) τη «Δήλωση Συμμόρφωσης» και

β) το «Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης», στην περίπτωση που η επαλήθευση του οργάνου έχει πραγματοποιηθεί από ένα κοινοποιημένο οργανισμό, ή την «Έγκριση του συστήματος ποιότητας του κατασκευαστή» στην περίπτωση που το σύστημα ποιότητας του κατασκευαστή έχει αξιολογηθεί από έναν κοινοποιημένο οργανισμό.

Για όργανα που θα διατεθούν στην αγορά μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας, ο χρήστης υποχρεούται να κατέχει τα παραπάνω καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του οργάνου.

18. Οι προϋποθέσεις συμμόρφωσης (προϋποθέσεις για τη χρήση, τις βασικές και τις μετρολογικές απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις των κατασκευαστών/εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων και των κοινοποιημένων οργανισμών κλπ) των οργάνων της παρ. 1α, η κυκλοφορία των οποίων εγκρίθηκε πριν το 2006, καθώς και των οργάνων της παρ. 1β, αποδεικνύονται από την Έγκριση Κυκλοφορίας στην Ελλάδα, που χορηγήθηκε από τη Δ/ση Μετρολογίας, της Γεν. Γραμ. Εμπορίου, του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Τα ως άνω όργανα της παρ. 1α επιτρέπεται να διατίθενται προς πώληση μέχρι τη λήξη της Έγκρισης Κυκλοφορίας τους και το αργότερο μέχρι 31/10/2016. Τα ως άνω όργανα της παρ. 1β επιτρέπεται να διατίθενται προς πώληση μέχρι τη λήξη της Έγκρισης Κυκλοφορίας τους. Όλα τα παραπάνω όργανα που είναι ήδη σε χρήση, συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται με την προϋπόθεση ότι λειτουργούν εντός των μέγιστων ανεκτών ορίων σφάλματος.

19. Μη συμμορφούμενα όργανα μέτρησης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται ή να διατίθενται στην αγορά. Τυχόν ευρισκόμενα όργανα μέτρησης σε χρήση, προς διάθεση ή προς πώληση, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, δεσμεύονται.

20. Για τα όργανα μέτρησης της παρ. 1α, τα οποία εγκρίθηκαν μετά τον Οκτώβριο του 2006 και δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις της ως άνω ΚΥΑ όπως ισχύει, επιβάλλονται οι κάτωθι κυρώσεις:

Α. Σε όποιον κατασκευάζει ή εισάγει ή διαθέτει στην αγορά ή παραχωρεί για χρήση τα ως άνω όργανα επιβάλλονται οι ίδιες κυρώσεις που προβλέπονται για τα μη αυτόματα όργανα ζύγισης (άρθρο 102, παρ.10 Α της παρούσης).

Β. Σε όποιον χρησιμοποιεί τα ως άνω όργανα:

α. Εάν δεν φέρουν σήμανση, ή η σήμανση είναι ελλιπής ή ακατάλληλη επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά όργανο. Εάν η σήμανση είναι παραπλανητική, πλαστή ή παραποιημένη, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000 €) ανά όργανο και τα όργανα δεσμεύονται μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

β. Εάν παρά τη δέσμευση τα όργανα χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €) ανά όργανο.

21. Για τα όργανα μέτρησης της παρ. 1α που διαθέτουν έγκριση κυκλοφορίας η οποία έχει χορηγηθεί από τη Δ/ση Μετρολογίας του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και εγκρίθηκαν πριν τον Οκτώβριο του 2006 επιβάλλονται οι κάτωθι κυρώσεις:

Α. Σε όποιον κατασκευάζει, εισάγει, διαθέτει στην αγορά ή παραχωρεί για χρήση τα ως άνω όργανα, για τα οποία δεν έχει εκδοθεί εθνική έγκριση ή η έγκρισή τους έχει λήξει, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €) ανά τύπο οργάνου και τα όργανα κατάσχονται.

Β. Σε όποιον χρησιμοποιεί τα ως άνω όργανα:

α. Εάν δεν συμμορφώνονται με την έγκριση κυκλοφορίας που έχει χορηγηθεί από τη Δ/ση Μετρολογίας του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (3.000 €) ανά όργανο και τα όργανα δεσμεύονται, μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

β. Εάν δεν διατίθεται η ως άνω έγκριση κυκλοφορίας, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €) ανά όργανο και τα όργανα δεσμεύονται.

22. Εάν τα όργανα παρά τη δέσμευση χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €) ανά όργανο.

23. Εάν τα ως άνω όργανα εκτρέπονται από τα κατά νόμο προβλεπόμενα όρια σφάλματος, επιβάλλεται στον χρήστη διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000 €) ανά όργανο. Σε κάθε περίπτωση τα όργανα δεσμεύονται μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες για την αποκατάσταση της ακριβείας τους. Εάν τα όργανα παρά τη δέσμευση χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€).

24. Ειδικά για τις αντλίες υγρών καυσίμων και τους διανομείς υγραερίου κυρώσεις για την καθ' οποιονδήποτε τρόπο καταδολίευση ή αλλοίωση αυτών, ή για σφάλματα αυτών εκτός των νομίμων ορίων οι σχετικές κυρώσεις προβλέπονται από το άρθρο 20 του ν. 4177/2013.

25.

Α. Η συμμόρφωση των ταξιμέτρων (προϋποθέσεις για τη χρήση, βασικές και μετρολογικές απαιτήσεις, υποχρεώσεις των κοινοποιημένων οργανισμών κλπ) προς τις οικείες βασικές απαιτήσεις, ρυθμίζεται είτε από την Κ.Υ.Α. Φ2-1393/07 (ΦΕΚ 521/Β/2007), όπως ισχύει, είτε από την απόφαση Έγκρισης Κυκλοφορίας στην Ελλάδα, που χορηγήθηκε από τη Δ/ση Μετρολογίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Μη συμμορφούμενα ταξίμετρα δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται ούτε να διατίθενται προς πώληση ή χρήση.

Β. Για τα ταξίμετρα που είναι ήδη εγκατεστημένα σε οχήματα (ταξί), εφόσον εντοπιστεί σφάλμα πέραν του μέγιστου επιτρεπόμενου και μέχρι και το διπλάσιο αυτού, επιβάλλεται στους οδηγούς, που καταλαμβάνονται να οδηγούν τα οχήματα (ταξί), διοικητικό πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500€) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής εντός διαστήματος τριών (3) ετών, από τον ίδιο οδηγό, το πρόστιμο διπλασιάζεται, ενώ σε περίπτωση επανειλημμένης υποτροπής εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος το ποσό του προστίμου τριπλασιάζεται.

Γ. Για την αποδεδειγμένη, καθ' οιονδήποτε τρόπο, αλλοίωση των δεδομένων που δέχονται τα ταξίμετρα, ή την καταδολίευση των ίδιων των ταξιμέτρων, ή την αλλοίωση των ενδείξεων των ταξιμέτρων ή την αλλοίωση των παραγομένων από τα ταξίμετρα στοιχείων, ή για την παρεμπόδιση της αποστολής αυτών των στοιχείων προς τα συνοδευτικά συστήματα, πέραν των λοιπών ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 19 του ν.4177/2013, επιβάλλεται στους οδηγούς που καταλαμβάνονται να οδηγούν τα οχήματα, στα οποία αυτά είναι τοποθετημένα, διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000€) ευρώ. Το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται και στην περίπτωση εντοπισμού σφάλματος πέραν του διπλασίου του μέγιστου επιτρεπόμενου καθώς και στις περιπτώσεις εντοπισμού ιχνών επέμβασης στις καλωδιώσεις, στις συνδεσμολογίες και στις διατάξεις που δύνανται να επηρεάζουν την ορθή και νόμιμη λειτουργία του ταξιμέτρου. Στην περίπτωση αυτή τα ταξίμετρα και τα λοιπά μέσα καταδολίευσης ή αλλοίωσης κατάσχονται.

Δ. Σε περίπτωση που, εντός διαστήματος δύο (2) ετών από την επιβολή των κυρώσεων της περίπτωσης Γ, διαπιστωθεί εκ νέου παράβαση, από τον ίδιο οδηγό, τότε εάν είναι ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης του οχήματος του αφαιρείται οριστικά η ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. οχήματος (ταξί), όπως και η άδεια κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. οχήματος (ταξί), σε κάθε άλλη δε περίπτωση του αφαιρείται οριστικά η ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. οχήματος (ταξί). Η ελεγκτική αρχή αποστέλλει το φάκελο της υπόθεσης, συνοδευόμενο από σχετική εισηγητική έκθεση, στην αδειοδοτούσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη διαπίστωση της παράβασης. Στην περίπτωση αυτή το διοικητικό πρόστιμο διπλασιάζεται.

Ε. α) Όποιος εμπορεύεται, παραχωρεί, κατασκευάζει ή εγκαθιστά τα μέσα για τη διάπραξη του αδικήματος της περίπτωσης Γ, πέραν των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 19 του νόμου 4177/2013, τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο είκοσι χιλιάδων (20.000€) ευρώ. β) Στην περίπτωση που ο διαπράξας το αδίκημα αυτό είναι το εξουσιοδοτημένο συνεργείο επισκευής και τοποθέτησης ταξιμέτρων, αφαιρείται η άδεια άσκησης επαγγέλματος για διάστημα έξι (6) μηνών, με απόφαση της αδειοδοτούσας αρχής, της πράξης χαρακτηριζόμενης ως σοβαρής παράβασης των όρων χορήγησης της σχετικής άδειας. Για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης η ελεγκτική αρχή αποστέλλει το φάκελο της υπόθεσης, συνοδευόμενο από σχετική εισηγητική έκθεση, στην αδειοδοτούσα αρχή, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη διαπίστωση της παράβασης. γ) Σε περίπτωση που, εντός διαστήματος δύο (2) ετών από την επιβολή των παραπάνω κυρώσεων, διαπιστωθεί εκ νέου παράβαση, το διοικητικό πρόστιμο διπλασιάζεται και αφαιρείται οριστικά η άδεια άσκησης επαγγέλματος με την ως άνω διαδικασία.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.2. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ (LPG) ΚΑΙ ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (CNG)

Άρθρο 104 Συστήματα μέτρησης ποσότητας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου

26. Ως συστήματα μέτρησης ποσότητας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου νοούνται εκείνα που βρίσκονται επί σταθερών σημείων ή βυτιοφόρων αυτοκινήτων και χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές με τελικούς καταναλωτές.

27. Τα συστήματα της ως άνω παρ. 1 πρέπει να φέρουν επ' αυτών, σε εμφανές σημείο, τον αριθμό έγκρισης τύπου ΕΚ ή τον αριθμό έγκρισης κυκλοφορίας που έχει χορηγηθεί από τη Δ/νση Μετρολογίας, της Γεν. Γραμ. Εμπορίου, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

28. Τα συστήματα μέτρησης όγκου υγρών καυσίμων και υγραερίου κίνησης πρέπει να αποτελούνται απαραίτητως από:

- α. Ογκομετρητή
- β. Ενδείκτη- Καταγραφικό
- γ. Αεροδιαχωριστή (με ελεύθερη τη δίοδο του αέρα)
- δ. Αθροιστή καταγραφής του συνολικού όγκου καυσίμων (totalizer)

29. Ειδικά οι ογκομετρητές βυτιοφόρων που χρησιμοποιούνται για τη διανομή Πετρελαίου για Θέρμανση σε τελικούς καταναλωτές, φέρουν υποχρεωτικά σύστημα μέτρησης του παρεχόμενου όγκου, με τις απαιτήσεις της ως άνω παρ.3 α, β και γ.

30. Το ανεκτό όριο σφάλματος των ογκομετρητών υγρών καυσίμων (βενζινών, πετρελαίων) καθορίζεται σε $\pm 0,5\%$, σύμφωνα με την Οδηγία 2004/22/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε με την Υ.Α. Φ2-1393/07 (ΦΕΚ 521/Β/2007) και κάθε φορά ισχύει.

31. Το ανεκτό όριο σφάλματος μετρητών υγραερίου για τροχοφόρα, του οποίου η διάθεση γίνεται από πρατήρια, καθορίζεται σε $\pm 1,0\%$, όπως προβλέπεται από την Οδηγία 2004/22/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε με την Υ.Α. Φ2-1393/07 (ΦΕΚ 521/Β/2007) και κάθε φορά ισχύει.

32. Για συστήματα μέτρησης ποσότητας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου που:

α. δεν φέρουν σε εμφανές σημείο, επί της εξωτερικής επιφάνειας αυτών σήμανση (πινακίδα που αναγράφεται ο κατασκευαστής, ο τύπος και το μοντέλο του οργάνου, τα τεχνικά χαρακτηριστικά του, ο αριθμός έγκρισης τύπου ΕΚ ή ο αριθμός έγκρισης κυκλοφορίας που έχει χορηγηθεί από τη Δ/νση Μετρολογίας) ή η σήμανση είναι ελλιπής επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά όργανο στον πρατηριούχο ή το διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο, οι οποίοι και υποχρεούνται να μεριμνήσουν, αμελλητί, για την αποκατάσταση της σήμανσης.

Στην περίπτωση που η σήμανση είναι παραπλανητική, πλαστή ή παραποιημένη επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000 €) ανά όργανο στον πρατηριούχο ή το διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο, τα όργανα τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

β. δεν διαθέτουν έγκριση τύπου ΕΚ ή έγκριση κυκλοφορίας από τη Δ/νση Μετρολογίας επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €) ανά μετρητή στον κατασκευαστή ή εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο ή εισαγωγέα ή διανομέα. Τα συστήματα

τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

γ. διαπιστωθεί ότι ο Αθροιστής καταγραφής του συνολικού όγκου καυσίμων (totalizer), όπου προβλέπεται, είναι απενεργοποιημένος ή έχει τεθεί εκτός λειτουργίας επιβάλλεται στον πρατηριούχο διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5000 €) ανά ογκομετρητή και το όργανο δεσμεύεται μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

33. Για μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ως άνω παρ. 3 επιβάλλεται στον πρατηριούχο ή στο διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο κατά περίπτωση, πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5000 €) ανά σύστημα και τα συστήματα τίθενται εκτός λειτουργίας και δεσμεύονται εις χείρας των κατόχων τους μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.

34. Αποκλίσεις από τα ανεκτά όρια σφάλματος των αντλιών υγρών καυσίμων και των διανομένων υγραερίου επισύρουν τις κυρώσεις του άρθρου 20 παρ. 3 του ν. 4177/2013.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.3. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ (LPG) ΚΑΙ ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (CNG)

Άρθρο 105 Σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας (μηχανικών ή/και ηλεκτρονικών) των αντλιών υγρών καυσίμων, των ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων, των διανομέων (dispensers) υγραερίου κίνησης για τροχοφόρα οχήματα και των διανομέων πεπιεσμένου φυσικού αερίου

1. Κάθε πρατήριο υγρών καυσίμων, ή πρατήριο υγραερίου κίνησης για τροχοφόρα, ή πρατήριο πεπιεσμένου φυσικού αερίου, ή μικτό πρατήριο, υπό το σήμα εταιρείας, είναι εξοπλισμένο με αντλίες υγρών καυσίμων, ή/και διανομείς (dispensers) υγραερίου, ή/και πεπιεσμένου φυσικού αερίου, οι οποίες έχουν σφραγισμένες διατάξεις ρύθμισης της ποσότητάς τους (μηχανικές ή/και ηλεκτρονικές), όπως προβλέπεται από την αντίστοιχη έγκριση τύπου ΕΚ ή την Έγκριση Κυκλοφορίας από τη Δ/νση Μετρολογίας, της Γεν. Γραμ. Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Η σφράγιση γίνεται με ευθύνη του εκμεταλλευτή του πρατηρίου από τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 109. Σε περίπτωση παραβίασης της ως άνω σφράγισης ευθύνη φέρει ο εκμεταλλευτής του πρατηρίου. Σε περίπτωση μη ορθής, ή πλημμελούς σφράγισης, ή σφράγισης με άλλες από τις προβλεπόμενες σφραγίδες την ευθύνη φέρουν τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 109.

2. Η υποχρέωση της παρ. 1 ισχύει και για τα πρατήρια που δεν συνάπτουν σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με εταιρεία εμπορίας πετρελαιοειδών ως ανωτέρω

3. Η υποχρέωση της παρ. 1 ισχύει και για τους ογκομετρητές των βυτιοφόρων μεταφοράς και διανομής υγρών καυσίμων σε τελικούς καταναλωτές, με ευθύνη του διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο από τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 109. Σε περίπτωση παραβίασης της ως άνω σφράγισης ευθύνη φέρει ο διακινητής που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο. Σε περίπτωση μη ορθής, ή πλημμελούς σφράγισης, ή σφράγισης με άλλες από τις προβλεπόμενες σφραγίδες την ευθύνη φέρουν τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 109.

4. Η σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας των ως άνω συστημάτων , γίνεται αποκλειστικά στο 0,0 % , από τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 109.
5. Οι σφραγίδες που χρησιμοποιούνται από τα ως άνω συνεργεία είναι μιας χρήσης, από πλαστικό ή μεταλλικό υλικό ή συνδυασμό τούτων (εξαιρουμένων των μολυβδοσφραγίδων), φέρουν τα διακριτικά (λογότυπο ή σήμα) του συνεργείου, μοναδικό διακριτό αριθμό σειράς και τον αριθμό εξουσιοδότησης από τη Δ/νση Μετρολογίας, της Γεν. Γραμ. Εμπορίου, του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Δείγματα των σφραγίδων, έγχρωμη φωτογραφία, σε έντυπη και σε ψηφιακή μορφή, καθώς και κατάλογος με τους προς χρήση αριθμούς σειράς κατατίθενται στη Δ/νση Μετρολογίας, της Γεν. Γραμ. Εμπορίου του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Οι σφραγίδες αυτές πρέπει να είναι εντελώς διακριτές από τις σφραγίδες που χρησιμοποιούνται για τη σφράγιση των διαμερισμάτων των βυτιοφόρων και των δειγμάτων καυσίμου που παραδίδονται στα πρατήρια.
6. Τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 109, κάθε φορά που προβαίνουν σε έλεγχο ή ρύθμιση ή σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας, καθώς και σφράγιση των σημείων που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση της ποσότητας, υποχρεούνται να παραδίδουν, στον πρατηριούχο ή στο διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο, «Δελτίο Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης», στο οποίο συμπληρώνονται υποχρεωτικά όλα τα πεδία άρθρου 109, παρ.4. Το ως άνω Δελτίο συμπληρώνεται σε κάθε έλεγχο, συντήρηση ή αποκατάσταση βλάβης, η οποία σχετίζεται με τα μετρολογικά στοιχεία της αντλίας ή του διανομέα . Τα συνεργεία υποχρεούνται να διατηρούν αντίγραφο του Δελτίου στο αρχείο τους τουλάχιστον για 2 χρόνια.
7. Οι πρατηριούχοι και οι διακινητές που εκμεταλλεύονται τα βυτιοφόρα υποχρεούνται να φυλάσσουν στο πρατήριο τους ή στο βυτιοφόρο τους, αντίστοιχα, τα Δελτία Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης τουλάχιστον για 2 χρόνια και να τα επιδεικνύουν στα αρμόδια όργανα ελέγχου.
8. Σε περίπτωση διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας καυσίμων των ως άνω συστημάτων, οι οποίες είναι ελλιπώς ή πλημμελώς σφραγισμένες, ή με σφραγίδες άλλες από τις προβλεπόμενες από το άρθρο 109, παρ. 2στ, στα σημεία που προβλέπονται από την έγκριση του οργάνου, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά μετρητή στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο του άρθρου 109..
9. Σε περίπτωση ασφράγιστων διατάξεων ή σε περίπτωση παραβίασης της σφράγισης της παρ 1 ή/και για σφραγίδες μη καταγεγραμμένες στο Δελτίο Ελέγχου Ρύθμισης και Σφράγισης, επιβάλλεται στον πρατηριούχο ή στο διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά μετρητή
10. Σε περίπτωση μη επίδειξης των Δελτίων Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης στις ελεγκτικές αρχές επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά μετρητή στον πρατηριούχο ή στο διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο.
11. Σε περίπτωση που τα Δελτία Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης είναι ελλιπώς συμπληρωμένα ή άλλα από αυτά για τα οποία έχει δοθεί εξουσιοδότηση, πλέον των κυρώσεων της παραγράφου 6 του άρθρου 109, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο

Άρθρο 106 Λοιπά σημεία σφράγισης εκτός των σημείων ρύθμισης της ποσότητας

1. Τα λοιπά σημεία σφράγισης των αντλιών υγρών καυσίμων, των διανομέων (dispensers) υγραερίου, των ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και των διανομέων πεπιεσμένου φυσικού αερίου που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση της παρεχόμενης

ποσότητας, όπως αυτά καθορίζονται από τον κατασκευαστή και την έγκριση του οργάνου, σφραγίζονται από τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 109 με ευθύνη του πρατηριούχου ή του εκμεταλλευτή του βυτιοφόρου. Κατά τη σφράγιση ενημερώνονται τα σχετικά πεδία στο Δελτίο Ελέγχου Ρύθμισης και Σφράγισης του άρθρου 105, παρ.6..

2. Οι σφραγίδες που χρησιμοποιούνται για τα σημεία της ως άνω παρ. 1, έχουν τα χαρακτηριστικά που προβλέπονται στην παρ. 5 του άρθρου 105..

3. Τα εξουσιοδοτημένα συνεργεία του άρθρου 109 υποχρεώνονται να καταθέτουν στη Δ/νση Μετρολογίας, της Γεν. Γραμ. Εμπορίου του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, δείγματα των σφραγίδων αυτών, έγχρωμη φωτογραφία τους σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, καθώς και τους προς χρήση αριθμούς σειράς.

4. Για τα λοιπά σημεία σφράγισης της ως άνω παραγράφου 1 τα οποία είναι ελλειπώς ή πλημμελώς σφραγισμένα, ή με σφραγίδες άλλες από τις προβλεπόμενες από το άρθρο 109, παρ. 2στ, στα σημεία που προβλέπονται από την έγκριση του οργάνου, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά μετρητή στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο του άρθρου 109.

5. Για τα λοιπά σημεία σφράγισης της ως άνω παραγράφου 1 τα οποία είναι ασφράγιστα ή σε περίπτωση παραβίασης της σφράγισής τους ή/και για σφραγίδες μη καταγεγραμμένες στο Δελτίο Ελέγχου Ρύθμισης και Σφράγισης, επιβάλλεται στον πρατηριούχο ή στο διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά μετρητή..

6. Σε περίπτωση μη επίδειξης των Δελτίων Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης στις ελεγκτικές αρχές επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά μετρητή στον πρατηριούχο ή στο διακινητή που εκμεταλλεύεται το βυτιοφόρο.

7. Σε περίπτωση που τα Δελτία Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης είναι ελλειπώς συμπληρωμένα ή άλλα από αυτά για τα οποία έχει δοθεί εξουσιοδότηση, πλέον των κυρώσεων των παρ. 6 και 7, του άρθρου 109, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο.

Άρθρο 107 Τεκμηρίωση αντλιών υγρών καυσίμων, διανομέων (dispensers) υγραερίου ή ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και διανομέων πεπιεσμένου φυσικού αερίου

1. Απαγορεύεται η οποιαδήποτε και για οποιοδήποτε λόγο τροποποίηση σε κατασκευαστικό μέρος (μηχανολογικό, ηλεκτρολογικό, ηλεκτρονικό και λογισμικό) των αντλιών υγρών καυσίμων, των διανομέων (dispensers) υγραερίου, των ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και των διανομέων πεπιεσμένου φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων και των αεροδιαχωριστών, όπου προβλέπονται, που θα έχει σαν αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση από την αρχική κατασκευή, όπως αυτή εγκρίθηκε.

2. Τυχόν τροποποίηση οποιουδήποτε μέρους των ως άνω συστημάτων, προϋποθέτει προηγούμενη σύμφωνη γνώμη από το φορέα που εξέδωσε την έγκριση, τούτου αποδεικνυόμενου από την ανάλογη γραπτή τεκμηρίωση. Για κάθε τροποποίηση του συστήματος από άλλους, εκτός του κατασκευαστή, απαιτείται νέα έγκριση.

3. Σε κάθε πρατήριο υγρών καυσίμων, ή πρατήριο υγραερίου, ή πρατήριο πεπιεσμένου φυσικού αερίου, ή μικτό πρατήριο και με ευθύνη του πρατηριούχου, πρέπει να υπάρχει για κάθε τύπο/μοντέλο εγκατεστημένης αντλίας ή διανομέα (dispenser), φάκελος που θα περιέχει:

- α. Για τις αντλίες ή διανομείς που εγκρίθηκαν πριν το 2006 και για τους διανομείς πεπιεσμένου φυσικού αερίου, την εθνική έγκριση, συνοδευόμενη από το τεχνικό σχέδιο του κατασκευαστή, όπου ορίζονται τα σημεία σφράγισης, εφόσον υπάρχει.
- β. Για τις αντλίες ή διανομείς που εγκρίθηκαν μετά το 2006, σύμφωνα με την οδηγία 2004/22/ΕΚ (Φ2-1393/07, ΦΕΚ 521/Β/2007) όπως ισχύει, το Πιστοποιητικό Έγκρισης Τύπου ΕΚ της αντλίας, στο οποίο φαίνονται, σε τεχνικό διάγραμμα, τα σημεία σφράγισης της αντλίας και η Δήλωση Συμμόρφωσης. Για αντλίες που θα εγκατασταθούν μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απαιτείται επίσης το Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή η Έγκριση του Συστήματος Ποιότητας του κατασκευαστή.
- γ. Υπεύθυνη δήλωση των εξουσιοδοτημένων συνεργείων του άρθρου 109, προς τις ελέγχουσες αρχές, ότι ικανοποιούνται οι απαιτήσεις των ως άνω άρθρων 105 και 106. Σε περίπτωση αντικατάστασης του ως άνω συνεργείου, για οποιοδήποτε λόγο, ο φάκελος θα ενημερώνεται αναλόγως, με νέα Υπεύθυνη Δήλωση.
- δ. Το Δελτίο Ελέγχου Ρύθμισης και Σφράγισης της παρ. 6 του άρθρου 105, με το οποίο θα δηλώνεται ότι έχουν σφραγιστεί τα κρίσιμα σημεία, με τις προβλεπόμενες σφραγίδες, το πλήθος των σφραγίδων και τον αριθμό σειράς κάθε σφραγίδας. Σε περίπτωση νέας ρύθμισης των συστημάτων καθώς και αντικατάστασης των σφραγίδων, για οποιοδήποτε λόγο, ο φάκελος θα ενημερώνεται αναλόγως, με νέο Δελτίο Ελέγχου Ρύθμισης και Σφράγισης.
4. Αντίγραφα των εγγράφων των σημείων α και β της ως άνω παρ. 3 κατατίθενται από τον κατασκευαστή ή εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο ή εισαγωγέα ή διανομέα ή το εξουσιοδοτημένο συνεργείο του άρθρου 109 στη Διεύθυνση Μετρολογίας της Γεν. Γραμ. Εμπορίου του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, σε ψηφιακή μορφή.
5. Οι απαιτήσεις των παρ. 3α και 3β καθώς και της παρ. 4 τίθενται σε ισχύ για τις νέες εγκαταστάσεις με την έναρξη ισχύος της παρούσας, ενώ για τα ήδη εγκατεστημένα όργανα έξι (6) μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας.
6. Η μη συμμόρφωση με τις ως άνω παρ. 1 και 2 επισύρει πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ανά είδος αντλίας ή διανομέα ή ογκομετρητή βυτιοφόρου στον πρατηριούχο ή τον εκμεταλλευτή του βυτιοφόρου ή / και στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο του άρθρου 109 και η αντλία ή διανομέας ή ογκομετρητής βυτιοφόρου τίθεται εκτός λειτουργίας και δεσμεύεται εις χείρας του κατόχου μέχρι να γίνουν όλες οι διορθωτικές ενέργειες.
7. Η μη συμμόρφωση με την ως άνω παρ. 3 επισύρει πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά είδος αντλίας ή διανομέα ή ογκομετρητή βυτιοφόρου στον πρατηριούχο ή τον ιδιοκτήτη του βυτιοφόρου.
8. Η μη συμμόρφωση με την ως άνω παρ. 4 επισύρει πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€) ανά είδος αντλίας στον κατασκευαστή ή εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο ή εισαγωγέα ή διανομέα ή στο εξουσιοδοτημένο συνεργείο του άρθρου 109.
9. Εάν τα παραπάνω συστήματα, παρά τη δέσμευση χρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται στον πρατηριούχο ή τον εκμεταλλευτή του βυτιοφόρου διοικητικό πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000€) ανά αντλία ή διανομέα ή ογκομετρητή βυτιοφόρου.

Άρθρο 108 Θέση των αντλιών υγρών καυσίμων, διανομέων (dispensers) υγραερίου, ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και διανομέων πεπιεσμένου φυσικού αερίου σε κατάσταση «εκτός λειτουργίας» - Δέσμευση

1. Κάθε φορά που οποιοσδήποτε πρατηριούχος ή διακινητής πετρελαίου θέρμανσης διαπιστώνει ότι το σφάλμα μέτρησης του μετρητή κάποιας αντλίας ή διανομέα (dispenser) του

πρατηρίου του ή του ογκομετρητή του βυτιοφόρου βρίσκεται έξω από τα ανεκτά όρια σφάλματος, υποχρεούται να θέσει την αντλία ή διανομέα ή ογκομετρητή βυτιοφόρου αμέσως εκτός λειτουργίας, αναρτώντας εμφανώς επί του οργάνου πινακίδα με την ένδειξη «ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ» μέχρις ότου το όργανο επισκευαστεί, ρυθμιστεί και σφραγιστεί.

2. Εφόσον κατά τον έλεγχο από τα αρμόδια όργανα, διαπιστωθεί για τους ογκομετρητές υγρών καυσίμων ελλιπής μέτρηση μεγαλύτερη από 0,5% έως και 1,0% και για τους διανομείς υγραερίου ελλιπής μέτρηση μεγαλύτερη από 1,0% έως και 2,0%, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, το όργανο τίθεται από τον πρατηριούχο ή το διακινητή πετρελαίου θέρμανσης αμέσως εκτός λειτουργίας, ο οποίος και αναρτά εμφανώς επί του οργάνου πινακίδα με την ένδειξη «ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ», μέχρις ότου το όργανο επισκευαστεί, ρυθμιστεί και σφραγιστεί.

3. α. Εφόσον κατά τον έλεγχο από τα αρμόδια όργανα διαπιστωθεί, για τους ογκομετρητές υγρών καυσίμων ελλιπής μέτρηση μέχρι 1,5% και για τους διανομείς υγραερίου ελλιπής μέτρηση μέχρι 3%, ή ύπαρξη παράνομων παρεμβάσεων, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, το σύστημα της αντλίας ή του διανομέα ή του ογκομετρητή ή του αεροδιαχωριστή δεσμεύεται από τους ελεγκτές με σκοπό την αποφυγή της χρησιμοποίησής του και της οποιασδήποτε πρόσβασης σε αυτό, μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

β. Εφόσον διαπιστωθεί για τους ογκομετρητές υγρών καυσίμων ελλιπής μέτρηση μεγαλύτερη από 1,5% και για τους διανομείς υγραερίου μεγαλύτερη από 3%, ή ύπαρξη παράνομων παρεμβάσεων, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, το σύστημα της αντλίας ή του διανομέα ή του ογκομετρητή ή του αεροδιαχωριστή δεσμεύεται από τους ελεγκτές μέχρι να γίνει η αποδεδειγμένη αποκατάσταση της συμμόρφωσης.

4. Εφόσον κατά τον έλεγχο από τα αρμόδια όργανα διαπιστωθεί ότι η οποιαδήποτε σφράγιση των άρθρων 105 και 106 δεν έχει γίνει κατά τον προβλεπόμενο τρόπο ή δεν πληρούνται οι απαιτήσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 107, πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων, το σύστημα της αντλίας ή του διανομέα δεσμεύεται από τους ελεγκτές με σκοπό την αποφυγή της χρησιμοποίησής του και της οποιασδήποτε πρόσβασης σε αυτό, μέχρις ότου γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες ή η αποδεδειγμένη αποκατάσταση της συμμόρφωσής του.

5. Σε περίπτωση που ο έλεγχος παρεμποδιστεί ή/και διακοπεί για οποιονδήποτε λόγο, τα ελεγχόμενα όργανα δεσμεύονται, από τους ελεγκτές, με σκοπό την αποφυγή της χρησιμοποίησής τους και της οποιασδήποτε πρόσβασης σε αυτά μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου.

6. Για την αποδέσμευση απαιτείται η παρουσία των υπαλλήλων της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής, του χρήστη του οργάνου καθώς και του τεχνικού του εξουσιοδοτημένου συνεργείου και συντάσσεται πρωτόκολλο αποδέσμευσης που συνυπογράφεται από τους δύο πρώτους εκ των παραπάνω.

7. Για παραβίαση της σφραγίδας της υπηρεσίας, με την οποία το όργανο έχει τεθεί «εκτός λειτουργίας» επιβάλλεται πρόστιμο δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ανά αντλία ή διανομέα ή ογκομετρητή βυτιοφόρου.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.4. ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ

Άρθρο 109 Εξουσιοδοτημένα συνεργεία για τον έλεγχο, ρύθμιση και σφράγιση των συστημάτων μέτρησης ποσότητας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου.

1. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως συνεργείο ελέγχου, ρύθμισης και σφράγισης νοείται οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αναλαμβάνει τον έλεγχο, ρύθμιση και σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας (μηχανικών ή/και ηλεκτρονικών) αντλιών

υγρών καυσίμων, διανομέων (dispensers) υγραερίου ή πεπιεσμένου φυσικού αερίου, ή ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και των λοιπών σημείων που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση της παρεχόμενης ποσότητας, όπως αυτά καθορίζονται από τον κατασκευαστή και την έγκριση του οργάνου.

2. Τα συνεργεία της παρ. 1 λαμβάνουν εξουσιοδότηση από τη Δ/νση Μετρολογίας, της Γεν. Γραμ. Εμπορίου του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, υποβάλλοντας τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α. Αίτηση.

β. Πιστοποιητικό ISO σειράς 9000 στο εν λόγω πεδίο, ή εφόσον δε διατίθεται το παραπάνω πιστοποιητικό, στοιχεία που να αποδεικνύουν την κατ' ελάχιστον εξάμηνη εμπειρία του, στην παροχή τέτοιων υπηρεσιών.

γ. Κατάλογο του τεχνικού προσωπικού, αποδεικτικά στοιχεία της επάρκειάς του (τίτλοι σπουδών ή/και αποδεδειγμένη εμπειρία από προηγούμενες συμβάσεις) συνοδευόμενο από βεβαιώσεις ασφαλιστικών εισφορών.

δ. Εγχειρίδια διαδικασιών ελέγχου, ρύθμισης και σφράγισης των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας, σύμφωνα με τα οποία η σφράγιση θα γίνεται στο 0,0 % καθώς και σφράγισης των λοιπών σημείων που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση της ποσότητας.

ε. Κατάλογο του διαθέσιμου εξοπλισμού μέτρησης (λιτρόμετρα των 20 L για τις αντλίες υγρών καυσίμων, λιτρόμετρα τουλάχιστον των 100 L για τους ογκομετρητές βυτιοφόρων, λιτρόμετρα ή μετρητές ροής υγραερίου, διακριβωμένα, από διαπιστευμένο εργαστήριο, διατάξεις ζύγισης, κ.τ.λ.) και τα πιστοποιητικά διακρίβωσης αυτού. Για το χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό ελέγχου προβλέπεται επαναδιακρίβωσή τους τουλάχιστον κάθε 5 χρόνια, εκτός εάν άλλως προβλέπεται από τον κατασκευαστή, με την προϋπόθεση ότι για τα λιτρόμετρα το γεωμετρικό τους σχήμα παραμένει αναλλοίωτο και δεν έχει συμβεί οποιαδήποτε παραμόρφωση, άλλως τίθενται εκτός χρήσης μέχρι την επαναδιακρίβωσή τους.

στ. Δείγμα και έγχρωμη φωτογραφία σε έντυπη και σε ψηφιακή μορφή της ειδικής σφραγίδας που θα χρησιμοποιείται για τη σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας και των λοιπών σημείων που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση τη ρύθμιση της ποσότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 105 και 106, καθώς και οι αριθμοί σειράς που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, αντίστοιχα. Μετά την υποβολή του ως άνω δείγματος, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για τις σφραγίσεις, τυχόν παλαιότεροι δηλωμένοι τύποι σφραγίδων, οι δε τοποθετημένες παλαιού τύπου σφραγίδες αντικαθίστανται αμελλητί κατά την επίσκεψη του εξουσιοδοτημένου συνεργείου

ζ. Το λογότυπο που θα φέρει η ειδική σφραγίδα.

η. Δήλωση ύπαρξης τυχόν δικτύου συνεργατών στην επικράτεια (π.χ. υπεργολάβοι), συνοδευόμενη από τα στοιχεία των ως άνω εδαφίων γ. και ε. για τον κάθε συνεργάτη.

θ. Υπεύθυνη δήλωση ότι το συνεργείο γνωρίζει τα σημεία ρύθμισης της ποσότητας (μηχανικά ή ηλεκτρονικά) και τα λοιπά σημεία που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση της ποσότητας για τα ως άνω συστήματα που αναλαμβάνει, όπως αυτά προκύπτουν από τις εγκρίσεις τύπου ΕΚ ή τις εγκρίσεις κυκλοφορίας, κατά περίπτωση.

3. Κατόπιν εξέτασης των δικαιολογητικών και εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η Δ/νση Μετρολογίας, της Γεν. Γραμ. Εμπορίου, του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, χορηγεί αριθμό εξουσιοδότησης, ο οποίος πρέπει να αναγράφεται τόσο στη σφραγίδα του συνεργείου όσο και στο Δελτίο Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης.

4. Το Δελτίο Ελέγχου, Ρύθμισης και Σφράγισης αναγράφει στο επάνω μέρος του την επωνυμία, το λογότυπο ή/και το σήμα του συνεργείου καθώς και τον αριθμό εξουσιοδότησης της παρ. 3 και αύξοντα αριθμό και περιέχει κατ' ελάχιστον τα κάτωθι στοιχεία:

α. Ημερομηνία

- β. Σειριακό αριθμό της αντλίας ή του διανομέα ή του ογκομετρητή του βυτιοφόρου που ελέγχθηκε.
- γ. Αριθμούς σφραγίδων που τοποθετήθηκαν στη μηχανική ή/και στην ηλεκτρονική διάταξη ρύθμισης ποσότητας ή στα λοιπά σημεία που δεν σχετίζονται άμεσα με τη ρύθμιση της ποσότητας, καθώς και τους αριθμούς σφραγίδων που απομακρύνθηκαν.
- δ. Ότι η σφράγιση στα σημεία ρύθμισης της ποσότητας έγινε στο 0,0%.
- ε. Σειριακό αριθμό του οργάνου ελέγχου και ημερομηνία τελευταίας διακρίβωσης.
- στ. Σειριακούς αριθμούς εξαρτημάτων μετρολογικής σημασίας που τοποθετούνται και τους αντίστοιχους σειριακούς αριθμούς των εξαρτημάτων που απομακρύνονται, σε περίπτωση αντικατάστασης.
- ζ. Το ονοματεπώνυμο και η υπογραφή του τεχνικού καθώς και το ονοματεπώνυμο και η υπογραφή του υπευθύνου του πρατηρίου ή του εκμεταλλευτή του βυτιοφόρου.
5. Η οποιαδήποτε, διαπιστούμενη από τα ελεγκτικά όργανα μη συμμόρφωση προς τα οριζόμενα ανωτέρω, πέραν της επιβολής των προβλεπομένων κυρώσεων, κοινοποιείται και στη Δ/νση Μετρολογίας, της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, για τις δικές της ενέργειες.
6. Για οποιαδήποτε μη συμμόρφωση με τα ανωτέρω, εκτός τυχόν διοικητικών προστίμων, επιβάλλεται ανάκληση ή άρση της εξουσιοδότησης. Σε περίπτωση επανάληψης της μη συμμόρφωσης εντός τριετίας επιβάλλεται άρση της εξουσιοδότησης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.3. ΜΟΝΙΜΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ

Άρθρο 110 Συστήματα μέτρησης όγκου υγρών καυσίμων και υγραερίου στις μόνιμες εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών

1. Οι ογκομετρητές που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του όγκου των υποκείμενων σε δασμούς και λοιπούς φόρους υγρών καυσίμων, καθώς και των υγραερίων κ.τ.λ., οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε μόνιμες εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, που εποπτεύονται και ελέγχονται από τις Τελωνειακές Υπηρεσίες, υπόκεινται σε ελέγχους που πραγματοποιούνται από συνεργεία ή επιτροπές, που συγκροτούνται από το Υπουργείο Οικονομικών, με σκοπό τη διαπίστωση της ακρίβειας της μέτρησης, της καλής λειτουργίας τους και των λοιπών νόμιμων απαιτήσεων.
2. Στην περίπτωση υγραερίων, όπου η τιμολόγηση γίνεται κατά μάζα (βάρος), για τον έμμεσο προσδιορισμό του βάρους χρησιμοποιείται η σχέση: $\text{βάρος} = \text{όγκος} \times \text{πυκνότητα}$. Σε όλα τα παραστατικά στοιχεία αποστολής, παράδοσης και πληρωμής του εμπορεύματος αναγράφεται η πυκνότητα καθώς και η θερμοκρασία που αντιστοιχεί σε αυτή την πυκνότητα.
3. Τα ανεκτά όρια σφάλματος των ογκομετρητών της παρ. 1 προβλέπονται από την Οδηγία 2004/22/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε με την Υ.Α. Φ2-1393/07 (ΦΕΚ 521/Β/2007), όπως κάθε φορά ισχύει.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.4. ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΝΟΜΙΜΟ ΕΛΕΓΧΟ

Άρθρο 111 Σταθμά για εμπορικές συναλλαγές

1. Σύμφωνα με τη Σύσταση R111 του Διεθνούς Οργανισμού Νομικής Μετρολογίας (OIML), για τα κυλινδρικά σταθμά που χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές (κλάσης ακριβείας M_1 , M_2 και M_3), τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα καθορίζονται ως εξής:

Ονομαστικό βάρος		Μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα (mg)		
		M_1	M_2	M_3
50	kg	2500	8000	25000
20	kg	1 000	3000	10000
10	kg	500	1600	5000
5	kg	250	800	2500
2	kg	100	300	1000
1	kg	50	160	500
500	g	25	80	250
200	g	10	30	100
100	g	5	16	50
50	g	3	10	30
20	g	2,5	8	25
10	g	2	6	20
5	g	1,6	5	16
2	g	1,2	4	12
1	g	1	3	10
500	mg	0,8	2,5	
200	mg	0,6	2	
100	mg	0,5	1,6	
50	mg	0,4		
20	mg	0,3		
10	mg	0,25		
5	mg	0,2		
2	mg	0,2		
1	mg	0,2		

2. Σύμφωνα με τη Σύσταση R52 του Διεθνούς Οργανισμού Νομικής Μετρολογίας (OIML), για τα **εξάγωνα σταθμά** που χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές (κλάσης ακριβείας M), τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα καθορίζονται ως εξής:

Ονομαστικό βάρος		Μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα (g)
50	kg	25
20	kg	10
10	kg	5
5	kg	2,5
2	kg	1

1	kg	0,5
500	g	0,25
200	g	0,10
100	g	0,05

3. Για αποκλίσεις που υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα επιβάλλεται στο χρήστη πρόστιμο πεντακόσια ευρώ (500€) για το πρώτο τεμάχιο και εκατό ευρώ (100€) για κάθε επιπλέον τεμάχιο. Τα σταθμά τίθενται εκτός χρήσης μέχρι τη ρύθμιση και επαλήθευσή τους. Σε περίπτωση που τα σταθμά χρησιμοποιούνται, πριν ρυθμιστούν και επαληθευτούν, το πρόστιμο διπλασιάζεται.

Άρθρο 112 Συσκευές άμεσης ογκομέτρησης δημητριακών

1. Η συμμόρφωση των συσκευών άμεσης ογκομέτρησης δημητριακών, που χρησιμοποιούνται για εμπορικές συναλλαγές, αποδεικνύεται από την Έγκριση Κυκλοφορίας τους στην Ελλάδα, που χορηγήθηκε από τη Δ/ση Μετρολογίας της Γεν. Γραμ. Εμπορίου, του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Το μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα επί του αποτελέσματος κάθε μέτρησης καθορίζεται στην Υ.Α. Φ3-2587/78 (ΦΕΚ 70/Β/1979), όπως ισχύει.
2. Για αποκλίσεις που υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα επιβάλλεται στο χρήστη πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000€). Η συσκευή τίθεται εκτός χρήσης μέχρι τη ρύθμιση και επαλήθευσή της. Σε περίπτωση που η συσκευή χρησιμοποιείται, πριν ρυθμιστεί και επαληθευτεί, το πρόστιμο διπλασιάζεται.

Άρθρο 113 Πιεσόμετρα για ελαστικά αυτοκινήτων

1. Η συμμόρφωση των πιεσόμετρων για ελαστικά αυτοκινήτων οχημάτων που χρησιμοποιούνται για την πλήρωση των ελαστικών προβλέπεται από την οδηγία 86/217/ΕΟΚ, η οποία ενσωματώθηκε με την Κ.Υ.Α. Φ3-1325/87 (ΦΕΚ 596/Β/87), όπως ισχύει.
2. Για αποκλίσεις που υπερβαίνουν τα μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα επιβάλλεται στο χρήστη πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000€). Τα όργανα τίθενται εκτός χρήσης μέχρι τη ρύθμιση και επαλήθευσή τους. Σε περίπτωση που τα πιεσόμετρα χρησιμοποιούνται, πριν ρυθμιστούν και επαληθευτούν, το πρόστιμο διπλασιάζεται.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11.5. ΕΛΕΓΧΟΙ ΟΡΓΑΝΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

Άρθρο 114 Περιοδικός και Έκτακτος Έλεγχος οργάνων μέτρησης

1. Όργανα μέτρησης των άρθρων 102, 103, 111 & 112 υπόκεινται έλεγχο της συμμόρφωσης και της νόμιμης και καλής λειτουργίας τους:
  - α. ετησίως (Περιοδικός Έλεγχος Μέτρων και Σταθμών), από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Εμπορίου, σύμφωνα με το Π.Δ. 524/78 (ΦΕΚ 112/Α/78) όπως ισχύει, συνοδευομένης από της επικόλλησης του σχετικού σήματος και
  - β. εκτάκτως, τόσο από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Εμπορίου, όσο και από υπαλλήλους της Γεν. Γραμ. Εμπορίου, του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, κατά την κρίση των αρμόδιων υπηρεσιών.

2. Τα προβλεπόμενα τέλη για τον Περιοδικό Έλεγχο Μέτρων και Σταθμών (ΚΥΑ Φ2-670/2007, ΦΕΚ 295/Β/07, όπως ισχύει) βαρύνουν τους εκμεταλλευτές των οργάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12. ΚΑΥΣΙΜΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 12.1. ΤΗΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ

Άρθρο 115 Σήμανση και τήρηση πινακίδων από τους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων και υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) (πρατήρια)

1. Ανάρτηση σήματος από τους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης (AUTOGAS) και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG).

1.1 Κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας α) υγρών καυσίμων ή/και β) υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων μέσω αντλιών (AUTOGAS) ή/και γ) πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), εφόσον διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας, υποχρεούται να αναρτά σε εμφανές σημείο του πρατηρίου του το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας, άλλως κατά περίπτωση, το εμπορικό του σήμα του ή του συνεταιρισμού ή της κοινοπραξίας της οποίας είναι μέλος.

1.2 Κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας που δεν διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας είτε για τα υγρά καύσιμα, είτε για το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS) είτε για το πεπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG), απαγορεύεται να έχει τοποθετήσει σε οποιοδήποτε σημείο του πρατηρίου του εμπορικά σήματα κατόχων άδειας εμπορίας με τα οποία διαφημίζεται, δια μέσου του πρατηρίου αυτού, η διάθεση εκείνων των προϊόντων, για τα οποία δεν διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας. Επίσης απαγορεύεται να φέρει στις αντλίες του διακριτικά σήματα κατόχων άδειας εμπορίας για τα αντίστοιχα προϊόντα.

1.3 Εφόσον κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας που δεν διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας για υγρά καύσιμα φέρει στο πρατήριο του πινακίδες σήμανσης που διαφημίζουν άλλα, εκτός καυσίμων είδη εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών (π.χ. λιπαντικά), οι πινακίδες αυτές θα είναι εμφανώς μικρότερων διαστάσεων από την πινακίδα του εμπορικού σήματος, θα απέχουν τουλάχιστον τρία (3) μέτρα από αυτήν και σε αυτές θα αναγράφεται ευκρινώς το διατιθέμενο είδος.

1.4 Για πρατήρια υγρών καυσίμων που διαθέτουν και υγραέριο κίνησης (AUTOGAS):

1.4.1 Εάν ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας για υγρά καύσιμα, ενώ για το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS) δεν έχει αποκλειστικό προμηθευτή, πρέπει να αναρτά σε εμφανές σημείο του πρατηρίου του το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας με τον οποίο διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας για τα υγρά καύσιμα, ενώ για το υγραέριο κίνησης θα αναρτά κατά περίπτωση το εμπορικό του σήμα ή το σήμα του συνεταιρισμού ή της κοινοπραξίας της οποίας είναι μέλος, στο σχετικό σημείο της πινακίδας τιμών λιανικής πώλησης.

- 1.4.2 Εάν ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας δεν διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας για τα υγρά καύσιμα ενώ προμηθεύεται το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS) αποκλειστικά από συγκεκριμένο κάτοχο άδειας εμπορίας, πρέπει να αναρτά για τα υγρά καύσιμα κατά περίπτωση το εμπορικό του σήμα ή το σήμα του συνεταιρισμού ή της κοινοπραξίας της οποία είναι μέλος, ενώ για το υγραέριο κίνησης θα αναρτά το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας με τον οποίο έχει αποκλειστική συνεργασία στο σχετικό σημείο της πινακίδας λιανικής πώλησης.
- 1.4.3 Εάν ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας διατηρεί σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με κάτοχο άδειας εμπορίας για τα υγρά καύσιμα και σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας με άλλο κάτοχο άδειας εμπορίας για το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS), πρέπει να αναρτά το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας από τον οποίο προμηθεύεται τα υγρά καύσιμα, ενώ για το υγραέριο κίνησης θα αναρτά το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας από τον οποίο προμηθεύεται το υγραέριο κίνησης (AUTOGAS), στο σχετικό σημείο της πινακίδας τιμών λιανικής πώλησης.
2. Τήρηση πινακίδων λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) από κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας
- 2.1 Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας κατά τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο 1.1 και οι κάτοχοι άδειας λιανικής πώλησης πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), υποχρεούνται να αναρτούν στο πρατήριο τους πινακίδα με τις τιμές λιανικής πώλησης των καυσίμων που διαθέτουν, ανά μονάδα μέτρησης. Οι ίδιες τιμές πώλησης ανά είδος καυσίμου πρέπει να αναρτώνται και στις αντίστοιχες αντλίες.
- Τα είδη των καυσίμων που θα εμφανίζονται στην προαναφερόμενη πινακίδα μπορούν να αναγράφονται, κατά επιλογή του κατόχου άδειας λιανικής εμπορίας, στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα. Ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας επιλέγει ελεύθερα σε ποια γλώσσα, μόνο ελληνική ή μόνο αγγλική, θα αναγράφει τα είδη των καυσίμων στην πινακίδα.
- 2.2 Η αναγραφή των ειδών των καυσίμων στην αναρτημένη πινακίδα, ακολουθεί υποχρεωτικά μία εκ των παρακάτω οριζόμενων σειρών, απαγορευμένης της διαφοροποίησής της για οποιονδήποτε λόγο.
1. ΑΜΟΛΥΒΔΗ 95 ή Unleaded 95
  2. ΝΕΑ ΣΟΥΠΕΡ ή Super LRP
  3. S. ΑΜΟΛΥΒΔΗ 100 ή S. Unleaded 100
  4. Πετρέλαιο κίνησης ή Diesel
  5. Υγραέριο κίνησης ή AUTOGAS
  6. Πεπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG)
  7. Πετρέλαιο για θέρμανση
- ή εναλλακτικά
1. Βενζίνες με αύξουσα σειρά αριθμού οκτανίων, ο οποίος και θα αναγράφεται
  2. Πετρέλαιο κίνησης ή Diesel
  3. Υγραέριο Κίνησης ή AUTOGAS
  4. Πεπιεσμένο φυσικό αέριο
  5. Πετρέλαιο για θέρμανση

Πρατήρια που δεν διαθέτουν όλα τα παραπάνω είδη καυσίμων θα αναγράφουν υποχρεωτικά στην αναρτημένη πινακίδα λιανικής πώλησης, μόνο τα είδη που διαθέτουν με την παραπάνω σειρά, χωρίς τη μεσολάβηση κενών.

- 2.3 Στην περίπτωση που τα πρατήρια διαθέτουν πετρέλαιο για θέρμανση με παράδοση στο χώρο του καταναλωτή, υποχρεούνται να αναρτούν σε διαφορετική πινακίδα την τιμή λιανικής πώλησης. Αν η τιμή συναρτάται από την παραδιδόμενη ποσότητα, τότε αναγράφεται, ως εξής:
- α. για παραδόσεις μέχρι τα 499 λίτρα
  - β. για παραδόσεις από 500 μέχρι τα 999 λίτρα
  - γ. για παραδόσεις από 1000 λίτρα και άνω.
3. Τοποθέτηση πινακίδας τιμών λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης (AUTOGAS) και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG)
- Η πινακίδα με τις τιμές λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης (AUTOGAS) και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), πρέπει να είναι φωτεινή (αυτοφωτιζόμενη), άμεσα ορατή από τους διερχόμενους οδηγούς τουλάχιστον από απόσταση 50 μέτρων, τοποθετημένη σε περίοπτη θέση του πρατηρίου, ακριβώς κάτω ή παράπλευρα του Εταιρικού σήματος του κατόχου άδειας εμπορίας ή του εμπορικού σήματος του κατόχου άδειας λιανικής εμπορίας ή του συνεταιρισμού ή της κοινοπραξίας της οποίας είναι μέλος . Τα αναγραφόμενα επί αυτής ψηφία των τιμών λιανικής πώλησης πρέπει να έχουν ύψος τουλάχιστον 15 εκατοστά του μέτρου.
- Η ύπαρξη περισσοτέρων της μιας πινακίδων με τιμές λιανικής πώλησης δεν συνιστά παράβαση.
4. Τρόπος αναγραφής λιανικών τιμών πώλησης
- 4.1 Η τιμή λιανικής πώλησης των υγρών καυσίμων αναγράφεται σε ευρώ, υπό μορφή δεκαδικού αριθμού με τρία (3) δεκαδικά ψηφία (π.χ. 0,795 ή 1,032).
- 4.2 Οποιαδήποτε διαφοροποίηση επί των λιανικών τιμών πώλησης, ως πρόσκαιρη ή διαρκής ενέργεια με σκοπό την προώθηση των πωλήσεων, θα γνωστοποιείται από ανεξάρτητη πινακίδα με αναλυτική περιγραφή της παροχής.
- 4.3 Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων που διαθέτουν συμβατά καύσιμα αναμεμειγμένα με βιοκαύσιμα σε ποσοστό που υπερβαίνει το 10% κατ' όγκο, υποχρεούνται, όπου υπάρχει αναγραφή του είδους του καυσίμου (στις αντλίες και στις πινακίδες τιμών) να προσθέτουν δίπλα σε αυτό με ενιαίο τρόπο αναγραφής τα εξής:
- α) Σε περίπτωση πετρελαίου κίνησης αναμεμειγμένου με βιοντίζελ, την ένδειξη «B», ακολουθούμενη από αριθμό που αντιστοιχεί στην περιεκτικότητα κατ' όγκο του καυσίμου σε βιοντίζελ, π.χ. B20 για περιεκτικότητα 20% κατ' όγκο.
  - β) Σε περίπτωση βενζίνης αναμεμειγμένης με βιοαιθανόλη, την ένδειξη «E», ακολουθούμενη από αριθμό που αντιστοιχεί στην περιεκτικότητα κατ' όγκο του καυσίμου σε βιοαιθανόλη, π.χ. E20 για περιεκτικότητα 20% κατ' όγκο.
- 4.4 Οι κάτοχοι άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων που διαθέτουν αυτούσια βιοκαύσιμα σε τελικούς καταναλωτές υποχρεούνται, όπου υπάρχει αναγραφή του είδους του καυσίμου, να προσθέτουν δίπλα σε αυτό με ενιαίο τρόπο αναγραφής, την ένδειξη «B100», στην περίπτωση πώλησης αυτούσιου βιοντίζελ, και την ένδειξη «E100», σε περίπτωση πώλησης αυτούσιας βιοαιθανόλης.
5. Στους παραβάτες του παρόντος επιβάλλονται τα ακόλουθα διοικητικά πρόστιμα:
- α. Στους παραβάτες της παραγράφου 1 επιβάλλονται:

- α1. Δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) για τους παραβάτες των υποπαραγράφων 1.1 και 1.2.
- α2. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) για παράβαση της υποπαραγράφου 1.3.
- α3. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) για παράβαση της υποπαραγράφου 1.4.
- β. Στους παραβάτες της παραγράφου 2 επιβάλλονται:
  - β1. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου για παράβαση των υποπαραγράφων 2.1 και 2.2.
  - β2. Δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου για μη αναγραφή της τιμής κάποιου από τα πωλούμενα είδη καυσίμων ούτε στην πινακίδα ούτε στην αντλία.
  - β3. Δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) για παράβαση της υποπαραγράφου 2.3.
- γ. Στους παραβάτες της παραγράφου 3 επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000).
- δ. Στους παραβάτες της παραγράφου 4 επιβάλλονται:
  - δ1. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου για μη σωστή αναγραφή των ενδείξεων/τιμών βάσει των προβλεπομένων στις υποπαραγράφους 4.1, 4.3 και 4.4.
  - δ2. Δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου για μη τήρηση των προβλεπομένων από την υποπαραγράφο 4.2 αναφορικά με προωθητικές ενέργειες.

ΕΝΟΤΗΤΑ 12.2. ΥΓΡΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 12.2.1. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Άρθρο 116 Υποχρεώσεις διακινητών υγρών καυσίμων

1. Πρατήρια υγρών καυσίμων, που διαθέτουν στην κατανάλωση υγρά καύσιμα με τροποποιημένες, σε σχέση με τις ελάχιστες επιβαλλόμενες βάσει νομοθεσίας προδιαγραφές, υποχρεούνται να διαθέτουν παράλληλα οπωσδήποτε και το αντίστοιχο καύσιμο με τις ελάχιστες προδιαγραφές.
2. Απαγορεύεται από οποιονδήποτε η διάθεση πετρελαίου για θέρμανση ή και πετρελαίου ναυτιλίας (αυτούσιο ή σε ανάμειξη) ως πετρέλαιο κίνησης.
3. Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας πωλητή πετρελαίου για θέρμανση φέρουν την ευθύνη για τη διακίνηση των προϊόντων που εμπορεύονται. Όσοι εξ αυτών δεν διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους, ευθύνονται, από κοινού με τον εκάστοτε προμηθευτή τους, για την ποιότητα, τη διακίνηση και παράδοση στους τελικούς καταναλωτές.
4. Δεν επιτρέπεται η διάθεση ναυτιλιακών καυσίμων (που απαλλάσσονται από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης) τα οποία βρίσκονται σε χώρους σε κατάσταση ΤΡΑΝΖΙΤ, από κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων ή από κάτοχο άδειας πωλητή πετρελαίου για θέρμανση.
5. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως εξής:
  - α. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά είδος καυσίμου για παράβαση της παραγράφου 1.
  - β. Δέκα πέντε χιλιάδες ευρώ (€15.000) για παράβαση της παραγράφου 2.
  - γ. Είκοσι χιλιάδες ευρώ (€20.000) για παράβαση της παραγράφου 4.

Άρθρο 117 Παράδοση υγρών καυσίμων σε σφραγισμένα διαμερίσματα

1. Η παράδοση υγρών καυσίμων στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων γίνεται υποχρεωτικά μέσω σφραγισμένων διαμερισμάτων των βυτιοφόρων, με τα οποία γίνεται η διακίνηση αυτών.
2. Η σφράγιση των παραπάνω διαμερισμάτων θα γίνεται κατά τη φόρτωση του βυτιοφόρου, με ευθύνη του κυρίου του προϊόντος εφόσον πρόκειται για διακίνηση από τους κατόχους άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών και με ευθύνη των συναλλασσομένων σε κάθε άλλη περίπτωση, με ειδικές σφραγίδες, ώστε να εξασφαλίζεται το απαραβίαστο των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου. Τα σημεία σφράγισης είναι τα στόμια πλήρωσης των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, οι ανθρωποθυρίδες και οι αντίστοιχοι κρουνοί εκροής.
3. Για τη σφράγιση χρησιμοποιούνται σφραγίδες μιας χρήσεως, εντελώς διακριτές από εκείνες που χρησιμοποιούνται για τη σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης του όγκου των αντλιών και των δειγμάτων καυσίμων, με τα εξής χαρακτηριστικά:
  - α. Υλικό κατασκευής εξ' ολοκλήρου από πλαστικό ή μεταλλικό υλικό ή συνδυασμό τούτων.
  - β. Έμβλημα ή σήμα ή επιγραφή του κυρίου του προϊόντος.
  - γ. Κωδικό: κάθε σφραγίδα θα είναι ανεξίτηλα αριθμημένη με έναν εξαψήφιο τουλάχιστον αριθμό.
  - δ. Λειτουργία: κάθε σφραγίδα θα είναι κατασκευασμένη ώστε η αποσφράγιση της να γίνεται μόνο με καταστροφή της (μίας χρήσεως) ώστε να εξασφαλίζεται το απαραβίαστο.
4. Για τις παραπάνω σφραγίσεις δύναται να χρησιμοποιηθούν και διατάξεις σφράγισης άλλης τεχνολογίας, που εξασφαλίζουν ισοδύναμο αποτέλεσμα.
5. Οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας υποχρεούνται, προ της παραλαβής των υγρών καυσίμων, να ελέγχουν το απαραβίαστο και τους αριθμούς των σφραγίδων των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, που αντιστοιχεί στην παραγγελία τους ως και την ποσότητα του καυσίμου που περιέχεται στα διαμερίσματα αυτά, δια του μετρικού κανόνα (βέργας) του βυτιοφόρου.
6. Οι προμηθευτές πετρελαιοειδών υποχρεούνται να παραδίδουν υγρά καύσιμα στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας σε όγκο (λίτρα) θερμοκρασίας περιβάλλοντος, να χρεώνουν δε αυτά με αναγωγή του όγκου τους σε θερμοκρασία 15 °C.
7. Η παραπάνω αναγωγή θα γίνεται με βάση τη θερμοκρασία φόρτωσης του καυσίμου στα διυλιστήρια ή στις εγκαταστάσεις των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών.
8. Στα παραστατικά συνοδευτικά μεταφοράς στοιχεία (δελτία αποστολής, τιμολόγια) που εκδίδονται, πρέπει να αναγράφονται:
  - α. Η εγκατάσταση και η ώρα φόρτωσης.
  - β. Η θερμοκρασία του καυσίμου κατά τη φόρτωση, σε βαθμούς °C.
  - γ. Ο όγκος του καυσίμου σε λίτρα στη θερμοκρασία του καυσίμου κατά τη φόρτωση.
  - δ. Ο όγκος του καυσίμου σε λίτρα που έχουν αναχθεί σε θερμοκρασία 15 °C.
  - ε. Η πυκνότητα του καυσίμου σε θερμοκρασία 15 °C.
  - ζ. Οι αριθμοί των σφραγίδων που χρησιμοποιήθηκαν στο βυτίο.
9. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως εξής:
  - α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά διαμέρισμα για παράβαση των παραγράφων 1, 2, 3 και 6.
  - β. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά παραστατικό για παράβαση της παραγράφου 8.

Άρθρο 118 Τήρηση δελτίου διαδρομής από βυτιοφόρα υγρών καυσίμων

1. Τα βυτιοφόρα μεταφοράς υγρών καυσίμων υποχρεούνται να τηρούν καθημερινά δελτία διαδρομής που υπογράφεται από τον κύριο του προϊόντος και τον οδηγό του βυτιοφόρου

πριν από την αναχώρησή του από το σημείο φόρτωσης. Στο δελτίο διαδρομής αναγράφονται λεπτομερώς τα ονοματεπώνυμα ή οι επωνυμίες των πελατών για τους οποίους προορίζονται τα καύσιμα, κατά σειρά προτεραιότητας, με τις ακριβείς διευθύνσεις τους, το είδος του καυσίμου και οι ποσότητες που πρόκειται να παραδοθούν. Αλλαγή σειράς προτεραιότητας επιτρέπεται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας και εφόσον αυτό αιτιολογείται εγγράφως στο δελτίο διαδρομής.

2. Μετά από κάθε παράδοση, αναγράφεται στο δελτίο διαδρομής η ώρα αναχώρησης του βυτιοφόρου και η ποσότητα που παραδόθηκε. Τα στοιχεία αυτά υπογράφονται από τον πελάτη.
3. Τα στοιχεία του δελτίου διαδρομής πρέπει να αντιστοιχούν με εκείνα που αναγράφονται στα υπάρχοντα στα χέρια του βυτιοφορέα νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Τα βυτιοφόρα Δ.Χ. δεν υποχρεούνται να συμπληρώνουν στο δελτίο διαδρομής τα στοιχεία που εμφανίζονται στη φορτωτική.
Απαγορεύεται η παράδοση σε πελάτη φορτίου που δεν αναγράφεται στο δελτίο διαδρομής ή στην φορτωτική.
4. Παράδοση φορτίου από τον βυτιοφορέα σε πελάτη που δεν αναγράφεται εξ αρχής στο δελτίο διαδρομής επιτρέπεται μόνον εφ' όσον ο πελάτης ανήκει στο δίκτυο διακίνησης της ίδιας της εταιρείας στην οποία ανήκει το καύσιμο και φέρει το εμπορικό της σήμα, υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχει περίπτωση δηλουμένης αιτιολογημένης αδυναμίας παραλαβής από τον αρχικό παραλήπτη και εφ' όσον πρόκειται για σφραγισμένα και μόνον διαμερίσματα, άλλως θα πρέπει το φορτίο να επιστρέφεται στο αρχικό σημείο φόρτωσης.
5. Τα σχετικά στοιχεία του νέου παραλήπτη συμπληρώνονται από τον οδηγό του βυτιοφόρου στο δελτίο διαδρομής, με έγγραφη αιτιολόγηση του λόγου που επέβαλε την αλλαγή, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών όπως κάθε φορά ισχύει.
6. Στους παραβάτες του παρόντος άρθρου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (€1.000) ανά παράβαση.

Άρθρο 119 Εξοπλισμός βυτιοφόρων οχημάτων μεταφοράς υγρών καυσίμων για την ογκομέτρηση των υγρών καυσίμων

1. Όλα ανεξαιρέτως τα βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς και διανομής υγρών καυσίμων, για τη μέτρηση του όγκου των μεταφερόμενων καυσίμων, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με μετρικούς κανόνες (βέργες).
2. Οι μετρικοί κανόνες βαθμονομούνται και σφραγίζονται από την αρμόδια Επιτροπή ογκομέτρησης της Τελωνειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών και φέρουν:
  - α. μία ή περισσότερες βαθμονομημένες κλίμακες, για κάθε ένα από τα διαμερίσματα του βυτιοφόρου αυτοκινήτου και τον αριθμό του διαμερίσματος, στο οποίο αντιστοιχεί η κάθε κλίμακα και
  - β. στα δύο άκρα τους εγχάρακτη σφράγιση της Τελωνειακής Υπηρεσίας που διενήργησε τη βαθμονόμηση και ογκομέτρηση.
3. Τα βυτιοφόρα αυτοκίνητα της παρ. 1 δύναται να είναι εξοπλισμένα και με ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου στάθμης, εγκεκριμένο από τη Δ/ση Μετρολογίας, της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.
4. Σε περίπτωση διαφοράς στις ενδείξεις μεταξύ των ως άνω δύο συστημάτων (μετρικού κανόνα και ηλεκτρονικού) επικρατεί η ένδειξη του μετρικού κανόνα (βέργας).
5. Σε περίπτωση έλλειψης μετρικού κανόνα (βέργας) συνοδευόμενου από πρωτόκολλο ογκομέτρησης και πίνακα βαθμονόμησης, ή σε περίπτωση ύπαρξης μετρικού κανόνα

(βέργας) άλλου από το νόμιμο, επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€).

6. Σε περίπτωση που ο μετρικός κανόνας (βέργα) δεν φέρει τη σφράγιση της ως άνω παρ. 2β. επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€).
7. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου στάθμης χωρίς τη σχετική έγκριση της ως άνω παρ. 3 επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000€).

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 12.2.2. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Άρθρο 120 Σχηματισμός δειγμάτων κατά τη διακίνηση υγρών καυσίμων

Στη διακίνηση υγρών καυσίμων σχηματίζεται υποχρεωτικά, σε κάθε συναλλαγή, δείγμα από αυτά, κατά τη διαδικασία των επομένων άρθρων.

Άρθρο 121 Σχηματισμός δειγμάτων από δεξαμενές υγρών καυσίμων στις εγκαταστάσεις εταιρειών ή διυλιστηρίων

1. Σε κάθε πλήρωση δεξαμενής καυσίμων που τελεί υπό καθεστώς ειδικού κρατικού ελέγχου και βρίσκεται σε εγκαταστάσεις χρήσης εταιρειών εμπορίας υγρών καυσίμων, πριν από τη σφράγιση της δεξαμενής από τα εντεταλμένα κρατικά όργανα, λαμβάνεται αντιπροσωπευτικό δείγμα του καυσίμου της δεξαμενής κατά τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες περί δειγματοληψίας υγρών καυσίμων διατάξεις του Α.Χ.Σ παρουσία των εντεταλμένων κρατικών οργάνων. Η δειγματοληψία είναι υποχρεωτική για τις βενζίνες και το πετρέλαιο (κίνησης και για θέρμανση).
2. Κάθε δείγμα τοποθετείται σε δοχείο που σφραγίζεται με ειδική σφραγίδα του άρθρου 117 και αριθμείται με ειδικό αριθμό. Η σφραγίδα φέρει το σήμα της εταιρείας που λειτουργεί την εγκατάσταση. Το δείγμα φυλάσσεται με μέριμνα και ευθύνη της εταιρείας επί τρίμηνο τουλάχιστον σε ειδικό προς τούτο διατιθέμενο χώρο στις εγκαταστάσεις της εταιρείας.
3. Στο δοχείο του δείγματος προσαρτάται σταθερή πινακίδα ασφαλισμένη ομοίως με την παραπάνω σφραγίδα στην οποία αναγράφονται :
  - α. Ο κωδικός αριθμός της δεξαμενής από όπου λήφθηκε και ο ειδικός αριθμός του αντίστοιχου δείγματος.
  - β. Η ημερομηνία και η ακριβής ώρα πλήρωσης της δεξαμενής και λήψης του δείγματος.
  - γ. Το είδος του καυσίμου από το οποίο προέρχεται το δείγμα.
  - δ. Η ποσότητα του φορτίου της δεξαμενής.Σε κάθε φόρτωση βυτιοφόρου από τις δεξαμενές καυσίμων, στα κατά νόμο εκδιδόμενα παραστατικά στοιχεία, αναγράφεται απαραίτητως και ο κωδικός ταυτοποίησης του δείγματος του φορτίου, που περιλαμβάνει οπωσδήποτε και τον κωδικό της δεξαμενής.
4. Η υποχρέωση λήψης δείγματος και διατήρησής του κατά τη διαδικασία της παραγράφου 1, ισχύει και στην περίπτωση δεξαμενών των διυλιστηρίων, από τις οποίες γίνεται φόρτωση απευθείας σε βυτιοφόρα σε σημείο φόρτωσης εντός των διυλιστηρίων. Ο κωδικός του αντίστοιχου δείγματος του φορτίου της δεξαμενής των διυλιστηρίων, από όπου φορτώθηκε το βυτιοφόρο, γνωστοποιείται στην εταιρεία η οποία υποχρεούται να τον αναγράφει στα εκδιδόμενα απ' αυτήν παραστατικά στοιχεία.

5. Στη σταθερή πινακίδα του δοχείου κάθε δείγματος συνοπογράφουν οι κρατικοί υπάλληλοι και ο εκπρόσωπος της εταιρείας ή του διυλιστηρίου που παρέστησαν στη δειγματοληψία.
6. Εφόσον δείγμα καυσίμου βρεθεί μη κανονικό, η εταιρεία εμπορίας μπορεί να προσκομίσει το δείγμα αυτό προς συνεξέταση με το κατά έφεση δείγμα σε συνδυασμό με το δείγμα του βυτιοφόρου. Εάν το δείγμα προέρχεται από φορτίο που λήφθηκε με απευθείας φόρτωση από τα διυλιστήρια, ενημερώνονται αμελλητί από την εταιρεία τα διυλιστήρια.

Άρθρο 122 Διαδικασία σχηματισμού δειγμάτων κατά τη διακίνηση υγρών καυσίμων

1. Κατά τη διακίνηση υγρών καυσίμων, με βάση τα αναφερόμενα στο άρθρο 120, λαμβάνεται δείγμα εις διπλούν από την ποσότητα που παραδίδεται κάθε φορά και τοποθετείται σε δοχείο ανάλογης χωρητικότητας (από λευκοσίδηρο ή από άλλο υλικό κατάλληλο για τη συγκεκριμένη χρήση σύμφωνα με τα ισχύοντα εναρμονισμένα πρότυπα), σφραγίζεται με σφραγίδες των ενδιαφερομένων μερών κατά τρόπο που να διασφαλίζεται απόλυτα το περιεχόμενό του και φυλάσσεται από τους συναλλασσόμενους μέχρι να εξαντληθεί η ποσότητα καυσίμου από το οποίο έχει ληφθεί.
2. Το σχηματιζόμενο δείγμα πρέπει να έχει τις παρακάτω ενδείξεις :
  - α. Τα στοιχεία των συναλλασσομένων
  - β. Το είδος καυσίμου
  - γ. Την ποσότητα του καυσίμου
  - δ. Τον αριθμό του τιμολογίου πώλησης του καυσίμου εφόσον έχει εκδοθεί τέτοιο, διαφορετικά τον αριθμό του δελτίου αποστολής του καυσίμου
  - ε. Την ημερομηνία δειγματοληψίας
  - στ. Την ονομασία ή τον τίτλο της επιχείρησης στην οποία ανήκει το βυτιοφόρο μεταφοράς του καυσίμου
  - ζ. Τον αριθμό κυκλοφορίας του βυτιοφόρου και το όνομα του οδηγού
  - η. Τον αριθμό της σφραγίδας του διαμερίσματος του βυτιοφόρου
  - θ. Κάθε άλλη ένδειξη που οι ενδιαφερόμενοι κρίνουν σκόπιμο να προσθέσουν
3. Στα παραστατικά στοιχεία διακίνησης του καυσίμου (δελτίο αποστολής ή τιμολόγιο) πρέπει να αναγράφονται:
  - α. Οι αριθμοί των παραδιδόμενων σφραγίδων για τη σφράγιση των δειγμάτων βυτιοφόρου.
  - β. Ο αριθμός άδειας λειτουργίας των δικαιούχων παραληπτών.
  - γ. Η πυκνότητα του παραδιδόμενου καυσίμου.Η παράδοση των δειγμάτων πιστοποιείται ενυπογράφως επί του παραστατικού στοιχείου και από τα δύο μέρη.
4. Στους παραβάτες επιβάλλονται πρόστιμα ως εξής:
  - α. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά είδος καυσίμου για μη παράδοση δείγματος.
  - β. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά σχηματιζόμενο δείγμα για μη ύπαρξη ενδείξεων δείγματος.
  - γ. Επτακόσια ευρώ (€700) ανά σχηματιζόμενο δείγμα για ελλιπείς ενδείξεις δείγματος.
  - δ. Οκτακόσια ευρώ (€800) ανά παραστατικό στοιχείο για έλλειψη στοιχείων από τα παραστατικά στοιχεία πώλησης.

Άρθρο 123 Έλεγχος ποιότητας καυσίμου

1. Κατά τις δειγματοληψίες που διενεργούν οι Ελεγκτικές Αρχές σε υγρά καύσιμα στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας, ο ελεγχόμενος πρέπει να παραδίδει στην Αρχή που

διενεργεί τη δειγματοληψία το δείγμα που σχηματίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 120 και αντιστοιχεί στην ποσότητα του καυσίμου που δειγματίζεται.

2. Η Αρχή που διεξάγει την δειγματοληψία αναρτά στο δείγμα που της παραδόθηκε από το πρατήριο πινακίδα με την ένδειξη «Δείγμα καυσίμου άρθρου 120 ΔΙΕΠΠΥ αντίστοιχο προς τον αριθμό... δείγμα...» (αναγράφεται ο αριθμός του δείγματος και το είδος του καυσίμου που δειγματίστηκε από την Αρχή).
3. Το δείγμα αυτό διαβιβάζεται στο Γενικό Χημείο του Κράτους μαζί με το δείγμα καυσίμου που λαμβάνεται από την Ελεγκτική Αρχή και προς το οποίο αντιστοιχεί και θα εξετάζεται παράλληλα με το δείγμα που προορίζεται για την κατά έφεση εξέταση.
4. Σε περίπτωση που οι υπόχρεοι δεν παραδίδουν στην Αρχή τα δείγματα της παραγράφου 1, αυτό σημειώνεται ειδικά στο Πρωτόκολλο Δειγματοληψίας.
5. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

Άρθρο 124 Τρόπος δειγματοληψίας υγρών καυσίμων

1. Κατά τις δειγματοληψίες που διενεργούν οι Αρχές, λαμβάνεται δείγμα εις διπλούν, ένα για την Α' εξέταση και ένα για τη Β' εξέταση, καθώς επίσης παραλαμβάνεται το δείγμα του άρθρου 120,, τα οποία αποστέλλονται μετά των σχετικών πρωτοκόλλων στην αρμόδια Χημική Υπηρεσία.
2. Ο τύπος (π.χ. πλαστική, μεταλλική κ.τ.λ.) το χρώμα και οι αριθμοί των σφραγίδων των δειγμάτων καθώς και ο αριθμός της σφραγίδας του δείγματος του άρθρου 120, σημειώνονται στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου δειγματοληψίας, στο οποίο πρέπει να αναγράφονται τα παραπάνω στοιχεία, δίδεται στον κάτοχο του δείγματος.
3. Κατά τις δειγματοληψίες των υγρών καυσίμων ο κάτοχος του δείγματος θα δηλώνει εγγράφως στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας αν επιθυμεί ή όχι την κατ' έφεση εξέταση του δεύτερου δείγματος, σε καταφατική δε περίπτωση να αναγράφει το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο ή το fax του ιδιώτη χημικού, που επιθυμεί να παρίσταται κατά την επανεξέταση ή ότι δεν επιθυμεί την παρουσία ιδιώτη χημικού.
4. Οι προμηθεύτριες εταιρείες, οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας και οι μεταφορείς υγρών καυσίμων μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να αναγράφουν στα συνοδευόμενα τα καύσιμα παραστατικά ότι σε περίπτωση μη κανονικού δείγματος, επιθυμούν την κατ' έφεση εξέταση του εν λόγω δείγματος παρουσία ή μη ιδιώτη χημικού εκπροσώπου τους, του οποίου θα πρέπει απαραίτητα να αναγράφουν το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και τον αριθμό τηλεφώνου ή fax. Επίσης πρέπει να δηλώνουν αν επιθυμούν στην κατ' έφεση εξέταση να εξετάζεται και το αντίστοιχο δεύτερο δείγμα του άρθρου 120.
5. Οι δειγματίζουσες Αρχές θα παραδίδουν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών το αργότερο τα λαμβανόμενα υπ' αυτών δείγματα στις πλησιέστερες Χημικές Υπηρεσίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4177/2013.
6. Αν από την εξέταση προκύψει ότι το δείγμα είναι κανονικό, κοινοποιούνται αμέσως από τη Χημική Υπηρεσία τα αποτελέσματα στη Δειγματίσασα Αρχή. Αν το δείγμα είναι μη κανονικό ειδοποιούνται αμέσως από τη Χημική Υπηρεσία οι ιδιώτες χημικοί των ενδιαφερομένων, ήτοι: του κατόχου άδειας λιανικής εμπορίας, του μεταφορέως και της Εταιρείας, προκειμένου να ορίζεται ημερομηνία επανεξέτασης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και προβαίνει η Χημική Υπηρεσία παρουσία τους στην αποσφράγιση και την κατ' έφεση εξέταση του δεύτερου δείγματος, καθώς και του δείγματος του άρθρου 120.
Αν στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας ή στα συνοδευόμενα τα καύσιμα παραστατικά ζητείται έφεση χωρίς να ορίζεται ιδιώτης χημικός, η επανεξέταση γίνεται αμέσως χωρίς να

παρίστανται ιδιώτες χημικοί, ενώ αν οι ενδιαφερόμενοι δηλώνουν ρητά, ότι δεν επιθυμούν την κατ' έφεση εξέταση ή αν στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας ή στα συνοδεύοντα τα καύσιμα παραστατικά δεν γίνεται κανένας λόγος εκ μέρους των ενδιαφερόμενων για επανεξέταση, η Χημική Υπηρεσία προβαίνει αυτεπαγγέλτως, στην επανεξέταση του Β' δείγματος και του δείγματος του άρθρου 120.

7. Για τη διαπίστωση της τυχόν νοθείας του πετρελαίου κινήσεως με πετρέλαιο θερμάνσεως ή και πετρέλαιο ναυτιλίας, ή νοθείας βενζίνης υψηλού αριθμού οκτανίων με άλλη χαμηλότερου αριθμού οκτανίων, όταν υπάρχει σοβαρή υπόνοια ότι το καύσιμο είναι νοθευμένο, ακολουθείται από τα ελεγκτικά ή άλλα αρμόδια όργανα η εξής διαδικασία:
- α. Λαμβάνεται δείγμα εις απλούν, το οποίο εξετάζεται επί τόπου για τη συμφωνία των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του πετρελαίου κίνησης του δείγματος με αυτά που ορίζονται στις εκάστοτε ισχύουσες αποφάσεις Α.Χ.Σ.
- β. Στην περίπτωση θετικής ενδείξεως νοθείας, η δεξαμενή στην οποία ευρίσκεται το προϊόν σφραγίζεται - ώστε να εξασφαλιστεί η μη διάθεσή του στην κατανάλωση και η επίμαχη ποσότητα δεσμεύεται. Πριν τη σφράγιση, λαμβάνεται δείγμα εις διπλούν από την δεσμευθείσα ποσότητα καυσίμου σύμφωνα με την ανωτέρω α' περίπτωση και διαβιβάζεται άμεσα, ταυτόχρονα με το δείγμα του άρθρου 120, εφόσον η δειγματοληψία πραγματοποιείται σε κάτοχο άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων, στο Γενικό Χημείο του Κράτους, προς εξέταση με την παρατήρηση στο πρωτόκολλο δειγματοληψίας για την κατεπείγουσα εξέτασή του.
- Το καύσιμο, εφόσον βρεθεί νοθευμένο, ύστερα από την εξέταση που πραγματοποιείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους, προωθείται, με μέριμνα και δαπάνη του κυρίου του προϊόντος υπό τον έλεγχο των αρμόδιων Αρχών, για επανεπεξεργασία στο Διυλιστήριο ή για καταστροφή ως επικίνδυνο απόβλητο.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 12.2.3. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Άρθρο 125 Συνοδευτικά Παραστατικά Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση

1. Κάθε ποσότητα πετρελαίου για θέρμανση που διακινείται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα (διακινητές) για εμπορία, με οποιοδήποτε τρόπο, συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα φορολογικά/τελωνειακά παραστατικά στοιχεία.
2. Ως διακινητής νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, τα στοιχεία του οποίου είναι αναγεγραμμένα επί των φορολογικών παραστατικών διακίνησης.
3. Στην περίπτωση που, για τη διακίνηση του πετρελαίου για θέρμανση, δεν έχει εκδοθεί Συγκεντρωτικό Δελτίο Αποστολής, τότε εκδίδεται, από το διακινητή, υποχρεωτικά κατά την έναρξη του δρομολογίου, «Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση» στο οποίο αναγράφονται:
  - α. Τα στοιχεία του διακινητή (επωνυμία, διεύθυνση, ΑΦΜ)
  - β. Η ημερομηνία και η ώρα έναρξης του δρομολογίου
  - γ. Ο αριθμός κυκλοφορίας του βυτιοφόρου
  - δ. Το όνομα του οδηγού
  - ε. Η συνολική φορτωθείσα ποσότητα
- στ. Οι αριθμοί καθεμίας από τις εκδοθείσες «Αποδείξεις λιανικής/Δελτία αποστολής» ή «Τιμολόγια/Δελτία Αποστολής», που αφορούν τις παραγγελίες που διακινούνται στο συγκεκριμένο δρομολόγιο.

- Το άθροισμα των ποσοτήτων που αναγράφονται στις εκδοθείσες Αποδείξεις λιανικής/Δελτία αποστολής” ή στα “Τιμολόγια/Δελτία αποστολής” πρέπει να ισούται με τη φορτωθείσα, στο συγκεκριμένο δρομολόγιο, ποσότητα Πετρελαίου για Θέρμανση.
4. Τα στοιχεία της παραγράφου 3 συμπληρώνονται κατά την έναρξη του δρομολογίου. Την πρωτότυπη σελίδα του Δελτίου Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση έχει μαζί του ο οδηγός και συνοδεύει τη διακίνηση των συγκεκριμένων παραγγελιών που αναγράφονται σ’ αυτό, ενώ το στέλεχος παραμένει στο χώρο έκδοσης των τιμολογίων, με ευθύνη του διακινητή.
  5. Μετά το τέλος κάθε διανομής, ο οδηγός παραδίδει το Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση, στο διακινητή, ο οποίος το διατηρεί για δύο έτη.
  6. Στην περίπτωση που, για τη διακίνηση του Πετρελαίου για Θέρμανση, έχει εκδοθεί Συγκεντρωτικό Δελτίο Αποστολής, τότε δεν απαιτείται η έκδοση Δελτίου Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση.
  7. Το Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση είναι τουλάχιστον διπλότυπο και αριθμημένο με συνεχή αρίθμηση, ανά διετία και δεν απαιτείται θεώρησή του.
  8. Η ποσότητα του πετρελαίου για θέρμανση, που υπάρχει κάθε φορά στις δεξαμενές των βυτιοφόρων αυτοκινήτων μεταφοράς και διανομής, πρέπει να είναι ίση με την ποσότητα που είχε φορτωθεί και αναγράφεται στο Συγκεντρωτικό Δελτίο Αποστολής ή που προκύπτει από το Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση, μειωμένη κατά τις ποσότητες που παραδόθηκαν μέχρι τη στιγμή του ελέγχου. Τα παραπάνω αποδεικνύονται από τα παραστατικά στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν το πετρέλαιο για θέρμανση κατά τη διακίνησή του.
  9. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί «Δελτίο Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση» ενώ προβλέπεται, ή όταν το Δελτίο αυτό είναι μη συμπληρωμένο, αλλοιωμένο, διορθωμένο ή παραποιημένο, επιβάλλεται στο διακινητή διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5000€), το δε βυτίο επιστρέφει συνοδευόμενο στο χώρο φόρτωσης προκειμένου να επαναληφθεί η διακίνησή του πετρελαίου θέρμανσης με τα νόμιμα παραστατικά.
  10. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται διαφορά (έλλειμμα ή περίσσειμα) μεταξύ της μετρούμενης κατά τον έλεγχο ποσότητας και της αρχικά φορτωθείσας ποσότητας ελαττωμένης κατά την, μέχρι τη στιγμή του ελέγχου, τυχόν παραδοθείσα ποσότητα, επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο δεκαπλάσιο της αξίας της ποσότητας του πετρελαίου για θέρμανση που δεν δικαιολογείται από τα παραστατικά. Για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η τιμή πώλησης ανά λίτρο συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, όπως προκύπτει από τα σχετικά παραστατικά διακίνησης της ίδιας μέρας. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί η τιμή πώλησης ανά λίτρο την ημέρα διαπίστωσης της παράβασης λαμβάνεται υπόψη η τιμή πώλησης ανά λίτρο, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, της τελευταίας πώλησης. Για τον υπολογισμό της ποσότητας, επί της οποίας θα επιβληθεί το πρόστιμο, λαμβάνεται υπ’ όψη ανοχή 0,5% επί της αρχικά φορτωθείσας ποσότητας.

Άρθρο 126 Αναγραφή στοιχείων στα παραστατικά λιανικής πώλησης πετρελαίου για θέρμανση

1. Οι αποδείξεις λιανικής πώλησης, ή όποιο άλλο έγκυρο φορολογικό παραστατικό συνοδεύει την παράδοση πετρελαίου για θέρμανση με βυτιοφόρα αυτοκίνητα σε τελικούς καταναλωτές, πρέπει να περιέχουν ευκρινώς τα κάτωθι:

- α. Στοιχεία διακινητή
- β. Ημερομηνία

- γ. Αριθμό κυκλοφορίας βυτιοφόρου
  - δ. Ονοματεπώνυμο οδηγού
  - ε. Ονοματεπώνυμο του παραλήπτη
  - στ. Ποσότητα καυσίμου
  - ζ. Ώρα παράδοσης
  - η. Ύψος (σε εκατοστά του μέτρου) της στάθμης του πετρελαίου για θέρμανση στη δεξαμενή του παραλήπτη, πριν και μετά την παράδοση του πετρελαίου για θέρμανση, ανεξαρτήτως του σχήματος ή του υλικού κατασκευής της δεξαμενής.
  - θ. Υπογραφή του οδηγού και του παραλήπτη
2. Τα στοιχεία ζ έως θ συμπληρώνονται με την ολοκλήρωση της παράδοσης του πετρελαίου για θέρμανση.
3. Σε περίπτωση ελλιπούς συμπλήρωσης των παραστατικών στοιχείων επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά παραστατικό.

Άρθρο 127 Σωληνώσεις στα βυτιοφόρα οχήματα διανομής πετρελαίου για θέρμανση

1. ΤΥΠΟΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ

Οι σωληνώσεις όδευσης του πετρελαίου για θέρμανση επί των βυτιοφόρων αυτοκινήτων διανομής πετρελαίου για θέρμανση, εξαιρουμένων των βυτιοφόρων με ένα διαμέρισμα και εξαιρουμένων των βυτιοφόρων με βενζινοκίνητες αντλίες, κατασκευάζονται σύμφωνα με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

Α. ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ ΧΩΡΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (Σχ.1)

Καθένα εκ των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, συνδέεται μέσω μοναδιαίου αποκλειστικού σωλήνα φέροντος διακόπτη $\Delta_{(x)}$, με το συλλέκτη (κλαρίνο) (Σ).

Ο συλλέκτης (Σ), συνδέεται απευθείας με την αντλία. Ο συλλέκτης φέρει επίσης άκρο σύνδεσης με τον ατμοσφαιρικό αέρα, που φράσσεται από το διακόπτη (Γ).

Η αντλία συνδέεται στην είσοδό της με την έξοδο από το συλλέκτη και στην έξοδό της με την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (B).

Η τρίοδος (B) συνδέεται στην είσοδο της (1) με την έξοδο της αντλίας, στην έξοδο (2) με την είσοδο του συστήματος αεροδιαχωριστή-μετρητή και στην έξοδο (3) με τον παρακαμπτήριο σωλήνα.

Στην έξοδο από τον μετρητή και πριν την προσαρμογή του εύκαμπτου σωλήνα 1,5 ιντσών, συνδέεται ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος, με απλή διακλάδωση.

Αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας του κυκλώματος, έχει ως ακολούθως:

α. Παράδοση μέσω μετρητή

- Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δx (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός.
- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός.
- Η τρίοδος βαλβίδα B στη θέση 1-2.

β. Άδειασμα σωληνώσεως

- Όλοι οι διακόπτες των διαμερισμάτων Δx , κλειστοί.
- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) ανοικτός.
- Η τρίοδος βαλβίδα B στη θέση 1-3.

Το καύσιμο (και στη συνέχεια ο αέρας), οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω της τριόδου βαλβίδας B, οδεύει στην έξοδο προς τον πελάτη, παρακάμπτοντας τον αεροδιαχωριστή-μετρητή και αδειάζοντας έτσι όλο το περιεχόμενο της σωληνώσεως, στον πελάτη.

Β. ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ (Σχ. 2)

Καθένα εκ των διαμερισμάτων του βυτιοφόρου, συνδέεται μέσω μοναδιαίου αποκλειστικού σωλήνα φέροντος διακόπτη Δ(χ), με το συλλέκτη (κλαρίνο) (Σ).

Ο συλλέκτης (Σ), συνδέεται με την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (Α). Στο τμήμα σύνδεσης μεταξύ συλλέκτη και τριόδου (Α), συνδέεται με διακλάδωση το δεύτερο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης. Ο συλλέκτης φέρει επίσης άκρο σύνδεσης με τον ατμοσφαιρικό αέρα, που φράσσεται από το διακόπτη (Γ).

Η τριόδος βαλβίδα (Α) συνδέεται στην είσοδο (1) με τον συλλέκτη, στην είσοδο (3) με το πρώτο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης και στην έξοδο (2) με την αντλία.

Η αντλία συνδέεται στην είσοδό της με την έξοδο (2) της τριόδου (Α) και στην έξοδό της με την είσοδο (1) της τριόδου (Βα).

Η τριόδος (Βα) συνδέεται στην είσοδό της (1) με την έξοδο της αντλίας, στην έξοδο (2) με το δεύτερο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης και στην έξοδο (3) με την είσοδο (1) της τριόδου (Ββ).

Η τριόδος (Ββ) συνδέεται στην είσοδο (1) με την έξοδο (3) της τριόδου (Βα), στην έξοδο (2) με την είσοδο του συστήματος αεροδιαχωριστή-μετρητή και στην έξοδο (3) με τον παρακαμπτήριο σωλήνα αδειάσματος.

Στην έξοδο από τον μετρητή και πριν την προσαρμογή του εύκαμπτου σωλήνα 1,5 ιντσών, συνδέεται ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος, με απλή διακλάδωση.

Αναλυτική περιγραφή της λειτουργίας του κυκλώματος, έχει ως ακολούθως:

α. Παράδοση μέσω μετρητή

- Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δχ (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός
- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός
- Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 1-2
- Η τριόδος βαλβίδα Βα στη θέση 1-3
- Η τριόδος βαλβίδα Ββ στη θέση 1-2

Το καύσιμο από το διαμέρισμα(τα) οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί μέσω της τριόδου Α, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω των τριόδων Βα και Ββ, οδεύει στον αεροδιαχωριστή-μετρητή και από εκεί, στην έξοδο προς τον πελάτη.

β. Άδειασμα σωληνώσεως

- Όλοι οι διακόπτες των διαμερισμάτων Δχ, κλειστοί.
- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) ανοικτός.
- Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 1-2
- Η τριόδος βαλβίδα Βα στη θέση 1-3
- Η τριόδος βαλβίδα Ββ στη θέση 1-3.

Το καύσιμο (και στη συνέχεια ο αέρας), οδεύει στο συλλέκτη και από εκεί μέσω της τριόδου Α, στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω των τριόδων Βα και Ββ, οδεύει στην έξοδο προς τον πελάτη, παρακάμπτοντας τον αεροδιαχωριστή-μετρητή και αδειάζοντας έτσι όλο το περιεχόμενο της σωληνώσεως, στον πελάτη.

γ. Αναρρόφηση από δεξαμενή του πελάτη

- Ένας (ή περισσότεροι) εκ των διακοπών Δχ (εκ των διαμερισμάτων) ανοικτός.
- Ο διακόπτης Γ (στο συλλέκτη) κλειστός
- Η τριόδος βαλβίδα Α, στη θέση 2-3
- Η τριόδος βαλβίδα Βα, στη θέση 1-2
- Η τριόδος βαλβίδα Ββ σε αδιάφορη θέση.

Το καύσιμο αναρροφάται από το σωλήνα αναρρόφησης και μέσω της τριόδου βαλβίδας Α εισέρχεται στην είσοδο της αντλίας. Μετά την αντλία, μέσω της τριόδου βαλβίδας Βα, αποστέλλεται πίσω στο συλλέκτη και από εκεί σε κάποιο(α) διαμέρισμα(τα). Κατά τη λειτουργία αυτή, όλες οι οδεύσεις προς αεροδιαχωριστή-μετρητή ή σωλήνα αδειάσματος, είναι κλειστές.

2. ΒΑΛΒΙΔΕΣ ΦΟΡΤΩΣΗΣ

Και για τα δύο Συστήματα Σωληνώσεων α και β της παρ. 1, εφόσον η φόρτωση γίνεται από τον πυθμένα, οι αντίστοιχες βαλβίδες φόρτωσης (API Couplings) τοποθετούνται είτε στο συλλέκτη, είτε στην είσοδο του κάθε διαμερίσματος ξεχωριστά.

3. ΔΙΑΤΟΜΕΣ ΣΩΛΗΝΩΝ

Στην έξοδο από το μετρητή και μετά τη διακλάδωση με τον παρακαμπτήριο σωλήνα αδειάσματος, θα υπάρχει αναμονή για τη σύνδεση με τον εύκαμπτο σωλήνα παράδοσης προς τη δεξαμενή του πελάτη, διατομής 1,5 ιντσών υποχρεωτικά.

Στο πρώτο τμήμα του σωλήνα αναρρόφησης, που συνδέεται στην είσοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Α), θα υπάρχει αναμονή για τη σύνδεση με τον εύκαμπτο σωλήνα αναρρόφησης από τη δεξαμενή του πελάτη, διατομής 2,5 ιντσών υποχρεωτικά.

Όλα τα υπόλοιπα τμήματα των σωληνώσεων, μπορούν να έχουν οποιαδήποτε κατάλληλη διατομή.

4. ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ

Τα μέρη των σωληνώσεων, θα πρέπει υποχρεωτικά να πληρούν το χρωματισμό που σημειώνεται στα υπομνήματα των Σχ.1 και Σχ.2, ήτοι:

4.1. (Σχ.1):

4.1.α. Τα μέρη των σωληνών από τα διαμερίσματα προς το συλλέκτη (Σ), το σώμα του συλλέκτη (Σ) και ο σωλήνας από το συλλέκτη (Σ) μέχρι την είσοδο της αντλίας, θα είναι χρώματος μπλε ανοικτού.

4.1.β. Τα μέρη των σωληνών από την έξοδο της αντλίας μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου βαλβίδας (Β) και από την έξοδο (2) αυτής προς το σύστημα αεροδιαχωριστή-μετρητή και μέχρι την αναμονή (διατομής 1,5 ιντσών) σύνδεσης του εύκαμπτου σωλήνα παράδοσης, θα είναι χρώματος κόκκινου έντονου. Του ιδίου χρώματος, μπορούν να είναι τα σώματα του αεροδιαχωριστή και του μετρητή.

4.1.γ. Ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος που συνδέει την έξοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Β) με τη διακλάδωση του κεντρικού σωλήνα παροχής μετά την έξοδο από τον μετρητή, θα είναι χρώματος κίτρινου έντονου.

4.2.(Σχ.2):

4.2.α. Τα μέρη των σωληνών από τα διαμερίσματα προς το συλλέκτη (Σ), το σώμα του συλλέκτη (Σ) και ο σωλήνας από το συλλέκτη (Σ) μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Α) και από την έξοδο (2) της τριόδου (Α) μέχρι την είσοδο της αντλίας, θα είναι χρώματος μπλε ανοικτού.

4.2.β. Τα μέρη των σωληνών από την έξοδο της αντλίας μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Βα), από την έξοδο (3) της τριόδου (Βα) μέχρι την είσοδο (1) της τριόδου (Ββ) και από την έξοδο (2) αυτής προς το σύστημα αεροδιαχωριστή-μετρητή και μέχρι την αναμονή (διατομής 1, 5 ιντσών) σύνδεσης του εύκαμπτου σωλήνα παράδοσης, θα είναι χρώματος κόκκινου έντονου. Του ιδίου χρώματος, μπορούν να είναι τα σώματα του αεροδιαχωριστή και του μετρητή.

4.2.γ. Ο παρακαμπτήριος σωλήνας αδειάσματος που συνδέει την έξοδο (3) της τριόδου βαλβίδας (Ββ) με τη διακλάδωση του κεντρικού σωλήνα παροχής μετά την έξοδο από το μετρητή, θα είναι χρώματος κίτρινου έντονου.

4.2.δ. Ο σωλήνας αναρρόφησης (1^ο τμήμα), από το ελεύθερο άκρο αυτού (αναμονή 2, 5 ιντσών) μέχρι την είσοδο (3) της τριόδου (Α) καθώς επίσης και το τμήμα αυτού (2^ο τμήμα) από την έξοδο (2) της τριόδου βαλβίδας (Βα) μέχρι τη διακλάδωση με το τμήμα της σωληνώσεως μετά το συλλέκτη (Σ), θα είναι χρώματος πράσινου.

Σημειώνεται, ότι όλες οι σωληνώσεις θα πρέπει να είναι εμφανείς και ευκόλως ορατές από τα πλευρικά τμήματα του βυτιοφόρου οχήματος, ώστε ο έλεγχός τους να είναι ευχερής και απρόσκοπτος.

5. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Η κατασκευή των σωληνώσεων σύμφωνα με την παραπάνω αναλυτική περιγραφή, θα πρέπει για κάθε μεμονωμένο βυτιοφόρο όχημα, να πιστοποιηθεί από διπλωματούχο/πτυχιούχο Μηχανολόγο Μηχανικό, με την έκδοση «Πιστοποιητικού Σωληνώσεων». Το πιστοποιητικό θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά, ως αναπόσπαστο μέρος αυτού, σχεδιάγραμμα και έγχρωμες φωτογραφίες των σωληνώσεων για την ταυτοποίηση της εκάστοτε κατασκευής, καθώς και Δήλωση Συμμόρφωσης με την παρούσα διάταξη. Το «Πιστοποιητικό Σωληνώσεων» θα βρίσκεται επί του βυτιοφόρου και θα επιδεικνύεται στις αρμόδιες αρχές, σε κάθε διενεργούμενο έλεγχο. Οποιαδήποτε μεταβολή της κατασκευής θα συνοδεύεται από ανάλογα επικαιροποιημένο πιστοποιητικό.

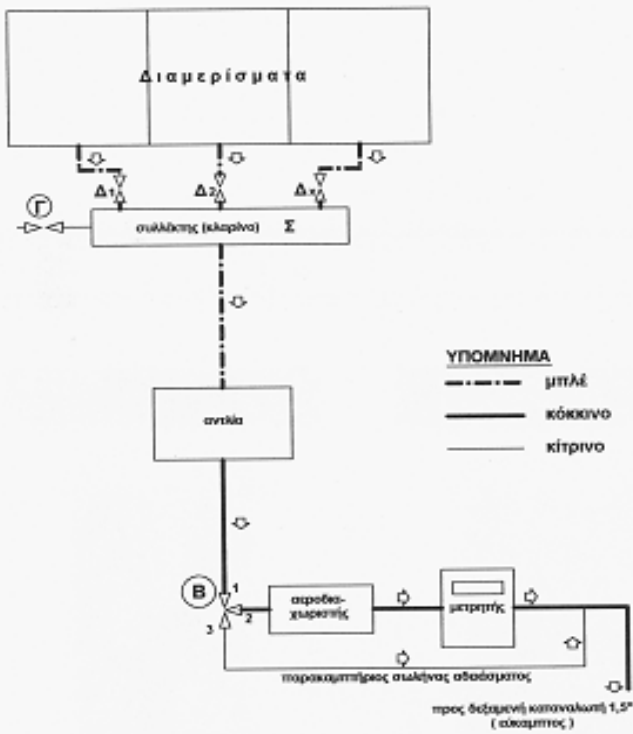
6. ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΣΩΛΗΝΩΣΕΩΝ

Επισυνάπτονται στο παρόν άρθρο και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού, σχεδιαγράμματα υποχρεωτικών σωληνώσεων:

Σχ.1 «κύκλωμα καυσίμου σε βυτιοφόρα πετρελαίου για θέρμανση χωρίς σύστημα αναρρόφησης».

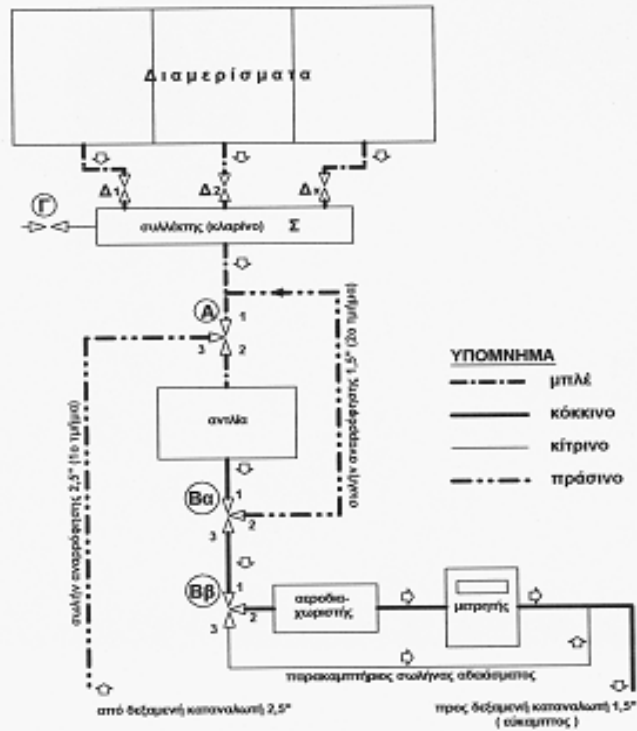
ΚΥΚΛΩΜΑ ΚΑΥΣΙΜΟΥ ΣΕ ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ (χωρίς σύστημα αναρρόφησης)

Σχ. 1

ΚΥΚΛΩΜΑ ΚΑΥΣΙΜΟΥ ΣΕ ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ (με σύστημα αναρρόφησης)

Σχ. 2

7. Στην περίπτωση βυτιοφόρων για διανομή πετρελαίου για θέρμανση των οποίων οι σωληνώσεις δεν συμμορφώνονται με τις ως άνω απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένου και του αεροδιαχωριστή με καλυμμένη τη δίοδο του αέρα) επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5000 €). Για το διάστημα που απαιτείται για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης απαγορεύεται η διακίνηση με το συγκεκριμένο βυτιοφόρο. Ο διακινητής είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τη μη συμμόρφωση και να θέσει το βυτιοφόρο στη διάθεση των αρχών για επανέλεγχο, άλλως το πρόστιμο διπλασιάζεται.
8. Στην περίπτωση που δεν διατίθεται το πιστοποιητικό σωληνώσεων της ως άνω παρ. 5, επιβάλλεται στο διακινητή πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500€).

ΕΝΟΤΗΤΑ 12.3. ΥΓΡΑΕΡΙΟ

Άρθρο 128 Υποχρεώσεις διακινητών και εμφιαλωτών υγραερίου

1. Η πώληση χύμα υγραερίου επιτρέπεται με την προϋπόθεση της τήρησης των κανόνων ασφαλείας που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, αποκλειστικά και μόνο από τους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίου που έχουν λάβει την άδεια εμπορίας σύμφωνα με τα άρθρα 4, 6, 7 του Ν. 3054/2002 όπως ισχύει, είτε απευθείας, ή μέσω τρίτων (της παρ. 8 του άρθρου 6 του Ν. 3054/2002), ή από τους κατόχους άδειας λειτουργίας πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων μέσω αντλιών.
2. Απαγορεύεται στους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίου να πωλούν υγραέριο χύμα σε εμφιαλωτήρια.
3. Οι κάτοχοι άδειας λειτουργίας πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων μέσω αντλιών, επιτρέπεται να πωλούν υγραέριο κίνησης μέσω αντλιών αποκλειστικά σε οχήματα, τα οποία το χρησιμοποιούν νόμιμα ως καύσιμο.
4. Απαγορεύεται η εμφιάλωση υγραερίου για οικιακή ή εμπορική (βιομηχανική χρήση) από τα πρατήρια υγραερίου.
5. Η πώληση εμφιαλωμένου υγραερίου σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 του Ν.3054/2002 όπως ισχύει, επιτρέπεται να διενεργείται :
  - α. από κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίου, είτε απευθείας, είτε μέσω τρίτων (Χονδρική Πώληση),
  - β. από κατόχους άδειας λειτουργίας πρατηρίων (υγρών καυσίμων – υγραερίων) (Λιανική Πώληση),
  - γ. από κατόχους άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου (Χονδρική και Λιανική Πώληση),
  - δ. από καταστήματα λιανικής πώλησης, τα οποία στο πλαίσιο της άδειας λειτουργίας που κατέχουν, μπορούν να διαθέτουν εμφιαλωμένο υγραέριο στους καταναλωτές, το οποίο προμηθεύονται είτε από τις εταιρείες που κατέχουν την ειδική άδεια εμπορίας κατηγορίας Γ ή τους τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό των εταιρειών, είτε από τους κατόχους άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου.
6. Οι εταιρείες εμπορίας υγραερίου της παραγράφου 5 υποχρεούνται να εφοδιάζουν ανελλιπώς και επαρκώς τους καταναλωτές υγραερίου ολόκληρης της χώρας με υγραέριο, είτε απευθείας, είτε μέσω τρίτων.
7. Οι εταιρείες εμπορίας υγραερίου της παραγράφου 5 υποχρεούνται να εφοδιάζουν τις βιομηχανίες και βιοτεχνίες με χύμα ή εμφιαλωμένο υγραέριο ανάλογα με τις ανάγκες τους.

8. Η εμφιάλωση υγραερίων επιτρέπεται μόνο από κατόχους άδειας εμφιάλωσης, οι οποίοι επιτρέπεται να διενεργούν εμφιαλώσεις μόνο για τους κατόχους άδειας εμπορίας υγραερίων και να γεμίζουν επαναπληρούμενες φιάλες αποκλειστικά και μόνο ιδιοκτησίας των κατόχων άδειας εμπορίας υγραερίων, με τους οποίους συμβάλλονται. Για το σκοπό της εμφιάλωσης οι κάτοχοι άδειας εμπορίας υγραερίων εφοδιάζουν με υγραέρια και φιάλες ιδιοκτησίας τους, τους κατόχους άδειας εμφιάλωσης υγραερίων με τους οποίους συμβάλλονται και έχουν αποκλειστικά το δικαίωμα και την ευθύνη της ασφαλούς διακίνησης προς τους τελικούς πωλητές.
9. Απαγορεύεται στους κατόχους Άδειας Εμφιάλωσης Υγραερίων να κατέχουν στο χώρο του εμφιαλωτηρίου τους, φιάλες υγραερίου κενές ή πλήρεις, που δεν ανήκουν σε κατόχους Άδειας Εμπορίας Υγραερίων, με τους οποίους έχουν συμβληθεί για την εμφιάλωση του προϊόντος τους.
10. Οι περιέκτες αερίου που προορίζονται για υγραέριο πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις της απόφασης ΑΧΣ 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/2002), και του Καν. 1272/2008/ΕΚ - Παράρτημα Ι – παράγραφος 1.3.2.
11. Αναφορικά με την τήρηση δελτίου διαδρομής από βυτιοφόρα υγραερίου, ισχύουν αναλόγως τα αναφερόμενα στο Άρθρο 118.
12. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως εξής:
- α. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) για πώληση υγραερίου εάν δεν τηρούνται τα προβλεπόμενα από τις παραγράφους 1, 2, 3, 4 και 5.
  - β. Δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) για έλλειψη άδειας εμπορίας υγραερίου για οικιακή, επαγγελματική ή βιομηχανική χρήση.

Άρθρο 129 Απαιτήσεις για τις επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου

1. Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας υγραερίων διασφαλίζουν, για κάθε επαναπληρούμενη φιάλη υγραερίου, ότι:
  - A. Αναγράφονται με τρόπο ευδιάκριτο, ανεξίτηλο και ανεπίδεκτο επέμβασης οι παρακάτω ενδείξεις:
    - α. Το ονομαστικό βάρος του περιεχομένου.
    - β. Το αρχικό απόβαρο της φιάλης.
    - γ. Η εμπορική επωνυμία και το εμπορικό σήμα του κατόχου Άδειας Εμπορίας υγραερίων, που τις διακινεί.
    - δ. Η ημερομηνία κατασκευής της.
    - ε. Η ένδειξη επαναπιστοποίησης της φιάλης.
    - ζ. Μοναδικός σειριακός αριθμός.
  - B. Επί του σώματος της φιάλης πρέπει να αναγράφεται με τρόπο ευδιάκριτο το εκάστοτε απόβαρο της φιάλης, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και το βάρος των εξαρτημάτων αυτής.
  - Γ. Διασφαλίζεται με κατάλληλο τρόπο (π.χ. συρρικνωτικό ασφαλείας, σφραγίδα μιας χρήσης) το απαραβίαστο της φιάλης.
2. Φιάλες που δεν πληρούν τις προδιαγραφές της παρ. 1, δεσμεύονται από τις αρμόδιες αρχές στα χέρια του κατόχου τους
3. Στην περίπτωση επαναπληρούμενων φιαλών υγραερίου οι οποίες δεν φέρουν τις προβλεπόμενες ενδείξεις επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά φιάλη στην εταιρεία εμπορίας και οι φιάλες δεσμεύονται από τις αρμόδιες αρχές. Εάν τα στοιχεία της εταιρείας εμπορίας δεν αναγράφονται επί της φιάλης ή εάν δεν προκύπτουν από τα σχετικά παραστατικά, το πρόστιμο επιβάλλεται στο λιανοπωλητή.

4. Στην περίπτωση επαναπληρούμενων φιαλών υγραερίου στις οποίες δεν διασφαλίζεται το απαραβίαστο επιβάλλεται πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά φιάλη στο λιανοπωλητή και οι φιάλες δεσμεύονται από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 130 Ανεκτό όριο σφάλματος ποσότητας περιεχομένου επαναπληρούμενων φιαλών υγραερίου

1. Το μέγιστο ανεκτό αρνητικό σφάλμα του καθαρού βάρους περιεχομένου επαναπληρούμενων φιαλών υγραερίου, καθορίζεται όπως στον πίνακα 1 της παρ.3 του άρθρου 8.
3. Ελλιποβαρείς φιάλες δεσμεύονται μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να αποτρέπεται η οποιαδήποτε παρέμβαση στο περιεχόμενο αυτών.
4. Για οποιαδήποτε παρέμβαση σε δεσμευθείσες φιάλες από μη εξουσιοδοτημένα άτομα, επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) ανά φιάλη.
5. Για ελλιποβάρεια μεταξύ του μέγιστου ανεκτού αρνητικού σφάλματος και του διπλασίου του μέγιστου ανεκτού αρνητικού σφάλματος επιβάλλεται στην εταιρεία εμπορίας πρόστιμο ανά φιάλη όπως στον κατωτέρω Πίνακα. Εάν τα στοιχεία της εταιρείας εμπορίας δεν αναγράφονται επί της φιάλης ή εάν δεν προκύπτουν από τα σχετικά παραστατικά, το πρόστιμο επιβάλλεται στο λιανοπωλητή.

Αριθμός φιαλών	Πρόστιμο σε ευρώ (€)
1-5	Τρεις χιλιάδες (3.000)
6-10	Έξι χιλιάδες (6.000)
11-20	Εννέα χιλιάδες (9.000)
>21	Δεκαπέντε χιλιάδες (15.000)

5. Για ελλιποβάρεια μεγαλύτερη του διπλασίου του μέγιστου ανεκτού αρνητικού σφάλματος τα πρόστιμα της παρ.4 διπλασιάζονται.

Άρθρο 131 Εγγυήσεις φιαλών υγραερίου

1. Οι καταναλωτές που για πρώτη φορά χρησιμοποιούν επαναπληρούμενη φιάλη υγραερίου, δηλαδή δεν έχουν άδεια φιάλη για ανταλλαγή, καταβάλλουν υποχρεωτικά στις εταιρείες εμπορίας υγραερίου, απ' ευθείας ή μέσω των κατόχων άδειας διανομής εμφιαλωμένου υγραερίου με τις οποίες αυτές συνεργάζονται, χρηματικό ποσό που αντιπροσωπεύει το 90% της αξίας κτήσης της επαναπληρούμενης φιάλης, ως εγγύηση.
2. Κατά την είσπραξη της εγγύησης, σύμφωνα με την ως άνω παράγραφο 1, αποδίδεται στον καταναλωτή ειδικό αποδεικτικό έντυπο που εκδίδεται από τις εταιρείες εμπορίας υγραερίου, επί του οποίου απαραίτητα αναγράφεται η αιτία της είσπραξης και το εισπραττόμενο ποσό.
3. Οι Εταιρείες Εμπορίας Υγραερίου ή/και οι κάτοχοι Άδειας Διανομής Εμφιαλωμένου Υγραερίου, που συνεργάζονται με αυτές, υποχρεούνται να προμηθεύουν με εμφιαλωμένο υγραέριο, χωρίς να εισπράττουν διαφορά εγγύησης για τη φιάλη, τους καταναλωτές που για την προμήθεια πλήρους φιάλης επιστρέφουν άδεια, για την οποία έχουν καταβάλει ήδη εγγύηση, σύμφωνα με την παρ. 1.

4.Ο καταναλωτής που επιστρέφει άδεια φιάλη υγραερίου χωρίς να επιθυμεί να προμηθευτεί νέα, προκειμένου να εισπράξει την εγγύηση που έχει καταβάλει, πρέπει απαραίτητα να προσκομίσει το αποδεικτικό στοιχείο καταβολής της εγγύησης.

5. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως εξής:

α. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά φιάλη για μη έκδοση ειδικού εντύπου είσπραξης εγγύησης, βάσει της παραγράφου 2.

β. Δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ανά φιάλη για είσπραξη διαφοράς εγγύησης για τη φιάλη από τους καταναλωτές που έχουν ήδη καταβάλλει εγγύηση, βάσει της παραγράφου 3.

ΕΝΟΤΗΤΑ 12.4. ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

Άρθρο 132 Λιανική πώληση καυσόξυλων

Επιπλέον των γενικών απαιτήσεων για τη λιανική πώληση προϊόντων, για τη χύδην πώληση καυσόξυλων προβλέπονται τα εξής:

1. Η λιανική πώληση καυσόξυλων γίνεται κατ' όγκον και η χρησιμοποιούμενη μονάδα μπορεί να είναι είτε το «χωρικό κυβικό μέτρο στοιβαχτού» (m^3 στοιβαχτού) ή το «χωρικό κυβικό μέτρο χύδην» (m^3 χύδην).

2. «Χωρικό κυβικό μέτρο στοιβαχτού» νοείται ο όγκος του κυβικού μέτρου που καταλαμβάνεται από ταχτικά στοιβαγμένα καυσόξυλα συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων κενών.

3. «Χωρικό κυβικό μέτρο χύδην» νοείται ο όγκος του κυβικού μέτρου που καταλαμβάνεται από χύδην καυσόξυλα συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων κενών.

4. Οι λιανοπωλητές αναρτούν πινακίδες σε εμφανές σημείο στο χώρο της επιχείρησης, ανά είδος ξύλου, με την τιμή είτε σε €/m³ στοιβαχτού ή σε €/m³ χύδην καθώς και τον όγκο των περιεκτών (κλωβούς, παλέτες, σάκους, μεγασάκους κ.α) που, ενδεχομένως, χρησιμοποιούν για τη διάθεση των καυσόξυλων.

5. Οι λιανοπωλητές οφείλουν να διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό μέτρησης μήκους, για τον υπολογισμό του όγκου.

6. Οι λιανοπωλητές εξασφαλίζουν με κάθε πρόσφορο τρόπο την προστασία των καυσόξυλων από δυσμενείς καιρικές συνθήκες, που ενδέχεται να αλλοιώσουν τα χαρακτηριστικά του προς διάθεση προϊόντος και την ανάμιξη των ειδών διαφορετικής προέλευσης, ποιότητας και τιμής.

7. Δεν επιτρέπεται η πώληση ή δωρεάν διάθεση οποιασδήποτε ξυλείας εμποτισμένης με πισσέλαιο (κομμένη ξυλεία από παλιούς στύλους ΔΕΗ/ΟΤΕ), ή «πράσινης» ξυλείας (εμποτισμένης με άλατα), ή οποιασδήποτε τεχνητής ξυλείας συγκολλημένου ξύλου (κόντρα-πλακέ, νοβοπάν, ινοσανίδων/MDF κ.α.) προς καύση.

8. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ως άνω παρ. 1 επιβάλλεται στον λιανοπωλητή πρόστιμο χιλίων ευρώ (1000€).

9. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ως άνω παρ. 7 επιβάλλεται στον λιανοπωλητή πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5000 €).

10. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ως άνω παρ. 5, επιβάλλεται στον λιανοπωλητή πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (€500).

11. Για ελλειπείς ενδείξεις πινακίδας βάσει των προβλεπομένων από την παρ. 4, επιβάλλεται στον λιανοπωλητή πρόστιμο ύψους πεντακοσίων ευρώ (€500), ανά είδος προϊόντος.

12. Για έλλειψη πινακίδας βάσει των προβλεπομένων από την παρ. 4, επιβάλλεται στον λιανοπωλητή πρόστιμο ύψους χιλίων ευρώ (€1000) ανά είδος προϊόντος.

13. Για ύπαρξη ανακριβών ή παραπλανητικών ενδείξεων πινακίδας βάσει των προβλεπομένων από την παρ. 4, επιβάλλεται στον λιανοπωλητή πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων ευρώ (€2000) ανά είδος προϊόντος.

Άρθρο 133 Καύσιμα στερεής βιομάζας

1. Επί των προσυσκευασιών καυσίμων στερεής βιομάζας, που παράγονται άμεσα ή έμμεσα από υλικά βιολογικής προέλευσης και τα οποία ορίζονται σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ CEN/TS 14588 (Πέλετες ξύλου, Μπριγκέτες ξύλου, Ροκανίδια ξύλου - woodchips, καυσόξυλα, μη ξύλινα πέλετες, ελαιοπυρήνας, πυρηνόξυλο, χημικά επεξεργασμένη βιομάζα, κ.τ.λ.), και ταξινομούνται σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 14961, εξαιρουμένων των υλικών που είναι ενσωματωμένα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και/ή μετατρέπονται με τα ορυκτά, αναγράφονται στην ελληνική γλώσσα, οι παρακάτω ενδείξεις:

Η εμπορεύσιμη μορφή σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 14961 (Πέλετες ξύλου, Μπριγκέτες ξύλου, Ροκανίδια ξύλου - woodchips, καυσόξυλα, μη ξύλινα πέλετες, ελαιοπυρήνας, πυρηνόξυλο, χημικά επεξεργασμένη βιομάζα, κ.τ.λ.)

Η προέλευση (σύμφωνα με την 1η στήλη του Παραρτήματος V).

Η πηγή τους (σύμφωνα με τη 2η και 3η στήλη του Παραρτήματος V).

Η κλάση κατά περίπτωση (A1/A2/B/B1/B2) όπως αυτή ορίζεται στα σχετικά πρότυπα της σειράς ΕΛΟΤ EN 14961.

Η ονομαστική ποσότητα περιεχομένου σε χιλιόγραμμα (kg).

Η μέγιστη υγρασία (%).

Η εμπορική ονομασία.

Τα στοιχεία του «υπεύθυνου διάθεσης» του προϊόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ιζ του άρθρου 2 του ν. 4177/2013.

Ο τόπος παραγωγής.

2. Για τα προσυσκευασμένα καυσόξυλα, κατ' εξαίρεση της παρ. 1, η ονομαστική ποσότητα περιεχομένου αναγράφεται κατ' όγκο (cm^3 , dm^3) και η μέγιστη υγρασία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά το 25%. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι απαιτήσεις της παρ. 1.

3. Η πώληση καυσίμων στερεής βιομάζας (εκτός των καυσόξυλων) σε χύδην μορφή γίνεται κατά βάρος και η χρησιμοποιούμενη μονάδα μέτρησης είναι το χιλιόγραμμο (kg). Πέραν των γενικών απαιτήσεων για τη σήμανση/επισήμανση των πωλούμενων ειδών, αναγράφονται εμφανώς σε παρακείμενη πινακίδα στο χώρο πώλησης η εμπορεύσιμη μορφή, η προέλευση, η πηγή και η κλάση κάθε είδους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Κατά τη διακίνηση των καυσίμων στερεής βιομάζας (εκτός των καυσόξυλων), στο δελτίο αποστολής αναγράφεται, πλέον των υπολοίπων που προβλέπονται από τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, η εμπορεύσιμη μορφή, η προέλευση, η πηγή και η κλάση τους σύμφωνα με τα οριζόμενα από την παράγραφο 1.

5. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως εξής:

α. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) για έλλειψη παραστατικών διακίνησης, με ταυτόχρονη ενημέρωση των φορολογικών αρχών

β. Δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) για μη αναγραφή των επιπλέον υποχρεωτικών στοιχείων στο δελτίο αποστολής, για παραβάσεις της παραγράφου 4.

- γ. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά είδος προϊόντος για μη ύπαρξη σήμανσης/επισήμανσης
δ. Πεντακόσια ευρώ (€500) ανά είδος προϊόντος για ελλιπή σήμανση/επισήμανση.
ε. Πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ανά είδος προϊόντος για ανακριβή ή παραπλανητική σήμανση/επισήμανση.

Άρθρο 134 Λιγνίτης

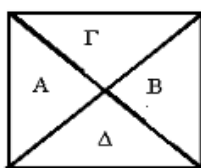
1. Λιγνίτης ψιλός θεωρείται αυτός που αποτελείται από τεμάχια διαστάσεων 10-30 χιλιοστών, χονδρός αυτός που αποτελείται από τεμάχια διαστάσεων 31 και πάνω χιλιοστών και λιγνίτης ειδικής διαλογής αυτός που αποτελείται από τεμάχια διαστάσεων 50 και πάνω χιλιοστών σε φυσική κατάσταση και είναι απαλλαγμένος τελείως από ξένες ύλες. Σκόνη θεωρείται ο λιγνίτης, του οποίου η κοκκομετρική σύσταση ποικίλει από 0-10 χιλιοστά.
2. Απαγορεύεται η εμπορία λιγνιτών χωρίς προηγούμενη διαλογή και απαλλαγή τους από γαιώδεις προσμίξεις.
3. Στους παραβάτες επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (€5.000) για εμπορία λιγνιτών χωρίς προηγούμενη διαλογή και απαλλαγή τους από γαιώδεις προσμίξεις, βάσει της παραγράφου 2.

Άρθρο 135 Τρόπος δειγματοληψίας στερεών καυσίμων

Ο τρόπος δειγματοληψίας στερεών καυσίμων (γαιανθράκων, κωκ, λιγνιτών, κ.τ.λ.) καθορίζεται ως εξής:

Από τον προς δειγματισμό σωρό των λιγνιτών και γενικά των στερεών καυσίμων λαμβάνεται με φτυάρι από τέσσερα ή πέντε τουλάχιστον σημεία (θέσεις) κατά το δυνατόν, συμμετρικά, ανά 20 έως 25 χιλιόγραμμα χωρίς καμιά διαλογή. Όλη η ποσότητα που λαμβάνεται μεταφέρεται σε μια επίπεδη καθαρή επιφάνεια κατά προτίμηση φύλλο λαμαρίνας.

Γίνεται θραύση όλων των μεγάλων τεμαχίων σε μέγεθος γροθιάς και με φτυάρι αναμιγνύονται τα τεμάχια αυτά κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Αφού αναμιχθεί, η ποσότητα του δείγματος απλώνεται σε σχήμα τετραγώνου του αυτού πάχους. Στη συνέχεια χωρίζεται με φτυάρι χιαστί το τετράγωνο όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα, απορρίπτονται οι τομείς Α και Β και κρατούνται οι τομείς Γ και Δ.

Γίνεται και νέα θραύση των τεμαχίων των τομέων Γ και Δ που κρατήθηκαν μέχρι το μέγεθος καρδιού και επακολουθεί νέα ανάμειξη όπως και προηγουμένως. Έπειτα χωρίζεται και πάλι με φτυάρι χιαστί το τετράγωνο στους τομείς Α, Β, Γ, και Δ, απορρίπτονται οι τομείς Γ και Δ και κρατούνται οι τομείς Α και Β.

Επακολουθεί και νέα θραύση των τεμαχίων των τομέων που κρατήθηκαν μέχρι το μέγεθος του φουντουκιού ή και μικρότερο και επαναλαμβάνεται η ανάμειξη, το άπλωμα σε ισόπαχο στρώμα και ο διαχωρισμός του νέου τετραγώνου χιαστί με το φτυάρι σε τομείς Α, Β, Γ και Δ, απορρίπτονται οι τομείς Α και Β και κρατούνται οι τομείς Γ και Δ.

Τα τεμάχια των τομέων Γ και Δ που κρατήθηκαν τελικά, αφού ομογενοποιηθούν πλήρως, τίθενται σε τρία (3) λευκοσιδηρά δοχεία χωρητικότητας 5 έως 6 χιλιόγραμμων που κλείνονται στεγανά.

Από τα δοχεία αυτά τα (2) σφραγίζονται, όπως όλα τα δείγματα και αποστέλλονται στο Γενικό Χημείο του Κράτους για ανάλυση.

Το τρίτο δοχείο καλά σφραγισμένο παραδίδεται στον κάτοχο του είδους που δειγματούστηκε, εφόσον το ζητήσει.

ΕΝΟΤΗΤΑ 12.5. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΟΧΩΝ ΑΔΕΙΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ, ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΓΙΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗ

Άρθρο 136 Γνωστοποίηση λιανικών τιμών πώλησης των υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης (AUTOGAS), του πετρελαίου για θέρμανση και του πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG)

Οι κάτοχοι άδειας: α) λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, β) λειτουργίας πώλησης υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων (AUTOGAS) μέσω αντλιών, γ) πωλητή πετρελαίου για θέρμανση (για κατ' οίκον παραδόσεις), δ) λειτουργίας πρατηρίου πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG), υποχρεούνται να γνωστοποιούν στο δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/σης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας:

1. Την τιμή λιανικής πώλησης ανά μονάδα μέτρησης για κάθε ένα από τα προϊόντα που διαθέτουν βάσει της άδειας τους.
Ειδικά για τις κατ' οίκον πωλήσεις του πετρελαίου για θέρμανση, οι κάτοχοι άδειας των περιπτώσεων (α) και (γ), υποχρεούνται να γνωστοποιούν χωριστά τις τιμές λιανικής πώλησης:
  - για παραδόσεις μέχρι τα 499 λίτρα
  - για παραδόσεις από 500 μέχρι τα 999 λίτρα
  - για παραδόσεις από 1000 λίτρα και άνω.
2. Κάθε αλλαγή των τιμών λιανικής πώλησης των προϊόντων που διαθέτουν, ταυτόχρονα με την ισχύ τους. Οι τιμές στο Παρατηρητήριο Καυσίμων θα αναρτώνται για διάστημα 30 ημερών από την τελευταία γνωστοποίηση. Μετά το πέρας των 30 ημερών, για να εμφανίζονται οι τιμές των υπόχρεων, πρέπει αυτοί να υποβάλουν εκ νέου τις ίδιες ή διαφορετικές τιμές στο Παρατηρητήριο.
3. Η γνωστοποίηση των τιμών των παραγράφων 1 και 2, γίνεται με τους παρακάτω τρόπους:

A. Μέσω διαδικτύου

Ο υπόχρεος συνδέεται μέσω του διαδικτύου με τον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/σης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

- α. Ο υπόχρεος χωρίς κωδικό πρόσβασης, υποβάλλει αίτημα «δημιουργίας κωδικού πρόσβασης», επιλέγοντας τη φράση «αίτημα δημιουργίας νέου κωδικού», στο

παράθυρο που ανοίγεται και συμπληρώνει όλα τα πεδία της σχετικής φόρμας και συγκεκριμένα το ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ του ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ (φορέα), ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ, ΑΦΜ, E-mail, ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ - FAX, ΕΤΑΙΡΕΙΑ και κατόπιν επιλέγει «καταχώρηση αιτήματος».

Το αίτημα καταχωρείται στο σύστημα και εντός δύο εργάσιμων ημερών γνωστοποιείται προσωρινός κωδικός πρόσβασης, στο e-mail που έχει δηλώσει ο υπόχρεος στη φόρμα. Ο υπόχρεος υποβάλει φωτοαντίγραφο της άδειας, στο οποίο σημειώνεται και ο χορηγηθείς προσωρινός κωδικός πρόσβασης, στη Δ/νση ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΤΙΜΩΝ - ΤΙΜΟΛΗΨΙΩΝ με fax στο 210 3815317 ή με συστημένη επιστολή στο τηρούμενο πρωτόκολλο της υπηρεσίας με τις ενδείξεις «ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΤΙΜΩΝ - ΤΙΜΟΛΗΨΙΩΝ, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, ταχ. Δ/νση ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ ΤΚ 101 81 ΑΘΗΝΑ».

Ο κωδικός πρόσβασης οριστικοποιείται εντός 10 Δέκα εργάσιμων ημερών, μετά την ταυτοποίηση των στοιχείων του αιτήματος με τα αντίστοιχα στοιχεία της άδειας λειτουργίας.

- β. Ο υπόχρεος, με κωδικό πρόσβασης, συμπληρώνει τον προσωπικό του κωδικό, που ήδη του έχει χορηγηθεί στο αντίστοιχο πεδίο, ώστε να έχει πρόσβαση στην προσωπική του σελίδα.

Με βάση τις οδηγίες που εμφανίζονται στην επιλογή «ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΙΜΩΝ» ο χρήστης:

- Ελέγχει την ορθότητα των προσωπικών του στοιχείων και διορθώνει τυχόν λάθη.
- Καταχωρεί τις τιμές, για κάθε προϊόν.
- Ελέγχει την ορθή καταχώρηση των τιμών

B. Μέσω των Υπηρεσιών της κατά τόπο Περιφέρειας

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η σύνδεση με τον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας η γνωστοποίηση για τα προϊόντα που διαθέτουν οι υπόχρεοι βάση της άδειας τους, είναι δυνατή μέσω της οικείας Περιφέρειας.

Ο υπόχρεος προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 στην αρμόδια σε θέματα Εμπορίου Υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία δηλώνει «ότι δεν έχει δυνατότητα σύνδεσης με τον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr της Δ/νσης Παρατηρητηρίου Τιμών - Τιμοληψιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και ότι εξουσιοδοτεί για λογαριασμό του, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του, τον ορισθέντα ειδικά για αυτό το σκοπό υπάλληλο της ή υπαλλήλους της, να προβαίνει/νουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες γνωστοποίησης, για τα προϊόντα που διαθέτουν βάσει της άδειας τους, στον δικτυακό τόπο www.fuelprices.gr και ότι δεσμεύεται κάθε φορά, να ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια σε θέματα Εμπορίου Υπηρεσία για τις μεταβολές αυτών, ταυτόχρονα με την ισχύ τους».

Οι αρμόδιοι υπάλληλοι, που λαμβάνουν γνώση, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σε εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος άρθρου, στοιχείων ή πληροφοριών των κατόχων άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, λειτουργίας πρατηρίου πώλησης

υγραερίου αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων (AUTOGAS) μέσω αντλιών, και πωλητή πετρελαίου για θέρμανση και λειτουργίας πρατηρίου πώλησης φυσικού αερίου (CNG), υποχρεούνται στην τήρηση του απορρήτου αυτών, έναντι παντός τρίτου, ακόμη και μετά την αποχώρησή τους από την Υπηρεσία.

Εξαίρεση αποτελούν τα στοιχεία της Επωνυμίας, της περιοχής (Πόλη Διεύθυνση, οδός, αριθμός), του εμπορικού σήματος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 115 και των τιμών λιανικής πώλησης κάθε είδους καυσίμου.

4. Στους παραβάτες επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως εξής:

- α. Δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) για μη καταχώρηση των στοιχείων της επιχείρησης (Επωνυμία, Δ/νση κ.τ.λ.) από τους υπόχρεους, βάσει των προβλεπομένων από τις παραγράφους 1 και 3.
- β. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου, για μη γνωστοποίηση λιανικών τιμών πώλησης, καθώς και για μη καταχώρηση οποιασδήποτε αλλαγής βάσει των προβλεπομένων από τις παραγράφους 1, 2 και 3.
- γ. Χίλια ευρώ (€1.000) ανά είδος πωλούμενου καυσίμου, για αποστολή ανακριβών τιμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13. ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ

Άρθρο 137 Καθορισμός ανώτατων τιμών και συγκεκριμένων σημείων πώλησης

1. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος καθορίζονται ανώτατες τιμές πώλησης για τα συγκεκριμένα προϊόντα, τα οποία αναφέρονται στον Πίνακα 1, καθώς και τα συγκεκριμένα σημεία πώλησης των προϊόντων αυτών (κυλικεία, αναψυκτήρια, μπαρ, καφέ μπαρ, εστιατόρια και άλλα καταστήματα) και λοιποί πωλητές, που δραστηριοποιούνται εντός των συγκεκριμένων χώρων – σημείων, που κατατάσσονται στον Πίνακα 2, δεδομένου ότι, στα σημεία αυτά, εξ αντικειμένου δεν είναι εφικτό να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός :

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Είδη στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 1

- 1) Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 500 mL, εγχώριο ή μη, εντός ή εκτός ψυγείου.
- 2) Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 750 mL, εγχώριο ή μη, εντός ή εκτός ψυγείου.
- 3) Τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί, ψημένο ή άψητο.
- 4) Τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί, ψημένο ή άψητο.
- 5) Καφές ρόφημα ελληνικός μονός.
- 6) Καφές ρόφημα γαλλικός φίλτρου μονός.
- 7) Καφές ρόφημα εσπρέσο μονός ζεστός ή κρύος (φρέντο).
- 8) Καφές ρόφημα στιγμιαίος ζεστός ή κρύος (τύπου φραπέ κ.λπ.) μονός.
- 9) Τσάι ρόφημα (ζεστό ή κρύο).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Χώροι - σημεία στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 1

- α) Ζώνη δικαιοδοσίας Αεροδρομίων της Χώρας.
- β) Ζώνη δικαιοδοσίας αθλητικών χώρων (στάδια, γήπεδα κλπ.), έστω και αν οι χώροι αυτοί παραχωρούνται και για άλλες εκδηλώσεις, πέραν των διεξαγόμενων αθλητικών οργανώσεων.
- γ) Ζώνη δικαιοδοσίας αρχαιολογικών χώρων, ανεξαρτήτως αν στους χώρους αυτούς,

λειτουργεί ή όχι μουσείο αρχαιοτήτων. Χώροι περιφραγμένοι, εντός των οποίων λειτουργεί μουσείο αρχαιοτήτων, κείμενοι εκτός ζώνης δικαιοδοσίας αρχαιολογικών χώρων, θεωρούνται ως τέτοιοι χώροι.

δ) Εντός των επιβατικών πλοίων πάσης φύσεως (οχηματαγωγών ή μη), που εκτελούν αποκλειστικά και μόνο πλόες εσωτερικών γραμμών (όχι των κρουαζιερόπλοιων).

ε) Εντός των επιβατικών αμαξοστοιχιών του Ο.Σ.Ε και εντός των σιδηροδρομικών σταθμών του Ο.Σ.Ε.

στ) Χώρος δικαιοδοσίας κινηματογράφων και θεάτρων, καθώς και σε οργανωμένες παραλίες με εισιτήριο εισόδου (πλαζ).

ζ) Χώρος δικαιοδοσίας Δικαστηρίων, Νοσοκομείων, Κλινικών και Ευαγών Ιδρυμάτων

η) Χώρος δικαιοδοσίας σταθμών υπεραστικών λεωφορείων.

θ) Χώρος δικαιοδοσίας Ιδρυμάτων Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης, Τεχνικών Σχολών και λοιπών Σχολών, μη κατονομαζομένων.

2. Προκειμένου για τα είδη, που αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ 1 της παραγράφου 1, καθορίζουμε κατωτέρω τις ανώτατες τιμές πώλησης αυτών, όταν προσφέρονται ή παρέχονται από επιχειρήσεις (κυλικεία, αναψυκτήρια, μπαρ, εστιατόρια και άλλα καταστήματα) και λοιπούς πωλητές, που δραστηριοποιούνται εντός των χώρων - σημείων, που αναφέρονται στον ΠΙΝΑΚΑ 2 της παραγράφου 1:

ΕΙΔΗ	ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΕ ΕΥΡΩ ΜΕ Φ.Π.Α.
1) Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 500 mL, εγχώριο ή μη, εντός ή εκτός ψυγείου	0,35
2) Εμφιαλωμένο νερό σε συσκευασία των 750 mL, εγχώριο ή μη, εντός ή εκτός ψυγείου	0,50
3) Τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί, ψημένο ή άψητο	1,35
4) Τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί, ψημένο ή άψητο	1,15
5) Καφές ρόφημα ελληνικός μονός	1,20
6) Καφές ρόφημα γαλλικός φίλτρου μονός	1,20
7) Καφές ρόφημα εσπρέσο μονός ζεστός ή κρύος (φρέντο)	1,35
8) Καφές ρόφημα στιγμιαίος (ζεστός ή κρύος (τύπου φραπέ κ.λπ.) μονός	1,20
9) Τσάι ρόφημα (ζεστό ή κρύο)	1,20

Για τον καθορισμό των πιο πάνω ανωτάτων τιμών πώλησης ελήφθησαν υπόψη από την Υπηρεσία, μετά από έρευνα, τα κόστη κτήσης των εν λόγω ειδών, τα λειτουργικά έξοδα των επιχειρήσεων καθώς και η επίτευξη ενός ικανοποιητικού καθαρού κέρδους από τις επιχειρήσεις αυτές.

3. Επί των ρυθμίσεων των ανωτέρω παραγράφων 1 και 2, θεσπίζονται επιπρόσθετα και τα ακόλουθα:

α) Οι ανώτατες τιμές διάθεσης αφορούν όρθιους πελάτες και όχι καθήμενους προς τους οποίους παρέχονται υπηρεσίες (παραγγελίες για σερβίρισμα από σερβιτόρους).

β) Προκειμένου για τα επιβατικά πλοία πάσης φύσεως (οχηματαγωγά ή μη), που εκτελούν αποκλειστικά και μόνο πλόες εσωτερικών γραμμών, στα οποία, κατά τις διατάξεις των π.δ. 101/1995 και 381/1996 διαθέτονται μέχρι δύο (2) θέσεις επιβατών ήτοι "Η Διακεκριμένη" και "Η

Οικονομική", οι διατάξεις της ως άνω παραγράφου 1, εφαρμόζονται και για τις δύο αυτές θέσεις.

γ) Καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας των επιχειρήσεων της παραγράφου 1, και ειδικότερα καθ' όλη την διάρκεια του 24ώρου στα επιβατικά πλοία και Αεροδρόμια, είναι υποχρεωτική:

γα. Η κατοχή και διάθεση στον καταναλωτή εμφιαλωμένων νερών σε συσκευασία των 500 mL και 750 mL

γβ. Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση για τον καταναλωτή των τοστ με ζαμπόν και τυρί, τοστ με τυρί, σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί, σάντουιτς με τυρί. Η υποχρέωση αυτή συνδέεται ευθέως με την επιλογή των υπόχρεων για παρασκευή, κατοχή και διάθεση ενός εκ των δύο ειδών (τοστ με ζαμπόν και τυρί ή σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί ή και των δύο αυτών ειδών καθώς για παρασκευή, κατοχή και διάθεση ενός εκ των δύο ειδών (τοστ με τυρί ή σάντουιτς με τυρί) ή και των δύο αυτών ειδών.

γγ. Η παρασκευή κατοχή και διάθεση για τον καταναλωτή των ροφημάτων καφέ "ελληνικός - γαλλικός φίλτρου - στιγμιαίος και του ροφήματος τσάι.

γδ. Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση για τον καταναλωτή του ροφήματος καφέ "εσπρέσο". Η υποχρέωση αυτή ισχύει, εφόσον οι υπόχρεοι διαθέτουν το σχετικό με την παρασκευή του εν λόγω καφέ μηχάνημα.

γε. Η αναγραφή στους τιμοκαταλόγους τους, πέραν των υπόλοιπων ειδών που διαθέτουν και των ειδών της παραγράφου 1 με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσής τους σε ειδικό πλαίσιο, στο οποίο αναγράφονται με κεφαλαία και ευανάγνωστα γράμματα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα τα εξής:

- "ΓΙΑ ΟΡΘΙΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΑ ΝΕΡΑ, ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ, ΤΟΣΤ, ΚΑΦΕΔΕΣ ΚΑΙ ΤΣΑΙ ΣΕ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ - FOR CUSTOMERS THAT ARE NOT SEATED BOTTLED WATER, SANDWICHES, TOASTS, COFFEE AND TEA ARE AVAILABLE AT REGULATED PRICES".

- Τα είδη της παραγράφου 1 με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσής τους.

4. Ειδικά για τα σημεία πώλησης (κυλικεία, αναψυκτήρια, καντίνες κλπ.) που δραστηριοποιούνται εντός των Δημοσίων και Ιδιωτικών Σχολείων (δημοτικών, γυμνασίων, λυκείων, ημερήσιων και νυχτερινών), τα είδη που αναφέρονται στον Πίνακα 3 διατίθενται σε ανώτατες προκαθορισμένες τιμές ως ακολούθως :

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Είδη στα οποία αναφέρεται η παράγραφος 4

α) Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, ελαιολάδου και άλλων).   β) Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί και γαλοπούλα (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, ελαιολάδου και άλλων).   γ) Απλό αρτοσκεύασμα (σουσαμένιο κουλούρι) σε ατομική συσκευασία τουλάχιστον 40 γραμμαρίων.   δ) Τυρόπιτα - σπανακόπιτα με τυρί φέτα ή κασέρι βάρους 120γραμμάρια ανά τεμάχιο.   ε) Εμφιαλωμένο νερό των 500 mL.   στ) Φυσικοί χυμοί φρούτων με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία 250 mL.   ζ) Φυσικοί χυμοί φρούτων με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία 330 mL.

Για τα είδη του Πίνακα 3 καθορίζουμε τις ανώτατες τιμές πώλησης, όταν αυτά διατίθενται από τις επιχειρήσεις (κυλικεία, αναψυκτήρια, καντίνες κ.λπ.) που δραστηριοποιούνται εντός των

Δημοσίων και Ιδιωτικών Σχολείων (δημοτικών, γυμνασίων, λυκείων, ημερήσιων και νυχτερινών) ως εξής:

ΕΙΔΗ	ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΕ ΕΥΡΩ ΜΕ Φ.Π.Α.
α) Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, με τυρί (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, ελαιολάδου και άλλων)	1,00
β) Σάντουιτς ή τοστ από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό με τυρί και γαλοπούλα (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας ελαιολάδου και άλλων)	1,25
γ) Απλό αρτοσκεύασμα (σουσαμένιο κουλούρι) σε ατομική συσκευασία 40 γραμμαρίων τουλάχιστον.	0,40
δ) Τυρόπιτα—σπανακόπιτα με τυρί φέτα ή κασέρι βάρους 120 γραμμαρίων .	1,00
ε) Εμφιαλωμένο νερό των 500 mL, εγχώριο ή μη, εντός ή εκτός ψυγείου	0,35
στ) Φυσικοί χυμοί φρούτων με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία 250 mL	0,85
ζ) Φυσικοί χυμοί φρούτων με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία 330 mL	

5. Επί των ρυθμίσεων της παραγράφου 4, θεσπίζονται επιπρόσθετα και τα ακόλουθα:

α) Απαγορεύεται η διάθεση στους μαθητές των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων ροφημάτων καφέδων. Τα είδη αυτά προορίζονται μόνο για το διδακτικό και λοιπό προσωπικό του σχολείου.

β) Στους χώρους όπου διατίθενται τα είδη του Πίνακα 3 τοποθετείται υποχρεωτικά τιμοκατάλογος, ορατός από τους μαθητές και το προσωπικό του σχολείου, στον οποίο με κεφαλαία και ευανάγνωστα γράμματα αναγράφονται τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα τα εξής:

- "ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ, ΤΟΣΤ ΑΠΛΟ ΑΡΤΟΣΚΕΥΑΣΜΑ (ΣΗΣΑΜΕΝΙΟ ΚΟΥΛΟΥΡΙ), ΤΥΡΟΠΙΤΑ, ΣΠΑΝΑΚΟΠΙΤΑ, ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ, ΦΥΣΙΚΟΙ ΧΥΜΟΙ, ΣΕ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ"

- Τα είδη του Πίνακα 3 με τις αντίστοιχες τιμές διάθεσής τους.

γ) Η παρασκευή, κατοχή και διάθεση των ειδών του Πίνακα 3 είναι υποχρεωτική όλες τις ώρες λειτουργίας των πωλητών, που δραστηριοποιούνται εντός των χώρων δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων.

Η εν λόγω υποχρέωση δεν αναιρεί το δικαίωμα στον υπόχρεο να επιλέξει ανάμεσα στα είδη "τοστ με τυρί - σάντουιτς με τυρί" την διάθεση ενός εξ αυτών ή και των δύο και ανάμεσα στα είδη "τοστ με τυρί και γαλοπούλα - σάντουιτς με τυρί και γαλοπούλα" την διάθεση ενός εξ αυτών ή και των δύο.

δ) Για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας των μαθητών των δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων, επιτρέπεται η κατοχή και διάθεση εμφιαλωμένων νερών μόνο σε πλαστικές φιάλες και φυσικών χυμών σε πλαστική ή χάρτινη συσκευασία.

ε) Κατά τα λοιπά ισχύει ως έχει η υπ' αριθ Υ1γ/Γ.Π/οικ 81025/1183/ΦΕΚ2135/29.8.2013 Υγειονομική Διάταξη.

6. Οι παραβάτες τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο χιλίων ευρώ (1.000€) για έλλειψη τιμοκαταλόγου, πεντακοσίων ευρώ (500€) για υπέρβαση ανά είδος και πεντακοσίων ευρώ (500€) για έλλειψη ανά είδος. Τα πρόστιμα διπλασιάζονται σε περίπτωση υποτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 138 Υποχρεώσεις των Ελεγκτικών Υπηρεσιών του άρθρου 17 του ν. 4177/2013.

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες συγκροτούν κλιμάκια ελέγχου αποτελούμενα τουλάχιστον από δύο υπαλλήλους.
2. Τα κλιμάκια ελέγχου είναι εφοδιασμένα με τα ακόλουθα έντυπα:
  - α) «ΕΝΤΟΛΗ ΕΛΕΓΧΟΥ»
  - β) «ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ»
  - γ) «ΕΚΘΕΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ»
  - δ) «ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗΣ»
  - ε) «ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΤΑΞΙΜΕΤΡΑ)»τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα IV.
3. Τα παραπάνω έντυπα έχουν συνεχόμενη αρίθμηση με ευθύνη της αρμόδιας ελεγκτικής υπηρεσίας .

Άρθρο 139 Υποχρεώσεις ελεγκτών –ελεγχομένων

1. Οι εντεταλμένοι υπάλληλοι του άρθρου 138 υποχρεούνται όπως επιδεικνύουν στον ελεγχόμενο την «ΕΝΤΟΛΗ ΕΛΕΓΧΟΥ» η οποία φέρει ιδίως τη σφραγίδα της Υπηρεσίας, τον αριθμό πρωτοκόλλου με ημερομηνία έκδοσης, τα ονοματεπώνυμα των ελεγκτών και την υπογραφή του προϊσταμένου ή του νομίμου αναπληρωτή του.
Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης /σεων συντάσσουν και συμπληρώνουν εις διπλούν κατά περίπτωση τα πεδία των εντύπων της παραγράφου 2(β,γ,δ) του άρθρου 138.
2. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου, το κατά περίπτωση έντυπο της ανωτέρω παραγράφου 2(β,γ,δ) , υπογράφεται από τους υπαλλήλους ελεγκτές και τον ελεγχόμενο ή τον υπεύθυνο της ελεγχόμενης επιχείρησης .
Σε κάθε περίπτωση ο ελεγχόμενος ή ο υπεύθυνος της ελεγχόμενης επιχείρησης δικαιούται να καταθέσει τις απόψεις του στο/α προβλεπόμενο/α κατά περίπτωση πεδίο/α με τίτλο « ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ».
Σε περίπτωση άρνησης υπογραφής οι υπάλληλοι ελεγκτές συμπληρώνουν το/τα πεδίο/α με την ένδειξη «ΑΡΝΗΣΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ» , υπογράφουν για την επιβεβαίωση της άρνησης και σημειώνουν τυχόν προφορικές απόψεις του ελεγχόμενου ή του υπευθύνου της επιχείρησης. Εφόσον ο ελεγχόμενος αρνείται να δώσει εξηγήσεις, τούτο σημειώνεται στο πεδίο «ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ».
3. Το κατά περίπτωση έντυπο/α κατά τον έλεγχο , συντάσσεται/ονται με ευδιάκριτους και ευανάγνωστους χαρακτήρες από τους εντεταλμένους υπαλλήλους, κατά τρόπον ώστε, όλα τα πεδία να είναι ορθά συμπληρωμένα και να τεκμηριώνεται/νται η/οι παραβάση/εις .

Ακυρώσεις –διαγραφές –διορθώσεις και συμπληρώσεις δεν επιτρέπονται.

4. Το κατά περίπτωση έντυπο/α συντάσσεται /ονται σε δύο αντίτυπα εκ των οποίων το/τα πρωτότυπο/α με ευθύνη των υπαλλήλων ελεγκτών πρωτοκολλείται/νται στην Υπηρεσία τους το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα του ελέγχου, το δε άλλο/α παραδίδεται/νται αμελλητί στον ελεγχόμενο με την ολοκλήρωση του ελέγχου.
5. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου ο ελεγχόμενος οφείλει να συνεργάζεται με τους αρμόδιους υπαλλήλους που διενεργούν τον εν λόγω έλεγχο και μην παρεμποδίζει ή παρακωλύει τον έλεγχο. Επίσης ο ελεγχόμενος υποχρεούται:
  - α) να παραδώσει κάθε απαραίτητο στοιχείο για τη διεξαγωγή του ελέγχου, όπως παραστατικά αγοραπωλησίας ή άλλα έγγραφα.
  - β) να μην παραποιεί ή να αποκρύπτει ή να παραθέτει ψευδή στοιχεία.
6. Στους παραβάτες της παραγράφου 5 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ως κάτωθι:
  - α) Για παρεμπόδιση – παρακώλυση ελέγχου πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (€3.000) ανά παράβαση
  - β) Για υποβολή παραποιημένων ή ψευδών στοιχείων πρόστιμο τριών χιλιάδων ευρώ (€3.000) ανά παράβαση

Άρθρο 140 Τροποποίηση των άρθρων 170 «Χώροι σφαγής και σφραγίδες προέλευσης, καταλληλότητας και κατηγορίας σφαγίων» και 116 «Προϋποθέσεις παρασκευής και διάθεσης της παραδοσιακής γιαούρτης» της Διάταξης 7/2009 «Τροποποίηση και νέα κωδικοποίηση Αγορανομικών Διατάξεων, εκδοθεισών μέχρι και την 14 Μαΐου 2009» (ΥΑ Αριθμ. Α2-3391 ΦΕΚ Β' 1388/13.07.2009)

1. Στους παραβάτες του άρθρου 170 της ΑΔ7/2009 επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως ακολούθως:
  - α) Σφαγή ζώων σε μη εγκεκριμένους χώρους (σφαγεία) για αιγοπροβατοειδή πεντακόσια ευρώ (€500) ανά σφάγιο, για χοιρινά χίλια ευρώ (€1000) ανά σφάγιο και για βοειδή – βουβαλοειδή χίλια πεντακόσια ευρώ (€1500) ανά σφάγιο.
  - β) Μη τήρηση σφραγίδων καταλληλότητας πεντακόσια ευρώ (500€) ανά σφάγιο.
  - γ) Μη τήρηση σφραγίδων προέλευσης χίλια ευρώ (1000€) ανά σφάγιο.
  - δ) Η αφαίρεση ή αλλοίωση σφραγίδων καταλληλότητας ή προέλευσης πεντακόσια (500€) ανά σφάγιο.
2. Στους παραβάτες του άρθρου 116 της ΑΔ 7/2009 επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα ως ακολούθως:
  - α) Μη τήρηση του τρόπου παρασκευής ή διάθεσης παραδοσιακής γιαούρτης στην κατανάλωση χίλια ευρώ (1000€).
  - β) Μη αναγραφή απαιτούμενων ενδείξεων επί της συσκευασίας παραδοσιακής γιαούρτης χίλια ευρώ (1000€).
  - γ) Ελλιπής αναγραφή ενδείξεων επί της συσκευασίας παραδοσιακής γιαούρτης πεντακόσια ευρώ (500€).
  - δ) Ανακριβής ή παραπλανητική αναγραφή ενδείξεων επί της συσκευασίας παραδοσιακής γιαούρτης πεντακόσια ευρώ (500€).

ε) Μη ανάρτηση της προβλεπόμενης πινακίδας πώλησης παραδοσιακής γιαούρτης στο χώρο του καταστήματος πεντακόσια ευρώ (500€).

στ) Μη υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/86 στις αρμόδιες στις αρμόδιες υπηρεσίες για νόμιμη λειτουργία καταστήματος πώλησης παραδοσιακής γιαούρτης χίλια ευρώ (1.000€).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 141 Διαδικασία δέσμευσης τροφίμων.

Όπου στους παρόντες κανόνες προβλέπεται διαδικασία δέσμευσης τροφίμων ακολουθείται η σχετική διαδικασία του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α 32).

Άρθρο 142 Διαδικασία δέσμευσης προϊόντων μη τροφίμων.

1. Όπου στους παρόντες κανόνες προβλέπεται δέσμευση προϊόντων πλην τροφίμων εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:

2. Οι ελεγκτές συντάσσουν έκθεση δέσμευσης σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος IV. Με την έκθεση αυτή ορίζεται μεσεγγυούχος, ο οποίος είναι ο υπεύθυνος φύλαξης των δεσμευθέντων προϊόντων, και μπορεί να είναι ο ελεγχόμενος ή τρίτος.

3. Οι ελεγκτές προβαίνουν σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να αποτραπεί η χρήση ή η διάθεση των δεσμευθέντων προϊόντων καθώς και η διάθεση στην αγορά κάθε άλλης ποσότητας όμοιων, με τα δεσμευθέντα, προϊόντων, που έχει ήδη, ή που πρόκειται να διακινηθεί από τον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα, καθώς και καθορίζουν εύλογο κατά την κρίση τους χρονικό διάστημα για τη συμμόρφωση του ελεγχόμενου με τις ισχύουσες διατάξεις και το οποίο μπορεί να παραταθεί με αίτηση του ελεγχόμενου. Ο ελεγχόμενος μεριμνά για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για:

α) την συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις ή

β) την απόσυρση των προϊόντων και την επαναπροώθησή τους στον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα ή

γ) την καταστροφή των προϊόντων.

4. Τα δεσμευθέντα προϊόντα παραμένουν στην ευθύνη του μεσεγγυούχου, ο οποίος φροντίζει για την ασφαλή διατήρησή τους σε αποθηκευτικό χώρο που καθορίζεται από αυτόν, με τη σύμφωνη γνώμη της υπηρεσίας που συγκρότησε το κλιμάκιο για τη διενέργεια του ελέγχου, και ο τόπος φύλαξης καταγράφεται στην Έκθεση Δέσμευσης.

5. Σε περίπτωση που ο ελεγχόμενος επιθυμεί τη μεταφορά των δεσμευθέντων προϊόντων σε άλλο χώρο, ή επιθυμεί την επαναπροώθησή τους στον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα υποβάλλει σχετική αίτηση στην υπηρεσία που συγκρότησε το κλιμάκιο, το οποίο διενήργησε τη δέσμευση, προκειμένου να εγκρίνει τη μεταφορά τους. Στην περίπτωση μεταφοράς, τα προϊόντα τίθενται υπό το διοικητικό έλεγχο των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών και ο ελεγχόμενος υποχρεούται να παράσχει στην υπηρεσία όλα τα σχετικά παραστατικά διακίνησης.

6. Σε περίπτωση καταστροφής των δεσμευθέντων προϊόντων από φυσικά ή άλλα αίτια απαιτείται αμελλητί η ενημέρωση της υπηρεσίας που διατηρεί τα προϊόντα υπό το διοικητικό της έλεγχο, με υπεύθυνη δήλωση του μεσεγγυούχου, συνοδευόμενη από

τεχνική έκθεση ή απόσπασμα βιβλίου συμβάντων της αρχής που διαπίστωσε και κατέγραψε το συμβάν.

7. Μετά τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες διατάξεις, ο ελεγχόμενος αιτείται αποδέσμευση των προϊόντων στην αρμόδια υπηρεσία, η οποία διενεργεί επανέλεγχο.

8. Εάν, μετά τον επανέλεγχο, επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση, συντάσσεται από τους ελεγκτές σχετική «Έκθεση Αποδέσμευσης» σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος IV. Κατόπιν αυτού τα προϊόντα καθίστανται ελεύθερα προς διάθεση, πώληση ή χρήση.

9. Εάν, μετά τον επανέλεγχο, δεν επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση, τότε συντάσσεται από τους ελεγκτές σχετική έκθεση, που υποβάλλεται στη υπηρεσία που διέταξε τον επανέλεγχο και τα προϊόντα παραμένουν δεσμευμένα.

10. Τα ως άνω προϊόντα, για όσο χρόνο παραμένουν δεσμευμένα απαγορεύεται να διατίθενται, να πωλούνται ή να χρησιμοποιούνται, άλλως επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τριπλάσιο του διοικητικού προστίμου που επεβλήθη κατά τη διαπίστωση της παράβασης.

11. Σε περίπτωση αδυναμίας συμμόρφωσης εντός της ταχθείσας προθεσμίας τα προϊόντα αποσύρονται υποχρεωτικά με ευθύνη του ελεγχόμενου και με τη σύμφωνη γνώμη της υπηρεσίας που συγκρότησε το κλιμάκιο για τη διενέργεια του ελέγχου και είτε επιστρέφονται στον παραγωγό ή συσκευαστή ή εισαγωγέα ή διανομέα ή καταστρέφονται, ή, και μόνον όταν πρόκειται για ασφαλή προϊόντα, διατίθενται για κοινωφελείς σκοπούς.

12. Όλες οι δαπάνες για τη διατήρηση, μετακίνηση, αποθήκευση, απόσυρση ή καταστροφή των δεσμευθέντων προϊόντων βαρύνουν τον ελεγχόμενο.

13. Ειδικά για τις νόμιμες επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου που έχουν παρανόμως πληρωθεί, αυτές επιστρέφονται τελικώς στον κύριό τους. Η ασφαλής μεταφορά, η καταστροφή του περιεχομένου και το σύνολο των σχετικών δαπανών βαρύνουν τον κύριο.

14. Φιάλες υγραερίου οι οποίες δεν φέρουν ίχνη από τα οποία να προκύπτει ο κύριος τους, περιέρχονται κατά κυριότητα στο Δημόσιο, το οποίο μεριμνά για την καταστροφή του τυχόν περιεχομένου τους και την εκποίηση τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 143 Προσφυγή

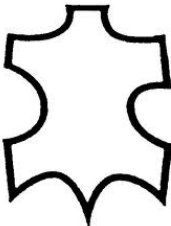
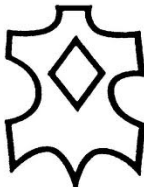
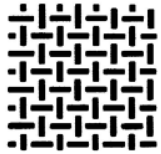

1. Κατά της έκθεσης δέσμευσης ο ελεγχόμενος μπορεί να καταθέσει προσφυγή ενώπιον του προϊσταμένου της υπηρεσίας που συγκρότησε το κλιμάκιο το οποίο διενήργησε τη δέσμευση, εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση της Έκθεσης Δέσμευσης.
2. Επί της προσφυγής, ο προϊστάμενος της υπηρεσίας που συγκρότησε το κλιμάκιο το οποίο διενήργησε τη δέσμευση, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών, την οποία κοινοποιεί αμελλητί στον ελεγχόμενο.
3. Κατά της απόφασης αυτής χωρεί προσφυγή ενώπιον των διοικητικού πρωτοδικείου της έδρας του προϊσταμένου που εξέδωσε την απόφαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16. ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**Άρθρο 144**

1. Για τους παραβάτες των διατάξεων της παρούσας εφαρμόζονται επιπλέον και οι διατάξεις του ν. 4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 173).
2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργούνται οι Αποφάσεις Α2- 861/22-8-2013 (2044Β/ 2013), η Απόφαση Α2- 96/2007 και η Απόφαση Α2-1127/28-11-2013 (ΦΕΚ 3149/Β/11-12-2013), εκτός από τα άρθρα 170 «Χώροι σφαγής και σφραγίδες προέλευσης, καταλληλότητας και κατηγορίας σφαγίων» και 116 «Προϋποθέσεις παρασκευής και διάθεσης της παραδοσιακής γιαούρτης» της Α.Δ. 7/2009 Αγορανομικής Διάταξης (ΦΕΚ), τα οποία παραμένουν σε ισχύ.
3. Για τις περιπτώσεις που, βάσει του άρθρου 68, υπάρχει υποχρέωση, κάποιες από τις ενδείξεις που πρέπει να φέρουν τα προϊόντα, να αναγράφονται στην Ελληνική Γλώσσα, η υποχρέωση αυτή αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου 2015.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι		
1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Ή ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ		
	Εικονόγραμμα	Γραπτή ένδειξη
α) Επάνω μέρος Είναι η εξωτερική πλευρά του δομικού στοιχείου το οποίο στερεώνεται στο εξωτερικό πέλμα		ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ
β) Φόδρες Είναι η εσωτερική επένδυση του επάνω μέρους και της εσωτερικής σόλας η οποία αποτελεί το εσωτερικό μέρος του υποδήματος		ΦΟΔΡΕΣ
γ) Σόλα Είναι το κάτω τμήμα του υποδήματος το οποίο υπόκειται σε εκ τριβής φθορά και το οποίο στερεώνεται στο επάνω μέρος του υποδήματος		ΣΟΛΑ
2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Ή ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ		
Τα εικονογράμματα των υλικών πρέπει να υπάρχουν στην ετικέτα δίπλα στα εικονογράμματα που αφορούν τα τρία μέρη του υποδήματος που αναφέρονται το άρθρο 81 και στο μέρος 1 του παρόντος παραρτήματος.		
	Εικονόγραμμα	Γραπτή ένδειξη
α) Δέρμα: Γενικός όρος για τα δέρματα και τις δορές ζώων που έχουν διατηρήσει σχετικά ανέπαφη την αρχική ινώδη δομή τους και έχουν δεψασθεί για να καταστούν άσηπτα. Οι τρίχες ή το μαλλί μπορεί να έχουν ή να μην έχουν απομακρυνθεί. Το έτοιμο δέρμα μπορεί να προέρχεται από δέρμα ή δορά που έχει σχισθεί σε στρώματα ή τεμαχιστεί είτε πριν είτε μετά τη δέψη. Αν όμως μία δεψασμένη δορά ή δέρμα έχει αποσυντεθεί μηχανικά ή/και χημικά σε ινώδη σωματίδια, μικρά τεμάχια ή σκόνη και στη συνέχεια ανασυσταθεί με ή χωρίς τη βοήθεια συνδετικού μέσου, ώστε να λάβει τη μορφή φύλλων ή άλλο σχήμα, τα εν λόγω φύλλα ή σχήματα δεν επιτρέπεται να ονομάζονται «δέρμα». Αν το δέρμα φέρει επιφανειακή επιστρωση, ανεξάρτητα από τον τρόπο		ΔΕΡΜΑ

<p>επικάλυψης ή επικόλλησης, το πάχος τους δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 0,15 mm. Ο παρών ορισμός καλύπτει όλα τα δέρματα με την επιφύλαξη άλλων νομικών υποχρεώσεων που απορρέουν π.χ. από τη σύμβαση της Ουάσιγκτον. Η ένδειξη «δέρμα μη αποψιλωμένο» περιλαμβάνεται μεταξύ των προαιρετικών συμπληρωματικών πληροφοριών υπό μορφή κειμένου, όταν πρόκειται για δέρμα που διατηρεί τον υποδόριο ιστό, ως έχει μετά την αφαίρεση της επιδερμίδας και χωρίς να έχει αφαιρεθεί καμία μεμβράνη με λείανση, αποψίλωση ή σχίσιμο.</p>		
<p>β) Επικαλυμμένο δέρμα Προϊόν στο οποίο η επιφανειακή επίστρωση ή επικόλληση του δέρματος είναι παχύτερη των 0,15 mm χωρίς ωστόσο να υπερβαίνει το ένα τρίτο του συνολικού πάχους του προϊόντος.</p>		<p>ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΟ ΔΕΡΜΑ</p>
<p>γ) Φυσικά και συνθετικά υφάσματα, υφασμένα ή μη Ως «υφάσματα» νοούνται όλα τα προϊόντα που εμπίπτουν στην οδηγία 71/307/ΕΟΚ, λαμβανομένων υπόψη και όλων των τροποποιήσεών της. (ΥΑ εναρμόνισης Φ1-6125/85 (Β'110).</p>		<p>ΥΦΑΣΜΑ</p>
<p>δ) Άλλα υλικά</p>		<p>ΆΛΛΑ ΥΛΙΚΑ</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 81

Τα «υποδήματα» μπορούν να ποικίλουν από σανδάλια, των οποίων το επάνω μέρος αποτελείται απλώς από προσαρμοζόμενα κορδόνια ή κορδέλες, έως μπότες μέχρι το μηρό, των οποίων το επάνω μέρος καλύπτει την κνήμη και το μηρό. Μεταξύ των προϊόντων αυτών επομένως περιλαμβάνονται ιδίως:

α. Τα ίσια υποδήματα ή τα υποδήματα με τακούνια για συνήθη χρήση μέσα ή έξω από το σπίτι,

β. Τα μποτίνια, οι μπότες που καλύπτουν τη μισή ή όλη την κνήμη και οι μπότες μέχρι το μηρό,

γ. Τα σανδάλια διαφόρων ειδών, τα «espadrilles» (υποδήματα με πάνινο το επάνω μέρος και σόλα από πλεγμένα φυτικά υλικά): τα υποδήματα αντισφαιρίσεως, τα υποδήματα για τρέξιμο και άλλα σπορ, τα σανδάλια μπάνιου και άλλα υποδήματα ψυχαγωγίας,

δ. Τα ειδικά αθλητικά υποδήματα που έχουν, ή υπάρχει πρόβλεψη για προσαρμογή καρφιών, γάντζων, λουριών, ράβδων ή παρομοίων διατάξεων καθώς και τα υποδήματα παγοδρομίας, χιονοδρομίας, πάλης, πυγμαχίας και ποδηλασίας. Περιλαμβάνονται επίσης τα υποδήματα που φέρουν στερεωμένα πατίνια (πάγου ή με τροχούς),

ε. Τα υποδήματα χορού,

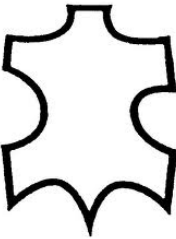

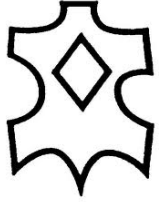

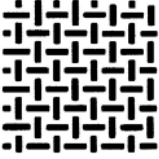

στ. Τα υποδήματα που παράγονται από ένα ενιαίο τεμάχιο, ιδίως με χύτευση καουτσούκ ή πλαστικής ύλης, με εξαίρεση τα είδη από ελαφρά υλικά μιας χρήσεως (χαρτί, πλαστικές ταινίες κ.λπ. χωρίς πρόσθετη σόλα),

ζ. Είδη υπόδησης που φοριούνται πάνω από άλλα υποδήματα και τα οποία σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν έχουν τακούνι,

η. Τα υποδήματα μιας χρήσεως με πρόσθετες σόλες, τα οποία εν γένει είναι σχεδιασμένα για να χρησιμοποιούνται μόνον μία φορά,

θ. Τα ορθοπεδικά υποδήματα.

Για λόγους ομοιογένειας και σαφήνειας και με την επιφύλαξη των διατάξεων στις οποίες γίνεται αναφορά κατά την περιγραφή των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο, τα προϊόντα που ανήκουν στο κεφάλαιο 64 της συνδυασμένης ονοματολογίας («ΣΟ») μπορούν γενικά να θεωρούνται ως εμπίπτοντα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΡΤΩΜΕΝΗΣ ΠΙΝΑΚΙΔΑΣ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ			
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ			
ΜΕΡΗ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΣ		ΥΛΙΚΑ	
ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ		ΔΕΡΜΑ	
ΦΟΔΡΕΣ		ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΟ ΔΕΡΜΑ	
ΣΟΛΑ		ΥΦΑΣΜΑ	
		ΑΛΛΑ ΥΛΙΚΑ	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Ημερομηνία: .....

Αριθμ.Πρωτ. ....

ΕΝΤΟΛΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Προς τους υπαλλήλους ελεγκτές:

1. .... (επικεφαλής)
2. ....
3. ....
4. ....

Αντικείμενο ελέγχου:

Η εφαρμογή διατάξεων του ν. 4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 173) και της Υ.Α. Α2-718/28.07.2014 «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Δι.Ε.Π.Π.Υ.)».

Περιοχή ή σημείο/α ελέγχου:

Ημ/νία διεξαγωγής ελέγχου:

Η παρούσα εντολή επιδεικνύεται στον ελεγχόμενο κατά την έναρξη του ελέγχου.

Ο Προϊστάμενος της υπηρεσίας

(Σφραγίδα της Υπηρεσίας) (Όνομ/νο-Υπογραφή)

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Αριθμός: .....

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σήμερα, ημέρα ....., .../...../..... (ημέρα/μήνας/έτος), και περί ώρα ....., στο σημείο ..... (οδός, αριθμός, περιοχή) οι κάτωθι υπάλληλοι-ελεγκτές:

1. .... (επικεφαλής)
2. ....
3. ....

σε εκτέλεση της υπ' αριθμ. .... Εντολής, διενεργήσαμε έλεγχο για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων στον:

Στοιχεία φυσικού ή νομικού προσώπου:		Σφραγίδα επιχείρησης	
Επώνυμο/Όνομα/Όν. πατέρα ή Επωνυμία:			
Οδός:	Αριθμός:		
ΤΚ:	Πόλη:		
Περιφ. Ενότητα:			
ΑΦΜ:	Δ.Ο.Υ.:		
Α.Δ.Τ.:	ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ:		
ΤΗΛΕΦ:			

Διατάξεις που παραβιάζονται:

α/α	Άρθρο	Παράγρ.	ν. 4177/13	Καν. Δι.Ε.Π.Π.Υ.	α/α	Άρθρο	Παράγρ.	ν. 4177/13	Καν. Δι.Ε.Π.Π.Υ.
1					6				
2					7				
3					8				
4					9				
5					10				

Συνοπτική περιγραφή παράβασης/παραβάσεων:**Απόψεις ελεγχόμενου:**

Ο έλεγχος έγινε παρουσία του: ..... (Όνομ/νο - ιδιότητα)

Ο ελεγχόμενος:**Οι ελεγκτές:**

(παρέλαβε αντίγραφο της παρούσας)

1. ....

2. ....

3. ....

(Όνομ/νο-Υπογραφή)

(Όνομ/να-Υπογραφές)

Άρνηση υπογραφής
 Η παρούσα θυροκολλήθηκε

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Αριθμ. ....

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σήμερα, ημέρα ....., .../.../.... (ημέρα/μήνας/έτος), και περί ώρα ....., στο σημείο
..... (οδός, αριθμός, περιοχή) οι κάτωθι υπάλληλοι-ελεγκτές:

1. .... (επικεφαλής)
2. .... 3. ....

σε εκτέλεση της υπ' αριθμ. .... Εντολής, διενεργήσαμε έλεγχο στο αριθμ. .... Ε.Δ.Χ. όχημα - ταξί με στοιχεία:

Στοιχεία Ταξί: Άδεια Κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. οχήματος	Στοιχεία Οδηγού: Ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. οχήματος
Επώνυμο/Όνομα/Όν. πατέρα ή Επωνυμία:	Επώνυμο: Όνομα: Όν. πατέρα:
Εκδούσα αρχή:	Εκδούσα αρχή:
Ημ/νία έκδοσης:	Ημ/νία έκδοσης:
ΑΦΜ: Δ.Ο.Υ.:	ΑΦΜ: Δ.Ο.Υ.:
Α.Δ.Τ.:	Α.Δ.Τ.:
Δ/νση: Τηλέφ:	Δ/νση.: Τηλέφ:
Αριθμός αδείας:	Αριθμός αδείας:

Συνοπτική περιγραφή παράβασης:**Απόψεις ελεγχόμενου:****Ο ελεγχόμενος:**

(παρέλαβε αντίγραφο της παρούσας)

(Όνομ/νο-Υπογραφή)

Άρνηση υπογραφής

Οι ελεγκτές:

1. ....
2. ....
3. ....

(Όνομ/να-Υπογραφές)

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Αριθμός: .....

ΕΚΘΕΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

Σήμερα, ημέρα ....., .../...../..... (ημέρα/μήνας/έτος), και περί ώρα ....., στο σημείο ..... (οδός, αριθμός, περιοχή) οι κάτωθι υπάλληλοι-ελεγκτές:

1. .... (επικεφαλής)
2. ....
3. ....

ταυτόχρονα με την υπ' αριθμ. .... Ημ/νία: ..... Έκθεση Ελέγχου, διενεργήσαμε δέσμευση:

Στοιχεία φυσικού ή νομικού προσώπου:		Σφραγίδα επιχείρησης	
Επώνυμο/Όνομα/Όν. πατέρα ή Επωνυμία:			
Οδός:	Αριθμός:		
ΤΚ:	Πόλη:		
Περιφ. Ενότητα:			
ΑΦΜ:	Δ.Ο.Υ.:		
Α.Δ.Τ.:	ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ:		
ΤΗΛΕΦ:			

Κατάλογος και στοιχεία των αντικειμένων που Δεσμεύθηκαν:

--

Απόψεις ελεγχόμενου:

--

Για τα δεσμευθέντα αντικείμενα μεσεγγυούχος ορίζεται ο/η:..... (Όνομ/νο – ιδιότητα).

Τα δεσμευθέντα αντικείμενα:.....
 .....(περιγραφή πράξης)

Ο ελεγχόμενος:
 (παρέλαβε αντίγραφο της παρούσας)

(Όνομ/νο-Υπογραφή)

Άρνηση υπογραφής

Η παρούσα θυροκολλήθηκε

Οι ελεγκτές:

1. ....
2. ....
3. ....

(Όνομ/να-Υπογραφές)

(Στοιχεία της ελέγχουσας υπηρεσίας)

Αριθμός: .....

ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

Σήμερα, ημέρα ....., .../...../..... (ημέρα/μήνας/έτος), και περί ώρα ....., στο σημείο ..... (οδός, αριθμός, περιοχή) οι κάτωθι υπάλληλοι-ελεγκτές:

5. .... (επικεφαλής)

6. .... 3. ....

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. .... ημ/νία: ..... Εντολής Ελέγχου, της υπ' αριθμ. .... ημ/νία: ..... Έκθεσης Δέσμευσης και της υπ' αριθμ. .... ημ/νία: ....., Αίτησης Αποδέσμευσης, διενεργήσαμε αποδέσμευση:

Στοιχεία φυσικού ή νομικού προσώπου:	Σφραγίδα επιχείρησης
Επώνυμο/ Όνομα/ Όν. πατέρα ή Επωνυμία:	
Οδός: Αριθμός:	
ΤΚ: Πόλη:	
Περιφ. Ενότητα:	
ΑΦΜ: Δ.Ο.Υ.:	
Α.Δ.Τ.: ΕΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ:	
ΤΗΛΕΦ:	

Κατάλογος και στοιχεία των αντικειμένων που αποδεσμεύθηκαν:

--

Απόψεις ελεγχόμενου:

--

Για τα αποδεσμευθέντα αντικείμενα είναι ελεύθερα προς διάθεση, πώληση ή χρήση.

Παρατηρήσεις: .....

Ο ελεγχόμενος:

(παρέλαβε αντίγραφο της παρούσας)

Οι ελεγκτές:

4. ....

5. ....

6. ....

(Όνομ/νο-Υπογραφή)

(Όνομ/να-Υπογραφές)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΗΓΗΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΣΤΕΡΕΗΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ
(ΒΑΣΕΙ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΕΛΟΤ EN 14961)

1. Ξυλώδης βιομάζα	1.1 Δάση, φυτείες και άλλο πρωτογενές ξύλο	1.1.1 Ολόκληρα δέντρα χωρίς ρίζες	1.1.1.1 Πλατύφυλλα
			1.1.1.2 Κωνοφόρα
			1.1.1.3 Φυτείες δασικών ειδών μικρού περιήτρου χρόνου
			1.1.1.4 Θάμνοι
			1.1.1.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		1.1.2 Ολόκληρα δέντρα με ρίζες	1.1.2.1 Πλατύφυλλα
			1.1.2.2 Κωνοφόρα
			1.1.2.3 Φυτείες δασικών ειδών μικρού περιήτρου χρόνου
			1.1.2.4 Θάμνοι
			1.1.2.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		1.1.3 Στρογγύλη ξυλεία (κορμόξυλα)	1.1.3.1 Πλατύφυλλα
			1.1.3.2 Κωνοφόρα
		1.1.4 Υπολείμματα υλοτομίας	1.1.3.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
			1.1.4.1 Χλωρά /Πράσινα, Πλατύφυλλα (συμπεριλαμβανομένων των φύλλων)
			1.1.4.2 Χλωρά /Πράσινα, Κωνοφόρα (συμπεριλαμβανομένων των βελόνων)
			1.1.4.3 Αποθηκευμένα, Πλατύφυλλα
			1.1.4.4 Αποθηκευμένα, Κωνοφόρα
		1.1.4.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	1.1.5 Πρέμνα / ρίζες	1.1.5.1 Πλατύφυλλα	
		1.1.5.2 Κωνοφόρα	
		1.1.5.3 Φυτείες δασικών ειδών μικρού περιήτρου χρόνου	
		1.1.5.4 Θάμνοι	
		1.1.5.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	1.1.6 Φλοιός (από δασικές εργασίες) ^α		
	1.1.7 Ξύλο από κήπους, πάρκα, συντήρηση πεζοδρομίων, αμπελώνες και οπωρώνες διαχωρισμένο από άλλα υλικά		
	1.1.8 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	1.2 Παραπροϊόντα και υπολείμματα από τη βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου	1.2.1 Μη χημικώς επεξεργασμένα υπολείμματα ξύλου	1.2.1.1 Χωρίς φλοιό, Πλατύφυλλα
			1.2.1.2 Χωρίς φλοιό, Κωνοφόρα
			1.2.1.3 Με φλοιό, Πλατύφυλλα
			1.2.1.4 Με φλοιό, Κωνοφόρα
			1.2.1.5 Φλοιός (από βιομηχανική επεξεργασία) ^α
		1.2.2 Χημικώς επεξεργασμένα υπολείμματα ξύλου, ίνες και συστατικά ξύλου	1.2.2.1 Χωρίς φλοιό
1.2.2.2 Με φλοιό			
1.2.2.3 Φλοιός (από βιομηχανική επεξεργασία) ^α			
1.2.2.4 Ίνες και συστατικά ξύλου			
1.2.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
1.3 Χρησιμοποιημένη ξυλεία	1.3.1 Μη χημικώς επεξεργασμένη ξυλεία	1.3.1.1 Χωρίς φλοιό	
		1.3.1.2 Με φλοιό	
		1.3.1.3 Φλοιός ^α	
	1.3.2 Χημικώς επεξεργασμένη ξυλεία	1.3.2.1 Χωρίς φλοιό	
		1.3.2.2 Με φλοιό	
		1.3.2.3 Φλοιός ^α	

		1.3.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
		1.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
^α Τα απόβλητα φελλού περιλαμβάνονται στις υποομάδες του φλοιού.			
2. Βιομάζα προερχόμενη από πλώδη φυτά	2.1 Βιομάζα από γεωργία και κηπουρική	2.1.1 Καλλιέργειες δημητριακών	2.1.1.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.1.2 Τμήματα άχυρου
			2.1.1.3 Σπόροι ή κόκκοι
			2.1.1.4 Κελύφη ή φλοιοί
			2.1.1.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		2.1.2 Χόρτα / Γρασιδία	2.1.2.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.2.2 Τμήματα άχυρου
			2.1.2.3 Σπόροι
			2.1.2.4 Κελύφη
			2.1.2.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		2.1.3 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους	2.1.3.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.3.2 Κοτσάνια και φύλλα
			2.1.3.3 Σπόροι
			2.1.3.4 Κελύφη ή φλοιοί
			2.1.3.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		2.1.4 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες	2.1.4.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.4.2 Κοτσάνια και φύλλα
			2.1.4.3 Ρίζα
	2.1.4.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	2.1.5 Καλλιέργειες οσπρίων	2.1.5.1 Ολόκληρο φυτό	
		2.1.5.2 Κοτσάνια και φύλλα	
		2.1.5.3 Φρούτα	
		2.1.5.4 Φλοιοί	
		2.1.5.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	2.1.6 Άνθη	2.1.6.1 Ολόκληρο φυτό	
		2.1.6.2 Κοτσάνια και φύλλα	
		2.1.6.3 Σπόροι	
		2.1.6.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
2.1.7 Πλώδης βιομάζα από κήπους, πάρκα, συντήρηση πεζοδρομίων, αμπελώνες και οπωρώνες			
2.1.8 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
2.2 Παραπροϊόντα και υπολείμματα από βιομηχανική επεξεργασία ποωδών φυτών ^β	2.2.1 Μη χημικώς επεξεργασμένα πλώδη υπολείμματα	2.2.1.1 Καλλιέργειες δημητριακών και χόρτων	
		2.2.1.2 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους	
		2.2.1.3 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες	
		2.2.1.4 Καλλιέργειες οσπρίων	
		2.2.1.5 Άνθη	
		2.2.1.6 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	2.2.2 Χημικώς επεξεργασμένα πλώδη υπολείμματα	2.2.2.1 Καλλιέργειες δημητριακών και χόρτων	
		2.2.2.2 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους	
		2.2.2.3 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες	
		2.2.2.4 Καλλιέργειες οσπρίων	
		2.2.2.5 Άνθη	
		2.2.2.6 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
2.2.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
2.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
^β Στην υποομάδα 2.2 συμπεριλαμβάνονται και υπολείμματα και παραπροϊόντα της βιομηχανίας επεξεργασίας τροφίμων.			

2. Βιομάζα προερχόμενη από πόδια φυτά	2.1 Βιομάζα από γεωργία και κηπουρική	2.1.1 Καλλιέργειες δημητριακών	2.1.1.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.1.2 Τμήματα άχυρου
			2.1.1.3 Σπόροι ή κόκκοι
			2.1.1.4 Κελύφη ή φλοιοί
			2.1.1.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		2.1.2 Χόρτα / Γρασίδια	2.1.2.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.2.2 Τμήματα άχυρου
			2.1.2.3 Σπόροι
			2.1.2.4 Κελύφη
			2.1.2.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		2.1.3 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους	2.1.3.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.3.2 Κοτσάνια και φύλλα
			2.1.3.3 Σπόροι
			2.1.3.4 Κελύφη ή φλοιοί
			2.1.3.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		2.1.4 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες	2.1.4.1 Ολόκληρο φυτό
			2.1.4.2 Κοτσάνια και φύλλα
			2.1.4.3 Ρίζα
	2.1.4.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	2.1.5 Καλλιέργειες οσπρίων	2.1.5.1 Ολόκληρο φυτό	
		2.1.5.2 Κοτσάνια και φύλλα	
		2.1.5.3 Φρούτα	
		2.1.5.4 Φλοιοί	
		2.1.5.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	2.1.6 Άνθη	2.1.6.1 Ολόκληρο φυτό	
		2.1.6.2 Κοτσάνια και φύλλα	
		2.1.6.3 Σπόροι	
		2.1.6.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
	2.1.7 Πώδης βιομάζα από κήπους, πάρκα, συντήρηση πεζοδρομίων, αμπελώνες και οπωρώνες		
	2.1.8 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	2.2 Παραπροϊόντα και υπολείμματα από βιομηχανική επεξεργασία ποωδών φυτών ^β	2.2.1 Μη χημικώς επεξεργασμένα πόδια υπολείμματα	2.2.1.1 Καλλιέργειες δημητριακών και χόρτων
			2.2.1.2 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους
2.2.1.3 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες			
2.2.1.4 Καλλιέργειες οσπρίων			
2.2.1.5 Άνθη			
2.2.1.6 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
2.2.2 Χημικώς επεξεργασμένα πόδια υπολείμματα			
2.2.2.1 Καλλιέργειες δημητριακών και χόρτων		2.2.2.2 Καλλιέργειες φυτών με ελαιούχους σπόρους	
		2.2.2.3 Καλλιέργειες φυτών με βρώσιμες ρίζες	
		2.2.2.4 Καλλιέργειες οσπρίων	
		2.2.2.5 Άνθη	
		2.2.2.6 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
		2.2.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	
2.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
^β Στην υποομάδα 2.2 συμπεριλαμβάνονται και υπολείμματα και παραπροϊόντα της βιομηχανίας επεξεργασίας τροφίμων.			

3.Βιομάζα προερχόμενη από φρούτα	3.1 Φρούτα από οπωρώνες και κηπουρική	3.1.1 Φρούτα με ρώγες	3.1.1.1 Ολόκληρα μούρα
			3.1.1.2 Σάρκα
			3.1.1.3 Σπόροι
			3.1.1.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		3.1.2 Φρούτα με πυρήνα/κουκούτσι	3.1.2.1 Ολόκληρα φρούτα
			3.1.2.2 Σάρκα
			3.1.2.3 Πυρήνας/Κουκούτσι
			3.1.2.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		3.1.3 Ξηροί καρποί και βάλανοι (βελανίδια)	3.1.3.1 Ολόκληροι καρποί
			3.1.3.2 Κελύφη
			3.1.3.3 Πυρήνες
			3.1.3.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
	3.1.4 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	3.2 Παραπροϊόντα και υπολείμματα από τη βιομηχανία επεξεργασίας φρούτων ^Υ	3.2.1 Μη χημικώς επεξεργασμένα υπολείμματα φρούτων	3.2.1.1 Φρούτα με ρώγες
			3.2.1.2 Φρούτα με πυρήνα/κουκούτσι
			3.2.1.3 Ξηροί καρποί και βάλανοι (βελανίδια)
			3.2.1.4 Ακατέργαστος ελαιοπυρήνας
			3.2.1.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)
		3.2.2 Χημικώς επεξεργασμένα υπολείμματα φρούτων	3.2.2.1 Φρούτα με ρώγες
			3.2.2.2 Φρούτα με πυρήνα/κουκούτσι
3.2.2.3 Ξηροί καρποί και βάλανοι (βελανίδια)			
3.2.2.4 Εκχυλισμένος ελαιοπυρήνας (πυρηνόξυλο)			
3.2.2.5 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
3.2.3 Μίγματα και συνθέσεις(σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
3.3 Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)			
4. Μίγματα και συνθέσεις (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)	4.1 Μίγματα (σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
	4.2 Συνθέσεις(σχηματιζόμενα εκ προθέσεως ή εκ παραδρομής)		
^Υ Στην υποομάδα 3.2 συμπεριλαμβάνονται και υπολείμματα και παραπροϊόντα από την βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων.			

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.	ΤΗΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ.....
Άρθρο 1	Γενικές Αρχές.....
Άρθρο 2	Ενδείξεις επί των πινακίδων .....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.	ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.....
Άρθρο 3	Γενικές Αρχές.....
Άρθρο 4	Μέσα συσκευασίας.....
Άρθρο 5	Αναγραφή περιεχόμενης ποσότητας επί συσκευασίας.....
Άρθρο 6	Αναγραφή τιμής ανά μονάδα μέτρησης.....
Άρθρο 7	Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προσυσκευασμένων προϊόντων που φέρουν τη σήμανση «e»....
Άρθρο 8	Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προσυσκευασμένων προϊόντων χωρίς τη σήμανση «e» .....
Άρθρο 9	Απαιτήσεις σχετικά με την ποσότητα προϊόντων τυχαίας ονομαστικής τιμής περιεχομένου .....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ .....
Άρθρο 10	Ενδείξεις & διασφάλιση περιεχομένου προσυσκευασμένων τροφίμων. ....
Άρθρο 11	Ενδείξεις μη προσυσκευασμένων τροφίμων.....
Άρθρο 12	Επισήμανση υποκατάστατων.....
Άρθρο 13	Διάθεση προϊόντων με περασμένη χρονολογία ελάχιστης διατηρησιμότητας. ....
Άρθρο 14	Υπόχρεος αναγραφής ενδείξεων. ....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.	ΚΡΕΑΣ.....
Άρθρο 15	Πεδίο Εφαρμογής. ....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.1.	ΣΤΑΔΙΟ ΣΦΑΓΗΣ.....
Άρθρο 16	Τήρηση βιβλίου σφαγών στα σφαγεία της χώρας, τα οποία είναι εγκεκριμένα για τη σφαγή. ....
Άρθρο 17	Περί κοινοτικής κλίμακας κατάταξης σφάγιων.....
Άρθρο 18	Παραπροϊόντα σφάγιων και τρόπος πώλησης τούτων .....
Άρθρο 19	Επισήμανση βοείου κρέατος – Σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής βοοειδών, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Καν. - 1825/2000.....
Άρθρο 20	Περιγραφή ορισμένων τύπων σφάγιων χοίρου. ....
Άρθρο 21	Τρόπος τεμαχισμού από λιανοπωλητές του χοιρινού σφάγιου τύπου καρέ και του σφάγιου βοοειδών (συμπεριλαμβανομένων των βουβαλοειδών). ....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.2.	ΣΤΑΔΙΟ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ.....
Άρθρο 22	Επιχειρήσεις χονδρεμπορίας κρεάτων και πουλερικών. ....
Άρθρο 23	Στοιχεία - ενδείξεις στα παραστατικά εμπορίας και διακίνησης νωπών βοοειδών και χοιρινών νωπών – κατεψυγμένων. ....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 4.1.3.	ΣΤΑΔΙΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ .....
Άρθρο 24	Επισήμανση. ....
Άρθρο 25	Κοπή και πώληση μη προσυσκευασμένου κιμά. ....
Άρθρο 26	Τήρηση πινακίδων - Έκθεση κρεάτων προς πώληση. ....
Άρθρο 27	Σήμανση-Εισαγωγή -Εμπορία ζωντανών ζώων εισαγωγής.....

Άρθρο 28	Ειδικές υποχρεώσεις – ρυθμίσεις επιπέδου λιανικής.....
Άρθρο 29	Εισαγόμενα κατεψυγμένα κρέατα βοοειδών και βουβαλοειδών με ειδικό καθεστώς από αλλαντοποιίες και κονσερβοποιίες.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.2. ΜΕΛΙ.....	
Άρθρο 30	Επισήμανση.....
Άρθρο 31	Διακίνηση - Διάθεση.....
Άρθρο 32	Λοιπές υποχρεώσεις.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.3. ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΥΤΟ.....	
Άρθρο 33	Διακριτή τοποθέτηση γάλακτος και ενδείξεις επί συσκευασίας τυποποιημένου γάλακτος.....
Άρθρο 34	Επισήμανση τυροκομικών προϊόντων και τήρηση πινακίδων.....
Άρθρο 35	Τήρηση βιβλίου αποθήκης.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.4. ΑΡΤΟΣ & ΑΡΤΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ.....	
Άρθρο 36	Διάθεση προϊόντων αρτοποιίας.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.5. ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.....	
Άρθρο 37	Πτηνοτροφικά προϊόντα.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.6. ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ.....	
Άρθρο 38	Διακίνηση και εμπορία νωπών οπωρολαχανικών.....
Άρθρο 39	Ειδικότερες διατάξεις κατά τη διάθεση των νωπών οπωρολαχανικών.....
Άρθρο 40	Παραστατικά διακίνησης και εμπορίας νωπών οπωρολαχανικών - ενδείξεις.....
Άρθρο 41	Διακίνηση νωπών οπωρολαχανικών με ΔΧ μεταφορικά μέσα.....
Άρθρο 42	Ηρτημένη παραγωγή.....
Άρθρο 43	Επισήμανση σε ξενόγλωσσες ενδείξεις.....
Άρθρο 44	Διαδικασία αποτίμησης συναλλαγών μεταξύ παραγωγών και επιτηδευματιών.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.7. ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.....	
Άρθρο 45	Ορισμοί.....
Άρθρο 46	Ενδείξεις επί των πινακίδων λιανικής πώλησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.....
Άρθρο 47	Όροι διάθεσης αποψυγμένων αλιευτικών προϊόντων στο λιανικό εμπόριο.....
Άρθρο 48	Παραστατικά εμπορίας και διακίνησης.....
Άρθρο 49	Εμπορία – Διακίνηση – Διάθεση Κατεψυγμένων Αλιευμάτων που φέρουν επίταγο (υγρό κάλυψης) ...
Άρθρο 50	Απαγόρευση ψαριών, οστράκων, καρκινοειδών και κεφαλόποδων μικρού μεγέθους.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.8. ΕΛΑΙΑ – ΕΛΙΕΣ - ΛΙΠΗ.....	
Άρθρο 51	Ορισμοί.....
Άρθρο 52	Εμπορία Ελαίων προς τελικό καταναλωτή (λιανικό εμπόριο).....
Άρθρο 53	Διακίνηση και Εμπορία Ελαίων μεταξύ παραγωγών – τυποποιητών και χονδρεμπόρων.....
Άρθρο 54	Χρήση ελαιολάδου σε άλλα τρόφιμα.....
Άρθρο 55	Διάθεση ελαιολάδων και σπορέλαιων.....
Άρθρο 56	Επαναχρησιμοποίηση περιεκτών.....
Άρθρο 57	Ειδικότερες Υποχρεώσεις.....
Άρθρο 58	Δέσμευση νοθευμένων ελαιολάδων ή μαγειρικών λιπών από ελαιολάδο και των πάσης φύσεως τεχνητώς χρωματισμένων ελαίων.....
Άρθρο 59	Αναγραφή στα τιμολόγια ορισμένων ενδείξεων για τις ελιές.....

ΕΝΟΤΗΤΑ 4.9.	ΟΣΠΡΙΑ-ΡΥΖΙ .....
Άρθρο 60	Κατηγορίες οσπρίων .....
Άρθρο 61	Τήρηση προδιαγραφών οσπρίων - Επισήμανση .....
Άρθρο 62	Τήρηση προδιαγραφών ρυζιού - Επισήμανση.....
Άρθρο 63	Διάθεση ρυζιού στην κατανάλωση .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.10.	ΟΙΝΟΙ – ΖΥΘΟΣ- ΤΣΙΠΟΥΡΟ- ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ .....
Άρθρο 64	Διάθεση οίνων, και αλκοολούχων ποτών – Σειρές υποχρεωτικών ονομαστικών ποσοτήτων οίνου, και αλκοολούχων ποτών.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.11.	ΧΥΜΟΙ – ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ .....
Άρθρο 65	Επισήμανση προσυσκευασιών χυμών.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 4.12.	ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ .....
Άρθρο 66	Περιπτώσεις δέσμευσης τροφίμων .....
Άρθρο 67	Συσκευασία παιδικών τροφών με παιχνίδια .....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....
Άρθρο 68	Ενδείξεις προϊόντων (πλην τροφίμων) .....
Άρθρο 69	Σχετικά με τη χρήση όρου «οικολογικό» .....
Άρθρο 70	Δεσμεύσεις αγαθών που δεν φέρουν ενδείξεις στα ελληνικά .....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ - ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ- ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 6.1.	ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ/ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ .....
Άρθρο 71	Υποχρέωση και τρόπος αναγραφής κωδικού αριθμού.....
Άρθρο 72	Τρόπος αναγραφής κωδικού αριθμού σε κοσμήματα πολυμερή .....
Άρθρο 73	Έγκριση και ανανέωση έγκρισης χρησιμοποίησης σφραγίδων .....
Άρθρο 74	Υποχρεώσεις κατά την εξαγωγή κοσμημάτων και συναφών αντικειμένων .....
Άρθρο 75	Επισήμανση επίχρυσων, επάργυρων και συναφών αντικειμένων.....
Άρθρο 76	Απαγόρευση αποτύπωσης άλλων ενδείξεων .....
Άρθρο 77	Είδη που εξαιρούνται από τη σήμανση .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 6.2.	ΑΝΙΧΝΕΥΤΕΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ.....
Άρθρο 78	Σχετικά με χρήση ανιχνευτών μετάλλων ή άλλων οργάνων διασκοπήσεως του υπεδάφους ή ακινήτων μνημείων .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 6.3.	ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ - ΔΕΡΜΑΤΑ - ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ .....
Άρθρο 79	Σήμανση – Επισήμανση Κλωστοϋφαντουργικών Προϊόντων .....
Άρθρο 80	Σήμανση δερμάτων και προϊόντων τους .....
Άρθρο 81	Επισήμανση υποδημάτων .....
Άρθρο 82	Αναγραφή κωδικών αριθμών .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 6.4.	ΑΛΛΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.....
Άρθρο 83	Ενδείξεις στις χαρτοπετσέτες και το χαρτί υγείας χαρτί κουζίνας και χαρτομάντιλα .....
Άρθρο 84	Ειδικότερες απαιτήσεις επισήμανσης λοιπών βιομηχανικών προϊόντων .....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ – ΕΣΤΙΑΣΗ / ΑΝΑΨΥΧΗ .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 7.1.	ΤΗΡΗΣΗ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....
Άρθρο 85	Υποχρέωση ανάρτησης τιμοκαταλόγου επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών.....
Άρθρο 86	Ειδικές ρυθμίσεις για την παροχή υπηρεσιών. Τιμοκατάλογοι – Υπηρεσίες εκτίμησης .....

Άρθρο 87	Υποβολή Τιμοκαταλόγων Εκπαιδευτηρίων.....
Άρθρο 88	Έκδοση και ανάρτηση παραστατικών που αναφέρονται στα κοινόχρηστα πολυκατοικιών. ....
ΕΝΟΤΗΤΑ 7.2.	ΕΣΤΙΑΣΗ / ΑΝΑΨΥΧΗ .....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 7.2.1.	ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ / ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....
Άρθρο 89	Πεδίο Εφαρμογής και σκοπός.....
Άρθρο 90	Τήρηση Τιμοκαταλόγων.....
Άρθρο 91	Ενδείξεις τιμοκαταλόγων .....
Άρθρο 92	Ειδικές περιπτώσεις (ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΣΕΛΦ ΣΕΡΒΙΣ, ΤΑΜΠΛ ΝΤΟΤ, ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΑΚΕΤΟ, ΚΟΥΒΕΡ) .....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 7.2.2.	ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ / ΑΝΑΨΥΧΗΣ .....
Άρθρο 93	Παρασκευάσματα κρέατος από καταστήματα μαζικής εστίασης .....
Άρθρο 94	Προσφορά ειδών με το κιλό .....
Άρθρο 95	Διάθεση ποτών, οίνων, ζύθου και εμφιαλωμένων νερών στις μονάδες ομαδικής εστίασης .....
Άρθρο 96	Υποχρέωση τήρησης δελτίου παραπόνων πελατών από τα κέντρα και καταστήματα εστίασης, αναψυχής και διασκέδασης.....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ .....
Άρθρο 97	Πεδίο εφαρμογής – Γενικές Αρχές.....
Άρθρο 98	Πρωθητικές Ενέργειες.....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9.	ΜΕΣΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ – ΨΥΓΕΙΑ .....
Άρθρο 99	Αποθήκευση τροφίμων σε θαλάμους ψύξης και καταγραφή θερμοκρασιών .....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10.	ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.....
Άρθρο 100	Γνωστοποίηση τιμών από βιομηχανίες, βιοτεχνίες και χονδρεμπόρους.....
Άρθρο 101	Γενικά.....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11.	ΟΡΓΑΝΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 11.1.	ΟΡΓΑΝΑ ΖΥΓΙΣΗΣ ΜΗ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....
Άρθρο 102	Όργανα ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας υποκείμενα σε νόμιμο έλεγχο .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.	ΟΡΓΑΝΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΜΗ ΑΥΤΟΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΖΥΓΙΣΗΣ) .....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.1.	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΜΗ ΑΥΤΟΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΖΥΓΙΣΗΣ) .....
Άρθρο 103	Συμμόρφωση των οργάνων μέτρησης (εκτός των μη αυτόματων οργάνων ζύγισης).....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.2.	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ (LPG) ΚΑΙ ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (CNG) .....
Άρθρο 104	Συστήματα μέτρησης ποσότητας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου .....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.3.	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ (LPG) ΚΑΙ ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (CNG).....
Άρθρο 105	Σφράγιση των διατάξεων ρύθμισης της ποσότητας (μηχανικών ή/και ηλεκτρονικών) των αντλιών υγρών καυσίμων, των ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων, των διανομέων (dispensers) υγραερίου κίνησης για τροχοφόρα οχήματα και των διανομέων πεπιεσμένου φυσικού αερίου.....
Άρθρο 106	Λοιπά σημεία σφράγισης εκτός των σημείων ρύθμισης της ποσότητας.....
Άρθρο 107	Τεκμηρίωση αντλιών υγρών καυσίμων, διανομέων (dispensers) υγραερίου ή ογκομετρητών βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και διανομέων πεπιεσμένου φυσικού αερίου .....
Άρθρο 108	Θέση των αντλιών υγρών καυσίμων, διανομέων (dispensers) υγραερίου, ογκομετρητών

βυτιοφόρων διανομής υγρών καυσίμων και διανομένων πεπιεσμένου φυσικού αερίου σε κατάσταση «εκτός λειτουργίας» - Δέσμευση.....	.....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 11.2.4. ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ	.....
Άρθρο 109 Εξουσιοδοτημένα συνεργεία για τον έλεγχο, ρύθμιση και σφράγιση των συστημάτων μέτρησης ποσότητας υγρών καυσίμων, υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου.....	.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 11.3. ΜΟΝΙΜΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	.....
Άρθρο 110 Συστήματα μέτρησης όγκου υγρών καυσίμων και υγραερίου στις μόνιμες εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών.....	.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 11.4. ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΝΟΜΙΜΟ ΕΛΕΓΧΟ	.....
Άρθρο 111 Σταθμά για εμπορικές συναλλαγές	.....
Άρθρο 112 Συσκευές άμεσης ογκομέτρησης δημητριακών	.....
Άρθρο 113 Πιεσόμετρα για ελαστικά αυτοκινήτων.....	.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 11.5. ΕΛΕΓΧΟΙ ΟΡΓΑΝΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	.....
Άρθρο 114 Περιοδικός και Έκτακτος Έλεγχος οργάνων μέτρησης	.....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12. ΚΑΥΣΙΜΑ	.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 12.1. ΤΗΡΗΣΗ ΠΙΝΑΚΙΔΩΝ.....	.....
Άρθρο 115 Σήμανση και τήρηση πινακίδων από τους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας υγρών καυσίμων και υγραερίου κίνησης και πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) (πρατήρια)	.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 12.2. ΥΓΡΑ ΚΑΥΣΙΜΑ.....	.....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 12.2.1. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	.....
Άρθρο 116 Υποχρεώσεις διακινητών υγρών καυσίμων.....	.....
Άρθρο 117 Παράδοση υγρών καυσίμων σε σφραγισμένα διαμερίσματα	.....
Άρθρο 118 Τήρηση δελτίου διαδρομής από βυτιοφόρα υγρών καυσίμων	.....
Άρθρο 119 Εξοπλισμός βυτιοφόρων οχημάτων μεταφοράς υγρών καυσίμων για την ογκομέτρηση των υγρών καυσίμων	.....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 12.2.2. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	.....
Άρθρο 120 Σχηματισμός δειγμάτων κατά τη διακίνηση υγρών καυσίμων.....	.....
Άρθρο 121 Σχηματισμός δειγμάτων από δεξαμενές υγρών καυσίμων στις εγκαταστάσεις εταιρειών ή διυλιστηρίων	.....
Άρθρο 122 Διαδικασία σχηματισμού δειγμάτων κατά τη διακίνηση υγρών καυσίμων	.....
Άρθρο 123 Έλεγχος ποιότητας καυσίμου	.....
Άρθρο 124 Τρόπος δειγματοληψίας υγρών καυσίμων.....	.....
ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 12.2.3. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ	.....
Άρθρο 125 Συνοδευτικά Παραστατικά Διακίνησης Πετρελαίου για Θέρμανση.....	.....
Άρθρο 126 Αναγραφή στοιχείων στα παραστατικά λιανικής πώλησης πετρελαίου για θέρμανση	.....
Άρθρο 127 Σωληνώσεις στα βυτιοφόρα οχήματα διανομής πετρελαίου για θέρμανση.....	.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 12.3. ΥΓΡΑΕΡΙΟ	.....
Άρθρο 128 Υποχρεώσεις διακινητών και εμφιαλωτών υγραερίου	.....
Άρθρο 129 Απαιτήσεις για τις επαναπληρούμενες φιάλες υγραερίου.....	.....
Άρθρο 130 Ανεκτό όριο σφάλματος ποσότητας περιεχομένου επαναπληρούμενων φιαλών υγραερίου	.....
Άρθρο 131 Εγγυήσεις φιαλών υγραερίου	.....
ΕΝΟΤΗΤΑ 12.4. ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΥΣΙΜΑ	.....

Άρθρο 132	Λιανική πώληση καυσόξυλων.....
Άρθρο 133	Καύσιμα στερεής βιομάζας .....
Άρθρο 134	Λιγνίτης.....
Άρθρο 135	Τρόπος δειγματοληψίας στερεών καυσίμων .....
ΕΝΟΤΗΤΑ 12.5. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΟΧΩΝ ΑΔΕΙΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΥΓΡΑΕΡΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ, ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΓΙΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗ.....	
Άρθρο 136	Γνωστοποίηση λιανικών τιμών πώλησης των υγρών καυσίμων, του υγραερίου κίνησης (AUTOGAS), του πετρελαίου για θέρμανση και του πεπιεσμένου φυσικού αερίου (CNG) .....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13. ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ.....	
Άρθρο 137	Καθορισμός ανώτατων τιμών και συγκεκριμένων σημείων πώλησης.....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Άρθρο 138	Υποχρεώσεις των Ελεγκτικών Υπηρεσιών του άρθρου 17 του ν. 4177/2013.....
Άρθρο 139	Υποχρεώσεις ελεγκτών –ελεγχομένων .....
Άρθρο 140	Τροποποίηση των άρθρων 170 «Χώροι σφαγής και σφραγίδες προέλευσης, καταλληλότητας και κατηγορίας σφαγίων» και 116 «Προϋποθέσεις παρασκευής και διάθεσης της παραδοσιακής γιαούρτης» της Διάταξης 7/2009 «Τροποποίηση και νέα κωδικοποίηση Αγορανομικών Διατάξεων, εκδοθεισών μέχρι και την 14 Μαΐου 2009» (ΥΑ Αριθμ. Α2-3391 ΦΕΚ Β΄ 1388/13.07.2009) .....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ.....	
Άρθρο 141	Διαδικασία δέσμευσης τροφίμων. ....
Άρθρο 142	Διαδικασία δέσμευσης προϊόντων μη τροφίμων.....
Άρθρο 143	Προσφυγή.....
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16. ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	
Άρθρο 144.....	.....
Περιεχόμενα.....	

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της
Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2014

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ

* 0 2 0 2 0 9 0 3 1 0 7 1 4 0 1 4 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΕΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004

Οδηγός του Πολίτη

<http://www.odigostoupoliti.eu>